

SREBRENICA

OVERIG

4-C

Van: "Ian Johnson" <i-johnson@lineone.net>
Aan: <Undisclosed-Recipient;>
Verzonden: zondag 17 juli 2005 16:00
Onderwerp: CDSM: London Meeting - Tuesday 19th July - Final

COMMITTEE TO DEFEND SLOBODAN MILOSEVIC – UK

PUBLIC MEETING

THE HAGUE TRIBUNAL/SREBRENICA AN ALTERNATIVE VIEW

**CONWAY HALL
RED LION SQUARE
LONDON**

TUESDAY 19th JULY 2005. 7.30p.m.

Speakers include:

Neil Clark (Broadcaster & Journalist)

Misha Gavrilovic (British/Serbian Alliance & the NedaIst Initiative)

Chair: Ian Johnson (CDSM-UK)

“THE AGGRESSORS SHALL NOT WRITE OUR HISTORY”

Sagittarius

Van: "R Despotovic" <despot@tiscali.nl>
Aan: "Andy Wilcoxson" <andywilcoxson@comcast.net>; "Nico Varkevisser" <nico.v@slobodan-milosevic.org>; "Nico en Neeltje" <nico.s@slobodan-milosevic.org>
Verzonden: woensdag 19 oktober 2005 22:13
Onderwerp: Presidency and Army Command Sacrificed Srebrenica Slobodna Bosna, Sarajevo, Bosnia-Hercegovina, 7/14/96
<http://www.balkanpeace.org/cib/bos/boss/boss01.shtml>

Presidency and Army Command Sacrificed Srebrenica Slobodna Bosna, Sarajevo, Bosnia-Hercegovina, 7/14/96

Ibran Mustafic, representative in Bosnian and Federal Parliaments, founder of SDA in Srebrenica and the captive of the Serb Army after the fall of this town, talks about the events about which he had unsuccessfully tried to speak in the Bosnian Parliament.

Who are the people you accuse and the people you don't trust?

Scenario for the betrayal of Srebrenica was consciously prepared. Unfortunately, the Bosnian presidency and the Army command were involved in this business; if you want the names, figure it out yourself. I understood the situation in Srebrenica and, you can trust me on this, had I not been prevented by a group of criminals, many more inhabitants of Srebrenica would be alive today. Had I received an order to attack the Serb army from the demilitarized zone, I would have rejected to carry out that order without thinking and would have asked the person who had issued that order to bring his family to Srebrenica so that I can give him a gun and let him stage attacks from the demilitarized zone. I knew that such shameful, calculated moves were leading my people to a catastrophe. The orders came from Sarajevo and Kakanj.

What were the consequences of the attacks staged from the demilitarized zone for the inhabitants of Srebrenica?

That was a conscious giving of a pretext to the Serb forces to attack the demilitarized zone.

Who in Srebrenica accepted to carry out those orders?

Those individuals who, in the Summer of 1995, without a scratch left Srebrenica (...). It is well known that that team managed to get out and take with along the elderly, children and horses. I can only thank God, that a number of honest people and patriots managed to get out with them. (...) According to our custom when someone finishes the foundations for a house, an animal must be slaughtered on top of them. It seems that Srebrenica was a sacrificial lamb for the foundation of this state.

Do you think that the events would have been different had Srebrenica truly be demilitarized?

Had some people then, or later, in 1994 and 1995 accepted to evacuate the people and to concede the territory, that would have represented the public division of Bosnia. It seems that they want to divide this state in a secret, perfidious way.

Who are you talking about?

About the official authorities.

Why wasn't then, as you suggest, Srebrenica surrendered in 1993? What was the goal of such "games" with Srebrenica?

The basic goal of that game was the illusionary freedom of Sarajevo and the Bihac region. What hurts the most is the attitude towards the survivors from the Drina valley who were in Srebrenica in July 1995. Present attitude of the authorities towards those people is enough to convince me that the authorities expected that the number of the survivors would be smaller; it seems that the number of survivors is too high for their calculations. They made me say this: "It seems you are afraid of living Srebrenica inhabitants."

What makes you say that?

In the Bosnian Parliament, I initiated the formation of a special committee whose task would be to search for the survivors from the enclave (I claim that there are survivors!). There are certainly quite a few survivors from Srebrenica. I am convinced that at least someone out of those men who were separated in Potocari, among whom I was, must have survived, if I have survived. Otherwise, they wouldn't have released me as a witness. Secondly, when the column which was trying to get out of Srebrenica was cut in half, the privileged team, which I mentioned earlier and which had a permission to get out of the enclave, simply continued and kept throwing fliers behind them; the majority of the people was so confused that they simply surrendered in huge numbers. I personally believe that the majority surrendered alive.

Who was throwing fliers, and what was on those fliers?

They left behind them signs saying that the terrain was mined in order to confuse the people who had been following them as much as possible. The column was cut, people were out of their minds. I talked to a lot of people who came from Srebrenica without injuries and didn't belong to that team; when they told me about what happened on the way, I was outraged. I cannot even think about that, let alone speak; these things are horrible.

Do you think there is no will to find those people?

The fact that in the Bosnian Parliament no one has asked me about that is enough to demonstrate that no one cares about that.

You suggested something else in the Parliament.

I suggested that a special fund be formed in order to assist the people who have survived that catastrophe. Unfortunately, when I spoke about that, prime minister Muratovic had left the hall, as if he had had a premonition that he shouldn't hear that. I think that a lot of money has been collected for Srebrenica and is flowing into the Federal, cantonal and other budgets. I believe that the authorities, from cantonal over Federal to republican, have benefited much more from those funds than the people for whose use the funds had been supposedly earmarked. I've heard that the Srebrenica authorities had received more that DM 2 million a few months ago. How are

... using those funds, I don't know.

Therefore, this state hasn't fulfilled its obligations towards the refugees from Srebrenica?

After all, taking into account the local situation, we have to ask ourselves whether this is a state after all. Take Srebrenica for example. No one from Srebrenica has been arrested in this state. And I claim that a good number of people from Srebrenica should have been arrested by now. They are still showing off, though.

What kind of crimes are you talking about?

The authorities in Srebrenica were not set up in accordance with the Constitution; it was private matter of a group of individuals. One could write pages and pages about looting, murders, terror, pressures, maltreatment and other events in Srebrenica.(...) In Srebrenica, it was always possible to buy at the market anything one might have wanted. Hardly anything was lacking. Still the only source of goods was humanitarian aid. Since not one commercial convoy had ever reached Srebrenica. Some people established contacts across the frontline, but as soon as the official authorities heard about that, that someone had managed to buy something at a lower price, they would intervene immediately, since they wanted to be the only source for supplies and hold a monopoly in Srebrenica.

You were the victim of two assassination attempts.

Yes, I was. The first attempt on my life was made on may 25, 1993, when someone fired a mortar shell from 20 meters away at a room in which I slept at the time. That shell destroyed the room, but I, thank God, wasn't hurt. The second attempt occurred on May 19 1995. I was with the former Srebrenica police commander, Hamed Halilovic. He died in that assassination while I received serious injuries. A whole frame was fired at me. When the assassins realized that I was still alive, they fired a bullet in my head from point blank range. I was severely wounded and consider that to be a double attempt at my life.

Who were the attackers?

The Srebrenica police commander at the time, Hakija Mehuljic, should know. I can say that the people from the top of Srebrenica authorities were involved in that assassination(...). That team which was in Srebrenica gathered around it only uneducated people. They killed "brains" to get rid of potential competition. As an example, I'll mention the case of Nurif Rizvanovic. He came from Tuzla to Konjevic Polje in the summer of 1992 with 450 soldiers; the soldiers were in uniforms, armed and well trained. Rizvanovic, only because he was potential competition to someone, was shamefully executed in the fall of 1992. That is the reflection of everything that happened in Srebrenica and around it.

At the beginning of our interview you mentioned that your goal is to reveal the truth about Srebrenica.

Let me again mention that session of the Bosnian parliament. At that session it was clear who was hiding the truth about Srebrenica. My foremost task is to stay safe and secure in this state. If something happens to me, the

authorities will be responsible.(...)

How do you see the present situation and the solution for the people from Srebrenica?

We are in this state 10th class citizens, left to fend for ourselves. I hope that this people will recognize current political situation and I think that their situation can only improve after the elections. The elections should bring some new people who can appreciate people and human values. The complete ruling team has failed at that test.

The Drina valley inhabitants are in the news because of another problem - moving into Serb houses in the suburbs of Sarajevo. What does the Dayton Agreement bring to them, in view of those events? Can we hope for a return?

The official policy is consciously working for the division of Bosnia-Herzegovina. I will repeat my words from the Parliament: I'm convinced that the Serbs would have signed the Dayton Agreement in 1991 or 1992, without a single bullet. I don't think that people should be forced against their will to live together (...). The only possibility for the survival of the Muslim-Bosniak people is to return to the Drina. If we accept this persecution, I am convinced that my sons, who I hope to have one day, will have to go farther. As far as moving into other people's homes is concerned, Srebrenica people hadn't left tents behind them. We need accommodations. Let them return our property and we will return to Srebrenica. And we also want to be told what happened with our missing men.

Are there any new developments regarding that?

Taking into account that a lot of lies are circulating in this state, one can not trust anyone. I found out through some people who are close to the Croatian secret service who in their turn have contacts with Serb secret service, that some 5,600 Srebrenica inhabitants are still alive and held in different locations. Recently, Ms. Merhunisa Komarica has told me that she had received some data from the Helsinki Committee for Human Rights which mention 4,500 people. I am ready to go anywhere and negotiate with anyone in order to win the release of a single person from Srebrenica. I prefer two living Srebrenica inhabitants to dead Radovan Karadzic. Finally, I would publicly state that some men are still alive. The fact that the precise number of missing is still not known, demonstrates how much the state cares about those people.

Do you wish to add something at the end of our conversation>

I read the latest issue of Ljiljan last night. I buy that magazine in order to check what the current official policy is. Anyway, I read that Mr. Silajdzic [leader of the Party for Bosnia-Herzegovina, former Bosnian prime minister] is gathering around himself corrupt officials. Among others, I found my name. My greatest sin, as far as Ljiljan is concerned, is that I got out of the Serb prisons alive. I should have died. They don't appreciate living people. They only appreciate the dead because they cannot talk. They should consider two assassination attempts I survived in Srebrenica. If they are true believers and if their religion is not a mask (...). I am a Muslim and a believer. With my faith, I joined the people who do not spread fear in this state, do not support looting, who support truth, who do not advocate violence and support the rule of law. I haven't heard of a Muslim country in

world in which Islam stands for something bad. Only their [SDA] version of Islam advocates crime, murders, lies, looting etc. If they want to advocate that sort of Islam, let them go and present it somewhere else, not to this people who doesn't deserve to soil its faith

Sagittarius

Van: "Global Reflexion"
Aan: <andywilcoxson@comcast.net>
CC: <sagitar@hetnet.nl>
Verzonden: donderdag 21 juli 2005 15:13
Onderwerp: Fwd: Srebrenica Nuremberg planned

From: "Darkita" <peter.darka@skynet.be>
 To: <minja@vlada.ca>, <kumasi@wanadoo.es>, <r_rozoff@yahoo.com>, <antic.miroslav@gmail.com>, <milan.kasic@3web.net>, <office@globalreflexion.org>, <i-johnson@lineone.net>, <jpmaher@neiu.edu>, <despot@tiscali.nl>, <mishag1@ntlworld.com>, <mmennard@aol.com>, <jovanovicdj28@hotmail.com>, <rkkent@sbcglobal.net>, <tico@EUnet.yu>

Subject: Srebrenica Nuremberg planned
 Date: Thu, 21 Jul 2005 10:56:39 +0200
 X-Mailer: Microsoft Outlook IMO, Build 9.0.6604 (9.0.2911.0)
 X-RCPT-TO: <office@globalreflexion.org>

http://www.iwpr.net/index.pl?archive/tri/tri_414_2_eng.txt

Institute for War & Peace Reporting
 Tribunal Update

Nuremberg-Style Trial Planned for Bosnia's Worst Atrocity

Hague prosecutors want a joint trial for nine Bosnian Serbs accused over Srebrenica, but opinion is divided whether it can be fair or even practical.

By Janet Anderson in The Hague (TU No 414, 09-Jul-05)

For generations of Europeans brought up since the Second World War, the image of 21 Nazi leaders seated on the long wooden benches of Courtroom 600 in the Nuremberg Palace of Justice remains an example of how a single "mega-trial" can help deal with the legacy of years of horrendous crimes.

Five decades on, legal minds faced with the atrocities committed in the former Yugoslavia and Rwanda looked back to Nuremberg for lessons and inspiration. But the tribunals they set up to try war crimes cases have deliberately avoided copying the scale of the Nazi trial.

Until now, that is.

Ten years after the Srebrenica massacre, prosecutors at the Hague tribunal for the former Yugoslavia - urged on by a completion strategy that would have the court close its doors in less than three-and-a-half years - have asked for nine senior Bosnian Serb army and police officers to face a joint trial on charges related to the gravest crime committed in Europe since Nuremberg, the Srebrenica genocide.

If this proposal is adopted by the judges, one of the three Hague tribunal courtrooms will have to be refitted to make space for them all: Vujadin Popovic, Ljubisa Beara, Drago Nikolic, Ljubomir Borovcanin, Zdravko Tolimir, Radivoje Miletic, Milan Gvero, Vinko Pandurevic and Milorad Trbic.

Eight of them were high-ranking officers in the Bosnian Serb army, VRS, while Borovcanin was deputy commander of the Special Police Brigade deployed in the area.

Prosecutors want the group to face a revised, common indictment that encompasses the whole of the complex murder and clean-up operation that took place in eastern Bosnia in the summer of 1995.

All but one of the accused are already in The Hague, following a wave of "voluntary surrenders" from Serbia earlier this year. The only one missing is General Zdravko Tolimir, who is still on the run, much like the two men seen as the principal organisers of the massacres, Bosnian Serb political leader Radovan Karadzic and his commander-in-chief General Ratko Mladic. But these two most senior leaders are likely to have their own separate trial - if and when they come to The Hague.

Apart from Tolimir, all of the group have pleaded not guilty to the charges laid against them in a new indictment revealed this week.

One of the few comparable trials held by any of the United Nations courts so far is the so-called Butare trial in Arusha, Tanzania, where six people have stood trial since 2001 on charges of genocide, in connection with the killing of an estimated 800,000 Tutsis and moderate Hutus in Rwanda in 1994.

But instead of being the example of swift-paced justice it was conceived as, the Butare case looks likely to become one of the Rwandan tribunal's longest trials ever. Marred by procedural difficulties, bitter wrangling between defence counsels, and overall slowness, the trial is "a case-study in what not to do", according to one long-term trial observer.

The proposed Srebrenica mega-trial would dwarf Butare and indeed any other proceedings at the Yugoslav and Rwanda tribunals.

And while Hague prosecutors, and some observers too, insist the trial could be a major opportunity for Srebrenica survivors and the world at large to see justice done swiftly, efficiently and in one big judicial process, others warn it could descend into a "managerial nightmare".

The process, they say, could be beset with delays and disappointments, as legal motion piles on legal motion and witnesses spend weeks on the stand enduring multiple cross-examination. These procedural difficulties could eventually reach a point where they cloud the essence of the case.

BATTLE LINES DRAWN

The new indictment, filed on June 28 and made public only on July 6, depicts for the first time in legal terms the full scale of the Serb operation that started in early July 1995 and ended only a month later, after two out of three UN "safe zones" in eastern Bosnia had been emptied of their Muslim inhabitants. NATO air strikes that began after the fall of Zepa (although not for reasons directly related to it) are assumed to have stopped the Serb army from advancing on the third and southernmost Muslim enclave, Gorazde.

Originally, the nine accused were mentioned in six separate indictments. But the prosecution has now moulded these into one, and in the process it has made several significant alterations to the charges that each faces.

The main change is that all the accused now face charges of genocide, and conspiracy to commit genocide, in Srebrenica, and of planning to remove the Bosnian Muslim population of Zepa.

The prosecution has added charges of genocide against Trbic and Tolimir, who were previously charged only with the cleansing operation in the Zepa enclave. They, plus Popovic, Nikolic and Borovcanin, have had conspiracy to commit genocide added to the charges against them.

Charges relating to the deportation of people from the Bosnian Muslim enclave of Zepa, which earlier figured in the indictments of only three of the nine accused, have now been laid against all nine.

These changes are likely to become one of the key points in the defence's objections when the hearing is held to decide whether to join the cases is held. So far, no date has been set, although the judges have said they hope to render a decision before the summer recess, which begins on July 23.

Longstanding tribunal observers see the new indictment as a clear indication that the prosecution hopes to prove there was a large-scale conspiracy surrounding events at Srebrenica and Zepa. Some believe this may be more difficult that it looks from the outside.

When Radislav Krstic, the commander of the Drina corps, the largest Bosnian Serb army unit to participate in both events, was tried and found guilty for his role in events at Srebrenica, the judges agreed that genocide had taken place there. But they were not convinced by prosecutors' claims that General Krstic personally organised and planned it, and therefore found him guilty of only aiding and abetting genocide.

The genocide was planned, they said, by people much higher up the chain of command.

"There is no evidence that the Drina corps devised or instigated any of the atrocities that followed the take-over of Srebrenica in July 1995," said the verdict in Krstic's appeal. "The evidence strongly suggests that the criminal activity was being directed by the VRS Main Staff under the direction of General Mladic."

Four of the nine accused were serving within the VRS Main Staff.

Dutch lawyer and international trial observer Heikelina Verrijn Stuart says that up until now, no convincing evidence of a conspiracy – which would require premeditation – has yet been presented. Finding this kind of evidence and demonstrating it will be the main challenge in the new case, she said.

Several defence counsels have responded to the joinder motion by arguing against changes to the original indictments, saying that instead of being based on facts, these amendments are merely a way of justifying the joint indictment.

The response of Zoran Zivanovic, defence counsel for Popovic, who was assistant commander for security with the Drina corps, indicates this is an area he will be exploring in the trial.

Zivanovic says there is "no evidence in supporting material that he was in a position to make any conspiracy with the highest-ranking military persons of VRS".

CONSPIRACY OR NOT?

Independent of the issue of whether there existed a conspiracy to execute thousands of Srebrenica men – and if it did, whether it was forged before or shortly after the fall of the enclave – the first question the judges will need to look at in deciding whether to allow the joinder is whether the alleged crimes were committed as a part of a common transaction – meaning a "common scheme, strategy or plan" and whether the accused therefore "acted in concert".

According to the court's Rule 48, this is the first criterion that needs to be satisfied before judges move on to assess other factors for or against the joinder.

At least one of the accused is going to challenge this notion. Djordje Sarapa, counsel for Vinko Pandurevic, the former commander of the Zvornik brigade – one of the key units present at Srebrenica – says there is "not a single circumstance that would point to a connection with the other accused and to his participation in joint action".

SERVING THE INTERESTS OF JUSTICE

None of the experts IWPR spoke to questioned the basic applicability of Rule 48 to this case.

Once the judges have made their ruling on whether the rule applies, they will face another complex task: weighing up whether such a trial would in fact be in the interests of justice.

The prosecutors argue that a joint trial would avoid duplication of evidence including from forensic experts; that it would minimise the hardship of victims and witnesses who might otherwise be called to give the same evidence in numerous trials; that it would be "in the general interests of judicial economy"; and finally, that it would ensure consistency of verdicts.

For the prosecution, "the entire factual basis of all these cases is identical" as regards Srebrenica, and so would be the majority of the evidence.

Thierry Cruvellier, editor of International Justice Tribune, a newsletter covering international justice issues, believes the joinder "makes initial sense in terms of presenting the whole picture".

Edgar Chen, the Hague representative of the Coalition for International Justice, agrees that the fact there is the same crime base lends weight to the prosecution argument that a joint trial would run more efficiently by streamlining production of documents and witnesses, and by introducing material that has already been proved in other cases concerning Srebrenica such as the Krstic and Erdemovic trials.

Even some of the defence lawyers agree, too – Popovic's lawyer Zivanovic says he "fully accepts the arguments regarding duplication of evidence, minimising hardship to victims and witnesses, judicial economy and consistency in verdicts".

But other observers warn of other potential dangers that may scupper the case.

"My first reaction was of course it makes sense," says legal observer Verrijn Stuart. However, she warns, "it may seem more effective and efficient, but knowing how the tribunal works – with so much time taken up with procedure – I doubt that".

What happens if one of the accused is ill? Or if one of the defendants is determined to "throw sand in the machine" – as Verrijn Stuart put it – delaying the whole process for everyone.

"Managing such a trial could be a nightmare for the court", agreed Judith Armatta, a long-term Hague observer.

The pure logistics of trying several defendants in the UN court's limited space have not yet been dealt with, although the tribunal's statute places no limit on the number of accused who can be tried together.

There are currently three courtrooms, covering a maximum of six trials daily, with the average length of trial being two and a half years. In one of the courtrooms there is barely any room for the public, who end up at an uncomfortable stone's throw from the accused. The two others are significantly larger, but again not large enough to fit the nine accused and full-blown defence teams for each.

A representative of the registry confirmed to IWPR that they "have been looking at the practical and logistical measures that might be needed if the joinder were allowed".

Verrijn Stuart says other joint trials at The Hague – for instance the Celebici case, where four people were tried together for killing, torturing and raping detainees at a prison camp in central Bosnia – was "sometimes chaotic", partly because there were just too many people in the courtroom.

The prosecution argues that separate trials would potentially have serious negative consequences for the health, welfare and security of witnesses, and could even result in prosecutors "losing valuable and perhaps critical witnesses".

A joint trial, says Prosecutor Peter McCloskey – who has the job of writing and presenting the case for it – would minimise trauma and hardship to victims and witnesses who have already testified twice at the other trials related to the Srebrenica massacre.

However, Jelena Nikolic, the defence counsel for Drago Nikolic, argues the opposite: that "to go through nine cross examinations [at the same time] can be a traumatising experience" for any witness. He goes further, saying this may affect his own client's rights, because balancing the rights of the accused with welfare of witnesses is likely to be very difficult for the judges.

DEFENCE STRATEGIES

Even if the judges accept all the arguments of the prosecutor's office, and order a joint trial, there are still many uncertainties surrounding how the trial itself would play out – not least, what each of the nine different defence teams would decide as its best strategy.

Chen describes this as "the wild card" for all the parties concerned.

Finding ways to block the prosecution could lead to any number of defence strategies, some of these possible clashing with each other.

However, what Chen sees as the "most obvious fissure" within the group is between those who were part of the security apparatus and those were military personnel.

Careful reading of Srebrenica-related judgements rendered so far reveals that the military below Main Staff were mainly engaged in providing the infrastructural support for the killing operation, while military police and special police units were more likely to be engaged in the actual executions.

"The military men may argue along the lines, 'we had nothing to do with this sinister operation and we were only concerned with the military operation to over-run Srebrenica'," said Chen.

Verrijn Stuart agrees that there could be huge conflicts of interests among the accused if they go into a joint trial. "Every proper defence would be aimed at shifting the responsibilities to others, and thus undermining each other's defence", she says.

Drago Nikolic's lawyer Jelena Nikolic addresses this point in her response, arguing that "significant differences exist between each of the accused and their alleged involvement in the events of 1995". The most important difference is "probably that some of the accused would have allegedly conceived the joint criminal enterprise while others allegedly had a role to play of lesser importance in the execution of the joint criminal enterprise", she said.

Jelena Nikolic also argues that, in deciding for or against a joint trial, the trial chamber should be considering not only which evidence would be the same, but how much will be different; and whether, because there are nine accused, some pieces of evidence relevant to only one of them could get missed out.

"It may very well be that a witness knows of significant exculpatory evidence for one accused, but that such evidence will not come out due to the presence of other accused," she said.

Djordje Sarapa, defending Pandurevic, is already arguing that his client should be given a separate trial because, he says, there is a conflict of interests. In his response to the joinder motion, Sarapa suggests that Pandurevic "was undertaking reasonable actions in order to save the people of both sides in the conflict, even though it was contrary to the orders of the superiors".

The prosecutors themselves recognise that there is already a conflict of interest between Trbic and some of the other accused. In the testimony he gave at the trial of Bosnian Serb army officers Vidoje Blagojevic and Dragan Jokic, and also in his statements to the prosecutors, Trbic has already "implicated several of his current co-accused in the Srebrenica crimes", according to the prosecution.

However, McCloskey argues that the danger of such conflicts of interest would only work as an argument against a joinder if the case evidence were to be heard by a jury rather than professional judges.

There is considerable speculation that one or more of the accused may be prepared to do a deal with prosecutors so as to testify about the others in return for receiving a lower sentence. "It is not beyond reasonable expectation", commented Chen.

Some observers even suggest that the joinder motion is a way of encouraging those accused who were lower down the military hierarchy to consider testifying.

Chen points to lower-ranking officers like Trbic, who he says may ask themselves, "why should I bear the same responsibility as Beara [the former security chief] who was higher up the chain?"

"These are the pressure points", says Chen,

Others like Beara and Popovic "are the lynchpins, where there would be no deal", he added.

COMPLETION STRATEGY

The tribunal faces a deadline of 2008 by which time it is required by the United Nations to have finished the all trials except those that have gone to appeal.

The prosecutor's office argues that a joint trial will help achieve that target.

The Hague tribunal "cannot possibly try two or more Srebrenica trials within the dates of its current mandate," warned prosecutor McCloskey, noting that individual trials would each "take a minimum of one year, and likely longer".

Armatta suggests that the trial chamber is likely to agree to the joinder because of the time pressures and associated resource limitations, "as long as they don't feel it significantly impinges on any of the accused's rights".

Cruvellier, though, expresses doubt that the joint trial could be completed in the three years officially left to the tribunal.

The defence counsel for Nikolic, Jelena Nikolic, argues along similar lines, saying that one big trial could in fact use more resources, while the large number of defendants would probably make objections and motions more frequent. The big trial "is not likely to be shorter than two or three trials held separately", she says.

In the nearest parallel case – that in Arusha – 61 separate motions have been filed and ruled upon by the trial chamber over the last four and a half years.

Cruvellier, a long-term observer of the Arusha court, also says that the experience there shows that "the whole argument about gaining time thanks to common witnesses in a joint trial has never been proved right".

Other observers see the joint trial as potentially part of a longer prosecution strategy, which, because it is unlikely to be completed by the end of 2008, would provide an extra argument for keeping the tribunal going beyond the deadline set by the UN. Already both the president and the chief prosecutor of the tribunal have told the UN that they will have to carry on trials until 2009 at least.

"The OTP [Office of the Tribunal Prosecutor] has hardly shown a strong and clear strategy to complete

trials before 2008. So there might be some further concern that by going for a joint trial, they know they could be stuck in the middle of the trial when the deadline comes," said Cruvellier.

If that were the case, it would run contrary to the arguments that the chief prosecutor and the tribunal president have put to the UN Security Council: that joint trials would provide judicial economy.

What is curious is that the two sister tribunals are choosing different strategies as the deadline approaches for their winding down.

In Arusha, the next three years will be dominated by new, short trials of individuals – no new joint trials are envisaged – while it continues slogging through a number of extremely long joint trials which have already started. The Hague, on the other hand, is looking to hold an all-new mega trial.

In part, that choice is explained by the huge increase in detainees from Serbia who have arrived at The Hague in recent months – simple arithmetic makes joint trials look inevitable.

However, the judges deciding on the Srebrenica joinder motion may want to pause for a moment and consider how far the Butare trial has got four years after it began.

It was only in January of this year that the first and most senior of the defendants, a former minister, was able to start presenting her case. There are five more defendants to go, and each of their lawyers is following a different strategy.

The president of the Rwanda tribunal told the Security Council recently that the Butare trial might finish its initial proceedings during 2006. But five years after the trial started, nobody can be sure any more how much longer it will really take.

Janet Anderson is a freelance editor with IWPR in The Hague.

Dec 2008

Mient Jan Faber

Aanvaardt leerstoel aan de VU

19

Leerstoel en mini-symposium

Op 21 april 2005 aanvaardde Mient Jan Faber met de leerstoel "Citizens' Involvement in War Situations" (burgerinitiatieven in oorlogssituaties) het ambt van bijzonder hoogleraar aan de VU in Amsterdam. Het instellen van deze leerstoel, gesponsord door de VU en het IKV, was een initiatief van de voormalige VU-rector prof dr. Egbert Boeker.

Voorafgaand aan Fabers oratie was door het IKV een mini-symposium "De kleine burger en de grote vrede" georganiseerd. Bezoekers aan dit symposium kregen, met name door de voordrachten van Miriam Struyk ("Bosnië-Herzegovina tijdens en na de oorlog") en van Naglaa Elhaji ("Irak voor en na de val van Saddam Hoessein") al een goede indruk van de rol die burgers kunnen spelen, en van het grote belang dat het aanhouden van contacten buiten het oorlogsgebied voor de slachtoffers van de oorlog betekent. De titel van Fabers rede was: "Srebrenica, vanuit een andere hoek bekeken". In zijn rede karakteriseerde Faber genoemde contacten als "Lifeline activities", (een "levenslijn" naar de vrije wereld). Hij kondigde aan dat deze contacten in het onderzoek van de leerstoel een belangrijke plaats zullen krijgen.

De rede van Faber

Faber begon zijn rede met enige voorbeelden van burgerinitiatieven (ook vluchten om te overleven is een burgerinitiatief). Het leeuwendeel van zijn rede was echter gewijd aan "Human Security" als onderdeel van de buitenlandse politiek, waarbij het er om gaat veiligheid te bieden aan mensen in landen waar de lokale overheid tekort schiet. Hij besprak het rapport "A Human Security Doctrine for Europe", geschreven in opdracht van Javier Solana. Dit rapport bekritiseerde de "top down" benadering van veel beleid op dit gebied: functionarissen in internationale organisaties dienen veel meer te luisteren naar de direct betrokkenen in een conflictgebied. Faber wees erop dat bij "Human Security" operaties vaak het bieden van veiligheid ("freedom from fear") en het bieden van humanitaire hulp ("freedom from want") door elkaar lopen. Hij noemde als voorbeeld Kosovo, waar indertijd de vluchtelingen om bescherming vroegen ("freedom from fear"). Ze kregen echter humanitaire hulp in plaats van de gevraagde bescherming. Hetzelfde gold voor de 25.000 vluchtelingen die op 11 juli 1995 uit de gevallen enclave Srebrenica hun heil zochten op de basis van de Nederlandse VN-soldaten in Potocari. In eerste instantie mochten 5.000 personen op de basis blijven; de rest werd gelast de basis te verlaten, waardoor ze geen bescherming tegen de Bosnische Serviërs genoten. Nadat op 13 juli de 20.000 personen buiten de basis verblijvende vluchtelingen afgevoerd waren (de mannen naar een voetbalstadion, op weg naar hun executie, de overigen voor een vluchtelingentransport naar Tuzla), kregen ook de overgebleven 5.000 vluchtelingen het consigne de basis te verlaten. Dutchbat beperkte zich tot humanitaire hulp aan de vertrekkende vluchtelingentransporten, maar bood geen veiligheid.

Tegen de instructies in

Faber wees er op dat de handelwijze van Dutchbat tegen de uit Zagreb ontvangen instructies inging. De oorspronkelijke opdracht aan Dutchbat was o.a. "Bescherming en zorg aan de bevolking geven" en "De gedemilitariseerde status van de enclave handhaven". Toen duidelijk werd dat de enclave in Servische handen zou vallen, werd de instructie als volgt gewijzigd: "Concentreer uw troepen op de VN-basis in Potocari, Neem alle mogelijke maatregelen ter bescherming van vluchtelingen en burgers ...". Een verandering van mandaat die zowel aan de schrijvers van het NIOD-rapport "Srebrenica, een 'veilig' gebied" als aan de schrijvers van het rapport van de parlementaire enquêtecommissie "Missie zonder Vrede" kennelijk geheel ontgaat is. De gewijzigde instructies bereikten Dutchbat de avond van de 11e juli. Inmiddels had de leiding van Dutchbat besloten zich tot humanitaire hulp te beperken. In de kantlijn van de "freedom from fear"-instructie uit Zagreb schreef Karremans 'onmogelijk'.

Faber beperkte zich in zijn rede tot de gebeurtenissen vanaf de 11e juli 1995. Andere aspecten, zoals het feit dat vanaf het begin af Dutchbat er niet in geslaagd is de gedemilitariseerde status van de enclave te handhaven, kregen derhalve geen aandacht.

Jan Emck.

De schrijver is oud medewerker van het Vredescentrum

Mient Jan Faber tijdens zijn voordracht voor het TU/e Vredescentrum.

Servische militair: Medic gaf bevel tot executie

22-12-2005

BELGRADO (AP) - Een van de vijf Servische paramilitairen die terechtstaan voor de op video vastgelegde executie van zes moslimmannen bij Srebrenica heeft gisteren voor het Servische oorlogstribunaal in Belgrado verklaard als eerste te hebben geschoten.

Hij zei slechts bevelen te hebben opgevolgd. De verdachte, een lid van de paramilitaire groep de Schorpioenen, herinnert zich weinig van wat er gebeurde nadat hij de eerste schoten had gelost. Wel verklaarde hij dat de moslimmannen werd opgedragen te gaan liggen en te wachten, omdat de batterijen van de videocamera moesten worden verwisseld.

Volgens de verdachte gaf de bevelhebber van de Schorpioenen, Slobodan Medic, opdracht de moslims dood te schieten en de executie op te nemen. Hij wilde de video laten zien aan zijn superieuren.

miljoenen zijn
tegen

BALANS 2005

Inkomsten

Saldo 31-12-2004	45,95
Donaties 2005	1320,50
Diversen	31,70

1398,15

Uitgaven

Bestuurskosten	85,50
Abonnementen	70,45
Telefoonkosten	30,37
Portokosten	25,64
Ondersteuning	
jur. procedures	865,-
Ondersteuning	
akties	302,-
Saldo 31-12-05	19,19

1398,15

Sagittarius

Van: "Jenny Ligtenberg"
 Aan: "nico steynen" <sagitar@hetnet.nl>
 Verzonden: zaterdag 16 juni 2007 11:19
 Onderwerp: Fw: doc.040607
 dag nico, nog een belofde e-mail. tot horens, jenny

— Original Message —

From: Jenny Ligtenberg
 To: redactie@netwerk.tv
 Sent: Thursday, June 14, 2007 5:52 PM
 Subject: doc.040607

Netwerk t.a.v. Heer Zeeman,

Uit mijn drie jaren ervaring/studie tijdens en na de oorlog in v.h. Joegoslavië valt wel het een en ander aan te merken op de aanklacht tegen de Staat der Nederlanden v.d. "vrouwen v. Srebrenica" en het doc.dat netwerk vertoonde. Ik wil hier aan toevoegen dat over heel v.h. Joegoslavië "vrouwen v. Srebrenica" rondlopen met dit verschil dat Clinton EEN partij gedemoniseerd heeft die het meest geschikt was om te vernietigen vanwege haar strategische ligging en hij uit was op de hegemonie plus dichtbij Azië om Irak aan te vallen. In 1997 op de top van Sarajevo maakte hij bekend het defensie budget met 70% te verhogen, het Pentagon had reeds een lijstje in petto dat begon met Irak, Iran, Syrië, Libië, Cuba enz. Clinton en zijn bondgenoten de NAVO partners w.o. Nederland (als grootste GEKKE JETJE) steunden zijn samenwerking met fascist/ustasha Tudjman, Kroatië en islamfundamentalist Izetbegovic, president v. Bosnie-Herzegovina vanaf 1991/1992. Warren Christopher Min.B.Z. Amerika voorspelde in 1992 "wij zullen paria's maken v.h. Servische volk" Dit klonk als muziek in de oren van vooral de radicale moslims en menigkeer hoorde ik de President zeggen "wij moeten iets groots verzinnen om de Serven ervan te beschuldigen." Clinton heeft daar aardig op gezinspeeld en de moslims geaaid en gestreeld daarom voelen zij zich nu sterk (vandaar hun gejammer/geklaag!) Osama -bin-Laden, Alqaeda met hun gevolg mochten meevechten van Clinton en de NAVO bondgenoten. Dat ontaarde in heftige onderlinge gevechten waarbij duizenden moslims dood langs de weg lagen bij Buljim. (Ooit van gehoord? NEE dus)

De initiatiefnemers van deze oorlog waren Duitsland en Amerika. Zij hebben het verdrag v. Helsinki 1974 zwaar geschonden evenals de Conventie van Geneve (ga verder hierop in in mijn boek: "de wereld aan scherven") Het meest vreemde was dat ik van mijn achterban in Nederland moest horen over die "geveinsde massamoord" terwijl in de hele regio daar niemand over sprak pas toen Albright haar satelietfoto's tevoorschijn toverde. In haar boek echter schrijft zij: "ik kreeg Sacerbeg, Min.v.B.Z. Bosnie-H.aan de lijn, hij huilde en vertelde dat Srebrenica in handen v. Serven was." Sacerbeg, waar Mabel (v.Kl.Bruinsma) zo'n 6 jaren mee bevriend was. Naar verluidt mochten zij van Jozias v. Aartsen het beleid over Srebrenica mee voeren.

Verderop in haar boek: "ik kreeg van mensen informatie over satelietfoto's....." terwijl zij degene was die zwaaiend met sateliet foto's UN kantoor NewYork binnenliep en riep "proof positive." Toen op 050203 Collin Powell zat te liegen over naar zijn zeggen zeker te zijn van vernietigings wapens in Irak waren twee mensen in de studio Hilversum aanwezig om hun mening te geven over manipuleren met dit soort foto's. Een deskundige en Heer v. Kappen, Ned.ambass. bij de VN. De interviewer stelde de vraag waarop van Kappen zei: "O ja ik was in NewYork op kantoor toen Albright mij satelietfoto's toonde. Ik kon elk grassprietje!!! tellen, later werden zij wazig...." en hij stopte zijn verhaal. Want voor het publiek moest dat "wazige" op omgewoelde aarde, dus massagraven lijken.

Geachte Advocaten: 1) Srebrenica was geen enclave maar een amerikaans wapen bastion verzorgd door de lucht en via voedseltransporten die daarop gecontroleerd c.q tegen gehouden werden. En kwamen zij door was legerleider Oric die eerst goed voor zijn manschappen zorgde en de rest in de zwarte handel a.h. volk verkocht. Dit heerschap ging uit tijdverdrijf roven en moorden in de Servische bergdorpen, maakte video's en vertoonde deze aan journalist Bill Schiller, Canada die over deze walging een artikel schreef in de Toronto Star. Het aantal moorden steeg boven de 2000.

Na de presentatie v.h. NIOD rapport werd hij opgepakt, zat twee jaren in voorarrest en werd na een jaar procederen VRIJ gelaten!!!! door het derderangs Amerikaans Servisch Tribunaal in Den Haag. 2) niemand leverde zijn wapens in op bevel van Izetbegovic die via een geheim document moslims aanspoorde de Serven te provoceren en zich nooit over mochten geven. (beter af bij Allah op schoot)

3) op patrouille is Dutchbat Renssen standrechtelijk geexecuteerd door die radicale moslims toen zij zijn bevelen in de wind sloegen Uit de bevolking is geen raket geworpen evenmin bommen gegooid door de Serven op de bevolking. zij mochten het luchtruim niet in door de sancties. 4) een vrouw in de bus vormde de beste aanklacht: "voor de oorlog kende, groette en sprak iedereen met iedereen niets aan de hand totdat....." Schuldvraag opgelost zou ik menen: op naar de initiatiefnemers. 5) de man op de stoel was gevlucht en had zijn wapen?????meegenomen kwam er dus goed van af....want: "de meesten waren van honger omgekomen" en dat klopt. 6) advocaat Gerritsen sprak over het doodtrappen van een foetes, armen en benen breken e.a. praktijken. Maar door wie en waar? Bovendien zijn "verhalen GEEN bewijzen" Die zijn er overigens legio verteld en geloofd door de Machthebbers met ontstellend veel bloed aan de handen!

Er rest mij 'n paar vragen 1 Waarom ging Oric er vroegtijdig vandoor en liet de bevolking vogelvrij achter?

2 Waarom heeft geen enkele sateliet iets waargenomen?

Die vloegen met bosjes door de lucht.

- 3 Het NIOD spreekt van zo'n 750 moorden (om de internationale gemeenschap enigszins bij te staan in hun leugens? voor DE geschiedenis?
- 4 Overste Karremans bij het Tribunaal: er waren 25000 inwoners waarvan 3% mannen= ook 750, maar hij, heeft nooit over moorden gesproken want dat deden alle drie partijen. Om welke reden moest overste Karremans dan "GEDEPORTEERD" worden?
- 5 Waarom geen luchtsteun kwam? Zou het scenario van Albright niet meer kloppen. En waarom schoten de Engelsen die zo vlakbij zaten niet te hulp? Ook vanwege dat scenario?
- 6 Hoe noemt U de GENOCIDE (want dat is genocide) van de kwart miljoen verdreven Serven uit de Krajina die letterlijk de Krajina uitgeschoten zijn en onderweg gebombardeerd bovendien NOOIT meer naar hun eeuwenoude stek terug kunnen. Al hun bezittingen geplunderd nadien in brand gestoken en waar de VN geen poot naar uitgestoken heeft? Of vindt U dkit normaal?
- 7 Is het normaal dat de veteranen v.h.MPRI uit Amerika de ustashi meehielpen deze misdaad uit te voeren tegen alle regels v.d. RECHTEN v.d MENS en HET KIND in?
- 8 Doordat deze gebeurtenissen in het voordeel v.d moslims (nadat de wereld eerst ach en wee kon roepen) en Krajina kort daarop "gepland" en in het niet verzonk doet denken aan twee vliegen in een klap. Voor de tegenstander van deze oorlog blijft de conclusie over: moest Srebrenica als ROOKGORDIJN dienen om de aandacht af te wenden van de misdaad Krajina???
- Het allergrootste drama achter het "drama" Srebrenica is:
DE GROTE LEUGEN!!
- jenny1@scarlet.nl vr.groeten Jenny Ligtenberg

Verdooft Srebrenica het Uruzgan-debat?

Marc Chavannes

Redacteur NRC Handelsblad

Minister van Defensie Van Middelkoop leverde gisteren een welkome bijdrage aan het bijna verdampte Uruzgan-debat. Het belangrijkste was dat hij er iets over zei. Want we zijn weer in stroperige tijden beland, ondanks alle tv-schijn van het tegendeel. Honderd dagen luisteren in het land, duizend dagen achter de schermen meerderheden zoeken.

Nederland voert oorlog in Afghanistan en steunt daarmee impliciet de Amerikaanse oorlog in Irak. Maar zo mag het niet heten. Of we ermee doorgaan, dat was tot gisteren niet aan de orde. On-openbaarheid kenmerkt de besluitvorming in coalitieland. Nederland wordt geregeerd door het creëren van onvermijdelijkheid rond lastige politieke beslissingen. Voldongen feiten hebben geen auteur.

Er is een merkwaardig contrast tussen de exuberantie van alle babbelen

loopt onze termijn pas af. Politieke en publieke opinie gingen over tot de orde van de dag. Impliciet gonsde het humanitaire motief voor verlenging: zulke arme sloebbers laat je niet in de steek. Maar hardop zeg je dat niet in de polder. Een nieuw voldongen feit heeft maanden nodig om geboetseerd te worden.

Dat Nederland ook anders kan demonstreerde Arthur ten Cate, die deze dagen in Groningen promoveerde op een historische analyse van het interventiedebat in Nederland tussen 1992 en 1995 (*Sterven voor Bosnië?*, uitgeverij Boom). Het Srebrenica-onderzoek van het NIOD, waar het tweede kabinet-Kok postuum op viel in 2002, meende dat destijds sprake was van een 'politiek-publicitaire constellatie' waarin de voorstanders van interventie in de meerderheid waren. Een soort media-tieke sneeuwbal richting ingrijpen. De collectieve VN-halfhartigheid maakte van ons vrijwel ongewapend militair ingrijpen vervolgens de ramp die Srebrenica is geworden, maar dat voorzag de verontwaardigingslobby niet.

De militair-historicus Ten Cate vond geen aanwijzingen voor die pro-interventie stemming in zijn onderzoek van de gedrukte media van de jaren '90. Hij

OPKLARINGEN

donorshows en het collectief moeilijk uit onze woorden komen over de oorlogen waaraan wij meedoen. Niervorelingen op tv en het elkaar inspuiten met de dood als partydrugvariatie blijven binnenlandse nieuwigheden, terwijl gewapende missies in Afghanistan of Irak aan vreemdelingen worden opgelegd, waarbij ook Nederlandse soldatenlevens op het spel worden gezet.

Als het gaat om internationale militaire operaties stort iedereen zich op de vraag 'uitzenden of niet-uitzenden', zei Van Middelkoop, maar zelden let men op het verloop en het einde van zulke missies. In Bosnië zetten Nederlandse militairen zich al vijftien jaar in voor vrede, maar wie heeft het er nog over? Op een bijeenkomst van de Adviesraad Internationale Vraagstukken vroeg de minister van Defensie of we niet eens meer aandacht moesten besteden aan wat we daar en elders kunnen bereiken, en wanneer we de sleutels overdragen aan anderen?

Terechte vragen, temeer waar tot nu toe met een soort procedurele stilte is gereageerd op het pleidooi begin vorige maand van oud-minister van Defensie Joris Voorhoeve om de Nederlandse troepen volgende zomer uit Afghanistan terug te trekken. Te vroeg gesproken, was de min of meer officiële reactie, we zitten er net, volgende zomer

komt tot de conclusie dat voor- en tegenstanders van militair ingrijpen in ex-Joegoslavië evengoed aan hun trekken zijn gekomen. Een sleutelthema van zijn studie is het ge- en misbruik van historische analogieën om het eigen standpunt in de discussie kracht bij te zetten. Beide kampen bedienden zich daarvan, zoals president Bush een buste van Winston Churchill in het Oval Office heeft laten neerzetten en het begrip 'München' graag gebruikt als hij een nieuwe fase in de War on Terror aankondigt.

Een minstens even interessante kwestie is waarom Nederland in '92-'95 wel, bij vlagen heftig, over ingrijpen in Bosnië debatteerde en sindsdien amper heeft gediscussieerd over de misschien wel gevaarlijker militaire operaties in Irak (2003) en nu in Uruzgan. Het symposium deze week in Den Haag naar aanleiding van Ten Cates proefschrift kwam daar ook niet uit. De daar verzamelde militaire en diplomatieke ervaring leverde overigens wel houvast voor het vermoeden dat het nog steeds het trauma Srebrenica is dat de nationale debatierlust verdooft.

In de Verenigde Staten werd het Irak-debat in 2002 en 2003 platgedrukt door een kritiekloos gedefinieerd patriottisme. De serieuze media herstellen zich nu pas van hun medeplichtigheid aan

TEKENING RUBEN L. OPPENHEIMER

de hitserij voor een oorlog die slecht was uitgedacht en aangegaan zonder een begin van realistische planning van het vervolg. Ook daar overheersten verwijzingen naar het idealistische einddoel, in dat geval het recht van ieder volk op een leven in democratische omstandigheden. Of je democratie met de loop van heden. Of je democratie met de loop van heden. Of je democratie met de loop van heden.

Toen Nederland eind 2005, begin 2006 besloot een missie naar Uruzgan te zenden was er veel drukte over wie wat wanneer mag zeggen en meebeslissen. Procedurepraat. Coalitiepartner D66 maakte van de beslissing een soort misplaatste analogie (weer een misplaatste analogie) en hielp de voorstanders van uitzending waarschijnlijk door de aan-

acht af te leiden van de vragen die uitvoerder gesteld en beantwoord hadden moeten worden: wat is er aan de hand in Uruzgan, wat leert ons de ervaring van grote naties eerder in dat land, wat kunnen wij redelijkerwijs hopen te bereiken, wat gaat het kosten, hoe lang gaat het duren? Zijn we daar toe bereid?

Nee, als het woord 'opbouw' vaak genoeg werd uitgesproken dan wilde de PvdA wel verantwoordelijkheid dragen, met de toenmalige andere coalitiepartners CDA en VVD. Waarom zij voor waren? Omdat de NAVO nieuw bestaansrecht zocht? Omdat we toch wat snel uit Zuid-Irak waren vertrokken? Om de zelfde niet-onderzoekbare redenen waarom we in 2003 de Amerikanen gingen helpen in Irak?

Daarom was de interventie van minister van Defensie Van Middelkoop gisteren zo waardevol. Hij stelt alsnog een aantal vragen die toen gesteld hadden moeten worden en die in het gebruikelijke scenario ook de komende maanden niet gesteld worden.

Net als met het geharrewar over Nederland en de Europese Grondwet: het kost hier te lande moeite op een realistische manier te spreken over Nederland en de wereld. Klein-zijn doet pijn. Liever grote dromen. Of de staatssecretaris en de minister van Buitenlandse Zaken een procedure-standje geven als zij een minder tactvolle waarheid als een koe uitspreken.

opklaringen@nrc.nl

BOSNIË *16-2007* Vrouwen klagen Nederland aan

Tweehonderd vrouwelijke nabestaanden van slachtoffers uit Srebrenica willen een klacht indienen tegen de Nederlandse staat. Ze stellen dat Nederland met zijn blauwhelmen in Bosnië medeschuldig is aan de moord in juli 1995 op duizenden mannen en jongens rond Srebrenica, gepleegd door Bosnische Serviërs. De vrouwen willen de klacht op 4 juni indienen in het Vredespaleis in Den Haag, zetel van het Internationaal Gerechtshof (ICJ). Het ICJ gaat echter alleen over geschillen tussen staten. De federatie van moslims en Kroaten in Bosnië-Herzegovina is slechts een deelstaat.

Moeders willen genoegdoening

Advocaten zeggen nieuw bewijs te hebben om Nederland te veroordelen

Zesduizend nabestaanden van de slachtoffers van Srebrenica klagen de Nederlandse Staat en de VN aan. Ze willen erkenning. „Dit wordt een van de grootste rechtszaken in de Nederlandse geschiedenis.”

Door onze redacteur

037

CEES BANNING

DEN HAAG. 4 JUNI. Munira Subasic oogt moe, maar strijdbaar. „Het was een lange reis, maar ik voel een morele verplichting om naar Den Haag te komen en de aanklacht aan te bieden”, zegt ze op het plein in Den Haag.

De voorzitter van de stichting Mothers of Srebrenica¹ is zaterdagochtend met zo'n tweehonderd vrouwen in vijf bussen vertrokken vanuit Sarajevo. De bijna tweeduizend kilometer lange reis was „emotioneel uitputtend”, zegt ze. „De herinneringen van twaalf jaar geleden kwamen weer keihard aan de oppervlakte.”

In juli is het twaalf jaar geleden dat in de Oost-Bosnische enclave Srebrenica de ergste daad van genocide in Europa plaatsvond sinds de Tweede Wereldoorlog. In de militaire aanwezigheid van Nederlandse blauwhelmen van Dutchbat werden meer dan zevenduizend moslims gedood, het merendeel jongens en mannen. Hun nabestaanden hebben inmiddels een aanklacht aangeboden aan een medewerker van minister-president Balkenende. Tien vrouwen en de Moeders van Srebrenica hebben de Staat der Nederlanden en de Verenigde Naties in een civiele procedure aangeklaagd.

De enclave Srebrenica was door de Verenigde Naties uitgeroepen tot een zogeheten *safe area* en de burgers die zich daar bevonden zouden worden beschermd tegen de aanvallen van de Bosnische Serviers. „U bent nu onder de bescherming van de VN (...) Ik zal u nimmer verlaten”, zei de Franse generaal Morillon in maart 1993. De vrouwen vinden dat Nederland en de VN deze belofte niet zijn nagekomen. En hun advocaten Axel Hagedoorn en Marco Gerritsen van het kantoor Van Diepen Van der Kroef Advocaten hebben daarvoor „keihard bewijs”.

Het wordt, volgens de Maastrichtse hoogleraar internationaal recht Menno Kamminga, een complexe juridische procedure. „De VN geniet immuniteit. Dat is een gat in de internationale rechtsorde, maar een feit.” En daar kan Nederland zich achter verschuilen. „Nederland zal zeggen 'het was een VN-missie', dat was ook de kern van de politieke discussie”, zegt Kamminga. „De rechter moet een oordeel vellen of Nederland toch aansprakelijk gesteld kan worden.”

De raadslieden hadden de zaak „liever buiten de rechtszaal om geregeld”, zegt Gerritsen. „Dat zou chiquer zijn geweest. Maar wij kregen, behalve de landsadvocaat, niemand te spreken. Nederland praatte in 1995 wel tot het allerlaatste moment met de Bosnisch-Servische generaal Mladić, maar met ons wilden ze niet in gesprek.”

Het Amsterdamse advocatenkantoor werkt nu al zo'n drie jaar aan deze zaak. Ze waren benaderd door een Bosnisch advocaat toen dat al vijf jaar met de voorbereiding van de aanklacht bezig was. „Na bestudering van de documenten hebben we de zaak aangenomen, want politiek, juridisch en sociaal/maatschappelijk gaat het om een rechtvaardige zaak”, vindt Hagedoorn. „Dit woord een van de grootste rechtszaken in de Nederlandse geschiedenis, maar ook internationaal door de relatie met de VN.”

In 2002 werd de Staat al aangeklaagd door Hasan Nuhancovic, de tolk van Dutchbat, en de nabestaanden van Dutchbat-elektriciën Rizo Mustafic. Ze verwijten de staat na de val van de enclave Srebrenica niets te hebben ondernomen om de vluchtelingen in veiligheid te brengen. De Nederlandse staat stelt zich op het standpunt dat Nederland weliswaar verantwoordelijkheid droeg, maar geen schuld had aan de massamoord op Bosnische mannen. In een tussenvonnis oordeelde de rechtbank dat Nederland Mustafic mee had moeten nemen. Het definitieve vonnis wordt binnen een jaar verwacht.

De beoordelt u de zaak uit 2002?

Hagedoorn: „Wij hebben de dagvarding heel bewust niet gelezen omdat we ons eigen plan wilden trekken. In die zaak gaat het

Negen van twaalf portretten van vermisten van Srebrenica. Alle twaalf zijn te zien onder de noemer Memorial Memories, op het fotofestival in Naarden. Memorial Memories is een project van fotografe Barbara Brakel.

vooralisnog om twee gevallen. En hadden de betrokkenen een werkgeversrelatie met de VN.” Gerritsen: „Wij vertegenwoordigen bijna de hele groep van nabestaanden.”

Het NIOD en de VN onderzochten de val van Srebrenica. In Frankrijk en Nederland hebben de parlementen onderzoek gedaan. Wat is nieuw in het onderzoek dat ten grondslag ligt aan deze dagvordering?

Gerritsen: „Wij hebben alle relevante documenten gelezen. Twaalf jaar lang zijn maatschappelijke mantra's over de Nederlandse bevolking uitgestort: we konden niet anders, de VN heeft ons in de steek gelaten, het mandaat was niet goed. Maak je echter een reconstructie op basis van de feiten, dan zie je dat het niet zo is.”

De aanklacht van de moeders van Srebrenica

- De Nederlandse Staat zond naar de *safe area* Srebrenica een bataljon soldaten dat niet geëquipeerd en niet opgeleid was om de militaire taak uit te voeren.

Wat heeft u ontdekt dat een belangrijke rol gaat spelen in de procedure? Gerritsen: „De luchtscreun is door de Nederlanders tegengehouden. De procedures waren glashelder. Op het 'moment supreme' komt het verzoek bij de Franse VN-generaal Janvier en is luchtscreun binnen een half uur met Akashi (de politiek leider van de VN-missie in ex-Joegoslavië, red.) geregeld. Wanneer de eerste bommen vallen, intervieneert Nederland. Vanuit de bunker (het Nederlandse commandocentrum in Den Haag, red.) hebben minister Van Mierlo van Buitenlandse Zaken en Voorhoeve van Defensie alles op alles gezet om het stop te zetten. Daarna is in Nederland het beeld gecreëerd dat de VN de grote boosdoener was.”

- Luchtbombardementen werden niet ingezet of getrainceerd – vlak voor de val werd de luchtscreun zelfs door de Nederlandse staat tegengewerkt.

- Nadat de enclave was gevallen werd nabestaanden de moslimbevolking – ondanks gedane toezeggingen – te beschermen.
- Ondanks het feit dat de Nederlandse troepen getuige waren van oorlogsmisdaden, werden die niet eraan portretted.

In februari van dit jaar vonnisde het Internationaal Gerechtshof dat Servie niet schuldig is aan genocide tijdens de oorlog in Bosnië, behalve in Srebrenica. Wat betekent dat voor uw bewijsvoering?

Hagedoorn: „Genocide was ook al vastgelegd door het Joegoslavië-tribunaal, maar het gerechtshof is wel het hoogste internationale rechtscollege. Het genocide-verdrag is van toepassing. Staten zijn verplicht om genocide te voorkomen. De staat redeneert hadden we alles op alles gezet, dan was de genocide nog niet te voorkomen. Het hof maakt daar korte metten mee: dat is geen verzachtende omstandigheid om niks te doen.”

U vraagt om een voorschot van 25.000 euro per persoon?

Hagedoorn: „Het gaat de moeders om erkenning en genoegdoening. Dat kent vele vormen. Die 25.000 euro is een voorschot. De stichting die circa zesduizend nabestaanden vertegenwoordigt wil slechts vast laten stellen dat de VN en de Nederlandse staat aansprakelijk zijn.”

Gerritsen: „Het zou pleiten voor de Staat der Nederlanden als ze op basis van dit materiaal zeggen, we gaan om de tafel zitten in plaats van tien jaar procederen. Dat zou een groots gebaar zijn. Anders laat je de nabestaanden voor de tweede keer in de steek.”

24 APRIL 2007

a

Vrouw krijgt inzage

Het ministerie van Defensie moet een Bosnische vrouw inzage geven in geheime documenten over de val van Srebrenica in juli 1995. Dat heeft de bestuursrechter in Utrecht bepaald. De Bosnische vrouw was getrouwd met Rizo Mustafic, die als ingenieur werkte op de Nederlandse basis bij Srebrenica.

ANP

Was Srebrenica een HOAX? (deel 2)

Over wat breed aandacht kreeg en wat er onder de tafel bleef

Door Jan Cleton

April 2021

De waarheid is dat de Amerikanen en president Izetbegovic beiden zwijgzaam hadden toegestemd dat het niet zinvol was om te volharden in deze geïsoleerde enclaves in een verdeeld Bosnië. In 1995 geloofde niemand nog dat een etnische verdeling van het gebied onvermijdelijk was. In juni 1995, voor de militaire operatie in Srebrenica, verklaarde Alexander Vershbow, speciale assistent van president Clinton, dat 'Amerika de Bosniërs zou moeten aanmoedigen om na te denken over gebieden met een grotere territoriale samenhang en compactheid'. Met andere woorden hield dit in dat de enclaves vergeten zouden moeten worden. De aanval op Srebrenica, zonder steun van Belgrado, was compleet overbodig en bleek een van de belangrijkste voorbeelden te zijn van het politieke falen van het Servische leiderschap.

Ondertussen verergerden de westerse media de situatie nog door de enclaves te transformeren in een krachtig icoon van de massamedia; een situatie die Izetbegovic onmiddellijk uitbuitte. CNN liet in dagelijkse uitzendingen beelden zien van massagraven voor duizenden lichamen, verkregen via spionagesatellieten. Ondanks de microscopische precisie in het lokaliseren van die graven, is het zeker dat tot op heden geen ontdekkingen zijn gedaan die deze vermoedens bevestigen. Aangezien er niet langer beperkingen op de bewegingsvrijheid zijn, kunnen we alleen maar speculeren over de reden dat ze nog steeds niet aan de wereld zijn getoond.

Als er vooraf een plan voor genocide klaar had gelegen, zouden de Serviërs een beleg hebben ingesteld om er zeker van te zijn dat niemand kon ontsnappen, in plaats van aan te vallen uit een richting, van zuid naar noord - waarbij er een hypothetische ontsnappingsroute was naar het noorden en het westen.

De waarnemingsposten van de VN ten noorden van de enclave werden niet getroffen en bleven in gebruik na afloop van de militaire operaties. Er zijn zeker massagraven aan de buitenranden van Srebrenica, net als in de rest van voormalig Joegoslavië op plekken waar is gestreden, maar er zijn geen aanwijsbare redenen voor de campagne die werd gevoerd, en ook niet voor de getallen die CNN naar buiten bracht.

De massagraven worden gevuld door een beperkt aantal lichamen van beide kanten, het gevolg van een hevige strijd

en niet het resultaat van een beraamde genocide, zoals die tegen de Servische bevolking van Krajina, in de zomer van 1995, toen het Kroatische leger een massaslachting uitvoerde op alle Serviërs die ze tegenkwamen. In dit geval bewaarden de media een absolute stilte, ondanks het feit dat deze genocide over een periode van drie maanden werd uitgevoerd. Het doel van Srebrenica was een etnische schoonmaak, niet genocide, wat wel het geval was in Krajina waar het Kroatische leger, hoewel er geen sprake was van militaire operaties, hele dorpen met de grond gelijk maakte.

Ondanks de wetenschap dat de enclaves al als verloren werden beschouwd, stond Sarajevo erop om politiek gewin uit de situatie te halen. Doordat het publiek er al helemaal ontvankelijk voor was gemaakt, was het concept van genocide niet moeilijk te verkopen.

Van nog groter belang dan het genocide-verhaal en de politieke isolatie van de Serviërs was echter het chanteren van de VN: ofwel de VN schaarde zich aan de zijde van de regering in Sarajevo in het conflict (wat vervolgens ook gebeurde) of de VN zou zich volledig ongeloofwaardig maken in de ogen van het publiek, wat wederom zou leiden tot meer steun voor Bosnië. Srebrenica was de laatste druppel die ervoor zorgde dat de westerse regeringen een akkoord bereikten om hun neutraliteit op te geven en militaire acties te ondernemen tegen een partij in het conflict. Het was de laatste druppel die het Westen bijeenbracht in hun verlangen om de 'Servische beestachtigheid' te breken. Sarajevo was zich bewust van het feit dat zij niet de militaire capaciteit hadden om de Serviërs te verslaan. Het was dus noodzaak om de voorwaarden te creëren waaronder de internationale gemeenschap dit voor hen kon doen. Srebrenica was een essentiële schakel in dit proces.

Srebrenica is een van de daden waarmee de Servische leiders de VN wilden provoceren om zo hun onmacht te laten zien. Dat was een ernstige strategische misser die hen duur kwam te staan. De kant die alles te winnen had bij het aantonen van de onmacht van de VN was de regering in Sarajevo, niet die in Pale. Het was in 1995 duidelijk dat er voor een verandering van de status-quo een daadkrachtige interventie nodig was die de Servische militaire macht kon verslaan.

Vervolg op pag. 23

Vrouwen uit Srebrenica tonen hun onvrede in Den Haag. Foto AP

Nederland moet Srebrenica niet in de steek laten

28-3-2007

Nederland moet de oproep van overlevenden uit Srebrenica serieus nemen en hen zekerheid garanderen, vindt Selma Leydesdorff.

Het vonnis van het Internationaal Gerechtshof in Den Haag van 26 februari, waarin wordt gevestigd dat Servie niet verantwoordelijk is voor de genocide in Bosnië, heeft tot grote teleurstelling geleid in Srebrenica. De overlevenden hadden gedacht in deze rechtszaak erkenning te vinden voor hun lijdens. Het was bij hen toen de uitspraak bekend werd en het leek alsof hen een laatste douwse oetening was van hun lijdens. Het heeft er tot een ware opstand geleid.

Steeds meer Moslims leren terug naar deze enclave in de Republika Srpska, het zich steeds nationalistischer roerende deel van Bosnië dat lijkt te streven naar een eigen Servische staat. Daar voelen de overlevenden zich niet veilig en dat zijn ze vermoedelijk op terzijde geloven in internationale garanties die ze ook al in 1995 kregen.

Het afwijzen van de aanklacht van de Bosnische regering in Den Haag plus de twijfel aan de wil van de internationale gemeenschap om de misdadigers Mladic en Karadzic op te pakken, hebben overlevenden doen besluiten het constitutionele juridische systeem van de Republika Srpska - dader van de genocide - te verlaten. Een aantal leiders van hen heeft een proclamatie uitgevaardigd waarin ze eisen dat Srebrenica een speciale status krijgt binnen de Republika Srpska (Buitenland, 6 maart).

Als dat niet gebeurt, dreigen zij de stad te verlaten met medeneming van de honderden lijdens die in Foto's op de gemeenschappelijke hoopskreet dus van mensen die steeds meer twijfelen aan belofte.

Het is moeilijk een nieuw bestaan op te bouwen in Srebrenica. Ondanks alle donorconferenties en buitenlandse hulpprogramma's blijft het een dode spookstad, terwijl het geld kennelijk niet bij de overlevenden aankomt maar verdwijnt in de bouwput van dure ondernemers die de nieuwe infrastructuur van het gebied aanleggen. Op termijn zal iedereen daar natuurlijk van profiteren, maar op dit moment leven de overlevenden ondanks alle - ook Nederlandse - hulp in bittere armoede. Mensen die zijn teruggekeerd

worden gediscrimineerd, het gaat soms zo ver dat in een straat huizen van Serviërs wel water hebben en die van Bosniërs niet.

De positie van de overlevenden is door recente politieke ontwikkelingen verslechterd, teruggekeerden worden telefonisch bedreigd en gewaarschuweld voor een herhaling van 1995. Volgens de vluchtelingen gebeurt dit omdat het bestaan van de stad en de symbolische functie daarvan de wereld stoort, Srebrenica herinnert aan wat onwenselijk is: het eigen falen van de wereld.

Het gaat de overlevenden niet alleen om het eindelijk oppakken van de oorlogsmisdadigers, of de speciale status voor Srebrenica. Het gaat ook om investeringen die daadwerkelijk de teruggekeerden helpen; om financiële steun aan de weduwen en om werkgelegenheid. Om zekerheid kortom. Zij constateren bovendien dat iedereen zich van het woord Srebrenica bedient voor eigen gewin zonder dat de teruggekeerden er zelf wel bij varen. De jaren gaan voorbij in armoede.

Het is begrijpelijk dat in woede opheldering wordt gezocht waar al dat geld is gebleven, en Nederland is een van de grote donoren. Meer van zich optuigen verhalen voelen. De onderrekeners zijn de meest weerbare groep onder de overlevenden. Veel ernstiger is hoe het er voor staat met de overlevenden in de kampen waarvan niemand het bestaan lijkt te kennen of waarvan men het bestaan wenst te negeren. Daar leeft men soms zonder water en elektriciteit in echte armoede, zonder enige voorziening. Het is nu twaalf jaar later, er zijn kinderen opgegroeid in die onstandigheden.

Nederland heeft besloten zich in april militair grotendeels terug te trekken uit Bosnië (Binnenland, 16 maart). De verklaring van de overlevenden is scherp. Zij zou Nederland 'erote moeten brengen zich op andere fronten niet terug te trekken. Ten eerste moet de zoektocht naar Mladic en Karadzic doorgaan, zij moeten worden opgepakt. Ten tweede moet de morele schuld van Nederland ten opzichte van de overlevenden van Srebrenica leiden tot een nieuwe en grote inspanning om de levensomstandigheden daar te verbeteren, in de stad en in de kampen. De wederopbouw is niets om trots op te zijn. Nu de Nederlandse missie in Bosnië militair over is zou Nederland eindelijk zijn verantwoordelijkheid moeten nemen en zich anders in moeten zetten.

Selma Leydesdorff is hoogleraar oral history en cultuur aan de Universiteit van Amsterdam. Zij werkt aan een boek over de verhalen van de vrouwen van Srebrenica.

Twaalf jaar na de val

Het wegsturen van Bosniër Rizo Mustafić bij de val van Srebrenica was een „fatale vergissing”. Gisteren stonden zijn familieleden bij de rechter in een proces tegen de Staat 2007

Door onze redacteur STEVEN DERIX

DEN HAAG, 26 APRIL. Een kop koffie en een goed gesprek met minister van Defensie Van Middelkoop (ChristenUnie). Dat was het maximale dat landsadvocaat G.J. Houtzagers gisteren voor de rechtbank in Den Haag te bieden had aan de familie van Rizo Mustafić, de elektricien van Duitchbat die waarschijnlijk in 1995 door de Bosnische Servie's werd vermoord. „De minister, dat komt niet iedereen”, poogde Houtzagers nog. Maar dochter Alma Mustafić was niet onder de indruk van het aanbod. „Ik had graag gewild dat mijn vader bij de minister op bezoek had kunnen gaan.”

De emoties liepen hoog op in het benauwde zittingszaalje van het Haagse paleis van justitie. De familie Mustafić voelde zich miskend. Toen op 12 juli 1995 de Bosnische enclave Srebrenica door de Bosnische Servie's onder de voet werd gelopen, zocht Rizo Mustafić met zijn vrouw en drie kinderen bescherming op de Nederlandse basis in Potocari. Als medewerker van Duitchbat rekende hij erop dat hij samen met de blauwhelmen zou worden geëvacueerd. Een Nederlandse adjudant stuurde Mustafić echter weg, omdat hij geen VN-pasje had. Sindsdien is de elektricien spoorloos.

Twaalf jaar later willen Mehida Mustafić en haar kinderen geen moedering. In 2002 spanden zij een civiele procedure tegen de Staat der Nederlanden aan. In die procedure werden twee jaar geleden verschillende getuigen gehoord, onder wie oud-minister Voorhoeve van Defensie en verschillende Duitchbatters. De getu-

gen bevestigden dat het wel degelijk de bedoeling was om Mustafić niet de rest van het lokale personeel in veiligheid te brengen. Maar Frankon sprak van een „fatale vergissing”.

De Haagse rechtbank deed dat standpunt. „Uit de getuigenverklaringen van de heren Frankon en Karremans lijkt te volgen dat het wel de bedoeling was de heer Mustafić met Duitchbat te evacueren”, schreef de rechtbank op 10 januari in een tussenkomst. De rechtbank heeft daarom besloten tot een ‘compartie van partijen’: rechter B.C. Punt hoopt dat het juridisch gerecht bevestigd kan worden door een compromis. „Je kunt ook té juridisch zijn”, zei hij tegen landsadvocaat Houtzagers.

Maar Houtzagers wilde geen compromis. De Nederlandse staat stelt zich op het standpunt dat Nederland weliswaar verantwoordelijkheid droeg, maar geen schuld aan de massamoord op duizenden Bosnische mannen. Erken- nend dat er fouten zijn gemaakt, ligt politiek gevoelig – en kan bovendien een precedentwerking bestaanden van de genocide. Bovendien handelde Nederland in

Twee procedures tegen de staat

Wel verantwoordelijkheid, maar geen schuld. Dat was de boodschap van premier Kok, toen zijn kabinet in 2002 aftrad naar aanleiding van het Srebrenica-rapport van het Nederlands Instituut voor Oorlogsdocumentatie. „Nederland neemt nadrukkelijk niet de schuld op zich voor de gruwelijke moord op duizenden Bosnische moslims in 1995”, zei Kok na zijn afreden. Verschillende nabestanden is dat niet genoeg. Zij achten Nederland aansprakelijk voor de dood van hun familieleden. Er lopen nu twee civiele procedures tegen de staat: die van Mustafić, en die van VN-olk Njehorovic, die procedure omdat Nederland geen bescherming bood aan zijn broer en vader.

Servische Bosniërs bieden excuses aan

1-3-2007

Van onze correspondent

De regering van de Republika Srpska, de Servische entiteit binnen Bosnië, heeft gisteren officieel zijn excuses aangeboden van Bosnië in de jaren 1992-1995. Met name verontschuldigt ze zich tegenover de nabestanden van de vermoorde moslims.

Bovendien heeft de regering

de vroegere president van de Republika Srpska, Radovan Mladic, en generaal Ratko Is voor de moord op 8000 moslims in de enclave Srebrenica, van alle Serviërs over te geven aan het Joegoslavie-Tribunaal. De excuses van de Servische Bosniërs komen twee dagen nadat het Internationaal Gerechtshof in Den Haag de slachting van de 8000 moslims in Srebrenica als genocide betitelde. Ook stelde het hof dat Servie hier niet direct voor verantwoordelijk was.

De president van Servie, Boris Tadic, stelde de tragedie te vernieuwen. Het nieuwe Servie zou volgens de Europese gezinde Tadic een concrete daad moeten verrichten om de ernst van de tragedie te erkennen.

Nederlandse beveiliging voor Hirs Ali

Van onze parlementaire
redactie
22/02
107 DEN HAAG, vrijdag
Voormalig VVD-Kamerlid
Ayaan Hirsi Ali, die tegen-
woordig in de Verenigde Sta-
ten woont, wordt daar nog
steeds bewaakt door Neder-
landse beveiligers.
„De Nederlandse overheid
is verantwoordelijk voor de
gewapende wachten. Zij be-
taalt ze. De Amerikanen zor-
gen voor het vergaren van in-
lichtingen”, aldus Hirsi Ali in
een interview met het tijd-
schrift Newsweek.

Het CDA en de VVD in de
Tweede Kamer willen niet in-
houdelijk reageren op de
kwestie, „omdat het hier om
geheime veiligheidsmaatregelen
gaat”. „Het enige wat ik wil
zeggen is dat het verrassend is.
Ik dacht dat de beveiliging al
was overgedragen aan de VS”,
aldus CDA-Kamerlid Sybrand
van Haersma Buma.

De Nederlandse oud-politi-
ca doet het goed in de Verenig-
de Staten. Ze is niet alleen een
graag geziene gast bij de media,
maar geniet door haar boek In-
fidel ook bij een groter publiek
bekendheid.

Het boekwerk kwam deze
week binnen op plaats num-
mer zes van de bestsellerlijst
van de New York Times.

27/02/07 door Hans Kuitert

Servië reageerde gisteren opgelucht over het afwijzen van de genocide-
klacht die Bosnië al in 1993 tegen Belgrado had ingediend bij het Interna-
tionaal Gerechtshof in Den Haag. In Bosnië werd het vonnis met afgrij-
zen begroet.

Het uit vijftien rechters be-
staande hof oordeelde dat er in
de moslimenclave Srebrenica
in juli 1995 een genocide heeft
plaatsgevonden, maar stelde
Servië noch Servische staats-
dienaren daarvoor verant-
woordelijk. Wel was het hof
van mening dat Servië meer
had kunnen doen om de geno-
cide te verhinderen. Servië
wordt ook gesommeerd de
Bosnische Serviërs Ratko Mla-
dic en Radovan Karadzic uit te
leveren aan het speciale Joego-
slavië Tribunaal. Servië hoeft
Bosnië niet schadeloos te stel-
len.

Koppeling

Internationaal strafrecht-
advocaat Geert-Jan Knoop
noemde het vonnis gisteren
'opmerkelijk'. „Er is volgens
het Hof geen koppeling te leg-
gen met de persoonlijke straf-
rechterlijke verantwoorde-
lijkheid van personen verbon-

• Geert-Jan Knoop

den aan staatsorganen en de
staat. Het vonnis zegt dat de
genocide in Srebrenica niet
onder controle stond van Ser-
vië.”

„Zou Milosevic nog hebben
geleefd en zijn zaak nog niet
zijn afgerond, dan zou deze uit-
spraak een belangrijk verweer
zijn geweest”, aldus Knoop.

• Overleven-
den van Sre-
brenica zitten
aan de buis
gekleisterd.
De vrouwen
waren verbijs-
terd over het
vonnis dat het
Internationale
Gerechtshof
gisteren velde
over de Servi-
sche rol bij het
bloedbad
waar zij hun
mannen en zo-
nen verloren.
FOTO: AP

Grote gevolgen door vonnis

DEN HAAG, dinsdag

„Dit kan de verdediging in
de kaart spelen voor wie nog
voor Srebrenica terecht moet
staan”, meent Knoop. „Dit is
een tegenslag voor de aankla-
gers van het tribunaal, die in
een aantal zaken op genocide
hebben ingezet.”

Het Hof vindt ook dat Servië
niet heeft samengespannen of
aangezet tot genocide. Het hof
beschouwt Servië niet als me-
deplichtig aan de genocide in
Srebrenica.

Knoop: „Het hof oordeelt
overigens, zoals eerder het
VN-tribunaal, dat er een geno-
cide heeft plaatsgevonden in
Srebrenica, maar dat dit elders
in Bosnië niet overtuigend be-
wezen is.”

Het Internationale Gerecht-
shof behandelt geschillen tus-
sen landen. Daarbij is in deze
zaak „zeer zorgvuldig naar
heel veel bewijsmateriaal ge-
keken dat is ingebracht door
Bosnië en door Servië. Ik sluit
niet uit dat daarbij nieuw ma-
teriaal is, dat nog niet bekend
was tijdens processen voor het
tribunaal. Een veroordeelde
kan een revisie van zijn zaak
vragen als er nieuwe feiten be-
kend worden. De uitspraak
van het Hof is geen nieuw feit,
maar die nieuwe feiten zouden
wel in de bewijslast kunnen
zitten. Dat moet bestudeerd
worden. Het is goed mogelijk
dat een proces moet worden
heropend.”

Verhinderen

Naast de strafrechtelijke ge-
volgen van het vonnis is er ook
de constatering van het Hof
dat Servië redelijke maatregelen
had moeten nemen om de
genocide in Srebrenica te ver-
hinderen. „Dat is echter een
vaststelling zonder strafrecht-
elijke implicaties.”

Liesbeth Zegveld, advocaat
van een groep overlevenden
van Srebrenica die schadever-
goeding eist van Nederland, is
niet ontevreden over het von-
nis. „De slachtoffers zijn te-
leurgesteld. Maar de relatie
tussen Servië en genocide is
vastgesteld, al had dat wel ste-
viger gekund

„Het Hof zegt dat het zeer
waarschijnlijk was dat er geno-
cide zou plaatsvinden en Se-
vië had iets moeten doen. S-
vië zegt dat men geen enkel
naal daarover had, iets dat
derland ook steeds 7
Zegveld ziet het vonnis v
hof als een steuntje in d

Wereldomroep Home > Actua > Nederland > Politiek

Dutchbat krijgt eerherstel

DOOR PAUL HAZEBROEK
04-12-2006

"Geen heldenverering maar wel eerherstel." Zo noemde minister Kamp van Defensie de plechtigheid waarbij de Nederlandse militairen die in 1995 de val van de Bosnische enclave Srebrenica meemaakten, een onderscheiding kregen. Maar verschillende actiegroepen vinden het eerbetoon ongepast. Volgens hen deden de militairen in kwestie niets om een massamoord op zeventuizend moslims te voorkomen.

Volgens minister Kamp hebben de betrokken Nederlandse militairen, het infanteriebataljon Dutchbat III, sinds 1995 jarenlang onterecht in een kwaad daglicht gestaan. Ook persoonlijk werden de militairen met de nek aangekeken omdat ze gezegd niet bij machte waren geweest om de val van de enclave te voorkomen.

De onderscheiding voor Dutchbat-n leidde tot protest bij de uitreiking in

Erkenning

Kamp noemt de onderscheiding gepast omdat de betrokken militairen door de Nederlandse samenleving als geheel destijds naar Srebrenica zijn gestuurd. De bewindsman spreekt over de uitreiking van de insignes van de erkenning van de miskenning dat de betrokken militairen onder zeer moeilijke omstandigheden hun uiterste best hebben gedaan. De vijfhor militairen die de ceremonie op de Johan Willem Frisokazerne in Assen bijwoonden, zijn ingenomen met de onderscheiding.

Dat de Bosnisch-Servische troepen van generaal Mladic de moslimenclave konden overmeesteren, is volgens Kamp dus niet de schuld van Dutchbat. De val van de enclave en de massamoord die erop volgde, markeerden volgens de minister het failliet van de internationale gemeenschap om de oorlog in voormalig-Joegoslavië te beëindigen.

Kamp noemde het ook een schande dat Mladic en zijn politieke baas Karadzic als auteurs van de massamoord op zeventuizend moslims nog altijd niet zijn gearresteerd om te staan voor het Joegoslavië-tribunaal in Den Haag.

Verkeerd signaal

Maar actiegroepen als het Interkerkelijk Vredesberaad (IKV) vinden dat van het uitreiking van de onderscheidingen een verkeerd signaal uitgaat. Volgens Dion van den Berg van het Vredesberaad negeert de Nederlandse regering hiermee het lijden van de nabestaanden van de slachtoffers van de massamoord. Hij verdenkt Den Haag er ook van dat het met de ceremonie een verkeerd politieke signaal wilde afgeven dat het boek over Srebrenica nu definitief is gesloten. Volgens Van den Berg is dat niet zo en moet de Nederlandse regering de nabestaanden van de slachtoffers laten weten dat de val van de enclave een schande is.

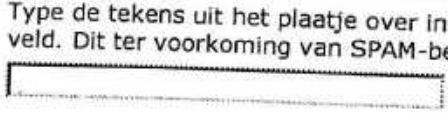
Van de ruim achthonderd militairen die de val van de enclave meemaakten, hebbe trouwens zo'n tweehonderd niet gereageerd op de uitreiking van de onderscheidingen vinden die ook dat er geen reden is voor het uitdelen van lintjes.

☐

Gerelateerde artikelen:

- * ["Willekeur bij asielaanvragen Srebrenica"](#)
- * [Srebrenica-proces van start](#)
- * [Tolk Dutchbat op zoektocht naar de waarheid](#)

Geef uw reactie

Naam	
E-mail	
	☒ Verberg mijn e-mailadres
	☐ Toon mijn e-mailadres bij mijn bericht
URL	
Woonplaats	
Land	
Commentaar	
	Type de tekens uit het plaatje over in het tekstveld. Dit ter voorkoming van SPAM-berichten.
	
	☐ Stuur een kopie van dit bericht naar mijn e-mailadres
	Verstuur

Copyright Radio Nederland Wereldomroep

Erkenning, geen beloning

4-12-2006

Vandaag ontvangen enkele honderden militairen die betrokken waren bij de val van de Moslimenclave Srebrenica een draaginsigne van minister Kamp van Defensie. Die wil hiermee erkennen dat de 847 leden van Dutchbat III 'in moeilijke omstandigheden naar eer en geweten hebben gefunctioneerd en ten onrechte gedurende langere tijd in een negatief daglicht zijn gesteld'.

Het lintje heeft verontwaardiging gewekt onder nabestaanden van de achtduizend Bosnische moslims die daar in 1995 zijn vermoord. Maar die massamoord kan deze soldaten niet worden verweten, concludeerden zowel het NIOD als een parlementaire enquêtecommissie. De schuld ligt volgens die onderzoekers op een veel hoger niveau.

Op de uitreiking in Assen worden bijna vijfhonderd militairen verwacht. Velen hopen een pijnlijke periode af te sluiten, waarin zij als zondebok dienden, en in cafés werden nagewezen als lafaard van 'Vluchtbat III'. Vier militairen die in 1995 in Srebrenica waren, vertellen hieronder hun verhaal.

Door Noël van Bommel

'We zijn ook slachtoffers'

Ronald Wentink (32)
Toen: korporaal
infanteriegroep
Nu: it-medewerker op
een bank

Ronald Wentink Foto Arie Kievit

'Er was geen houden meer aan. Over de radio hoorde ik de ene observatiepost na de andere vallen en ik zat in Srebrenica-stad met nog geen tien mortiergranaten. Een symbolische voorraad. Toen was al duidelijk dat de beloofde extra troepen en luchtsteun niet zouden komen.'

'Ik ben maar met de vluchtelingen meegelopen naar het Nederlandse kamp in Potocari. De Serviërs negeerden ons eigenlijk en dat was slim van ze. We zijn gewoon naar huis gestuurd.'

'Na thuiskomst merkte ik al gauw dat de media een zondebok zochten. En dat was ik. Ik was geschokt toen ik las wat daar allemaal was gebeurd, maar ook kwaad dat zoveel onzin werd verteld over ons.'

'Ik was ook kwaad op Defensie die mij en de vluchtelingen had laten zitten. Mijn contract liep af en mijn plan om officier te worden - ik heb atheneum gedaan - leek mij niets meer. Voor een werkgever die zo'n belangrijke belofte niet nakomt, wilde ik niet werken.'

'Ik was 21 jaar, woonde weer bij mijn ouders en was zoekende. Na baantjes als vertegenwoordiger in bonzai-bomen, barman en legger van epoxyvloeren werd ik uiteindelijk it-medewerker bij een bank. Ik heb nu een mooie basis gelegd met mijn werk, mijn vrouwen twee kinderen. Dat wil ik verder uitbouwen.'

'Was het een boze droom?'

René Jagt Foto Joost van den Broek / de Volkskrant

René Jagt (32)
Toen: korporaal-
chauffeur
Nu: groepsleider in
jeugdinstelling

'Ik was elf jaar geleden een agressief mannetje. Een fanatiek militair, veel minder sociaal dan nu. Als iemand mij toen had gezegd dat ik die Serven moest tegenhouden, had ik tot mijn laatste snik gevochten. Maar zo ging het niet, het was alsof ik geen rol speelde.'

'Op mijn observatiepost verscheen alleen een doorgedraaide Moslim, een burger, met een geweer die mijn wapen en mijn horloge wilde. Die heb ik gegeven. Hij was ook in paniek, ik denk achteraf dat het maar goed is dat we niet of hem zijn gaan schieten.'

'Later werden we opgehaald en moest ik aan een kerel uitleggen hoe de pantservagen werd bestuurd. Binnen tien minuten reed ie ermee weg.'

Vanuit de bus die ons naar Novi Sad bracht, zag ik onder meer een berg lijken liggen die één voor één in een vrachtwagen werden gegooid. 'Muslimman!', riep een Servische soldaat toen.

'Toen ik later de kranten las heb ik altijd gedacht: wat nou..., fouten gemaakt! Ik was gefrustreerd en kwam in vechtpartijen terecht. Maar ik bleef in dienst, totdat ik vier jaar later opnieuw zou worden uitgezonden. Mijn vrouw had daar grote problemen mee. Mijn week als krijgsgevangene was heel zwaar geweest voor haar.'

ren.
'Ik denk nog wel vaak aan Srebrenica. Minstens één keer week. Maar dat hoeft niet altijd negatief te zijn. Ik voel me niet schuldig voor de dood van achtduizend mensen. Het was niet mijn beslissing om wel of niet te gaan vechten, westonden daar met klapperpistolen en de voorbereiding was niet meer dan een diavoorstelling en een kopje koffie.

'Ook daarom vind ik het een goede zaak dat Srebrenica is opgenomen in de geschiedenis. Ik hoop dat mijn kinderen te horen krijgen wat daar toen is gebeurd en wat had moeten gebeuren. Ik hoop dat de nieuwe generatie ons niet meer zal zien als lafaards en als schuldigen, maar als medeslachtoffers. Wij zijn daar ook aan ons lot overgelaten en hebben twee collega's verloren.

'Toen ik de uitnodiging voor de uitreiking kreeg was mijn reactie: eindelijk kent Defensie dat zij het verkeerd hebben gedaan. Later dacht ik: zo makkelijk komen jullie er niet van af, een speldje geven en nou zou het allemaal weer goed zijn? Nu beschouw ik het maar als een soort sorry.'

Eric Smid Foto Harry Cock / de Volkskrant

'Ik heb het een plekje gegeven'

Eric Smid (37)
Toen: sergeant
mortieren
Nu: sergeant-majoor
mortierinstructeur

'Ik zat op operatiepost Charlie toen de enclave begon te vallen. Ik dacht: er wordt wel voor ons gezorgd. We krijgen hulp. Maar er gebeurde niks. Gewapende moslimmannen eisten voedsel, rugzakken en wapens van ons om zich dan maar zelf te verdedigen. Ik heb dat onder dwang afgegeven.

'Ik heb serieus overwogen te gaan rondrijden in onze pantserwagen met .50-mitrailleur. Maar ik wist niet hoe agressief de Moslims zouden reageren of waar de Servische troepen zaten. Het leek mij het beste te blijven zitten. Twee dagen later was ik een krijgsgevangene. Ze stopten ons in een gebouwje en maakten duidelijk dat

het voor onze veiligheid beter was daar te blijven zitten.

'In Nederland werd ik onthaald als held, totdat de kranten zeer negatief begonnen te schrijven. Mensen begonnen anders naar mij te kijken. Mijn familie riep mij ter verantwoording. Ik heb hen echt alles verteld en zij geloven dat ik naareer en geweten heb gehandeld.

'Als het onderwerp ter sprake komt, op feestjes of in het café, dan ga ik dat niet uit de weg. Ik kijk of de ander nog voor rede vatbaar is. Soms zeg ik maar, ja hoor je hebt helemaal gelijk. Maar in de meeste gevallen probeer ik uit te leggen dat ik toen graag mijn .50 had gebruikt, als het had gemogen.

'Ik had natuurlijk mijn eigen kleine gevechtje kunnen organiseren, maar wat zou er dan gebeurd zijn met de vluchtelingen in Potocari? Mijn opdracht was: alleen schieten als ik word beschoten.

'Veel van mijn huidige collega's weten niet dat ik erbij was. Er zitten jongens van 18 tussen die zich Sre-

brenica niet eens herinneren. Ik merk wel dat ik een bijzondere band hebben met collega's die het ook hebben meegemaakt. Aan soldaten vertel ik dat wetoen, gegeven de mogelijkheden, ons best hebben gedaan. Zo zie ik het nog steeds.

'Ik zal altijd bezig blijven deze ervaring te verwerken. Ik denk ongeveer één keer per maand aan Srebrenica. En ik praat alle hulpverleners maar na: ik heb het een plekje gegeven.

'Dat draaginsigne zie ik niet als beloning voor mijn werk. Wel als erkenning voor wat wij allemaal over ons heen hebben gehad. Uit alle onderzoeken is gebleken: de soldaten op de grond treffen geen blaam. Defensie onderschrijft die conclusie nu duidelijk en dat waardeer ik.

'Ik vind het goed dat mijn zoon op school leert over Srebrenica. En als ik zie met welk mandaat en met welke middelen we nu in Urugzan zitten, denk ik: we hebben er van geleerd.'

Theo Lutke Foto Harry Cock / de Volkskrant

'Mijn lontje is korter geworden'

Theo Lutke (36)
Toen: sergeant
infanteriegroep
Nu: sergeant, gaat naar
Urugzan

'Een arts vroeg me de gewonden in te delen in drie groepen: gewond, zwaar gewond en niet meer te redden. Ik herinner me een kruiwagen met daarin een bejaarde vrouw vol kogelwonden. 'Past deze in de laatste groep', vroeg ik de dokter. Ja, zei hij. Ik heb haar toen maar ergens neergezet waar ze snel stierf.

'Ik ben meegereden met bussen vol bejaarden, vrouwen en kinderen. Zogenaamd als 'de ogen van de wereld'. Ik zag ook hoe de mannen werden afgevoerd in twee bussen. We stuurden er nog een voertuig achteraan, maar dat werd in beslag genomen. Mladic stond bij de poort en riep: jullie moeten je niet drukmaken, vol-

gende week zijn jullie allemaal thuis.

'Als iemand nu zegt dat ik een Vluchtbatter ben, denk ik: man, je weet niet waarover je praat.

Iedere dag denk ik nog aan Srebrenica. Laatst weer een nieuw massagraf ontdekt en dan denk ik: daar ben ik langsgereiden. Ik heb die groep zien staan op dat voetbalveldje. Had ik wat kunnen doen? Ik vond mezelf een nuchtere boer die Srebrenica 'een plaatsje had weten te geven'.

'Tot een schietincident in Irak twee jaar geleden waarbij twee Irakezen omkwamen door geweervuur van mijn mannen. Toen knapte er iets in mij. Ik kreeg flashbacks, bijvoorbeeld van een Bosnische vrouw die ik dood in een weiland heb zien liggen. Ik kon niet meer goed slapen.

'Twee dagen later stond ik op Schiphol en toen botste alles. Ik voelde dat ik mijn eenheid in de steek had gelaten, terwijl mijn vrouw niet meer wilde dat ik terug-

ging. Ik moest kiezen tussen 'twee families'. Ik was ook boos op de marchaussee die een onderzoek was begonnen. Eerst wordt me verweten dat ik niks doe, dacht ik, en nu doe ik wat en ben ik meteen verdachte.

'Mijn vrouw verdiende het niet dat ik zo met haar omging. We zijn vastbesloten ons huwelijk niet kapot te laten maken door Srebrenica. Ik zie nu dat ik veranderd ben. Mijn lontje is een stuk korter geworden. Maar dat herkennen we nu tenminste.

'Nu gaat het beter. Ik bereid me voor op uitzending naar Afghanistan en ik ben daar klaar voor. In de praktijk moet blijken hoe ik me houd in een volgend vuurgevecht.

'Ik heb ook overwogen op te stappen, maar wat kun je doen met een lbo-opleiding en zeventien jaar militaire ervaring? En het blijft een geweldige baan. In 2002 reed ik ook al door Kabool en zag al die mensen naar me zwaaien langs de weg. Dat voelde heel goed.'

Zo heeft het Joegoslavische Tribunal tot nu toe slechts twee keer een veroordeling wegens medeplichtigheid aan genocide kunnen uitspreken. Aan de vervolging van sloebodan Milosevic, de onbetwiste hoofdrolspeler in het Joegoslavische drama, kwam na zeven jaar procederen een einde omdat de Joegoslavische ex-dictator overleed in zijn cel, op dat moment was nog allerminst zeker dat de genocide-aanklacht tegen hem zou worden gehonoreerd. Een genocidevonnis tegen een staat is nog

Intussen heeft Servé weinig reden tot opluchting. Want het hoogste VN-lid heeft wel bepaald dat Belgisch ernstig is tekortschoten bij de preventie van oorlogsmisdaden, zoals in Srebrenica, en de vervolging van de daders. Dit oordeel dient voor de Europese Unie een extra reden te zijn om de relatie met Servé onderhouden te houden.

Dutchbatters terug naar Srebrenica

Getraumatiseerde Strebrenica-veteranen kunnen volgens majoor een bezoek brengen aan de gevangenen Moslimencave. Heerine-vrijingskamp Westerbork gaat samen met het Veteraaninstituut strepen organiseren. Doel: het helpen verwerken van trauma's bij veteranen.

Mulder weet dat die weduwen zitten te wachten op de Dutchbatters. Hij baseert die wetenschap op contacten met overlevenden en hulpverleners ter plaaste.

Mulder: 'Die behoefte is er, zeker nu er wat meer afstand is. Het gaat niet eens zozeer om antwoorden - waarom heb je niets gedaan toen onze mannen werden afgeschlacht? - maar vooral om elkaars verhalen te horen. Dat kan voor beide partijen helend werken.'

Dit blijkt uit een onderzoek van oud-politiek journalist Freek van Workum, die zich in 170 dossiers van vluchtelingen uit Srebrenica heeft verdiept. De dossiers zijn vanaf vandaag door Kamerleden te raadplegen. Van Workum: 'Zodat niemand straks kan zeggen: ik heb het niet geweten.'

► **de Voorkant:** Gruwelijke loterij

SARAJEVO, 6 MAART. In de Bosnische stad Srebrenica hebben overlevenden van de massamoord die daar in juli 1995 door Bosnische Serviërs is gepleegd, geëist dat de stad een speciale bestuurlijke status binnen Bosnië krijgt. Srebrenica ligt in de Servische Republiek. De overlevenden willen niet worden geregeerd door degenen die de genocide hebben gepleegd. Krijgt Srebrenica geen andere status, dan verlaten de moslims de stad, zo is gisteren gezegd. In juli 1995 werden 8.000 moslimmensen uit Srebrenica door Bosnische Serviërs vermoord. (Reuters)

ofd dat de moslims naar
Tuzla worden gebracht.
Wat zou jij doen, beste
Kaya? Ik denk niet
dat het bemoedi-
gend is om in je
gezicht getuif te
worden als je
terug in Neder-
land bent.

zabeth Klip. De rechter betwijfelt of de minister daadwerkelijk zelf naar het volledige dossier heeft gekeken. Tegen de Kamer heeft ze gezegd dat ze naar alle dossiers heeft gekeken van de tweehonderd asielzoekers uit Srebrenica die sinds 2000 in Nederland kwamen. Mede vanwege de ereschuld die Nederland voelt jegens de getroffen van de val van de enclave, heeft de Kamer geëist ruimhartig om te gaan met deze groep.

'Heel ernstig', noemt inmiddels oud-Kamerlid en oud-asielspecialist Klaas de Vries (PvdA) de onzorgvuldige behandeling. D66, ChristenUnie en SP vinden de gang van zaken ontoelaatbaar.

HILVERSUM Oud-minister van Defensie Voorhoeve hekelt het beleid van de Verenigde Staten rond de val van de Bosnische enclave Srebrenica. Voorhoeve zei vrijdag in het VPRO-radio-programma *Argos* dat de Amerikanen een beleid hadden om niet op te treden tegen een Servische aanval op de Moslim-enclave. In 1995 werden bij de val van Srebrenica tussen de 7000 en 8000 moslimmannen en -jongens gedood.

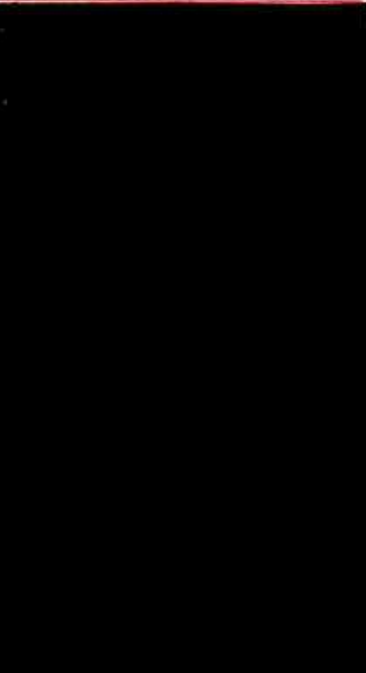
Voorhoeve, die ten tijde van de val minister was, benadrukt dat de Bosnisch-Servische legerleider Mladic verantwoordelijk is voor de massamoord. Maar volgens hem speelt ook de vraag over nalatigheid. Hij concludeert dat de VS niet bereid waren de enclave met luchtmacht te beschermen.

Algemeen maandelijks bevelen de soldaten van Dutchbat III eindeloos de erkenning gekregen die ze hebben verdient. Het spijt mij dat ook om te verwachten dat het mijde te lezen over kamers, waarvan het kamers en daarmee ook de soldaten van Dutchbat III weer wordt verweten dat ze te kort zijn gescholen in hun opdrachten. Wanneer begrip van accepteren, juist, maar ook ter werkdag, geldt i belang.

Sven Uiders (Dutchbat II)
Schag

le nu eens dat de jongens die op dat moment in de enclaves zaten er alles aan hebben gedaan, met de middelen die ze hadden, om nog erger te voorkomen. Er wordt regelmatig gesuggereerd dat we onszelf hadden moeten opofferen voor de moslimbevolking. Maar begrip gaat dat niet een internationaal politiek besluit is geweest om de enclaves in te laten nemen door de Serren. Wat er ook zou gebeuren, er zou niet worden ingegrepen. Verzuim functioneerd juist daar als scheidsrechter met alleen een fluitje. Wij streken niet voor ons eigen gat

Dutchbat III
 1-12-2006

Durchbar!!!

Onderscheiden voor Srebrenica

5-12-2006

Minister Kamp van Defensie heeft maandag op de J.W. Frisokazerne in Assen onderscheidingen uitgereikt aan militairen van Dutchbat III die de val meemaakten van de Bosnische enclave Srebrenica, in 1995. Buiten de kazerne protesteerden in Duitsland wonende Bosniërs tegen de uitreiking van de onderscheidingen (zie ook pagina 3). Op de foto van links af kolonel b.d. Karremans, destijds bataljonscommandant; majoor Hageman, destijds plaatsvervangend commandant van de bravo-compagnie; en adjudant Van Schaik, compagnies-sergeant-majoor. Foto Harry Cock / de Volkskrant

Dutchbatter past geen lintje

13 nov 2006

Minister Kamp wil Dutchbat alsnog bedanken voor zijn inzet in Srebrenica. Beter is dat Nederland erkent daar te hebben gefaald, meent Selma Leydesdorff.

Minister Kamp van Defensie heeft besloten de militairen van Dutchbat alsnog te onderscheiden, ofschoon zij in 1994 faalden duizenden moslimmannen te beschermen. De militairen zouden ten onrechte geen erkenning hebben gekregen voor hun werk. Kamp zegt te handelen uit naam van de militairen.

Wie de literatuur kent over de verwerking (closure) van dit soort gebeurtenissen weet dat alle partijen het grootste belang hebben bij een zo groot mogelijke openheid en bij de erkenning van wat er is gebeurd. Wat was mijn rol, had het anders gekund? Dat zijn pijnlijke vragen waarbij de verwijzing naar een chaotische commandostructuur en angst onvoldoende is. Alleen wie het aandurft moreel schuld op zich te nemen, kan die afleggen.

Dat is heel wat anders dan een individuele juridische aansprakelijkheid voor een moord die door anderen is begaan. Die morele schuld wordt al lang internationaal bij Nederland gelegd. In die zin is de opstelling van de regering provinciaals, angstig en een voortzetting van een politiek van vooral VVD-ministers.

De regering, niet in staat met deze aansprakelijkheid om te gaan, beroept zich nu krampachtig op het NIOD-rapport en de parlementaire enquête. Daaruit

zou blijken dat de militairen geen blaam treft. Minister Kamp gaat voorbij aan de noodzaak de krampachtigheid te laten varen en eerlijk te zijn. Zijn handelen komt voort uit de angst voor claims van de slachtoffers en dreigende processen, die het gevolg zijn van de Nederlandse politiek.

Ik roep militairen op onderscheiding te weigeren

Maar erger is dat deze daad een klap is in het gezicht van de slachtoffers, een groep tegenover wie Nederland en de internationale gemeenschap zich onmachtig heeft getoond, een groep die vooral bureaucratisch is benaderd (ondanks recente voornemens van minister Van Ardenne de traumahulp te verbeteren). Met deze

daad wordt opnieuw bewezen dat de rol van en het oordeel over Nederlandse militairen zwaarder wegen dan het mededogen met de slachtoffers. Hun verdriet is niet het onze, maar zou het wel moeten zijn.

Deze hardvochtige houding van de minister, die de prioriteit opnieuw bij het leed van de militairen legt, is verklaarbaar uit zijn beduchtheid voor een herhaling in Afghanistan. Over de rug van de overlevenden van Srebrenica geeft de minister te kennen dat militairen in vergelijkbare situaties van hem niets hebben te vrezen.

Ik roep voormalige Dutchbatters op hun onderscheiding niet in ontvangst te nemen, maar mee te werken aan een klimaat waarin Nederland zijn morele aansprakelijkheid en het lot van de overlevenden serieus neemt.

Selma Leydesdorff is hoogleraar oral history en cultuur aan de Universiteit van Amsterdam. Zij werkt aan een boek over de verhalen van overlevenden over Srebrenica.

Kroonprins Willem-Alexander in gesprek met uit militairen van Dutchbat, na hun terugkeer uit Srebrenica.

FOTO ANH

Nieuw massagraf ontdekt in buurt van Srebrenica

SARAJEVO - In het noordoosten van Bosnië is een nieuw massagraf ontdekt met daarin slachtoffers van het bloedbad van Srebrenica in 1995. Dat heeft Murat Hurić van de Commissie Vermiste Personen woensdag bekendgemaakt. Er liggen vermoedelijk tientallen mensen begraven. Het massagraf ligt in het dorp Snagovo 50 kilometer ten noorden van Srebrenica. (AFP)

Achter de nummers in de massagraven

28 Aug 2006

Voormalige VN-tolk Emir Suljagic vertelt het menselijke verhaal van Srebrenica

Emir Suljagic:
Briefkaarten uit het graf
Vertaald uit het
Bosnisch door Guido
Snel
De Arbeiderspers
192 pagina's
€ 17,95
ISBN 90 295 6403 2

van Srebrenica gingen doen.

Met een lijst kon worden geprobeerd in te spelen op dat greintje respect dat Mladic cum suis steeds voor de VN aan de dag had gelegd. De Nederlandse majoor André de Haan was bereid een oogje toe te knippen. Muhamed Nuhanovic werd opgevoerd als schoonmaker. Zijn naam kwam als achttiende onder aan een lijst van zeventien 'echte' VN-medewerkers. Maar toen de lijst ter goedkeuring grondig werd geïnspecteerd door plaatsvervangend Dutchbat-commandant Robert Franken, ontdekte deze het 'bedrog' en strepte de naam met een rode markeerstift door. De Haan bloosde.

Terwijl de mannen van generaal Mladic voor de poorten van de Nederlandse VN-basis in Potocari al bezig waren mannen van vrouwen te scheiden, probeerde VN-tolk Hasan Nuhanovic zijn broer Muhamed op een lijst te krijgen van lokaal VN-personeel. Hasan maakte zich, evenmin als iemand anders die het driejarige beleg van Srebrenica aan den lijve had ondervonden, enige illusie over wat de mannen van Mladic met de mannen

De overblijfselen van Muhamed Nuhanovic werden later teruggevonden in een massagraf.

Emir Suljagic, destijds de tweede VN-tolk, worstelt tot op de dag van vandaag met een schuldgevoel. Wat zou er zijn gebeurd als Hasan Nuhanovic en hij in die uren van extreme angst en paniek in juli 1995 niet de fout hadden gemaakt de naam onder aan de lijst te zetten, in plaats van terloops middenin? Was Franken er dan ingetrapt en was er een leven gered? Suljagic leeft dankzij die lijst. Hij redde de gebeurtenis van de vergetelheid met zijn boek *Briefkaarten uit het graf*.

Bovenstaande anekdote is er slechts één in het boek die onderstreept wat genoegzaam bekend is geworden: dat de Dutchbat-top geen gevoel had voor wat er gaande was – en tijdens de dramatische val van Srebrenica op zijn minst had kunnen proberen meer voor de inwoners te doen. Dat Nederland met het 'consequent handhaven van regels' recentelijk uitgebreid internationaal in het nieuws kwam, maakt deze gebeurtenis extra pijnlijk. Maar zij is vooral schokkend doordat Suljagic haar bijna onbedoeld, per ongeluk, terloops weergeeft.

Briefkaarten uit het graf gaat niet over Dutchbat of de VN, maar over degenen met wie Suljagic meer dan drie jaar in Srebrenica vastzat, en van wie bijna niemand de enclave levend verliet. 'Ik wilde het verhaal vertellen dat achter de nummers in de massagraven

Tv-beelden van vorig jaar: Bosnische moslims uit Srebrenica worden afgevoerd door Servische paramilitairen voor hun executie. FOTO AFP

schuilgaat, schrijven dat die nummers ook familie hadden, zussen, broers, vriendinnen...

Zo waren 'PLC-113, M 4,21, 5' en 'NK8-074b, M4, 21, 6', wier botten in 2002 werden teruggevonden, de technisch aangelegde tweeling Sead en Senad. Zij waren twee *nerds* die in Srebrenica een zendmast hadden gebouwd die de enige verbinding vormde met de buitenwereld. Mensen stonden in de rij om met gevluchte verwanten te communiceren, en Sead en Senad vroegen er

nooit sigaretten voor – bijna wonderlijk in een enclave waar een pakje sigaretten op den duur tachtig Duitse mark waard was.

Emir Suljagic was zeventien toen hij in de enclave kwam vast te zitten, en twintig toen deze viel. Zijn mannelijke familieleden waren merendeels in het begin van de oorlog gesneuveld. Drie extreme, in intensiteit buitensporige levensjaren bracht hij door tussen mensen van wie na juli 1995 bijna niemand nog in leven was. Pas na meer dan vijf jaar

voelde hij zich in staat over hen te schrijven.

Een getuigenis *an sich* van een Srebrenica-overlevende is al van groot belang. Maar behalve een overlevende van Srebrenica is Suljagic ook een goed observator en een rasverteller, met een groot gevoel voor het menselijke. *Briefkaarten uit het graf* is behalve een schokkend ook een roerend boek. Het gaat over hoe het leven in extreme omstandigheden degenereert – het meedogenloze gevecht om eten, het tuig dat in

een toestand van wetteloosheid de dienst gaat uitmaken, de corruptie van de machtigen (Srebrenica's *warlord* Naser Oric voerde zijn paard brokken suiker terwijl de gewone inwoners van de enclave daar al jaren van verstoken waren).

Maar het gaat ook over de sterke vriendschappen die tot stand kwamen, over hoe lotgenoten te midden van voedselschaarste, inslaande mortiergranaten, plassen bloed en bij bosjes wegvallende familieleden elkaar probeerden te helpen om zo goed en zo kwaad als het ging een bepaalde normaliteit in hun leven te handhaven.

Dit boek komt hard aan omdat het zo eerlijk is en zo duidelijk zonder politieke bijbedoelingen is geschreven. Suljagic houdt noch de Bosnische troepen, noch Naser Oric (uitgeleverd aan het Joegoslavië Tribunaal) de hand boven het hoofd. Hij probeert de kilheid, morele kleinheid en benepenheid van Dutchbat niet te accentueren, of Mladic en het Bosnisch-Servische leger te demoniseren. De simpele beschrijvingen van wat mensen die hij kende overkwam, maken meer duidelijk dan een *j'accuse*.

Briefkaarten uit het graf is het beste en belangrijkste boek dat over Srebrenica is geschreven.

Het is te hopen dat het zijn weg vindt naar de Nederlanders die op een of andere manier bij het debacle betrokken zijn geweest.

Olaf Tempelman

Servië had 'Srebrenica' moeten beletten

27-2-2007

► Hof gelast uitlevering van generaal Mladic aan Tribunaal.

► Bosnische Moslims kunnen geen schadevergoeding claimen bij Serviërs.

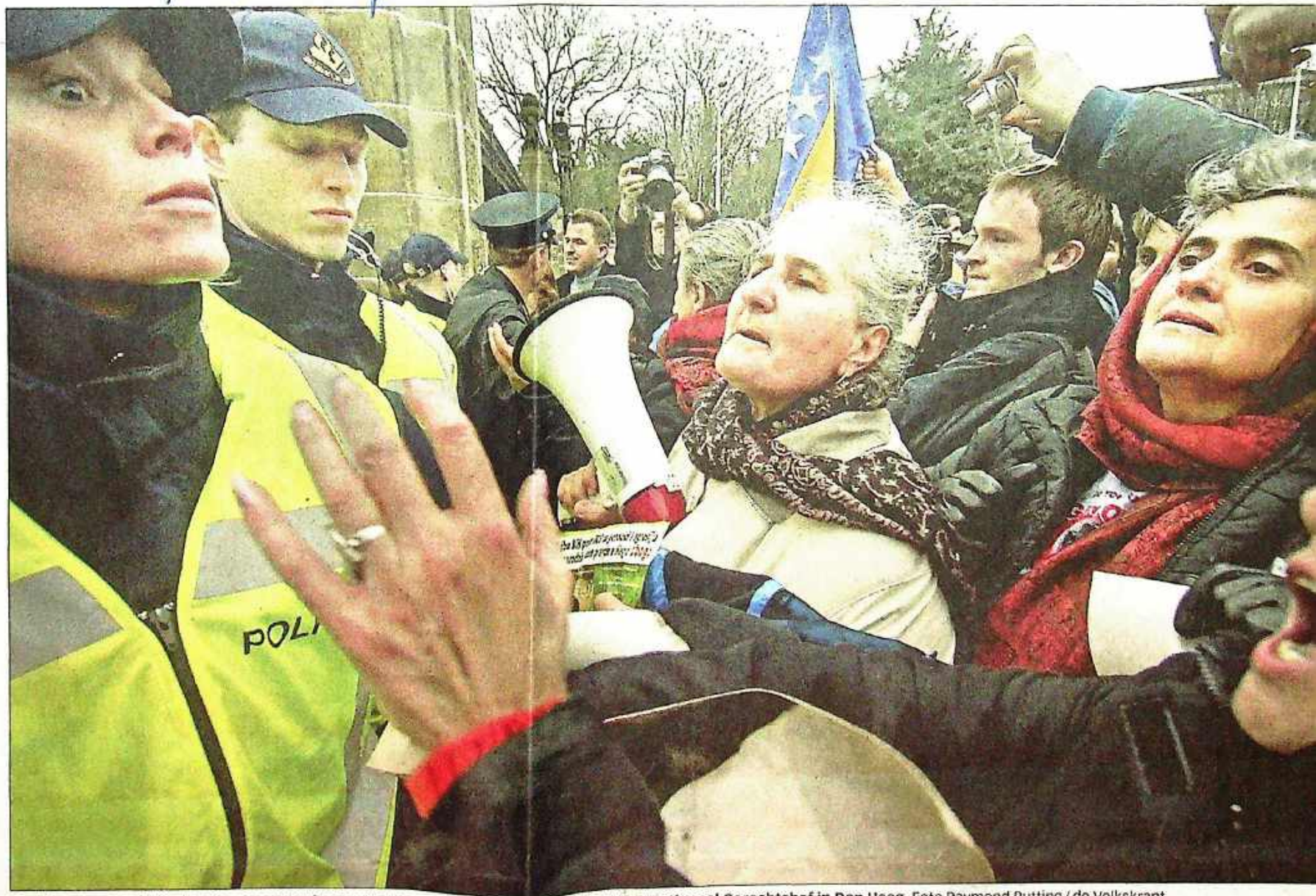
Van onze verslaggeefster
Charlotte Huisman

DEN HAAG Het Internationaal Gerechtshof heeft maandag geoordeeld dat Servië niet direct verantwoordelijk is voor genocide in Bosnië tijdens de oorlog van 1992 tot 1995. Servië reageerde opgelucht op de uitspraak. Het Moslimdeel van Bosnië is teleurgesteld.

Het VN-hof achtte Servië wel schuldig aan het verzuimen van de plicht genocide te voorkomen. Belgrado heeft volgens het Internationaal Gerechtshof niets gedaan om de massamoord door Bosnische Serviërs op ruim zeventuizend Bosnische Moslimmannen in 1995 in Srebrenica te beletten. Servië moet de hoofdverdachte, generaal Mladic, zo snel mogelijk uitleveren aan het Joegoslavië-Tribunaal.

In 1993 heeft Bosnië het Internationaal Gerechtshof verzocht een oordeel te geven over de vraag of Servië in Bosnië genocide pleegde; Bosnië hoopte zo een einde te maken aan de etnische zuiveringen in het land. Veertien jaar later oordeelt het VN-hof dat Bosnische Moslims in de eerste helft van de jaren negentig in Bosnië systematisch het slachtoffer werden van onder meer marteling en verkrachting, en dat in Srebrenica genocide is gepleegd.

Niet bewezen is volgens het Hof dat dit gebeurde op bevel van Belgrado. Hoewel duidelijk is dat Servië de Bosnische Serviërs in die jaren financieel en logistiek steunde, is het volgens de president van het Hof, Rosalyn Higgins, niet bewezen dat Belgrado de intentie had de Moslimbevolking uit te roeien. Bij genocide moet een

Moslimvrouwen uit Srebrenica en omgeving protesteren tegen de uitspraak van het Internationaal Gerechtshof in Den Haag. Foto Raymond Rutting / de Volkskrant

vooropgezet plan worden aangetoond.

Het Internationaal Gerechtshof, dat meestijds oordeelt over grensconflicten tussen staten, deed maandag voor het eerst uitspraak

in een zaak waarin een staat een andere staat had gedaagd op basis van de genocideconventie. Dat in als doel een herhaling van de holocaust te voorkomen.

Servië is blij dat een pijnlijke veroordeling voor genocide is afgewend. Ook haalt dit vonnis een streep door de miljarden aan schadevergoeding die Bosnië van Servië had kunnen eisen.

De president van Servië, de pro-westerse Boris Tadic, zei dat het parlement zo snel mogelijk de misdaden in Srebrenica moet veroordelen. "Voor ons allen is het moeilijkste deel van het vonnis dat

waarin staat dat Servië niet a heeft gedaan om genocide te voorkomen."

Pagina 4: Moslims zijn teleurgesteld
Pagina 11: Commentaar

Hof redt Servië én oud-wereldleiders

2-3-2007

Het loont om bewijzen voor genocide te verbergen, stellen **Edin en Satko Mujagic**: Servië is onschuldig bevonden. Maar een ander oordeel had het Westen medeplichtig gemaakt.

Het Internationale Gerechtshof heeft maandag voor het eerst een uitspraak gedaan over de betrokkenheid van een staat bij genocide. Volgens het VN-hof heeft Servië zich in de oorlog in Bosnië niet schuldig gemaakt aan genocide, ook niet in Srebrenica, hoewel het de Bosnische Serviërs wel voorzag van alle behoeftes; van benzine voor leger-voertuigen tot wapens, manschappen, strategie en geld.

Met deze belangrijke uitspraak heeft het hof een gevaarlijk precedent geschapen.

Omdat de rechters geen specifiek bevel 'val Srebrenica binnen' konden vinden, geldt de steun van Servië aan de Bosnische Serviërs niet als bewijs voor genocide, of voor medeplichtigheid aan genocide. Alsof een heler die een laptop van een dief gekocht heeft, vrijgesproken zou worden omdat hij de dief geen specifieke opdracht gaf een laptop te stelen, maar alleen tegen hem zei 'steel jij maar wat je wilt en ik koop het wel.'

Evenmin kon het Hof de massamoorden aan het begin van de oorlog in 1992, het middeleeuwse beleg van Sarajevo en andere Bosnische steden, het bestaan van honderden concentratiekampen en massagraven en de deportaties van alle niet-Serviërs bestempelen als genocide. Het eufemisme 'etnische zuivering' blijft dus bestaan.

Dat de rechters dit bevel niet konden vinden, hing samen met het feit dat de regering in Belgrado veel documenten botweg weigerde te leveren. En kopstukken die wel weten hoe de oorlog is voorbereid en gevoerd, Ratko Mladic en Radovan Karadzic voorop, houden zich al jaren schuil, volgens het Joegoslavië-Tribunaal, in Servië.

Het gevaarlijke precedent is dat het blijkbaar loont bewijzen achter te houden. Het blijft ongestraft en geeft daarmee ruimte voor toekomstige conflicten.

En als het bevel niet te vinden was, had het Hof dan niet moeten kijken naar naar de gevolgen van Servische 'overwinningen' en daaruit conclusies moeten trekken?

De Bosnische hoogleraar Cerić verscheurt de uitspraak van het Internationaal Gerechtshof in Den Haag nadat het Servië onschuldig heeft verklaard. Foto Raymond Rutting /de Volkskrant

Een van die gevolgen is dat in meer dan dertig plaatsen in Bosnië in 1992 ongeveer tegelijkertijd systematisch en op grote schaal vreselijke misdaden zijn begaan - verkrachtingen, moordpartijen, deportaties en de vernietiging van moskeeën en katholieke kerken. Met als gevolg dat de kaart van Bosnië nimmer zo 'duidelijk' etnisch verdeeld is geweest.

Het Hof had moeten nagaan hoe groot de kans is dat in al die steden al deze misdaden zich op exact dezelfde manier hebben afgespeeld zonder dat er sprake was van een plan. En als zo'n plan al niet in Servië is beraamd, dan zou de medeplichtigheid aan genocide in ieder geval wel zijn bewezen.

De uitspraak strookt ook niet met een aantal andere zaken. Een voorbeeld is het Dayton-vredesakkoord dat Bosnië in 1995 vrede bracht. Hoewel de Bosnische Serviërs bij de gesprekken aanwezig waren, stonden Europeanen en Amerikanen erop dat president Slobodan Milosevic van Servië namens hen het woord voerde. Waarom? Omdat hij de werkelijke macht had. Hij betaalde generaal Mladic in 1995 tijdens het beleg van Srebrenica en ook later. Voor politieke wereldleiders van twaalf jaar geleden was dat allang duidelijk. Karadzic kon van alles beloven, maar zijn handtekening was zonder die van 'Slobo' niets waard. Men had die les geleerd in de jaren daar-

voor. Elke keer als de EU, de VN of wie dan ook een vredesplan voorlegde aan Bosnische Serviërs, vlogen Karadzic en zijn kliek naar Belgrado om met de politieke top daar te overleggen. Het is dan ook de handtekening van Milosevic die op het vredesakkoord staat, niet die van Mladic of Karadzic.

Maar wellicht was het voor het Gerechtshof onmogelijk om tot een andere uitspraak te komen. Anno 2007 was het misschien net iets te veel gevraagd om vast te stellen dat Servië schuldig of medeplichtig is geweest aan genocide, en daarmee de Conventie uit 1948 ('nooit meer holocaust') heeft geschonden.

Toekomstige historici en heden-

daagse juristen zouden in zo'n uitspraak niet alleen de schuld van Servië kunnen vinden, maar ook medeplichtigheid van andere landen, destijds vertegenwoordigd door John Major, George Bush sr., François Mitterand, Wim Kok en Helmut Kohl... Zij zouden zelf mede schuldig zijn aan het feit dat er weer een genocide in Europa heeft plaatsgevonden. Zij hebben het op televisie gevolgd en de andere kant op gekeken (precies datgene wat Servië wegens Srebrenica thans wel wordt verweten).

Als het Hof dát maandag zou hebben geoordeeld, dan zou dit een morele en politieke zelfmoord zijn geweest. Dat zou te veel zijn gevraagd; een zelfmoord pleegt al-

leen iemand die gestoord of zeer wanhopig is.

Ook in de toekomst zal er nooit een veroordeling wegens genocide komen, in welk proces dan ook. Omdat daarmee impliciet en expliciet de hele zappende, op de bank met een biertje in de hand zittende wereld, belichaamd door de zestien rechters uit willekeurige landen, medeplichtig zal zijn en in ieder geval schuldig voor het werkeloos toekijken.

Satko Mujagic is beleidsmedewerker bij het ministerie van Justitie. Edin Mujagic is journalist en promovendus aan de Universiteit van Tilburg. Beiden komen uit Bosnië-Herzegovina en wonen sinds 1992 in Nederland.

Jan 2007

AFREKENEN MET SREBRENICA

Het begon toen voormalig journalist Freek van Workum zich eens verdiepte in het dossier van een afgewezen Bosnische vrouw. Daarop raakte hij nauw betrokken bij de groep vluchtelingen die jaren na de massamoord op de inwoners van Srebrenica alsnog asiel zochten in Nederland. Van Workum bestudeerde 170 dossiers van deze "late vluchtelingen". Over de ongerijmdheden daarin schreef hij een rapport met de dubbelzinnige titel "Afrekenen met Srebrenica".(1)

Inspectie van een recent opengelegd massagraf nabij Srebrenica

Op 22 oktober 2006 bood hij het rapport aan de Tweede Kamer aan. Op 13 september had minister Verdonk echter al verklaard: 'Nederland is op diverse manieren tegemoet gekomen aan Bosnische asielzoekers die de val van Srebrenica hebben meegemaakt. Zowel het kabinet als de Tweede Kamer zijn thans echter van mening dat het niet langer nodig is een ruimhartig toelatingsbeleid voor Bosnische asielzoekers te voeren.'

Ereschuld

'Bij de val van de enclave Srebrenica in juli 1995 vonden 8.000 Bosnische mannen, vrouwen en jongens de dood. Nederlandse militairen waren niet in staat deze eerste genocide na de Tweede Wereldoorlog op Europese bodem te verhinderen. De presentatie van het NIOD-rapport was in 2002 aanleiding voor het kabinet Kok II om af te treden. Ook de premier van het daaropvolgende kabinet erkende dat Nederland medeverantwoordelijkheid droeg voor het drama', aldus Van Workum.(2) 'Tegen deze achtergrond werd in de Tweede Kamer en de vaste Kamercommissie voor Justitie de afgelopen jaren met grote regelmaat gedebatteerd over de positie van 'late' vluchtelingen uit Srebrenica, die over het algemeen na februari 2000 en voor 1 april 2001 naar Nederland kwamen. De minister van Vreemdelingenzaken heeft de Kamer bij herhaling de verzekering gegeven dat de asielaanvragen van deze vluchtelingen uiterst zorgvuldig en ruimhartig zouden worden beoordeeld.'

Van Workum was rond 2000 nog voorstander van het weren van grote groepen vluchtelingen. Hij stond daarom ook achter de invoering van de nieuwe Vreemdelingenwet in 2001. De propaganda dat het asielbeleid 'streng maar rechtvaardig' was, had zijn werk gedaan. Van Workum geloofde dan ook dat de overheid de 'late Srebrenica-vluchtelingen' coulant zou behandelen als inlossing van een soort ereschuld. Het tegendeel blijkt waar. Het rapport van Van Workum staat vol voorbeelden van manieren waarop de asielprocedure volkomen wordt uitgehold. Toch is dat nauwelijks nog schokkend te noemen. De UNHCR, de Nationale Ombudsman, actiegroepen, politici, advocaten en rechters hebben allemaal al eerder laten zien dat Nederland op armeterige wijze invulling geeft aan het begrip 'asiel verlenen'. De 'onzorgvuldigheden' daarbij zijn zo structureel van aard dat niet volgehouden kan worden dat het gaat om bedrijfsongeval-

letjes van de IND. Vluchtelingen worden daarnaast doelbewust weggezet als leugenachtig en crimineel om ze zo de toegang tot Nederland te kunnen weigeren.

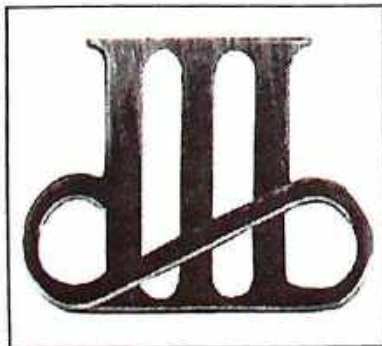
'Wij weten alles al'

Verdonk claimde dat de dossiers meerdere malen 'zorgvuldig, welwillend en ruimhartig' zouden zijn bekeken. Maar dat is een flagrante leugen. Overigens waren ook Verdonks voorgangers Nawijn en Cohen verantwoordelijk voor de slechte behandeling van 'de late Srebrenica-vluchtelingen'. In zijn rapport maakt Van Workum inzichtelijk hoe het mogelijk is dat er uiteindelijk van deze 'welwillend' benaderde vluchtelingen procentueel nog minder mogen blijven dan bij alle andere asielverzoeken. Hij kwam veel willekeur tegen, en ook grove onzorgvuldigheid, onjuiste en onvolledige informatie, incomplete dossiers met hiaten, gewantrouwde Servische tolken, intimidatie en slechte advocaten.

Opvallend noemt hij de verslaglegging van het nader gehoor waarbij ruimte is voor een zogenaamd 'vrij asielrelaas'. De samenvattingen blijken allemaal ongeveer even lang, ongeacht hoe lang de vluchtelingen aan het woord waren. Van de grote meerderheid van de vluchtelingen hoorde Van Workum dat zij niet eens de kans kregen uitvoerig over de oorlog te verhalen. De terugkerende zin van de IND-rapporteurs was deze: 'Over de val van Srebrenica hoeft u niets te vertellen, daar weten we alles van', aldus Van Workum. Verbijsterd vraagt hij zich af: 'Zijn dit de getuigenissen van de overlevenden van de eerste genocide na de Tweede Wereldoorlog in Europa? Toon en inhoud doen dat vaak niet vermoeden.'

Belangrijke klanten

'Dat in de wondere wereld van het vreemdelingenrecht alles draait om 'zorgvuldigheid' gelooft alleen de minister van Vreemdelingenzaken nog', verzucht Van Workum sarcastisch. Hij komt met een aantal fundamentele vragen en rake observaties. 'Hoe redelijk en oorbaar is de staande praktijk om fouten van de advocaten of de IND altijd toe te rekenen aan de onderliggende partij, de asielzoeker? Waarom heeft de rechter niet meer ruimte om het werk van de IND inhoudelijk te toetsen en eventuele hiaten in dossiers op te vullen en fouten te repareren?' En passant geeft hij wetenschappers nog een veeg uit de pan. Een aantal 'meer gezaghebbende juristen' wilde namelijk niet meewerken aan zijn onderzoek. 'De IND en het ministerie van Justitie zijn voor verschillende universiteiten belangrijke klanten. Was dat de reden?', luidt zijn retorische vraag.

De herinneringsmedaille voor Dutchbat III

'Held' of 'beest' van Srebrenica wacht op straf

Naser Oric, destijds Moslim-commandant in Srebrenica, is een held, vinden veel Bosnische Moslims. Hij is een beest, vinden veel Serviërs. Het Joegoslavië-Tribunaal doet vrijdag uitspraak. Door Charlotte Huisman

Ze zullen nooit vergeten wat hij voor hen heeft gedaan, zeggen veel overlevenden van 'Srebrenica'. Naser Oric is voor veel Bosnische Moslims geen oorlogsmisdadiger, maar een held, zonder wiens moed er nog meer slachtoffers zouden zijn gevallen. De 38-jarige voormalige Moslim-commandant in Srebrenica is hun symbool van verzet, in de jaren dat de Serviërs het gebied etnisch wilden zuiveren.

Oric ontvangt veel bezoek in het VN-cellencomplex in Scheveningen. De voormalige worstelkampioen met het uiterlijk van een filmster geeft blijk van een ijzeren dis-

Het Tribunaal

Het Joegoslavië-Tribunaal werd in 1993 opgericht na een besluit van de VN-Veiligheidsraad oorlogsmisdadigers uit het voormalige Joegoslavië te berechten. De twee meest gezochte verdachten zijn generaal Mladic en de voormalige leider van de Bosnische Serviërs, Karadzic, die worden beschouwd als de hoofdverantwoordelijken voor de massamoord in Srebrenica in 1995. Het Joegoslavië-Tribunaal bestemde dit bloedbad in het proces tegen de Bosnisch-Servische generaal Krstic als genocide. In 2001 veroordeelde het Tribunaal hem tot 46 jaar, in hoger beroep werd dat verlaagd tot 35 jaar. De Bosnisch-Servische oud-officier Nicolic werd in maart in hoger beroep veroordeeld tot twintig jaar voor 'Sre-

roestige tangen zouden er tanden van gevangenen zijn getrokken. Aanklaagster Patricia Sellers liet een video zien van zwaar toegetakelde Servische slachtoffers. Een van de getuigen zei dat hij Oric op het politiebureau had gezien waar hij werd mishandeld.

De verdediging ontkent niet dat er misdaden zijn gepleegd, maar zegt dat Oric geen controle over zijn mannen had. Volgens zijn advocaten was er geen sprake van een gecoördineerd Moslim-leger, maar van een hongerig en wanhopig zootje ongeregeld. Vrouwen uit Srebrenica getuigden voor hem dat het plunderen van Servische voedselvoorraden de enige mogelijkheid was om te overleven.

De anderhalf jaar dat zijn proces heeft geduurd, zijn tachtig getuigen gehoord en 1700 documenten overlegd. Duidelijk werd dat Oric zeker niet onschuldig was. Maar hij wordt niet beschuldigd van genocide, zoals zijn tegenstanders Mladic en Karadzic. Hoe gruwelijk ook, de misdaden van de Moslims rond Srebrenica zijn van een andere orde dan de moord op ruim 7500 Moslimmannen na de val van de enclave, redeneren sommige deskundigen.

Volgens criminologe Frederiek de Vlaming, die promoveert op het Joegoslavië-Tribunaal, speelden hooger gerechtelijk politieke ma-

een lange gevangenisstraf boven het hoofd hangt. Hij sport een paar uur per dag en gebruikt geen kalmeringsmiddelen.

Toen de aanklagers van het Joegoslavië-Tribunaal in april achttien jaar tegen Oric eisten, vloeden er tranen op de publieke tribune. 'Een draconische eis', reageerde zijn advocaat John Jones. 'Achtien jaar, ondanks al het bewijs over de verschrikkelijke omstandigheden in Srebrenica, en alles wat de getuigen hebben gezegd over de pogingen van Naser Oric om de tienduizenden vluchtelingen te beschermen. Er is niet één opmerking gemaakt over verzachtende omstandigheden.'

Oric zei in zijn laatste woord: 'Ik vertrouw op dit hof en geloof dat het een eerlijk oordeel zal vellen.' Dat zal vrijdag uitspraak doen in zijn zaak.

Oric wordt berecht, om bij Serviërs het idee weg te nemen dat er alleen leden van hun bevolkingsgroep door het Tribunaal worden berecht, menen veel Moslims. De overlevenden vinden het wrang dat de man die hen verdedigde voor jaren de cel in dreigt te gaan, terwijl de hoofdverantwoordelijken voor de massamoord op de Moslims in Srebrenica – generaal Ratko Mladic en de leider van de Bosnische Serviërs Radovan Karadzic – nog voortvluchtig zijn.

'Oric is een van de dapperste en meest capabele mensen die ik in mijn leven heb ontmoet', zegt Hasan Nuhanovic, die hem destijds meerdere malen ontmoette als tolk van de Nederlandse militairen van Dutchbat. 'Als we zelf in wanhoop dachten: nu is alles verloren, kon Naser Oric glimlachend zeggen: Morgen pakken we de Serviërs. Dan geloofden we weer dat we het zouden overleven.'

Nuhanovic woonde in de eerste helft van de jaren negentig in het stadje in Oost-Bosnië, waarvan de naam synoniem geworden is voor de grootste massamoord in Europa na de Tweede Wereldoorlog. De

De voormalige Moslimcommandant te Srebrenica Naser Oric wordt, geflankeerd door bewakers, voorgeleid voor het Joegoslavië-Tribunaal in Den Haag.

FOTO EPA

Bosnische Serviërs vermoordden er in juli 1995 na de val van de Moslim-enclave zeker 7500 Moslimmannen. Vanwege zijn functie overleefde Nuhanovic, veel van zijn familieleden niet.

'De mensen gingen bijna dood van de honger in de jaren '92 en '93', zegt Nuhanovic. Dus moesten de Bosnische Moslims wel op

'Oric is een van de dapperste mensen die ik heb ontmoet'

strooptocht gaan, zegt hij, om het voedseltekort aan te vullen. Naser Oric was hun onbetwiste charismatische leider. Maar er was geen georganiseerd leger, benadrukte Nuhanovic. 'We handelden puur om te overleven.'

Maar vraag Serviërs uit de omgeving van Srebrenica naar Oric, en zij spreken van 'het Moslim-beest'. Sommigen brengen je naar zijn slachtoffers, die zeggen door hem en zijn mannen te zijn gemarteld

en verminkt. Naser Oric is in hun ogen een moordzuchtige oorlogsmisdadiger, die met zijn leger systematisch Servische dorpen verwoestte, bij voorkeur op orthodox-christelijke feestdagen. Berucht is de aanval op het dorpje Kravica, op 7 januari 1993, het orthodoxe kerstfeest. Op de videobeelden, die Oric zelf zou hebben geschoten, zijn tientallen verminkte lijken op een pleintje te zien. Zijn wreedheden en provocaties zouden mede hebben geleid tot de massamoord op de Moslims in juli 1995.

'Naser Oric is ten onrechte niet beschuldigd van misdaden tegen de menselijkheid. Terwijl zijn aanvallen op Servische dorpen zo systematisch waren als mogelijk is', zegt Sasa Obradovic, eerste secretaris van de Servische ambassade in Nederland. Hij pleit namens Servië in de zaak voor het Internationale Gerechtshof, waarin Bosnië Servië van genocide beschuldigt.

Obradovic noemt de zaak tegen Oric voor het Joegoslavië-Tribunaal van cruciaal belang voor de beeldvorming van de oorlog. 'Oric is een symbool. Uit de uitspraak zal blijken welk van de twee beel-

den die er van hem bestaan, de doorslag geeft.'

Naser Oric maakte al op jonge leeftijd een opmerkelijke carrière. Hij was enige tijd lijfwacht van Slobodan Milosevic. Als lid van de commandotroepen van de politie in de jaren '87 tot '91 nam hij deel aan speciale operaties tegen van terrorisme verdachte etnische Albanezen in Kosovo. Eind 1991, toen de de Bosnische Moslims opdeling van Bosnië door Servië en Kroatië vreesden, keerde hij terug naar Bosnië.

'Zolang ik en mijn mannen hier zijn, zal Srebrenica nooit Servisch worden. We zullen vechten tot de laatste man', zei hij in 1994 vastberaden tegen een journalist van de *Toronto Star*. Het was zijn overzettelijkheid tegen de Servische overmacht die hem de heldenstatus bezorgde. Er werden liederen over hem gemaakt:

*Als ik een vogel zou zijn,
dan zou ik vliegen
om de held te zien
waar heel Bosnië over praat,
de dappere strijder,
onze leider Naser Oric.*

Veel Nederlandse VN-soldaten, die de Moslim-enclave moesten beschermen, vonden hem een onbehouden gangster. De gewraakte opmerking van Dutchbat-commandant Karremans, dat er geen 'good guys en bad guys' waren in de oorlog, had mede betrekking op Oric. Karremans omschreef hem in zijn boek *Srebrenica who cares?*

Dutchbatters vonden Moslim-commandant een foute gangster

als een van de lokale krachtpatser. Als Moslims Servische dorpen in de omgeving overvielen, deed Oric of hij van niets wist, schrijft Karremans.

Oric was er niet toen de enclave viel in juli 1995. Hij was in april van dat jaar naar Tuzla vertrokken. Of hij niet terug kon of niet terug wilde, daarover is Oric zelf nooit duidelijk geweest.

Na de oorlog deed Oric zijn ima-

go geen goed door in een veel te grote jeep rond te scheuren. Hij opende een sportschool en zou zijn geld verdienen met dubieuze handeltjes. In maart 2003 vaardigde hoofdaanklaagster Carla Del Ponte een geheime aanklacht tegen hem uit. Een maand later werd hij opgepakt door de SFOR, de internationale vredesmacht in Bosnië, en overgebracht naar Den Haag. Oric zei later dat hij zich vrijwillig zou hebben aangegeven als hij had geweten van de aanklacht.

Op 6 oktober 2004 begon zijn proces, een van de eerste van het Tribunaal tegen een Moslim wegens misdaden jegens de Serviërs. Oric zou de Moslimtroepen hebben aangevoerd bij de verwoesting van zeker veertien Servische dorpen in Oost-Bosnië in 1992 en 1993. Tijdens deze nietsontziende plundertochten zouden onder zijn leiding een groot aantal Serviërs krijgsgevangen zijn gemaakt en zijn gemarteld op het politiebureau in Srebrenica.

Oric wordt ervan beschuldigd dat onder zijn verantwoordelijkheid zeker zes Servische krijgsgevangenen zijn vermoord. Met

gint een monsterproces tegen negen Bosnisch-Servische verdachten, onder wie zeven officieren, vanwege hun aandeel in het bloedbad. Op 30 juni doet het Tribunaal uitspraak in de zaak tegen Moslim-commandant Naser Oric. Veel Bosnische Moslims zijn tegen zijn berechting omdat hij in hun ogen slechts weerstand bood tijdens het jarenlange Servische beleg van de stad.

tieven mee in de beslissing Oric te vervolgen. 'Hoofdaanklaagster Del Ponte vindt het belangrijk dat alle drie partijen – Serviërs, Kroaten en Moslims – worden berecht.' Daarin zit wel een gradatie: een aantal Servische verdachten wordt vervolgd wegens genocide – de zwaarst mogelijke aanklacht – misdrijven tegen de menselijkheid en oorlogsmisdrijven. Kroatische alleen voor de laatste twee en de aangeklaagde Moslims 'slechts' wegens oorlogsmisdrijven. Meer dan de helft van de aangeklaagden is Serviër.

De Vlaming vindt de eis van achttien jaar tegen Oric opmerkelijk hoog, vergeleken met andere straffen: Biljana Plavsic, de voormalige president van Republiek Srpska en een van de architecten van de etnische zuiveringen, kreeg in 2003 elf jaar.

Volgens de criminologe had het Tribunaal zich beter kunnen richten op 'datgene waardoor de internationale gemeenschap was geschokt en dat leidde tot de oprichting van het Tribunaal: op berechting van de verantwoordelijken voor de doelbewuste etnische zuiveringen in Bosnië'. Omdat het Tribunaal in de selectie van verdachten is gehinderd door het gebrek aan samenwerking in de regio, heeft het volgens haar ook personen berecht die geen grote rol hebben gespeeld in het conflict. 'Je had Naser Oric wel moeten berechten, maar misschien niet voor dit Tribunaal', meent zij.

Andere Tribunaal-watchers noemen de eis niet uitzinnig hoog, gezien de beschuldigingen. 'Wat voor straf Oric ook opgelegd zal krijgen, de Serviërs zullen die te laag vinden, de Moslims te hoog', zegt journalist Mirko Klarin, die met zijn nieuwsagentschap Sense alle zittingen van het Tribunaal volgt. Hij vindt dat het voor de berechting van Oric niet ter zake doet dat Mladic en Karadzic niet zijn gepakt. Klarin: 'Iedereen die oorlogsmisdaden pleegt, moet worden bestraft.'

Sagittarius

Van: "Sagittarius" <sagitar@hetnet.nl>
 Aan: "Jan Cleton"
 Verzonden: woensdag 12 juli 2006 13:33
 Onderwerp: Fw: Tip van een vriend

Ik heb zelf nog maar even gezocht in mijn documentatie en een en ander teriggevoonden. Toch heel goed dat je hieraan nog eens refereert ! Overigens is het me wel onduidelijk wat de status was van die Research Group. Weet jij wie die had ingesteld ? Weet jij of er ooit verder nog iets van dat rapport is vernomen. Ik lees in de inleiding die dezse Vn-functionaris bij het rapport schrijft dat hij het aantal vermoorde moslims oongeveer 700 schat. Hij zal inmiddels wel ontslagen zijn, of weggemanoeuvrerd bij de VN !

groeten,

Nico S.

----- Original Message -----

From: "Sagittarius" <sagitar@hetnet.nl>
 To: "Jan Cleton" <jancupido@hetnet.nl>
 Sent: Wednesday, July 12, 2006 1:14 PM
 Subject: Re: Tip van een vriend

> Hoi Jan,
 >
 > Ongeloflijk !
 > Overigens heb ik je stuk met aandacht gelezen. Voor zover ik zo uit m'n
 > hoofd kan nagaan - ik heb nogal wat documentatie over Srebrenica
 > opgeslagen - lees ik nu, van jou, voor het eerst dat het 11 juli 2005
 > gepresenteerde rapport van de 'Srebrenica Research Group', getiteld
 > 'Srebrenica and the Politics of War Crimes' op 11 juli 2005 in het
 > VN-hoofdkeatier zou zijn gepresenteerd door de door jouw genoemde
 > VN-functionarissen, Phillip Corwin en Carlos Martins Branco.

>
 > Heb je hiervan nadere vindplaatsen en bronnen, die je snel kunt
 terugvinden
 > ? Zou je die dan aan me door willen geven ? Ik geloof dat ik hier
 > belangrijke informatie gemist heb, of in elk geval niet in mijn
 achterhoofd
 > heb !

> Bij voorbaat dank !

> kam. groeten,

> Nico S.

> ----- Original Message -----

> From: "Jan Cleton" <jancupido@hetnet.nl>
 > To: "Robin de Ruiter" <paperboy@home.nl>; <sagitar@hetnet.nl>
 > Cc: <WOUDENBERG1@cs.com>; <toosplug@hetnet.nl>; <harper@xs4all.nl>;
 > <andreas.thedieck@wanadoo.nl>; <a.p.j.a.schouten@home.nl>; "M. Wijnhold"

Sagittarius

Van: <WOUDENBERG1@cs.com>
Aan: <jancupido@hetnet.nl>; <paperboy@home.nl>; <sagitar@hetnet.nl>
CC: <toosplug@hetnet.nl>; <harper@xs4all.nl>; <andreas.thedieck@wanadoo.nl>;
<a.p.j.a.schouten@home.nl>; <m.wijnhold@rug.nl>; <asabajo@home.nl>

Verzonden: dinsdag 11 juli 2006 22:40

Onderwerp: Antw: Re: Tip van een vriend

De aanhouder wint, Jan!

eens zal het volledige dossier Srebrenica de schellen van de ogen doen vallen bij onze 'vriendjes' van de NOS en Netwerk. Oftewel hoe werkt(e) oorlogspropaganda*) in dit geval in het voordeel van de NAVO en hoe werkt het op den duur tegen hen!

Dankzij speurwerk van Annabelle kreeg ik Thom Karremans boek 'Who cares?' in bezit: een voor de NAVO-machten zeer controversieel werk, vandaar dat hij weggepromoveerd is.

mkg.Piet

*) lees allemaal Anne Morelli

Voordelig op vakantie?

klik hier voor €50,- exclusieve korting

de Stentor

12 juli 2006

Auto
Banen
Kleintjesmarkt
Huizen
Menseninq
Reizen

ALGEMEEN

Voorpagina
Binnenland
Buitenland
Cultuur
Economie
Opmerkelijk
Gezond en Wel

REGIO

Apeldoorn
Deventer
Epe Vaassen
Flevoland
Hardenberg
Kampen
Lochem
NW Overijssel
Salland
Vechtdal
Veluwe Noord
Veluwe West
Zutphen
Zwolle

SPORT

Algemeen
Regio
AGOVV
De Graafschap
GA Eagles
FC Zwolle
Het Oranjeplein

EXTRA

Video
E-paper
Spandoeken
Geslaagd
Feuilleton
Festivalagenda
En nu ik

Monsterproces moet gezicht Carla del Ponte redden

door CAREL GOSELING

11 JULI 2006 - DEN HAAG - Radovan Karadzic, oud-president van Bosnisch-Servië, Ratko Mladic, stafchef van het Bosnisch-Servische leger en Zdravko Tolimir, diens plaatsvervangend commandant. Het monsterproces tegen zeven aangeklaagden wegens hun aandeel in het Srebrenica-drama uit 1995, dat vrijdag bij het Joegoslavië-tribunaal in Den Haag begint, gaat niet zozeer om de aanwezigen maar om de afwezigen.

Elf jaar nadat duizenden - in de aanklacht wordt gesproken over meer dan zeventuizend - moslims uit Srebrenica door de Bosnische Serviërs (leden van de Zvornik-brigade en het Drina-korps) omgebracht werden, staan de zeven terecht. Door hun zaken te bundelen tracht hoofdaanklaagster Carla del Ponte niet alleen maximaal publicitair effect te verkrijgen, zij hoopt tevens op een snelle veroordeling. Alleen dan kan zij haar werk, tenminste voor de buitenwacht, nog enigszins succesvol afsluiten. Het feit dat de drie hoofdverdachten er niet zijn, legt een zware hypotheek op de rechtsgang.

In de aanklacht worden Karadzic en Mladic immers als de aanstichters genoemd van de operatie, die het ontdoen van de regio Srebrenica van moslims tot doel had. Een actie die niet alleen als volkerenmoord te boek staat, maar ook gepaard ging met gerichte en willekeurige moorden, deportatie, gedwongen vertrek en willekeurige vervolging. Er was niet alleen sprake van een criminele onderneming, de betrokkenen zijn ook individueel verantwoordelijk.

De moslims uit Srebrenica werden naar Bratunac gevoerd om vandaaruit elders in de omgeving te worden omgebracht. Dat gebeurde gewoon langs de weg of langs een rivier, maar ook in een fabriekshal, in scholen, op een boerderij, in een cultureel centrum en zelfs in een ziekenhuis. Soms met meer dan duizend mensen tegelijk, verdeeld over hoogstens twee dagen. Wie de aantallen vermoorden in de aanklacht optelt, komt tot 7623. Dat aantal acht de aanklager tenminste bewezen.

Willekeurige moorden

Opvallend is dat ook 29 willekeurige moorden worden vermeld, die plaatsvonden bij het kamp van de VN-vredesstroepen in Potocari/Srebrenica, waar de Nederlandse blauwhelmen (Dutchbat) zaten. Negentien lijken werden op 12 juli 1995 ontdekt, twaalf de dag erna. Elf werden gevonden bij het zogenoemde 'witte huis', het pand waar de Bosnische Serviërs moslims 'ondervroegen'. Dutchbat-militairen gingen er destijds kijken maar constateerden geen misdaden, verklaarden zij later. De aanklagers van het Joegoslavië-tribunaal denken daar anders over.

Met hun aanklacht tonen zij pijnlijk aan hoe angstzichtig Dutchbat was toen soldaten de lijken ontdekten. Foto's ervan verdwenen op mysterieuze wijze, nogergepiaatsen deden niets op het moment dat ondergeschikten meiding maakten van hun vondst. Nu staan ze keurig opgesomd, zonder spoor van twijfel. De zeven aangeklaagden moeten zich ook verantwoorden voor het ruimen van vier

Buitenland

Beiroet

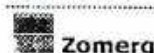

Moskou

Wet
corres
Gesponsorde

GoBest

Zomerg

Verkeer

FILES

Met ee

MEER VERKE

Weer: Ne

Zonuren
Kans op neersl
Wind(kr)
meer weer

Flessenpost
Dossiers
Foto-albums
Beleggen
12 juli 2006 archiveren
Uit eten
Film
Toos en Henk
Televisiegids

DOE MEE

Lezerstour
Bye bye
basisschool
Fietstochten
Galerij der
Kampioenen
Games online
Spelen
Restaurant vd
maand

SERVICE

Abonneren
Abonneeservice
Abonneevoordeel
Bezorging
Vakantieservice
Losse verkoop
Adverteren
Familieberichten
Familieberichten
online opgeven
E-mail
Colofon
Lezersredactie
Uitgeverij De
Stentor
RSS

massagraven en het herbegraven van de lijken op dertig andere lokaties tussen 1 augustus en 1 november 1995.

Hoe lang het proces gaat duren is onduidelijk en ook over de straffen valt niet veel te zeggen. Voor Srebrenica zijn tot nu toe zes man veroordeeld. Drazen Erdemovic kwam er het best van af: hij kreeg vijf jaar cel wegens zeventig moorden en betrokkenheid bij het ombrengen van nog eens honderden anderen. Hij is sinds 2001 vrij man. Het zwaarst gestraft werd Radoslav Krstic: 35 jaar cel voor hulp bij genocide en moord. In een Britse cel zit hij zijn tijd uit.

Indien veroordeeld zullen de meesten van de zeven kunnen rekenen op ongeveer twintig jaar cel. Zij hebben wel één groot voordeel: zij kunnen alle verantwoordelijkheid afschuiven op de afwezige Karadzic en Mladic - 'ik volgde slechts orders' - en op de in maart overleden Servische ex-president Slobodan Milosevic.

Bovendien: op 1 januari 2010 sluit het tribunaal zijn poorten en moeten alle lopende zaken, inclusief hoger beroepen, afgerond zijn. Tijdrekken kan dus lonend zijn, en dat weet Del Ponte ook. Zij zal dan ook alles op alles zetten om de zeven zo snel mogelijk veroordeeld te krijgen.

Eén probleem voor haar is dat de rechter Carmel Agius is, die de leider van de Bosnische moslims, Naser Oric, onlangs tot twee jaar cel veroordeelde waar achttien jaar was geëist. Volgens Agius waren de omstandigheden in Srebrenica zodanig dat Oric zijn wandaden niet aangerekend konden worden. Een voorteken?

AFDRUKKEN

REAGEER

STUUR DOOR

REACTIES

Geheim? Makkelijk, neem verantwoordelijkheid voor je eigen daden. Jammer dat er meteen meningen zijn dat deze misdaden gepleegd waren zonder enige verantwoordelijkheid af te hoeven leggen. Laten we aub even eerlijk blijven zonder roze glazen voor onze ogen te houden: wij als natie hadden bepaalde verantwoordelijkheden mbt het beschermen van de bevolking gewoon moeten nakomen. Geen excuses. Zoals mijn grootvader nog zei, dit lijkt precies op Neurenberg, daar stonden de oorlogsmisdadigers ook met uitingen dat ze er niks aan konden doen, dat ze alleen maar orders opvolgden. Het is juist dat degenen die deze misdaden pleegden ook terecht staan - de nederlandse unit die dit mogelijk maakte moeten ook aangeklaagd worden. De redenering dat Nederland onder het bevel stond van de UN is precies hetzelfde als een colliab in WWII die zegt dat hij orders moest volgen. Ik vraag me dan ook af hoeveel van deze nederlandse soldaten (als je ze zo kan noemen) het laten moorden van moslims eigenlijk 'toejuichten'. Zij zijn net zo schuldig aan deze genocide als die mensen die de schoten losten.

In een woord: schandalig.

Boris - 12/07/06 - 07:46:26

HET GEHEIM VAN SREBRENICA

Nadat de Serviers de onder toezicht van de VN-troepen staande 'moslimenclave Srebrenica' zonder moeite en met medeweten van het Westen veroverd hadden verbroederden de Nederlandse blauwhemmen zich met de Serviers en keken toe hoe moslimjongens en mannen apart gezet werden. Er werd beweerd dat kort daarop duizenden van hen door de Serviers doodgeschoten zouden zijn. Op 13 maart 2000 werd als bewijs hiervoor een foto van een massagraf in Srebrenica aan de Bosnisch-Servische generaal Krstic voorgelegd en vervolgens werd hem de dood van achtduizend mensen ten laste gelegd. Generaal Krstic werd in Den Haag tot zesenvoertig jaar gevangenisstraf veroordeeld wegens zijn door het Joegoslavië Tribunaal bewezen geachte rol bij de moord op duizenden mensen van islamitische afkomst tijdens de bezetting in 1995 van de stad Srebrenica door

12 juli 2006

het Bosnisch-Servische leger.

Nu blijkt uit documenten van de Duitse overheid en andere onderzoeksrapportages dat er geen keiharde bewijzen bestaan voor etnische zuiveringen of volkerenmoord. Ook uit rapporten van 'forensische onderzoekers' blijkt dat niet achtduizend, maar tweeduizend lijken in en rond Srebrenica teruggevonden zijn. De bevindingen van deze wetenschappers zijn nooit publiek gemaakt! Een persconferentie met fotomateriaal werd door hun meerderen verijdeld. Waren de bevindingen van deze wetenschappers geen mooie kans geweest om het publiek wetenschappelijk onderbouwde bewijzen voor te leggen? Men mag zich afvragen waarom de ontdekkingen van deze gerechtelijke experts niet gepubliceerd mochten worden. Misschien omdat de uitkomsten van hun onderzoek de visie en theorie van het Tribunaal niet ondersteunden? Misschien omdat niet bewezen kon worden dat de soldaten van Krstic helemaal geen duizenden krijgsgevangenen vermoord hadden? Misschien omdat het bij het gevonden massagraf helemaal niet om een oorlogsgraf ging? Is de massamoord van Srebrenica misschien geensceneerd?

Op 11 juli 2005 heeft de 'Srebrenica Research Group' op een persconferentie in het gebouw van de Verenigde Naties in New York een tweehonderd pagina's tellend rapport gepresenteerd, met als titel: Srebrenica and the Politics of War Crimes. Het rapport veegt de vloer aan met de officiële versie over de gebeurtenissen in en rond de enclave in 1995. Het komt met onweerlegbare bewijzen dat zowel de omvang van het aantal slachtoffers als de versie die door regeringen en de media worden gegeven, berusten op misleidende manipulatie. Hierdoor wordt een totaal verwrongen beeld van de gebeurtenissen gegeven. Het rapport werd op de persconferentie gepresenteerd door enkele hoge VN-functionarissen. Phillip Corwin, hooftdeskundige van de 'VN-Coördinatie voor Civiele Zaken' en Carlos Martins Branco die de militaire VN-waarnemers uit Srebrenica heeft ondervraagd. Beiden waren destijds in Bosnië aanwezig (zie ook SREBRENICA, het verzweven rapport en SREBRENICA, en de politiek van oorlogsmisdaden in de bijlage).

Op 27 september 2002 verklaarde Milošević in zijn openingsrede tijdens het begin van het Joegoslavië Tribunaal: "Ik wil dat de waarheid over deze waanzinnige misdaden in naam van de rechtvaardigheid aan het licht komt. Uit de volgende informatie moge blijken dat ene 'Izetbegovic', Srebrenica gebruikt heeft voor zijn politieke machinaties. Op 1 juli 1995 vond er een bijeenkomst plaats bij de burgemeester van de stad Zvornic, een moslim. In zijn huis sprak Izetbegovic met twee vertegenwoordigers van de Moslimregering van Sarajevo en met vertegenwoordigers van soldaten van het republikeinse leger van Srpska. De laatste vertegenwoordigers stonden echter niet onder het commando van het leger van Srpska, maar onder het commando van de Franse inlichtingendienst. En deze heren kwamen overeen om Srebrenica plat te walsen. En niemand anders! Alle informatie wijst erop dat noch generaal Mladic noch generaal Krstic, hier ook maar iets vanaf wist. Ze werden er echter wel voor veroordeeld. Onder dezelfde leiding werd de dezelfde groep huurlingen een jaar later naar Zaire gestuurd om Mobutu te steunen en de revolutie daar de kop in te drukken. Deze groep soldaten kocht de wapens in die nodig waren voor Srebrenica. De kern van het Franse plan was om de oorlog in Bosnië door een militaire ingreep van de NAVO te laten stoppen. En het voorwendsel voor een dergelijk ingrijpen moest een volkerenmoord zijn die het Servische leger zou worden aangerekend. Dit zou de onderhandelingspositie van het Servische leger verzwakken. De aanwezigheid van Ratko Mladic in Srebrenica zou bevestigen dat hij de aanstichter was, zodat hij in Den Haag kon worden veroordeeld voor volkerenmoord. De internationale gemeenschap kon op die manier maatregelen nemen. En zo geschiedde."

Op 1 juni 2005 werd tijdens het Joegoslavië Tribunaal in Den Haag een video vertoond waarop een duidelijk verband tussen Milošević en het bloedbad van Srebrenica te zien zou zijn. Op de video zouden de executies van zes moslims te zien zijn. De beelden werden nooit volledig op televisie uitgezonden om de 'kijker te beschermen tegen de gruwelijke beelden'. Op de video was alleen te zien hoe een man in het gras viel terwijl kort daarvoor een gewerschot te horen was. Op deze video blijkt uit niets dat het hier om executies uit Srebrenica anno 1995 gaat. Voor Carla del Ponte was het echter een duidelijk bewijs tegen Milošević. De zeldzame logica van Carla del Ponte bestaat erin dat als Serviërs zes moslims doden, Serviërs ook achtduizend moslims gedood hebben.

Milošević heeft stelselmatig ontkend dat hij ooit ook maar iets te maken had met de gebeurtenissen in Srebrenica. "Deze video is een willekeurig gemonteerde film

12 juli 2006

zonder een enkel bewijs van plaats en datum. Uit niets blijkt dat dit slachtoffers van Srebrenica zijn," aldus Milošević! Elk bewijs dat Milošević in verband bracht met Srebrenica waar volgens het Tribunaal achtduizend moslims stierven, werd consequent door hem weerlegd. Milošević legde haarfijn uit dat de Verenigde Naties betrokken waren bij het bloedbad in Srebrenica en daarom werden de transcripties van het Joegoslavië Tribunaal ook zwaar gecensureerd. In feite was Srebrenica een zogeheten 'veilige zone'. De vredesmacht hield zich opzettelijk afzijdig en men gaf Milošević de schuld van dingen die er niet gebeurden. Er zou zelfs nog aan toegevoegd kunnen worden dat de commandant van het onder VN-vlag aanwezige Dutchbat, overste Karremans, de aan de Franse collega's gevraagde luchtsteun niet kreeg. Een bewijs te meer van de Franse betrokkenheid of toeval? Overste Karremans werd na terugkomst in Nederland met een sneltreinvaart weggepromoveerd naar de VS om lastige vragen van de media te ontlopen.

Iedereen die dit leest zal zich verbazen over de vooroordelen van het Joegoslavië Tribunaal en de publieke media. Ze gaan zonder uitzondering voorbij aan de werkelijke geschiedenis van Srebrenica dat gebukt gaat onder de bloedbaden die Bosnische moslims met grote regelmaat aanrichtten onder de Servische bevolking. Zoiets verzwijgen staat haaks op onafhankelijke journalistiek! Hun kleding is al even correct als hun politieke houding en met een blik van waarachtige integriteit verkopen ze zelfs de sluwste propaganda als de waarheid. Ze doen dit geheel volgens de wens van hun broodheren en liggen er geen moment van wakker.

Om een misverstand te voorkomen: terecht zijn de Serviers om hun fanatisme tegenover de minderheden in Bosnië bekritiseerd. Maar voordat dat gebeurde zijn moslims minstens even misdadig tekeer gegaan tegen de Serviërs. Servische troepen, waarschijnlijk paramilitairen, hebben in juli 1995 verschrikkelijke excessen en misdaden begaan, daar bestaat geen twijfel over. Hier was echter sprake van een escalatie van geweld en tegengeweld, want ook de Kroaten en de moslims hebben naar vermogen geplunderd, verkracht en vermoord. Zoals in elke oorlog laden alle strijdende partijen schuld op zich wegens begane gruweldaden. De Servische slachtoffers zijn echter nooit in beeld gekomen, terwijl het aantal slachtoffers onder moslims sterk werd overdreven.

Slobodan Milošević zei tijdens een twee uur durend interview met de journaliste Elisabeth Vinmout in 1998 voor de Washington Post: "Wij zijn niet van mening dat de moslims en de Kroaten minder huisgehouden hebben in Bosnië dan de Serviërs. Wij hebben ons best gedaan om alle gruweldaden zoveel mogelijk een halt toe te roepen." In Der Spiegel verklaarde zijn vrouw Mira Markovic, dat er wel degelijk Servische soldaten en politiemensen waren die excessief geweld uitoefenden en dat zodanig geweld niet binnen de 'normale' verdedigingsstrategie paste. Volgens haar werden deze gebruikers van overmatig geweld echter streng bestraft.

Jan Cleton - 11/07/06 - 13:13:25

MEER BUITENLAND

- 10:42 **Rusland noemt resolutie Noord-Korea onacceptabel**
- 09:04 **Hezbollah kidnapt twee Israëlische militairen**
- 07:55 **Rumsfeld bezoekt Irak**
- 07:45 **George Bush bezoekt Duitsland**
- 07:14 **Lashkar-e-Taiba ontkent betrokkenheid aanslagen**
- 07:02 **Israël breidt offensief Gaza uit**
- 06:56 **Onbemande vliegtuigjes nemen rol sheriff over**
- 06:56 **Brits familiedrama gevolg oorlogstrauma**
- 06:56 **Carrell werkte afgelopen week nog mee aan zijn biografie**
- 06:56 **Srebrenicaherdenking in Servië voor velen provocatie**
- 06:56 **Actieplan tegen illegale immigratie**
- 11-07 **Helft wereldbevolking onder 25 jaar**
- 11-07 **Onschuldige man na achttien jaar uit gevangenis**
- 11-07 **Interpol slaat alarm na ontsnapping Saudi-Arabië**
- 11-07 **Militaire gevangenen VS krijgen meer rechten**

12 juli 2006

- 11-07 Actieplan EU-Afrika tegen illegale immigratie
- 11-07 Geweld eist weer tientallen levens in Irak
- 11-07 Chinese fabrieken vormen groot milieugevaar
- 11-07 Eerste noodhulp Palestijnen via nieuw systeem
- 11-07 Veel doden door reeks treinaanslagen in Mumbai
- 11-07 Franse ex-premier Cresson mag EU-pensioen houden
- 11-07 Laatste lichaam slachtoffer Fourniret gevonden
- 11-07 Iran wil uraniumverrijking niet opschorten
- 11-07 Iraakse soennieten stoppen boycot parlement
- 11-07 Proces Saddam Hussein twee weken geschorst
- 11-07 China: VN-resolutie Japan overdreven
- 11-07 'Luchtaanvallen eisen veel levens in Uruzgan'
- 11-07 Rumsfeld benadrukt in Kabul steun aan troepen
- 11-07 Gaza-crisis kan lang gaan duren
- 11-07 Russen doden staatsvijand nummer een, Basajev
- 11-07 Soedan, Congo en Oeganda gevaarlijk voor kinderen
- 11-07 Aanklachten tegen Nederlandse staat
- 11-07 Antwerpse imam: Vlaanderen kan moslimbioed goed gebruiken
- 11-07 'Sudan gevaarlijkste plek voor kinderen'
- 11-07 Al-Qaeda toont video verminkte Amerikanen

Moorden zelf gefilmd Serviërs om 'Srebrenica' veroordeeld

BELGRADO, 11 APRIL. Het hof voor oorlogsmisdaden in Belgrado heeft gisteren vier Serviërs veroordeeld tot straffen van vijf tot twintig jaar gevangenisstraf wegens de moord op zes moslims uit Srebrenica in juli 1995. De moord op de zes raakte in 2005 bekend door een video-opname.

Het proces was het grootste in de geschiedenis van het speciale Servische hof voor de berechting van oorlogsmisdaden. Het was ook het eerste proces van Serviërs tegen Serviërs dat betrekking had op 'Srebrenica', de genocide op 8000 moslim-mannen die na de val van de enclave in handen van de Bosnische Serviërs waren gevallen.

Van de vijf beklaagden kregen er twee twintig jaar gevangenisstraf, één – de enige beklaagde die schuld had bekend – kreeg dertien jaar en een werd tot vijf jaar celstraf veroordeeld. De vijfde beklaagde werd vrijgesproken.

De beklaagden waren lid van een beruchte Servische militie, de Schorpioenen. De executie van de zes moslims, nabij Trnovo in Bosnië, gebeurde in opdracht van de leider van de groep, de tot twintig jaar veroordeelde Slobodan Medic. Volgens de rechter blijkt uit niets dat hij van hogerhand opdracht tot de executies had gekregen. Ook de video-opnamen van de moorden werden in opdracht van Medic gemaakt; de band die vorig jaar in de hele wereld op de televisie werd uitgezonden werd bij zijn arrestatie in zijn woning aangetroffen.

De rechter rekende het de beklaagden aan dat drie van hun zes slachtoffers minderjarig waren, dat ze waren gemarteld en dat het ging om burgers, en niet om kriegsgevangenen.

In Servië zelf klonk gisteren direct kritiek op de vonnissen. Familieleden van de slachtoffers von-

den de straffen te laag: de beklaagden hadden de maximumstraf van veertig jaar moeten krijgen. De Servische president Boris Tadić sloot zich bij die visie aan: „De enige echte straf voor zo'n misdaad is de maximumstraf”, zei hij.

De mensenrechtenactiviste Nataša Kandić, die het proces namens de familieleden bijwoonde, zei dat de rechter zich gisteren vergiste toen hij vaststelde dat de Schorpioenen een paramilitaire formatie waren. Volgens haar stond de militie onder commando van het reguliere Servische leger. Dat, zei ze, betekent dat Servië mede de schuld draagt aan de genocide in Srebrenica. Eerder dit jaar heeft het Internationaal Gerechtshof in Den Haag vastgesteld dat Servië niet schuldig is aan genocide in Bosnië en dat Servië geen schuld draagt aan het enige bloedbad in de Bosnische oorlog dat als genocide kan worden bestempeld, dat van Srebrenica. Veel neutrale waarnemers twijfelen daar evenwel sterk aan.

De uitzending van de video-opnamen van de moorden in Trnovo veroorzaakte in Servië veel commotie, omdat tot dat moment veel Serviërs ontkenden dat landgenoten in Bosnië oorlogsmisdaden hadden begaan. Na de uitzending was dat niet meer mogelijk. De opnamen toonden hoe de zes moslim-mannen geboeid uit een vrachtauto werden gehaald, hoe ze werden gehoond en bespot en hoe ze uiteindelijk in de rug werden geschoten. (VIP, Reuters, AP)

Sagittarius

Van: "R Despotovic" <despot@tiscali.nl>
Aan: "Nico en Neeltje" <nico.s@slodoban-milosevic.org>; "Jenny Ligtenberg" <jenny1@scarlet.nl>
Verzonden: maandag 10 juli 2006 1:09
Bijlage: mabel-boek-1.jpg; srebrhandscharbest.jpg; srebIZETBEGOVIC.jpg; srebsacirvntkosovo99.jpg; sremientjan.jpg; srebearajevo.jpg; srebnasroric.jpg; srebrenicatotolucht2.jpg; sremabel.jpg; srebbosnia map.gif; srebrenicacachaos.jpg; sremledic.jpg; srekarremanswijntje.jpg; srenato1995time.jpg; sredayton.gif; srebesniedayton.jpg; srebnbelgrado.jpg; srebclinton22sep03.jpg; srebjejanpronk.jpg; srewimkok.jpg
Onderwerp: Zachariel <1> Srebrenica Dutchbat Mladic Gorazde Bihac Dayton Kosovo crisis

<http://www.zachariel.nl/artikelen/zachsrebrenica.htm>

Tien jaar geleden: 11 juli 1995

Een wezenlijk andere kijk op Srebrenica

Door Ezraï Bakker

Op 11 juli 2005 is het 10 jaar geleden dat het Bosnisch-Servische leger Srebrenica innam. Alle reden om daarbij stil te staan. Een belangrijk boek hierover werd vorig jaar al gepubliceerd. Bij uitgeverij Aspekt verscheen in mei 2004 'Mabel. Een koninklijk bal masque' van onderzoeksjournalist Peter Siebelt. Kern van Siebelt's betoog over Mabel Wisse Smit: het rumoer over de relatie met Klaas Bruinsma heeft de aandacht afgeleid van een politiek gezien veel pikanter relatie. Mabel heeft gedurende 6 jaren een relatie gehad met Mohamed Saeirbey, destijds Bosnie-ambassadeur bij de VN. De relatie is het voertuig voor het eigenlijke onderwerp van het boek: de Nederlandse politiek inzake Srebrenica. Nu is Peter Siebelt wat men noemt een rechtse journalist, die er een missie van heeft gemaakt om linkse netwerken in de politiek bloot te leggen. Het boek wordt daardoor sterk gekleurd en vormt überhaupt geen eenheid, maar is eerder een losse verzameling hoofdstukken. Toch bevat het veel feitenmateriaal dat er niet om liegt. Op basis hiervan plus eigen aanvullend onderzoek ontstond dit artikel, dat een wezenlijk andere kijk biedt op Srebrenica.

President Izetbegovic

Wat mij direct trof toen ik Siebelt's boek in de winkel doorbladerde waren foto's van een moslim SS-brigade in Bosnie, zomer 1943. Hierbij werd vermeld dat Izetbegovic destijds een jeugdige commandant van deze moslimbrigade was. Pardon? Maar deze man was van 1990 tot 2000 president van Bosnie! Als Izetbegovic destijds al bereid was om als SS'er de nazi's te dienen, dan moet je je afvragen hoe zijn politieke idealen in de jaren '90 eruit zagen.(1)

Juli 1943: de Bosnische SS-Brigade Handschar maakt zich op voor gebed.

Siebelt wijst er op dat de partij van Izetbegovic, de SDA, onder zijn leiding op een partijcongres in 1991 het besluit nam om een actieve bevolkingspolitiek te gaan voeren, waarbij gestreefd zou worden naar een aaneengesloten gebied waarvan de meerderheid der bewoners moslim was.

Hiermee moesten niet name meer moslims zich in Oost Bosnie gaan vestigen, waardoor aansluiting zou ontstaan met de moslimgebieden Sandzak en Kosovo in Servie zelf. Einddoel was een onafhankelijke moslimstaat binnen het uiteenvallende Joegoslavië.(2)

Op zichzelf is dit streven te begrijpen vanuit de ontwikkelingen in geheel Joegoslavië in die tijd. 1991 is immers het jaar waarin Kroatie en Slovenie zich onafhankelijk verklaarden, terwijl in Servie door de opkomst van Milosevic een sterke golf van nationalisme is gaan waaien. Desalniettemin is in de berichtgeving rond Bosnie deze kant van Izetbegovic nooit nadrukkelijk vermeld. Zo ontstond een vertekend beeld. Typisch voorbeeld was de belegering van Sarajevo. Waaronder de Servische inwoners hun eigen stad ontvlucht waren en zich er vervolgens tegen gekeerd hebben, werd al snel niet meer relevant gevonden. Er zijn echter sterke aanwijzingen dat moslim-milities als eerste Servische woonwijken begonnen te beschieten. Ook is het van belang er bij stil te staan dat toen de Servische omsingeling eenmaal een feit was, de regering Izetbegovic alle resterende bewoners verbood om de stad te verlaten. Diezelfde inwoners hadden te kampen met een moeilijke structuur van militaire milities die ieder een wijk onder hun hoede hadden. Dit leidde tot misbruik van hulpgoederen, afpersing en voortdurende geweldsdelicten tegen inwoners die niet voldoende meewerkten. De familie van Izetbegovic leefde ondertussen voor het grootste deel in het buitenland. Naar de buitenwereld toe ontstond een heroisch beeld. De Bosnische hoofdstad Sarajevo werd het internationale symbool van de belegerde multiculturele samenleving. Zo hielden bijvoorbeeld U2 en Pavarotti een benefietconcert voor de stad.

Izetbegovic

Izetbegovic was een pure machtspoliticus. Een bekende uitspraak van hem luidde dat hij "nu eenmaal 's ochtends de ene gedachte kon hebben, en 's middags een andere". Hoe hij precies de macht verwierf binnen de SDA, is omgeven met een waas van onduidelijkheid. Feit is dat de oorspronkelijke oprichters op een zijspoor werden gezet en zijn belangrijkste rivaal, lijsttrekker Fikret Abdic, na de gewonnen verkiezingen opeens afstand deed van het presidentschap.(3)

Veel wijst erop dat Izetbegovic bewust beleid in gang zette, waarbij Serviërs of Kroaten werden geprovoceerd. De eigen moslimbevolking werd aan de gevolgen blootgesteld, in de hoop dat de verontwaardiging van de internationale gemeenschap groot genoeg zou zijn om partij te kiezen. Deze strategie strekte zich vervolgens ook uit tot VN-soldaten. Een typisch fenomeen was dat moslimstrijders schotenwisselingen uitlokten met Serviërs, waarbij uiteindelijk VN-stellingen onder Servisch vuur kwamen te liggen. Ook zijn er gevallen bekend van VN-soldaten die vermoord zijn door moslim-scherpschutters. Het merkwaardige is dat kenmerken van deze uitlokstrategie allemaal te vinden zijn in Srebrenica, maar als incidenten opgeschreven staan in het NIOD rapport. Ze worden niet als onderdeel van bewust beleid van de regering Izetbegovic in geheel Bosnie benoemd. (4)

Menigeen die dit leest zal meteen de voor de hand liggende opmerking maken dat dit eenzijdige beweringen zijn omdat de Serviërs van alles en nog wat hebben misdaan. Begrijpelijk, want dat laatste is waar, maar bovenstaande is absoluut niet eenzijdig. Zonder op de ronduit duistere aspecten van de regering Izetbegovic te wijzen is geen reële verwerking van Srebrenica mogelijk.

Lobbyen in de Lage Landen

Mohamed Sacirbey was destijds een bekende figuur in de internationale gemeenschap als Bosnie-ambassadeur bij de VN. Hij kreeg deze functie omdat hij de zoon is van een oude vriend van Izetbegovic, Nedzib Sacirbey. Deze was destijds ook lid van de muslim-SS brigade. Pa Sacirbey is in 1963 naar de VS gevlucht en is daar nog steeds voorzitter van de nationale muslimraad. Zoon Sacirbey werd in 1992 aangesteld bij de VN en daar ontmoette hij Mabel op haar stage in 1993.(5) Voor de beleidsmakers in Nederland vormt Mabel met Sacirbey een bekend lobby-duo, dat veelvuldig opduikt om de zaak van de Bosnische moslims te bepleiten.(6)

Sacirbey in de VN

Siebert wijst op het opmerkelijke patroon dat met name vanuit Nederland het idee van veilige enclaves is gepromoot in de internationale gemeenschap. Volgens hem moeten we de bron van dit idee zelfs bij een Nederlander zoeken.(7) Het betreft Mient Jan Faber, voorman van het IKV, campagnevoerder pur sang, de man van de grote kruisraketdemonstraties van begin jaren '80. Hij organiseert een IKV-vredesmars voor een multi-etnisch Joegoslavië in de zomer van 1991 langs de hoofdsteden van de verschillende deelstaten. Het is de vooravond van het uit elkaar vallen van Joegoslavië. In Slovenie, Kroatie en Servie moet de bevolking weinig van de multiculti vredesactivisten hebben. Eigenlijk is de vredesmars mislukt. In Bosnie worden ze daarentegen warm ontvangen door president Izetbegovic. Deze drukt hen op het hart zich voor een multicultureel Bosnie in te zetten. Voor Faber wordt Bosnie daarmee een soort mini-Joegoslavië waar het ideaal van de multiculturele Joegoslavische samenleving als lichtend voorbeeld voor de hele regio behouden kan blijven. De ommezwaai die Faber en het IKV daarmee maken is enorm. Van voorvechter van ontwapening tijdens de koude oorlog ontpopt men zich tot verlichte vredesactivisten die gewapend ingrijpen door de internationale gemeenschap noodzakelijk achten om kwetsbare minderheden te beschermen. Laatstgenoemden moeten overigens wel kwetsbaar blijven middels wapenembargo's en indien nodig ontwapend worden. Een sterke VN regelt de vrede dan wel, met hulp van de NAVO, die toch een nieuwe missie nodig heeft na de val van de Muur. En daarmee heeft het IKV zelf een totaal nieuwe missie gekregen.

Mient Jan Faber (foto 2004)

Wanneer voorjaar 1992 de burgeroorlog in Bosnie losbarst, organiseert het IKV in Nederland een kaartenactie waarmee je als deelnemer een oproep tot veilige havens ondertekent. Faber lobbyt de deur plat bij de Nederlandse regering, op dat moment een CDA-PvdA coalitie. Mensen die sterk op zijn lijn zitten, zijn minister van buitenlandse zaken Kooijmans, minister van ontwikkelingssamenwerking Pronk (bevriend met Faber) en minister van defensie ter Beek. Begin januari 1993 gaat Faber met 157.000 ondertekende kaarten op pad naar Lord Owen in Brussel. Owen is samen met de Amerikaan Vance een vredesplan voor Bosnie aan het opstellen. Het fenomeen doet zich nu voor dat het grote deel van de Bosnische Kroaten en Serviërs het liefst een opdeling willen langs etnische lijnen om zich ieder aan te kunnen sluiten bij de republieken Kroatie of Servie. Izetbegovic verzet zich hiertegen met steun van o.a. het IKV, de Nederlandse regering en VN-secretaris generaal Boutros Ghali. De machtswisseling die zojuist in de

VS heeft plaatsgevonden is doorslaggevend. Ook de nieuwe Amerikaanse president Bill Clinton blijkt met vice-president Al Gore op deze lijn te zitten. Wanneer nu het Vance-Owen plan verschijnt met een voorstel om een aantal regio's te creëren, wordt gerefereerd aan de Britse appeasement politiek van München 1938 alsof er hiermee sprake zou zijn van beloning voor etnische zuivering. Het plan verdwijnt binnen no time van tafel.

Deense VN-tanks op patrouille in Sarajevo

De ontwikkelingen in Bosnië gaan in de tussentijd razendsnel. UNPROFOR, het VN-leger, is dan al met verschillende eenheden ter plaatse. Aanvankelijk worden troepen gestuurd ter bescherming van het vliegveld van Sarajevo, maar al snel breidt de VN-aanwezigheid zich uit naar andere plaatsen.

Srebrenica

De gemeente Srebrenica bestaat uit enkele dorpen met een bewonersaantal van 37.000; 27.000 moslims en zo'n 9.000 Serviers. Na de oplopende spanningen vanaf 1991, met moord en brandstichting over en weer, wordt onder leiding van moslimcommandant Nasr Oric een grote aanval ingezet op 6 mei 1992, de Servische feestdag Sint Joris. Alle Serviers worden definitief uit de enclave verdreven. Oric is uitermate succesvol: eind 1992 hebben zijn manschappen grote delen van Oost-Bosnië in handen.

Nasr Oric bij zijn arrestatie april 2003. Hij zit momenteel in de gevangenis in Scheveningen

Volgens de Bosnische Serviers hebben de milities van Oric in dat jaar tientallen dorpen platgebrand. Op het Servische kerstfeest in januari 1993 valt Oric weer verschillende Servische dorpen aan. De Serviers slaan hard terug met luchtsteun vanuit Belgrado. Aan alle kanten worden de moslimtroepen teruggedrongen. Het veroveren van Oost-Bosnië is mislukt. Srebrenica raakt omsingeld en wordt een groot vluchtelingenkamp met naar schatting 40.000 bewoners.

In maart 1993 komt de Franse VN-generaal Morillon in Srebrenica polshoogte nemen om vervolgens door de inwoners gegijzeld te worden. Zij laten hem pas vertrekken wanneer hij bescherming van de VN toezegt voor de enclave. Onder de belofte de enclave te demilitariseren krijgt Morillon de Serviers zover om de beschietingen te stoppen en wordt er een bataljon Canadese VN-soldaten gestationeerd.

Had de VN niet ingegrepen, dan was Srebrenica toen reeds gevallen. Net als in het belegerde Sarajevo kunnen vluchtelingen de enclave niet verlaten. Er ontstaat een uitermate ruige vluchtelingsamenleving met een maffiose bestuursstructuur.(8)

Zo ontstond de safe area als een tijdelijke oplossing, afgedwongen door de bewoners van Srebrenica. De VN-veiligheidsraad geeft het concept echter meteen een formele status door zes gebieden tot safe area's uit te roepen: Sarajevo, Tuzla, Bihać, Srebrenica, Zepa en Gorazde. Er wordt een dringend beroep op de westerse hoofdsteden gedaan om hiervoor extra troepen beschikbaar te stellen. In Nederland wordt eind mei door de kamerfracties van PvdA en CDA een motie ingediend waarin de regering wordt opgeroepen een gevechtseenheid naar Bosnië te sturen. De Tweede Kamer gaat unaniem akkoord.

Naar uit de memoires van minister van defensie ter Beek naar voren is gekomen, voelde hij zich door deze motie voldoende gesteund om in de zomer van '93 in een persoonlijk gesprek met Boutros Ghali, op eigen houtje troepen toe te zeggen. Wanneer de VN topman hier begin november 1993 op terugkomt en om spoedige toezending vraagt, komt dit toch nog compleet onverwacht. Desalniettemin gaat de regering Lubbers overstag. Van brede internationale steun voor safe area's is op dat moment bepaald geen sprake. In de VS krijgt Clinton geen meerderheid in het Huis van Afgevaardigden. Daarnaast lopen de Engelsen en de Fransen voortdurend tegenstrijdige signalen af te geven. Nog in december 1993 dreigen zij met terugtrekking van al hun troepen uit Bosnie. Waarom? Dat zegt Siebelt niet. Volgens hem trekt het Nederlandse voorstel de anderen zelfs over de streep.⁽⁹⁾ Mijns inziens kan dat een juiste momentopname zijn, maar tegelijkertijd misleidend. De besluitvorming in de VN-veiligheidsraad is immers cruciaal geweest en het zijn toch echt de Amerikanen, Engelsen en Fransen die daar een permanente zetel hebben en de veilige havens erdoor hebben gedrukt. Daar hoor je Siebelt niet over. Laat deze zware omissie er echter niet van afleiden dat de Nederlandse rol in de internationale besluitvormingsprocessen rond Joegoslavië veel groter is dan in de algemene beeldvorming wordt gepresenteerd. Juist het onduidelijk houden van de besluitvorming is een kenmerkend onderdeel van het politieke spel dat in dergelijke cruciale kwesties wordt gespeeld.

Safe area Srebrenica

Het begin is moeizaam. De Serviers weigeren in eerste instantie om Dutchbat (de wegen worden door hen gecontroleerd) toegang te verlenen. Zij willen garanties dat de enclave niet langer als uitvalsbasis dient voor moslim eenheden. Zojuist heeft moslimcommandant Oric vol trots een video aan een Amerikaanse journalist getoond waarop te zien is hoe zijn strijders in de buurt van Srebrenica 26 Servische krijgsgevangenen onthoofden.⁽¹⁰⁾ Wanneer de Serviers dan toch toegeven na toezeggingen vanuit Den Haag, blijkt dat de bevolking in Srebrenica opeens weinig vertrouwen heeft in de komst van de Nederlanders. Zij gaan zelfs zover om de vertrekkende Canadezen de weg te versperren. Wederom moet er onderhandeld worden. Op 1 februari 1994 nemen de Nederlanders dan toch het roer van de Canadezen over.⁽¹¹⁾ Dezelfde week ontploft een mortiergranaat op de marktplaats van Sarajevo: 278 doden. Vanaf dan neemt de VN het luchtruim over in Bosnie, hetgeen leidt tot het neerhalen van 4 toestellen van de Servische luchtmacht. Ook moeten de Serviers hun zware wapens rond Sarajevo terugtrekken. Allemaal stevige maatregelen, weliswaar uitsluitend gericht tegen de Serviers, maar het lijkt de start van een nieuwe fase.

Een belangrijke testcase voor de safe area's vindt plaats bij Gorazde. Begin april 1994 ontstaat daar een vuurgevecht in de voorste linies. Plotseling trekken de moslims zich terug, waardoor opeens Britse soldaten onder vuur komen te liggen. Een Britse soldaat laat daarbij het leven. Het leidt direct tot enkele luchtaanvallen op Servische posities. Vanuit de VN bezien een duidelijk signaal. Hoewel? Bezie je het vanuit het moslimstandpunt dan is het een uitermate geslaagde manoeuvre. Maar wat doen die moslimstrijders daar eigenlijk? Het is toch een safe area? En dat blijkt inderdaad het probleem te zijn waarvoor ook Dutchbat zich geplaatst ziet.

Srebrenica-stad

Hoewel de Nederlanders er met name op dienen toe te zien dat Srebrenica gedemilitariseerd wordt, gebeurt vanaf het begin het omgekeerde. Dutchbat wordt geconfronteerd met het fenomeen van een min of meer geheim gehouden moslimleger binnen de enclave dat zich juist steeds beter bewapend.(12) De wapens komen de enclave binnen en worden gebruikt voor nachtelijke uitvallen naar de Serviërs, waarbij dorpen worden overvallen en burgers worden vermoord.

Waar komen deze wapens vandaan? In de zomer van 1994 ontstaat er enige onrust in de internationale pers met verhalen over zwarte, ongemarkeerde Hercules transportvliegtuigen die 's nachts op het vliegveld in Sarajevo landen. Dat duidt op illegale wapenleveranties. Aangezien de radarcontrole van het luchtruim boven Bosnië onder verantwoording valt van de Amerikanen, ligt de conclusie voor de hand dat zij er meer van weten. Tegelijkertijd komen ook fanatieke en spijkerharde jihadstrijders Bosnië binnen, zoals werkloze Afghaanse mudjahedin en gevluchte Algerijnse GIA-leden.

Het hele idee van de safe area's komt door de versterking van de moslim-eenheden op losse schroeven te staan, maar wordt door alle beleidsmakers als een deel van de complexe Joegoslavische werkelijkheid gepresenteerd. Sacirbey is er rond voor uit gekomen dat hij alles op alles zette om het internationale wapenembargo te omzeilen. Pikant is natuurlijk dat Mabel hem vaak op zijn tochten vergezelde. Zij zegt weinig over Bosnië, maar heeft in dit verband laten weten dat men niet zo snel moet oordelen over moeilijke zaken waarvan slechts een deel van de feiten bekend is.

Mabel Wisse Smit

De vraag is dan of mevrouw meer openheid van zaken wil geven. Mabel richtte in februari 1994 immers de European Action Council for Peace on the Balkans op, van waaruit continu werd gelobbyd voor VN-ingrijpen in Bosnië en in het bijzonder voor het creëren en actief beschermen van de 'safe-area's'. In oktober 1995 richtte zij nog eens War Child Nederland op, dat miljoenen kreeg om kinderen in Bosnië te helpen. Het getuigt allemaal van daadkracht en maakt Mabel tot een grote speler in Bosnië. Dan heb je ook verantwoording af te leggen.(13)

De NAVO nederlaag bij Bihac

Het drama Srebrenica kan niet zonder de ontwikkelingen in de safe area Bihac bekeken worden.(14) Daarom een korte impressie van de gebeurtenissen daar. In november 1994 voeren Servische toestellen bombardementen uit bij Bihac, waar Franse troepen sinds februari dat jaar gelegerd zijn, terwijl de stad tegelijkertijd de basis is van het Vijfde moslim-kroatische legerkorps. Een onbegrijpelijke situatie, maar kennelijk duidelijk genoeg voor de VN, die, let op, de NAVO toestemming verleent om in te grijpen. Dat is niet zomaar een gebeurtenis: voor het eerst sinds de oprichting in 1949 valt de NAVO aan. Met een enorme overmacht maken Amerikaanse, Engelse, Franse en Nederlandse vliegtuigen op 21 november het Servische vliegveld Udbina (in de Krajina) met de grond gelijk. De Serviërs geven echter niet op en lanceren een grondoffensief. Ze nemen een kwart van de Bihac-enclave in en starten een blokkade. Van de 1200 man VN-troepen ter plaatse worden er 300 gegijzeld en moeten er 400 direct geëvacueerd worden door het ontstane gebrek aan voedsel en water. We spreken hier over niets anders dan een nederlaag voor

de NAVO, nota bene bij de eerste echte operatie in haar geschiedenis, die voor de buitenwereld grotendeels verhuld is gebleven.(15)

Het dreigende internationale gezichtsverlies is onvoorstelbaar. Er moet naarstig met de Bosnische Serviers onderhandeld worden. De Franse minister van Buitenlandse Zaken roept de NAVO en de VN op om plannen te maken voor het vertrek van de troepen in Bosnie. Zijn Britse collega Douglas Hurd valt hem bij.(16) De conclusie lijkt voor de hand te liggen dat de heren door begonnen te krijgen dat hun troepen als speelbal gebruikt werden door beide partijen. Ze konden zich wel eens op het verkeerde been gezet voelen door het moslim-kroatische legerkorps ter plaatse, dat zelf met operaties rond de enclave bezig was.

Welke onderhandelingen hebben zich afgespeeld om de gijzelingen en blokkade terug te draaien en de NAVO-nederlaag te verhullen? Het belangrijkste gerucht is dat de Fransen de Serviers verzekerden geen luchtaanvallen meer te plegen in ruil voor terugtrekking van de Servische troepen.

De laatste fase

In Srebrenica stelt het moslimleger zich steeds brutaler op tegenover Dutchbat. Dit gaat zover, dat er in februari 1995 feitelijk sprake is van een machtsovername binnen de enclave. Er zijn tijdstippen waarop Nederlanders niet mogen patrouilleren. Hele zones worden voor de Nederlanders tot verboden terrein verklaard. Na veel overleg wordt deze ongelofelijke situatie teruggedraaid. Kort daarop, in april, worden moslimcommandanten teruggeroepen naar Sarajevo. De meesten van hen keren niet terug.(17) Dit duidt op een belangrijke strategische beslissing. Naar het zich laat aanzien, bouwt het moslimleger zijn aanwezigheid in Srebrenica af, terwijl nachtelijke uitvallen naar Servische dorpen en stellingen doorgaan.(18)

In de verhalen over de val van Srebrenica wordt licht vergeten wat direct in de weken daarvoor in Bosnie gaande was. Ook Siebelt laat dit liggen. Op 25 en 26 mei bombardeert de NAVO de munitie-opslagplaats in de Bosnisch-Servische hoofdstad Pale als reactie op nieuwe Servische beschietingen van Sarajevo met zwaar geschut. De Serviers reageren met het gijzelen van tientallen VN-soldaten en ketenen deze vast op strategische plaatsen. Frankrijk stuurt haar vliegdekschip naar de Adriatische zee. De Britse regering besluit 1200 man extra troepen ter beschikking te stellen en stuurt direct commando eenheden om de gijzelaars te ontzetten. Bij Sarajevo nemen de Serviers door een list met gestolen VN-uniformen een brug in. De Fransen reageren met een wilde bestorming op 27 mei. De actie slaagt, maar aan Franse kant vallen 2 doden. Op 31 mei vallen de Serviers Gorazde aan, waarbij ze in gevecht raken met het lokale moslimleger terwijl Oekraïense en Britse soldaten in hun schuilplaatsen zitten. 33 Britse militairen worden daar gevangen genomen en door de Serviers op een onbekende locatie in gijzeling gehouden. Het is ondoenlijk voor de Britse commando's om hen te bevrijden.

Op 8 juni kondigen de Britse en Franse regering aan dat ze zich terugtrekken uit Bosnie als er niet wat gebeurt met de kwetsbaarheid van de safe area's. In het Westen lijkt men zich kennelijk te realiseren dat de VN op de grond gewoon geen beslissingen kan afdwingen in Bosnie. Deze openlijke aankondiging komt mij echter voor als volslagen onverantwoord gedrag. Daarmee wordt aan de Serviers het signaal afgegeven dat als je eenmaal VN-soldaten gijzelt, je in elk geval een vrijbrief in handen hebt om je eigen militaire operatie af te ronden.

De gijzelingscrisis wordt medio juni beëindigd. Hoe precies, is wederom een bron van speculatie. Het is waarschijnlijk ongeveer zo gegaan als bij Bihac een half jaar daarvoor. De gijzelingscrisis is nog niet beëindigd of het Bosnische regeringsleger start op 15 juni een offensief, waaronder ook acties bij Srebrenica. Het offensief is gericht op het ontzetten van Sarajevo. Vermoedelijk redeneerde de legerleiding dat de Serviërs zich na de uiteenzetting met de VN aan het hergroeperen waren en dus in een kwetsbare positie verkeerden. De beoogde doorbraak van de Servische tang bij Sarajevo mislukt echter en het offensief liep op zijn einde toen de Serviërs de aanval op Srebrenica inzetten. Resumerend: de regering Izetbegovic had reeds in april de strategische beslissing genomen om een poging te wagen Sarajevo te ontzetten. Vandaar werden troepen aan Srebrenica onttrokken en tegelijkertijd Servische troepen naar Srebrenica gelokt door (nachtelijke) uitvallen te intensiveren.

Conclusie: in de weken voor de val van Srebrenica zijn alle partijen in Bosnie bezig met grootscheepse militaire operaties. Er was een belangrijk verschil met de twee jaren daarvoor. De bewapening was substantieel verbeterd, en de troepen waren beter getraind en meer ervaren. Het lijkt wel of ze zin hadden om het nu eens echt met elkaar uit te gaan vechten. De VN (en de NAVO) worden daarbij voortdurend voor het blok gezet en als speelbal gebruikt. Door de slimme underdog tactiek van de Bosnische regeringstroepen wordt dit beeld ernstig vertekend. Het moslim-offensief van juni 1995 is bijvoorbeeld grotendeels onbekend gebleven. Voeg daarbij het wapen van de uitgekiende internationale diplomatie van de regering Izetbegovic, waarbij Faber, Sacirbey en Mabel een nuttige rol vervullen. Het politieke lobbywerk is bij het vertekenen van de beeldvorming doorslaggevend gebleken.

De val van Srebrenica

Op 3 juni wordt een gepantserd voertuig van Dutchbat vol getroffen door een Servische mortiergranaat. Twee Dutchbatters raken hierbij zwaar gewond. Commandant Karremans schrijft nu, 5 juni, een brandbrief aan minister van Buitenlandse Zaken Hans van Mierlo. Hij schrijft dat de situatie militair en humanitair gezien onhoudbaar is geworden en verzoekt van Mierlo niet alleen het kabinet op de hoogte te stellen, maar ook de nieuwsdienst van het ANP. Van Mierlo doet niets.(19)

Op 8 juni vindt de jaarlijkse Bilderberg-conferentie plaats; een internationaal overlegforum waar een zeer select gezelschap over politiek en aanverwante zaken van gedachten wisselt. Koningin Beatrix is er altijd bij. Amerikaans gezant voor Bosnie Holbrooke is er ook. Hij heeft CIA-rapporten gelezen die onmiskenbaar wijzen op een dreigende Servische aanval bij Srebrenica. In een NOVA-uitzending in 2002 herinnerde hij zich hoe hij zich tot de Koningin richtte: "Majesteit, ik wil met u praten over een zeer ernstig onderwerp. Uw troepen bevinden zich in het dal van Srebrenica. De heuvels worden omsingeld door Serviërs, de situatie kan niet gevaarlijker worden. Ik ben uiterst ongerust. Er zijn niet genoeg manschappen daar om zichzelf of de mensen om hen heen te kunnen verdedigen (:)" Beatrix verzekerde hem dit bericht door te zullen geven.(20)

Belangrijk detail: Nederland weigerde altijd, net als de VN, gebruik te maken van informatie van inlichtingendiensten voor de Bosnie-missie. Dit

onder de noemer dat men onpartijdig diende te blijven. Met andere woorden: zorg dat je niets weet, dan ben je onpartijdig. Het getuigt van totaal onverantwoord gedrag, alleen al naar je eigen militairen toe. Dat men dan dergelijke informatie in de Haagse commandobunker alsnog via de koningin zelf te horen krijgt is op zichzelf absurd. Nog ernstiger is de vaststelling dat ook haar waarschuwingen in de wind zijn geslagen.

Nog op 24 juni beklaagt Mladic zich in een brief aan UNPROFOR-commandant Smith erover dat Dutchbat niets doet tegen nachtelijke uitvallen van moslimstrijders. Kennelijk is de brief een soort verkapt ultimatum, maar de situatie verandert niet. Mladic zet de aanval in op 6 juli. Aanvankelijk reageren moslimstrijders met twee tegenaanvallen, maar tot verbazing van de Serviers stuiten ze daarna nauwelijks op tegenstand. Daarmee bedoel ik niet tegenstand van Dutchbat. Nee, de Serviers hielden rekening met fel moslimverzet. Bij Gorazde werd een maand daarvoor nog hard gevochten. Dit biedt de verklaring waarom de Serviers zo extreem voorzichtig opereren. Ze doen er dagen over om op te rukken.

Een Nederlandse soldaat, Raviv Renssen, wordt op 8 juli gedood door een moslim granaat omdat hij onder Servisch vuur zijn positie verliet zonder terug te schieten. Althans, dat is het (op zichzelf al schokkende) verhaal. Gezien het reeds benoemde patroon, is de vraag gerechtvaardigd of de daders een luchtaanval op de Serviers wilden uitlokken. Wat de Dutchbatters betreft: zij hebben simpelweg de instructie gekregen op hun waarnemingspost te blijven en als waarschuwing over de hoofden van de Serviers te schieten. Wordt de situatie levensgevaarlijk, dan mogen ze hun post verlaten. In de praktijk komt dit erop neer dat de ene na de andere Nederlandse soldaat gevangen genomen wordt door de Serviers. Meer dan dit heeft men in Den Haag niet kunnen bedenken, ondanks de gebeurtenissen in Bosnie de weken ervoor. Karremans doet het ene na het andere verzoek voor luchtsteun, die maar niet komt.

De Serviers naderen Srebrenica-stad op 9 juli en houden weer stil. Op de avond van 10 juli vertrekken honderden bewapende moslimstrijders uit de enclave, met in hun kielzog een onbekend aantal (voornamelijk mannelijke) vluchtelingen. Dit is meer dan opmerkelijk en waarschijnlijk ook verrassend voor de Serviers. Het ziet er naar uit dat toen Servische verkenners melding maakten dat moslimtroepen de enclave verlieten, Mladic toen pas Srebrenica definitief durfde in te nemen. Het vertrek van het moslimleger in de nacht van 10 op 11 juli is omstreden. Het Niod heeft het zonder enige discussie over de nacht van 11 op 12 juli. De eerste eenheden vertrokken echter al in de nacht van de 10e juli. Een veel grotere groep, voornamelijk duizenden ongewapende vluchtelingen, volgde een nacht later.(21)

En Dutchbat? Wat er nog van over is zit in de ochtend van 11 juli tussen 07.00 en 10.00 in schuilkelders te wachten op de grote luchtaanval. Deze luchtaanval was de avond tevoren eindelijk toegezegd, maar komt niet. De Serviers nemen Srebrenica-stad razendsnel in en hijsen de vlag om 11.00. Een onvoorstelbare chaos breekt uit in de enclave. 25.000 mensen begeven zich op weg naar de Nederlandse hoofdbasis in Potocari, 3 kilometer verderop, en roepen om bescherming. Er zijn mensen die uit wanhoop zelfmoord plegen, er zijn vrouwen die bevallen in de massa, baby's en jonge kinderen worden over hekken aangereikt of direct in handen van Dutchbatters gedrukt.

Om twee uur in de middag dropen twee Nederlandse F-16's bommen op Servische stellingen. Minister van defensie Voorhoeve grijpt onmiddellijk in met het

verzoek verdere luchtoperaties te staken, uit angst voor de inmiddels tientallen gegijzelde Nederlandse militairen.

Mladic spreekt de doodsbanige inwoners toe

Hoe dan ook roept de uitbraak van het moslimleger de vraag op in hoeverre men de eigen bevolking in de steek heeft gelaten na de Serviers voortdurend te hebben aangevallen. Bovendien blijkt het ook uit tactisch oogpunt een rampzalige beslissing te zijn. Uitgerekend beruchte Servische Cetnik-eenheden slaan op 12 en 13 juli een enorme slag door het uitbrekende moslimleger op hun weg naar Tuzla in twee grote hinderlagen te lokken. Bij de hinderlagen is een onbekend, maar zeer groot aantal moslims om het leven gekomen, waarbij velen zijn geexecuteerd na gevangennamen.(22)

Men dient deze massa-executies na de hinderlaag te onderscheiden van de gebeurtenissen in de enclave zelf. Daar beginnen de Serviers vanaf 12 juli met het oppakken en executeren van iedere man die ze voor een potentiële strijder aanzien, terwijl Nederlandse soldaten toezien bij selecties en deportaties. De Serviers laten de Nederlanders pas gaan wanneer ze klaar zijn met de dagenlange executies. Op 21 juli mogen ze vertrekken. Een gedemoraliseerde Karremans en andere Nederlandse officieren krijgen cadeautjes mee voor hun vrouwen en worden bedankt voor hun uitstekende samenwerking.(23)

Mladic en Karremans toasten op de goede samenwerking

Dutchbat heeft daarmee 10 dagen lang letterlijk als schild gediend om de grootste moordpartij in Europa sinds WO II mogelijk te maken. Exact het omgekeerde van het oorspronkelijke doel van de missie. Het is nauwelijks te bevatten. Met dank aan de internationale gemeenschap en de Haagse commandobunker. Met dank ook aan de leiding van het moslimleger, die tot op de dag van vandaag een grote mond heeft over die slappe VN, maar donders goed weet dat men zelf een kolossale verantwoordelijkheid draagt. Aan de misdaden van Mladic cs doet dit niets af. Wel moet men in het oog houden dat de meeste mensen in de hinderlagen zijn vermoord. Daarbij moet ook de ongemakkelijke vraag gesteld worden hoeveel van hen als militair in over en weer beschietingen sneuvelden.(24)

Het einde van de oorlog

De ontwikkelingen gaan nu razendsnel. Eind juli nemen de troepen van Mladic, zonder noemenswaardig verzet te ontmoeten, safe area Zepa in. Begin augustus start het Kroatische leger echter een groot offensief tegen de Serviers in de Krajina, met als gevolg dat meer dan 200.000 Serviers naar het noorden van Bosnie vluchten.(25) Op 28 augustus ontploft voor de tweede keer een mortierganaat op de markt in Sarajevo: 37 doden. Op 30 augustus trekken Servische troepen op naar Gorazde. Wat ze niet weten, is dat de Britten vlak ervoor hun VN-soldaten naar de nabijgelegen bossen evacueren zodat die niet gegijzeld kunnen worden. De Serviers worden door F-14's en F-16's van de hellingen geveegd. Het is de start van de NAVO-operatie Deliberate Force. Op 9 september starten de moslims een nieuw offensief op verschillende plaatsen in Bosnie, terwijl de Serviers overal gebombardeerd worden door de NAVO.

President Milosevic van Servie kiest eieren voor zijn geld en verleent zijn medewerking aan onderhandelingen. Op 15 september gaan de Bosnische Serviërs akkoord met alle NAVO-eisen, waaronder beëindiging van het beleg van Sarajevo. Tijdens de onderhandelingen moet ook Izetbegovic onder druk worden gezet met militaire acties op te houden. De zogenaamde Dayton Akkoorden worden ondertekend op 21 november 1995. Bosnie wordt een staat met twee autonome gebieden, waarbij het Bosnisch Servie verboden is zich aan te sluiten bij het 'moederland'. Maar ook Izetbegovic moet water bij de wijn doen. Zwijgend ondertekent hij de overeenkomst. Het verdrag betekent dat hij zijn eigen ideaal van een islamitische staat definitief moest opgeven. (26)

Dayton, 21 november 1995

Een nieuwe oorlog tussen Serviërs en moslims dreigde in 1999, toen de Kosovo-crisis uitbrak. De NAVO greep binnen enkele weken in. Na bombardementen op de hoofdstad Belgrado en tal van bruggen, wegen en vliegvelden elders in Servie, gaf Milosevic toe en kwam een VN-macht de orde handhaven in Kosovo. De moslims in Kosovo werd verboden zich aan te sluiten bij Bosnie of Albanie. Een poging van militante moslims om in Macedonie hetzelfde circus nog eens te herhalen is in 2001 door direct militair ingrijpen van de VN verhinderd.

Bosnie na Dayton: Srebrenica ligt nu toch in de Servische deelrepubliek (rechtsboven Gorazde, breedtegraad nr 44)

Internationale gevolgen

Voor Siebelt lijkt het er vooral om te gaan om linkse beleidsmakers als verantwoordelijke aan te wijzen. Daarnaast wil hij maar al te graag op het moslim-gevaar in de wereld wijzen. Ik peins er niet over om daarin mee te gaan. Toch is Siebelt autonomer dan vele anderen die de laatste jaren alleen maar hebben lopen kakelen waarom de vliegtuigen toch niet kwamen, met als slot van het liedje een pleidooi voor een sterkere VN. Het is schokkend hoe oppervlakkig en met wat voor korte termijn geheugen er over Srebrenica gepraat wordt. Het is des te schrijnender, wanneer je beseft dat Srebrenica enorme gevolgen heeft gehad voor de internationale politiek.

Bommen op Belgrado in 1999

In Kosovo is in het voorjaar van 1999 voor het eerst in de geschiedenis een westerse coalitie een autonoom land binnengevallen onder de noemer van de internationale mensenrechten. Kosovo was immers een provincie van Servie. Toch was daar niet zoveel gebeurd wat de vraag rechtvaardigde om de hele Servische infrastructuur plat te bombarderen. Zonder de verontwaardiging die Srebrenica in de jaren daarvoor had opgeroepen was hiervoor in de publieke opinie geen enkel begrip geweest. Bovendien heeft het er alle schijn van dat het Kosovo bevrijdingsleger, het UCK, zich van dezelfde technieken bediende als de regering Izetbegovic in Bosnie. Het precedent wat in Kosovo, als direct gevolg van Srebrenica, geschapen werd is veel en veel ernstiger dan men zich realiseert.

Ex-president Bill Clinton bij de onthulling van het Srebrenica gedenkteken, 22 september 2003

Vermoedelijk is hij de hoofdverantwoordelijke 'real-politicus' achter de bewapening van Bosnie en Kroatie.

Na 11 september 2001 viel dezelfde internationale coalitie die Servie bombardeerde Afghanistan binnen. Ditmaal niet om moslims te verdedigen, maar extreme moslims te bestrijden. Nederland participeerde hierin vanaf het begin, maar officieel waren 'we' niet in oorlog met Afghanistan. Politici spreken tegenwoordig liever van een 'interventie', een 'missie' of een 'operatie'. Nog fraaier werd het bij de inval in Irak in maart 2003, waarbij er weliswaar veel kritiek was op de Amerikanen en de Britten, maar toen het regime van Saddam Hoessein eenmaal gevallen was, was de VN direct aanwezig met in haar kielzog tientallen landen om de beschaving daar te gaan brengen.

Vrijwel iedereen lijkt na Srebrenica maar overtuigd van internationaal optreden. De meningen verschillen hooguit of het nou onder de noemer moet zijn van de VN, de EU, de NAVO, of het steunen van een Amerikaanse coalitie. Het maakt uiteindelijk weinig uit. Het leidt tot oorlogen ver van je bed, waar je eigenlijk het fijne niet van te weten komt. Thuis leidt het tot rechtvaardiging van allerlei vrijheidsbeperkende wetgeving. Of dan elders de mensenrechten erop vooruit gaan is ook maar de vraag. Een voorwendsel voor het binnenvallen van een internationale coalitie is tegenwoordig in elk geval een stuk makkelijk geworden. In de toekomst zal het zeker voorkomen dat de ene partij een paar burgers neer zal schieten, de zittende regering de schuld zal geven, waarop een internationale coalitie er tegenaan gaat om die regering ten val te brengen. Mensen die zeggen dat het zo'n vaart niet zal lopen vergissen zich.

Hoe staat het nu eigenlijk, daar op de Balkan? Op dit moment is de regio totaal versnipperd, staan alle landen stijf van de schulden aan IMF en Wereldbank, maar niemand die het nog interesseert. Als ze zich braaf genoeg gedragen mogen ze in 2020 of zo bij de EU. Hoe was het gelopen zonder VN en NAVO? Er zouden flink wat schoten zijn gelost, zoveel is zeker, en de Serviërs zouden veel land hebben veroverd. Maar verder? Dan hadden de Serviërs nog meer mensen vermoord? Ik geloof er niets van.

Ik ben geen absoluut tegenstander van internationaal ingrijpen. Wat mij echter stoort is dat voortdurend gesuggereerd wordt alsof de VN e.d. het enige alternatief zijn voor een wereld die anders in chaos en ellende verzinkt. Het is juist omgekeerd: al die huidige internationale bemoeienis en eenheidsworst gaat in de nabije toekomst een rampzalige puinhoop opleveren.

Nasleep in Nederland

In Nederland had Srebrenica een lange nasleep met een commissie van Kemenade- een notoire gladstrijker- die moest onderzoeken of er sprake was van een doofpot (september 1998: o.a. het verdwenen fotorolletje), het Niod-rapport en vervolgens het aftreden van het kabinet op 16 april 2002 in de aanloop naar de verkiezingen een maand later. Dit alles in de commotie met de opkomst van Pim Fortuyn en de moord op 6 mei. Pikant detail: Fortuyn was tegen internationale interventies.(27) De parlementaire enquête vindt plaats in november 2002 terwijl het kabinet LPF-CDA-VVD net gevallen is.

Dit overziend, is het opmerkelijk hoe nauw Srebrenica met de stormachtige

ontwikkelingen in ons eigen land verweven is. Toch is ondanks alle commotie vrijwel niets van al het voorgaande aan de orde geweest. Dat geeft te denken. Hoe moet het wel niet gesteld zijn met al die ex-Dutchbatters? Het moet voor hen toch vrijwel onverteerbaar zijn om te zien hoe in Nederland tien jaar na dato nog steeds talloze vragen überhaupt niet gesteld worden? En al die van zichzelf overtuigde beleidsmakers hebben niet alleen hun handen schoon gewassen, ze gaan gewoon lekker door. Ter afsluiting daarom als typerend voorbeeld de hoofdpersonen rond het aftreden van de Nederlandse regering in 2002.

Jan Pronk

Mient Jan Faber zat in de zaal bij de presentatie van het Niod-rapport met enkele weduwen van Srebrenica en verliet met hen uit protest de zaal. Een typisch staaltje IKV-media-activisme. Vlak ervoor was Faber zelf met een rapport gekomen waarin hij nota bene zelf stelde dat Izetbegovic de enclave in de steek had gelaten. Hij concludeerde dit op basis van een interview met, of all people, voormalig moslimcommandant Nasr Oric.⁽²⁸⁾ Inmiddels heeft Faber met het IKV en aanverwante stichtingen in de afgelopen 10 jaar miljoenen binnengesleept om heilzame dingen in Bosnie te kunnen doen. Desalniettemin werd hij in de zomer van 2004 na een periode van 30 jaar gedwongen terug te treden als eerste man. Breekpunt was zijn weigering een petitie tegen de Irak oorlog te ondertekenen. Het IKV is tot nu toe nooit ter verantwoording geroepen voor haar Bosnie-beleid. Faber zelf werd hoogleraar 'burgerinitiatieven in oorlogssituaties' aan de Vrije Universiteit.⁽²⁹⁾ Nieuwste zet is dat een aantal slachtoffers van Srebrenica de Nederlandse Staat voor de rechter sleept wegens medewerking aan oorlogsmisdaden.⁽³⁰⁾

Jan Pronk was met Wim Kok de enige die al die jaren in de regering had gezeten. Hij gaf twee weken voor de presentatie van het Niod-rapport aan de Ikon een interview waarin hij suggereerde dat de regering conclusies aan het rapport zou moeten verbinden. Het interview lekte tot zijn woede voortijdig uit. Het was eigenlijk bedoeld als reactie na de presentatie. Het heeft er alle schijn van dat Pronk dit als een-tweetje met Faber zo opgezet had, waardoor het kabinet voor het blok werd gezet. Een interessant staaltje machtspolitiek, want Pronk vond natuurlijk niet dat hijzelf had gefaald, welnee. Hij is zichzelf altijd blijven zien als een moreel beschermheer van vluchtelingen. Een half jaar daarvoor was hij nog de functie van VN Hogecommissaris voor Vluchtelingen misgelopen.⁽³¹⁾ In 2004 werd Pronk toch nog speciaal VN-gezant voor de regio Darfur, waarbij hij weer flink tot internationale actie liep op te roepen. Momenteel is hij voorzitter van de federatie voor vluchtelingenorganisaties in Nederland en bekleedt twee hoogleraarschappen.

Wim Kok

Kenmerkend is de houding van Wim Kok, al die jaren premier. Het Niod vond dat hij als minister president te weinig regie had gevoerd gedurende de julidagen van 1995. Dat is een ambtelijke manier om te zeggen dat hij geen verantwoordelijk gedrag had vertoond. Kok trok hieruit niet de conclusie dat hem iets te verwijten viel; "ik kan iedereen in de ogen kijken". Hij bedoelde hiermee dat aan zijn eigen integriteit niet getwijfeld hoefde te worden. Maar dat was ook niet het geval. Het rapport trok immers zijn

competentie in twijfel. Kok stapte na grote aarzeling op "om een gebaar te maken". Momenteel zit de man ongetwijfeld in de wachtkamer voor een internationale topfunctie. (32)

Oh ja; hoe is het met het koningshuis? Het fungeert als boegbeeld van de van zichzelf overtuigde bestuurlijke elite in dit land. Weliswaar heeft ook dit instituut sinds 2001 staan schudden op haar grondvesten, maar er wordt nu hard gewerkt om met de viering van het 25-jarig regeringsjubileum van Koningin Beatrix een nieuwe start te maken. Het is hoog tijd dat de Oranjes zich op zichzelf bezinnen. Meer openheid is daarbij een vereiste, om te beginnen ter gelegenheid van dat andere jubileum: Srebrenica.

Noten:

1. De brigade, Handschar ('Kromzwaard') werd geleid door Duitse officieren en was licht bewapend. Ze participeerde in Duitse operaties tegen Tito's partizanen.
2. Izetbegovic schreef in 1970 een Islamitisch manifest, dat veelzeggend is: "De volledige definitie van de Islamitische Orde is: de eenheid van religie en wet, onderwijs en gezag (:). De moslim bestaat helemaal niet als zelfstandig individu (:). Vrede of coexistentie tussen de islamitische religie en niet-islamitische sociale en politieke instituties is in feite onmogelijk." In 1980 werd hij nog onder Tito hiervoor in de gevangenis gezet. In de internationale pers werd dit op 45-jarige leeftijd geschreven pamflet een jeugdzonde genoemd, waar de man afstand van had gedaan. Zie voor kritiek op de regering Izetbegovic de columns van Nebojsa Malic op internet.
3. Abdic werd toen de oorlog uitbrak een onafhankelijke 'warlord'. Hij had lange tijd een eigen gebied in Noord Bosnie, sloot vrede met de Serviërs en streed samen met hen tegen Kroaten en de regering Izetbegovic. Hij zit nu in Kroatië in de gevangenis.
4. Dat terwijl dit beeld in VN- en NAVO-kringen breed gedeeld wordt. Zie bijvoorbeeld uitspraken van generaal Janvier en VN-gezant Akashi rond de eindfase van Srebrenica 'The Endgame, the betrayal and fall of Srebrenica' (David Rohde, 1997)
5. Overigens was Sacirbey gedurende al die tijd van de relatie met Mabel een getrouwd man; ook al zo'n merkwaardig feit. In 2003 werd hij opgepakt in New York en heeft nu een rechtszaak tegen hem lopen wegens excessief misbruik van hulp gelden. Vermoedelijk wordt hij uitgeleverd aan Bosnie. Sacirbey is niet de enige creatieve boekhouder in de Bosnische top. Er is minstens 1 miljard dollar aan hulp geld zoek.
6. In het NIOD-rapport over de val van Srebrenica worden Sacirbey en Mabel expliciet genoemd als de enigen buiten het Nederlandse ambtelijke en politieke circuit die invloed uitoefenden op het Nederlandse beleid inzake Bosnie.
7. Siebelt ontmoette Faber hierover ook in de wandelgangen bij de parlementaire enquête: "Hoi Mient Jan, ik vraag me af waarom jij niet voor de balie staat." "Hoezo?" "Jij bent toch de geestelijke vader van dat veilige haven idee? Jij hebt toch de internationale gemeenschap ertoe gebracht dit idee uit te voeren?" "Ja, ja dat was mijn idee." Het gesprek eindigt abrupt wanneer Siebelt doorvraagt hoe Faber heeft gelobbyd voor militaire inzet.
8. Destijds las ik berichten over jonge vrouwen in de enclave die zich prostitueerden voor een paar sigaretten. Hoe de prijsverhoudingen lagen ten tijde van Dutchbat kwam in de parlementaire enquête niet aan de orde.
9. Des te vreemder doet het aan wanneer alle Nederlandse hoofdrolspelers tijdens de parlementaire enquête hun besluit rechtvaardigen door zich te

beroepen op de enorme maatschappelijke druk om wat te doen.

10. Washington Post, 16-2-1994

11. In het Niod-rapport is nog te lezen dat de Canadezen nooit naar hun ervaringen in de enclave is gevraagd.

12. De Nederlanders namen wel hier en daar wapens in beslag, maar je moet concluderen dat dit een misleidend beeld gaf.

13. Mient Jan Faber leerde Mabel in Bosnie kennen. In de commotie rond haar huwelijk wilde hij enkel kwijt dat hij haar "een golden girl" vond en meldde trots dat hij ook aanwezig zou zijn op de bruiloft. (Reformatorisch Dagblad, 15 april 2004)

14. Het Niod rapport behandelt Bihac wel, maar veel te summier. Siebelt heeft het helemaal niet nagezocht.

15. Zelf beschouwt de NAVO het neerhalen van de 4 Servische toestellen in februari '94 als de eerste aanvalssactie. Bij Udbina is mijns inziens pas sprake van een offensief, een 'echte' operatie.

16. Daadwerkelijk is het zo dat in maart 1995 binnen de NAVO het plan voor een snelle terugtrekking gereed is.

17. Siebelt put rijkelijk uit een artikel in de Groene Amsterdammer van 13-3-96 door de antropoloog Gremaux en historicus de Vries. Zie ook de interviews met Dutchbatters door Rene Zwaap, 3-7-96. (Internetarchief GA)

18. Hierachter schuilt ook het verhaal, dat Srebrenica voor de regering Izetbegovic altijd minder belangrijk was omdat het van alle safe area's verreweg het meest in een uithoek lag. Reeds in zomer 1994 schijnt er een enorm intern conflict te zijn geweest toen plannen op tafel kwamen om Srebrenica aan de Serviërs te geven in ruil voor het beeindigen van het beleg van Sarajevo. Door fel verzet van de Srebrenica delegatie ging dit niet door.

19. Hij vertrekt op bezoek naar China met de dappere belofte de mensenrechten aan te kaarten.

20. Beatrix kwam er een jaar later op de volgende conferentie op terug: "You know mr. Holbrooke, I wil never forget that conversation as long as I live, I knew that something was serious, I talked to people about it (she didn't say who) and I will never forget your warning." Holbrooke: And ever since then, every year, we all sit together for one meal and we have a very nice chat." Eet smakelijk, zou ik zeggen! Het is openlijk na te lezen op NOVA's internetarchief (uitzending oktober 2002).

21. Het Niod-rapport presenteert de uitbraak van het moslimleger als een soort edele keuze om niet te vechten, en beweert bovendien dat de uitbraak een streep door de plannen van de Serviërs zette. Mijns inziens werkelijk te gek voor woorden.

22. Naar verluidt haalden veel moslim-soldaten Tuzla wel. De leiding van het Bosnische regeringsleger waagde het om de doorsteek een succes te noemen.

23. Op 22 juli aangekomen in Zagreb, houdt Karremans een volslagen verward verhaal waarin hij zijn respect uitspreekt voor Mladic als strateeg. Een dag later staat een Nederlandse delegatie, waaronder premier Kok met kroonprins Willem-Alexander, klaar om de mannen een hart onder de riem te steken. Later zal Kok zijn verontwaardiging uitspreken over de hossende militairen.

Opmerkelijk: Een maand later vertrekt Beatrix op staatsbezoek naar Indonesië, dat zojuist het vijftigjarig jubileum van de onafhankelijkheidsverklaring heeft gevierd. De Koningin wil namens het Nederlandse volk excuses aanbieden voor mensenrechtenschendingen begaan tijdens de politioele acties van '45 tot '49. Het is Kok die dat verhindert. (Volksrant 23-4-05)

24. Ook daarbij moet weer de vraag gesteld worden hoe verantwoordelijk de moslimtroepen zich hebben gedragen ten opzichte van hun medevluchtelingen. Er zijn geruchten dat de eerste gevluchte eenheden onderweg Servische

troepen op een belangrijke snelweg hebben beschoten, waardoor de Serviers gealarmeerd raakten en de hinderlagen legden voor degenen die een nacht later kwamen.

25. Veel wijst erop dat de VS het Kroatische leger heeft getraind en bewapend. Er lijkt sprake van nauwe samenwerking tussen de regering Clinton en de Kroatische president Tudjman. Tot op de dag van vandaag is geen Servier meer in het gebied teruggekeerd: een sterk staaltje van etnische zuivering.

26. Izetbegovic overleed in 2003. De internationale pers memoreerde hem als een oude held, een soort pater familias van de Bosnische multiculturele samenleving. In 2000 had hij besloten om zich niet opnieuw verkiesbaar te stellen voor het presidentschap om gezondheidsredenen. Volgens Siebelt deed hij dat echter onder druk van de Amerikanen die hem fijntjes hadden laten weten hem anders voor het Joegoslavië tribunaal in staat van beschuldiging te laten stellen wegens betrokkenheid bij ernstige mensenrechtenschendingen.

27. Fortuyn was de enige in de Nederlandse politiek die het tegen de VS en de VN wilde opnemen. Het is eenvoudig na te lezen in Fortuyn's verkiezingsprogramma 'De puinhopen van Paars.' Fortuyn schreef over Blair: "Een buitengewoon gevaarlijk man, een bedreiging voor de wereldvrede (:)" Ten aanzien van de VS: "president Bush zijn hersenloze, wereldwijde oorlog tegen het terrorisme(..)" en: "waar ik geen stuiver om geef is voor het politiek-strategisch inzicht zoals dat tot uitdrukking komt in hun buitenlandse politiek. Nu niet en in het verleden niet(..) Veel kan Nederland natuurlijk op eigen houtje niet beginnen tegen deze desastreuze ethische buitenlandse politiek van een grootmacht als de VS met het UK als schildknaap. We kunnen er wel ferm afstand van nemen en er niet meer aan meewerken. (:)" (p169-173) U leest het goed. De LPF heeft van het begin af aan met haar pro-Amerika koers Fortuyn in dit opzicht lelijk in de steek gelaten.

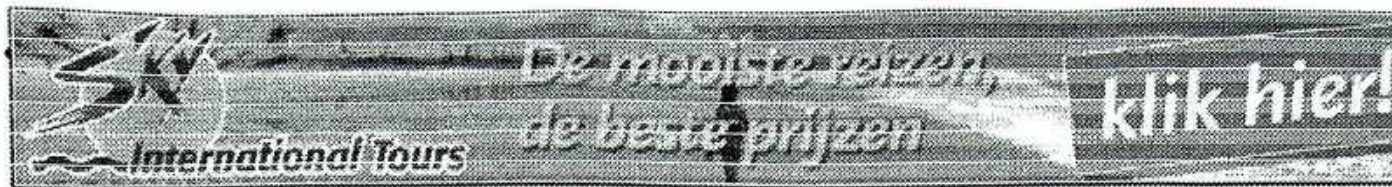
28. 'Srebrenica, de genocide die niet werd voorkomen', IKV, 28-3-2002 „De regering Izetbegovic en het nationale leger van Bosnie-Herzegovina hebben nagelaten de enclave op substantiele wijze te hulp te komen. Zelfs onder de meest benauwende omstandigheden werd de verdediging van Srebrenica noch de bevolking tot prioriteit verheven." Nu zou Faber toch moeten toegeven dat hij zich dan ook door Izetbegovic in de luren heeft laten leggen, maar dat doet hij niet.

29. Faber was principieel voorstander van de inval in Irak, al had hij (een beetje) kritiek op het solistische gedrag van de Amerikanen. Logisch, hij is een VN-man in hart en nieren, maar "het verjagen van een dictator" telde voor hem het zwaarst. Als het aan hem ligt valt er niet genoeg militair in te grijpen in de wereld. Faber is overigens al 30 jaar lid van de PvdA.

30. Aangrijpingspunt is de gang van zaken bij de Nederlandse VN-Basis in Potocari, waarbij mannen sowieso niet werden toegelaten. Daarmee werd medewerking verleend aan de Servische selecties.

31. Het waren met name de Japanners die Pronk's aanstelling blokkeerden, die zijn scherpe kritiek op 'hun' VN-commissaris voor Bosnie, Akashi, niet vergeten waren.

32. Mei 2005 verschenen Kok's politieke memoires in de vorm van een documentaire plus boek. Een en al onkreukbaarheid.

de Stentor

11 juli 2006

Auto
Banen
Kleintjesmarkt
Huizen
Mensenlinq
Reizen

ALGEMEEN

Voorpagina
Binnenland
Buitenland
Cultuur
Economie
Opmerkelijk
Gezond en Wel

REGIO

Apeldoorn
Deventer
Epe Vaassen
Flevoland
Hardenberg
Kampen
Lochem
NW Overijssel
Salland
Vechtdal
Veluwe Noord
Veluwe West
Zutphen
Zwolle

SPORT

Algemeen
Regio
AGOVV
De Graafschap
GA Eagles
FC Zwolle
Het Oranjeplein

EXTRA

Video
E-paper
Geslaagd
Feuilleton
Festivalagenda
En nu ik
Flessenpost

Monsterproces moet gezicht Carla del Ponte redden

door CAREL GOSELING

11 JULI 2006 - DEN HAAG - Radovan Karadzic, oud-president van Bosnisch-Servië, Ratko Mladic, stafchef van het Bosnisch-Servische leger en Zdravko Tolimir, diens plaatsvervangend commandant. Het monsterproces tegen zeven aangeklaagden wegens hun aandeel in het Srebrenica-drama uit 1995, dat vrijdag bij het Joegoslavië-tribunaal in Den Haag begint, gaat niet zozeer om de aanwezigen maar om de afwezigen.

Elf jaar nadat duizenden - in de aanklacht wordt gesproken over meer dan zeventuizend - moslims uit Srebrenica door de Bosnische Serviërs (leden van de Zvornik-brigade en het Drina-korps) omgebracht werden, staan de zeven terecht. Door hun zaken te bundelen tracht hoofd aanklaagster Carla del Ponte niet alleen maximaal publicitair effect te verkrijgen, zij hoopt tevens op een snelle veroordeling. Alleen dan kan zij haar werk, tenminste voor de buitenwacht, nog enigszins succesvol afsluiten. Het feit dat de drie hoofdverdachten er niet zijn, legt een zware hypothec op de rechtsgang.

In de aanklacht worden Karadzic en Mladic immers als de aanstichters genoemd van de operatie, die het ontdoen van de regio Srebrenica van moslims tot doel had. Een actie die niet alleen als volkerenmoord te boek staat, maar ook gepaard ging met gerichte en willekeurige moorden, deportatie, gedwongen vertrek en willekeurige vervolging. Er was niet alleen sprake van een criminele onderneming, de betrokkenen zijn ook individueel verantwoordelijk.

De moslims uit Srebrenica werden naar Bratunac gevoerd om vandaaruit elders in de omgeving te worden omgebracht. Dat gebeurde gewoon langs de weg of langs een rivier, maar ook in een fabriekshall, in scholen, op een boerderij, in een cultureel centrum en zelfs in een ziekenhuis. Soms met meer dan duizend mensen tegelijk, verdeeld over hoogstens twee dagen. Wie de aantallen vermoorden in de aanklacht optelt, komt tot 7623. Dat aantal acht de aanklager tenminste bewezen.

Willekeurige moorden

Opvallend is dat ook 29 willekeurige moorden worden vermeld, die plaatsvonden bij het kamp van de VN-vredesstroepen in Potocari/Srebrenica, waar de Nederlandse blauwhelmen (Dutchbat) zaten. Negentien lijken werden op 12 juli 1995 ontdekt, twaalf de dag erna. Elf werden gevonden bij het zogenoemde 'witte huis', het pand waar de Bosnische Serviërs moslims 'ondervroegen'. Dutchbat-militairen gingen er destijds kijken maar constateerden geen misdaden, verklaarden zij later. De aanklagers van het Joegoslavië-tribunaal denken daar anders over.

Met hun aanklacht tonen zij pijnlijk aan hoe angstzichtig Dutchbat was toen soldaten de lijken ontdekten. Foto's ervan verdwenen op mysterieuze wijze, hogergeplaatsten deden niets op het moment dat ondergeschikten meiding maakten van hun vondst. Nu staan ze keurig opgesomd, zonder spoor van twijfel. De zeven aangeklaagden moeten zich ook verantwoorden voor het ruïnen van vier

Buitenland

Beiroet

Moskou

Wet
corres
Gesponsorde

GoBest

Zomerg

Verkeer

25 FILES

Met ee

MEER VERKE

Weer: Ne

Zonuren
Kans op neers
Wind(kr)
meer weer

Dossiers
Foto-albums
Beleggen
Oud archief
11 juli 2008
Uit eten
Film
Toos en Henk
Televisiegids

DOE MEE

Lezerstour
Bye bye
basisschool
Spandoeken
Fietstochten
Galerij der
Kampioenen
Games online
Spelen
Restaurant vd
maand

SERVICE

Abonneren
Abonneeservice
Abonneevoordeel
Bezorging
Vakantieservice
Losse verkoop
Adverteren
Familieberichten
Familieberichten
online opgeven
E-mail
Colofon
Lezersredactie

massagraven en het herbegraven van de lijken op dertig andere lokaties tussen 1 augustus en 1 november 1995.

Hoe lang het proces gaat duren is onduidelijk en ook over de straffen valt niet veel te zeggen. Voor Srebrenica zijn tot nu toe zes man veroordeeld. Drazen Erdemovic kwam er het best van af: hij kreeg vijf jaar cel wegens zeventig moorden en betrokkenheid bij het ombrengen van nog eens honderden anderen. Hij is sinds 2001 vrij man. Het zwaarst gestraft werd Radoslav Krstic: 35 jaar cel voor hulp bij genocide en moord. In een Britse cel zit hij zijn tijd uit.

Indien veroordeeld zullen de meesten van de zeven kunnen rekenen op ongeveer twintig jaar cel. Zij hebben wel één groot voordeel: zij kunnen alle verantwoordelijkheid afschuiven op de afwezige Karadzic en Mladic - 'ik volgde slechts orders' - en op de in maart overleden Servische ex-president Slobodan Milosevic.

Bovendien: op 1 januari 2010 sluit het tribunaal zijn poorten en moeten alle lopende zaken, inclusief hoger beroepen, afgerond zijn. Tijdrekken kan dus lonend zijn, en dat weet Del Ponte ook. Zij zal dan ook alles op alles zetten om de zeven zo snel mogelijk veroordeeld te krijgen.

Eén probleem voor haar is dat de rechter Carmel Agius is, die de leider van de Bosnische moslims, Naser Oric, onlangs tot twee jaar cel veroordeelde waar achttien jaar was geëist. Volgens Agius waren de omstandigheden in Srebrenica zodanig dat Oric zijn wandaden niet aangerekend konden worden. Een voorteken?

AFDRUKKEN

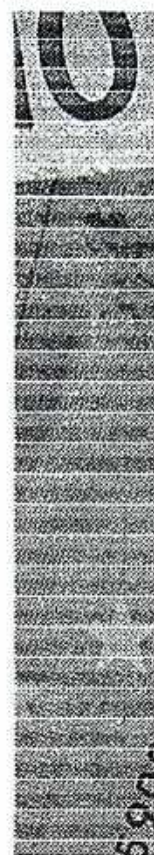
REAGEER

STUUR DOOR

Superslanke Samsung

GRATIS
Samsung E900
Met touchpads

SL

Sagittarius

Van: "J.Ligtenberg" <jenny1@scarlet.nl>
 Aan: "nicoi steynen"
 Verzonden: dinsdag 11 juli 2006 11:56
 Onderwerp: Fw: kosovo 10/07/zeeman

----- Original Message -----

From: J.Ligtenberg
 To: radio/TV NCRV
 Sent: Tuesday, July 11, 2006 11:54 AM
 Subject: kosovo 10/07/zeeman

LS. Aart Zeeman zal toch eens de juiste toedracht/waarheid achter zijn ge-indoctrineerd verhaal moeten vertellen. Om die geschiedenis over kosovo voor 't voetlicht te brengen moet hij in contact treden met Rob de Wijk van Clingendaal. Het gewone volk is altijd slachtoffer en.....WAAROM? Omdat de politiek, vooral Amerika de ene leugen op de andere stapelt om de hegemonie te grijpen in de wereld en de olie! Jozias v. Aartsen weet daar alles van wat een zootje het daar was. De UCK-terroristen met geld en wapens gesteund door VS=NAVO, zich de winnaars voelden en met geweld tekeer gingen tegen Serven, Joden en de Albanezen van Rugova. Allen waren ook slachtoffer v.d. terreur van NAVO/UCK-terroristen o.l.v. Clinton, Albright, Holbrooke.

Aart Zeeman is ZEER eenzijdig, niet neutraal, laat een juffrouw opdraven, die bij tijd en wijlen tranen (voor het kijk-publiek) moet vertonen en wat zielige mensen ten tonele voeren zoals wij zagen bij de "vrouwen v.Srebrenica"

En dat soort vertekende beelden zijn walgelijk!

Vanzelf is het vreselijk wat mensen overkomen kan, als WOII kind weet ik daar alles van. Maak in Netwerk eens een reconstructie van deze "verzwegen" oorlog in v.h. Joegoslavië met voor- en tegenstanders. Dat zou meer verzoening en vrede brengen, maar ook een andere kijk op

HOE wij door politiek vergiftigd worden. Generaties na ons moeten de kans krijgen om verzet te bieden tegen ongeoorloofde praktijken in de wereldgeschiedenis. Na de VUT (63) heb ik drie jaren in ziekenhuizen gewerkt van 1993-na Dayton. Schrijf een boek. Succes en goede inspiratie, Jenny Ligtenberg

16-72006

Serbenmörder auf freiem Fuß

Den Haag spricht mildes Urteil gegen Naser Oric, einen der Hauptverantwortlichen für Greueltaten während des bosnischen Bürgerkrieges. Von Jürgen Elsässer

Erneut hat das Haager Kriegsverbrechertribunal seine Parteilichkeit unter Beweis gestellt: Am Freitag verurteilte das Gericht Naser Oric, den moslemischen Stadtkommandanten von Srebrenica, zu einer milden Gefängnisstrafe von nur zwei Jahren. Da sich der Angeklagte seit April 2003 in Untersuchungshaft befunden hatte, wurde er mit sofortiger Wirkung auf freien Fuß gesetzt. Der serbische Präsident Boris Tadic, ein NATO-freundlicher Politiker, sprach von einem "skandalösen" Urteilsspruch. "Zwei Jahre Haft, das bekommen normalerweise Ladendiebe", empörte er sich. "Wir haben (der Haager Chefanklägerin) Carla del Ponte Beweise für ... den Mord an 3 000 Zivilisten übergeben", erinnerte Slavko Jovicic, der Vizevorsitzende der Gesellschaft serbischer Kriegsgefangener.¹

In Srebrenica lebten bei Ausbruch des bosnischen Bürgerkrieges im Frühjahr 1992 etwa ein Drittel Serben. Innerhalb weniger Monate wurde die Stadt und das Umland von den Truppen Orics vollständig serbenfrei gemacht. Die bosnisch-serbische Wochenzeitung "Javnost" berichtete am 23. Dezember 1995, "daß in ganz Podrinje - das Gebiet auf der bosnischen Seite der Drna zwischen Zvornik im Norden und Visegrad im Süden - 192 Dörfer verbrannt, 2800 Serben getötet und sechs tausend verletzt worden waren." Die Zahl der verbrannten Dörfer wird vom holländischen General Karremans, dem Kommandeur der UN-Blauhelme in Srebrenica, bestätigt. Der serbische Pathologe Zoran Stankovic berichtet: "Wir haben seinerzeit auf ebendiesem Gebiet 1.000 ermordete Serben identifiziert, wovon wir (den damaligen Chefankläger in Den Haag) Richard Goldstone in Kenntnis gesetzt haben, aber für diese Erkenntnisse hat sich niemand interessiert." Vorsitzender einer UN-Expertenkommission zu den Ereignissen in Srebrenica 1992/93 war Professor Cherif Bassiouni aus Chicago. In seinem Abschlußbericht an den UN-Generalsekretär vom 27. Mai 1994 unterschlug er die von den Serben vorgelegten Beweise für den moslemischen Terror. Oric fühlte sich damals so sicher, daß er westliche Pressevertreter in sein Haus einlud. In der "Washington Post" berichtete ein Reporter im Februar 1994: "Naser Oric's Kriegstrophäen hängen nicht an der Wand seines komfortablen Appartements, sie sind auf Videocassetten: Verbrannte Häuser, serbische Männer ohne Kopf, ihre Körper zu einem bemitleidenswerten Haufen aufgeschichtet." Und weiter: "Die nächste Ladung Tote ging auf Sprengstoff zurück. 'Wir jagten sie zum Mond hinauf', brach es aus ihm (Oric) heraus. Als Bilder einer Geisterstadt mit vielen Einschußlöchern erschienen, aber keine Leichen zu sehen waren, beeilte sich Oric zu sagen: 'Wir töteten dort 114 Serben.' Später wurde gefeiert, Sänger mit öligem Stimmten sangen von seinem Ruhm."

Trotzdem wurde Oric in dem Urteil vom Freitag von jeder direkten Verantwortung für Morde und die Zerstörung von Dörfern freigesprochen. Seine Schuld soll lediglich darin gelegen haben, daß er die Mißhandlung serbischer Kriegsgefangener nicht verhinderte. Seine Soldaten sollen sie mit Holzknüppeln, Eisenstangen und Basketballschlägern geschlagen und ihnen mit rostigen Beißzangen Zähne aus dem Mund gerissen haben. An diesen Folterungen seien, so das Gericht, sechs gestorben.

Schon die Anklageschrift, in der immerhin auf eine Haftstrafe von 18 Jahren plädiert worden war, hatte Oric den Punkt "Völkermord" erspart, der in allen Prozessen gegen angebliche

¹ N.N., Bosnian Muslim Gets Light War-crimes Trial, calibre.mworld.com, 30.6.2006

serbische Haupttäter auftaucht. Das Urteil macht nun vollends klar, daß das Tribunal die Toten von Srebrenica ausschließlich mit serbischen Greueltaten in Verbindung bringen möchte, die nach der Einnahme der Stadt im Juli 1995 zu beklagen waren.

Von den in Haag verurteilten 22 Personen, die derzeit eine Haftstrafe verbüßen, sind 18 Serben, nur je zwei Moslems und Kroaten.² Der ranghöchste kroatische Angeklagte, Oberbefehlshaber Janko Bobetko, starb im Jahre 2003 als freier Mann, der ranghöchste moslemische Angeklagte, Oberbefehlshaber Sefer Halilovic, wurde im November 2005 freigesprochen. Von serbischer Seite sind dagegen gleich drei frühere Staatsoberhäupter in Haager Zellen gelandet - die bosnisch-serbische Präsidentin Biljana Plavsic, der serbische Präsident Milan Milutinovic und der im März verstorbene jugoslawische Präsident Slobodan Milosevic. Nach Plavsics Vorgänger Radovan Karadzic und dem Oberbefehlshaber der bosnisch-serbischen Armee Ratko Mladic fahnden seit 1995 schwerbewaffnete Fahndungskommandos auf dem ganzen Balkan. Oric hingegen mußte sich nie verbergen und betrieb bis kurz vor Prozeßbeginn 2003 ein Fitneßstudio im bosnischen Tuzla.

² Vpr/Aki, War Crimes: Bosnian Muslim Convicted, Kronos International (Italy), 30.06.2006 (www.adnki.com)

Sagittarius

Van: "R Despotovic" <despot@tiscali.nl>
 Aan: "Nico en Neeltje" <nico.s@slobodan-milosevic.org>; "Jenny Ligtenberg"
 Verzonden: maandag 10 juli 2006 1:20
 Onderwerp: Moslimcommandant Oric slachtte 1000 Serviers al

<http://www.geocities.com/mediacontrole/muslims25102004.html>

Oric beschuldigd van duizend moorden
 Bloed in dorpen rond Srebrenica nog steeds niet gestold
 Cees van Zweeden, Nederlands Dagblad, 25 oktober 2004

Deze maand begon voor het Joegoslavië-Tribunaal het proces tegen Naser Oric, commandant van de moslims in Srebrenica in 1995. Oric wordt echter niet aangeklaagd voor de dood van duizend Serviers in de dorpen rond Srebrenica, die de Serviers bracht tot hun bloedige wraak.

De aanklaagster zegt dat ze geen bewijzen kon vinden, maar in de betrokken dorpen is twaalf jaar later het bloed nog altijd niet gestold.

Op een verlaten heuveltop in Oost-Bosnie ligt een begraafplaatsje van een volmaakte schoonheid. In alle richtingen strekken zich zwaar beboste valleien uit, die door de herfst rood zijn gekleurd.

Donkere wolkenstrepen liggen onbeweeglijk in een ijle lucht. Onder die lucht heerst een serene stilte. Nergens klinkt uit het landschap het geluid op van spelende kinderen, het gekletter van een gerei, of zelfs maar het geblaat van een schaap.

Er is een reden voor die stilte. Een van de gedenkstenen op deze majestueuze heuveltop heeft aan de achterzijde een luikje van bruin geverfd ijzer. Daarachter liggen de botten en schedels van 99 dorpelingen, gedood in de Tweede Wereldoorlog.

De tweede steen herbergt geen geraamtes, maar heeft een tekst: Dit monument is ter nagedachtenis aan de jonge mensen die in de zomer van 1992 omkwamen. Ze werden als maiskolven neergemaaid.

Zalazija, het nietige dorpje bij de begraafplaats, is vrijwel verlaten. Zestig jaar geleden werd de helft van zijn bevolking vermoord. In de burgeroorlog van de jaren negentig stierven nog eens 36 dorpelingen. Nu zijn er niet veel mensen meer over in deze nederzetting van 23 huizen, die alle werden geplunderd en platgebrand.

Het dorp was Servisch en de moordenaars waren moslims, zowel in 1940-1945 als in 1992-1995. Het had ook andersom kunnen zijn, want in deze streek moordden de Serviers ook moslimdorpen uit. Voor dit verhaal is het belangrijk dat de slachtoffers Serviers waren en hun bedreigers moslims, want volgens het Joegoslavië-Tribunaal in Den Haag bestaat Zalazija niet.

Het tribunaal begon deze maand met de berechting van Naser Oric, moslimcommandant van Srebrenica. Oric wordt beschuldigd van de moord op zeven Serviers, doodgemarteld op het politiebureau van zijn stad. Hij staat ook terecht voor plundering en brandstichting in omliggende dorpen. Over de

moord op bijna duizend Serviërs in die dorpen staat in de aanklacht geen woord.

Hoofdaanklaagster Carla Del Ponte ontkent niet dat die moorden wellicht hebben plaatsgevonden, „maar er is in Bosnië veel Servische propaganda“, zegt haar woordvoester schouderophalend. „Wij hebben er naar gezocht, en konden geen bewijzen vinden.“

Misschien zocht de aanklaagster, die beschikt over vele onderzoeksteams en een miljoenenbudget, niet hard genoeg. Want voor eenieder met een goede auto volstaat anderhalve dag om het drama in kaart te brengen dat leidde tot de geruchtmakende massamoord. Getuigen schuilen hier achter bijna alle deuren.

Bratunac, buurdorp van Srebrenica, heeft een gedenkplaats voor de doden uit de streek. Het gebouwtje heeft geen enkele pretentie, en er is slechts een onverwarmde kamer in gebruik. Aan de muren hangen eindeloze rijen foto's van gedode Serviërs met hun namen en hun geboortedata. Daaronder die van vrouwen, kleuters en bejaarden.

Tot die bejaarden behoorden Negoslav en Kristina Eric, die op 7 januari 1993 door Naser Oric en zijn mannen werden afgemaakt in het dorp Kravica. Oric had de dag goed gekozen, want 7 januari was het Servisch-Orthodoxe kerstfeest. De waakzaamheid was minder dan normaal toen de eenheid van enkele duizenden manschappen het dorp voor zonsopgang overviel.

„We hoorden overal schieten“, herinnert Miro Eric zich. „Vluchten jullie maar, zei mijn schoonvader. Ik ben te oud. Ik rende het bos in, maar mijn schoonmoeder weigerde mee te komen. 's Avonds, toen de aanval voorbij was, lag mijn schoonvader bij het huis, beide benen aan elkaar gebonden. Hij had een kogel in het hoofd. Mijn schoonmoeder vond ik in de woonkamer. Ze was levend verbrand.“

Bij de aanval op Kravica, waaraan Oric persoonlijk deelnam, vielen 49 doden. Onder hen 28 burgers en 21 militairen die belast waren met de bewaking van het dorp. Niet alle militairen stierven in het harnas; sommigen werden gevangengenomen en in strijd met het oorlogsrecht afgemaakt.

Horror

Zelko is een van de militairen die de slachting overleefden. „Vanuit mijn schuttersput boven het dorp zag ik scènes uit een horrorfilm. Uit het jongerencomplex klonk luide muziek, terwijl de mannen van Oric in een kring dansten. Tegelijkertijd werd een jonge soldaat geexecuteerd.“

Andere soldaten werden meegetroond voor ondervraging in Srebrenica, wat altijd met wreed geweld gepaard ging. Nedeljko Radic, een 41-jarige Serviër, werd tegen het hoofd geslagen met een ijzeren staaf. Daarna werden zijn tanden getrokken met een roestige tang, en urineerde een van de beulen in zijn mond.

Zelko: „Een van die foltersessies werd door Oric op een band opgenomen, en uitgezonden op een radiokanaal waar Serviërs in de regio naar luisterden. Zo konden we het gekerm van onze eigen mensen horen.“

De onbeschrijflijke wredeheden verklaarden de wraak van de Serviërs. Zepa, een andere moslimstad die door de Serviërs werd ingenomen, bleef die

bespaard omdat de omliggende dorpen daar ongemoeid waren gelaten. Srebrenica was anders.

Meer dan honderd Servische dorpen werden tot april 1993 overvallen, toen de Serviërs er eindelijk in slaagden Oric en zijn mannen naar Srebrenica terug te drijven. De stad werd omsingeld, en daarna door de Verenigde Naties tot veilige plaats verklaard. Een Canadese eenheid en vervolgens Dutchbat moesten toezien op de vrede, maar beide faalden in hun missie om de moslimtroepen in de stad te ontwapenen.

In Bleceva werd Kosana Zekic, een oude vrouw, in haar huis gekeeld. Twee andere bejaarden, Milan Zekic en Gojko Jovanovic, vonden eveneens de dood. In Gniona werden twee ziekelijke en deels invalide mannen, Lazar Simis en Radojko Milosevic, levend verbrand. In Brezani werden 19 mensen omgebracht. Een van hen, de 55-jarige Vidoje Lazic, werd aan een kruis geslagen en daarna verbrand.

De lijst is eindeloos.

Zwanger

„Ik kwam aan in Jazestica een half uur nadat ze waren vertrokken", zegt Jovan Nikolic, destijds ondercommandant van de Bratunac Brigade. „Alle huizen brandden en ik telde negen lichamen. Van acht slachtoffers was de keel doorgesneden."

„Ik herkende er een; ze was een zwanger meisje van 18, getrouwd met de lokale priester. Het negende slachtoffer was onthoofd. Zijn hoofd ontbrak; ik nam aan dat Oric het had meegenomen als trofee."

Nikolic, nu schooldirecteur in Bratunac, is bitter teleurgesteld dat het tribunaal Oric niet heeft aangeklaagd voor de slachting. „Oric stond onder bevel van Sarajevo, dat hem aan het eind van de oorlog een militaire onderscheiding gaf. Als hij was aangeklaagd voor de moord op duizend mensen had het tribunaal ook zijn uiteindelijke baas moeten aanklagen, wijlen president Izetbegovic van Bosnie."

Als Nikolic tijdens de oorlog CNN aanzette, hoorde hij mensen als Oric beschreven worden als verdedigers van een multi-etnisch Bosnie. „Zij waren de verdedigers, de bevrijders, en wij waren de agressors", zegt hij, „maar in mijn geboortedorp Bacici vermoordden die bevrijders in januari 1993 mijn vader, mijn broer en mijn zwager."

Het hoofd dat Oric als trofee meenam, was dat van Angelko Mlatenevic. „Ik had ons dorp verlaten toen de oorlog uitbrak", zegt Ivanka, de jonge weduwe. „Ik was zwanger, en Angelko vond het beter dat ik in Belgrado was. Hij zou achterblijven om met zijn broer het ouderlijk huis te verdedigen."

„Dragan kwam eerst om, door een kogel. Daarna werd Angelko gepakt. De burens hebben me later verteld dat hij voor ons huis werd gemarteld en onthoofd. Daarna hebben ze met het hoofd van mijn man een potje gevoetbald."

Ebarmelijk

Ljubo Rakic (71) is een van de weinigen die zijn teruggekeerd in Zalazija, het dorp van de twee monumenten. In de Tweede Wereldoorlog verloor hij zijn

vader, moeder, broer en beide zusters, alsmede zes verdere familieleden. Op 12 juli 1992 kwamen de moslims opnieuw. „Ze vermoordden twee van mijn zoons, Monchilo en Miodrag. Monchilo werd voor de deur van ons huis neergeschoten, samen met zijn zoon, Mile.”

Rakic leeft onder erbarmelijke omstandigheden. Zijn platgebrande huis is weer een beetje bewoonbaar gemaakt, maar sinds de oorlog heeft het dorp geen elektriciteit meer. Hij heeft geen radio, geen televisie, geen telefoon. De enige warmtebron is een oude houtkachel, maar landmijnen maken de houtkap gevaarlijk. Dan is Rakic nog goed af. Hij werkte 35 jaar voor de zinkmijn in de buurt, en heeft tenminste nog een pensioentje van 45 euro per maand.

Het is niet alleen gemakkelijk om getuigen te vinden, die op Jovan Nikolic na geen van allen ooit door het Joegoslavie-tribunaal werden benaderd. Het is zelfs niet onmogelijk de mannen op te sporen die de wreedheden begingen.

Een van hen is Zulfo Tursanovic, de rechterhand van Oric. Tursanovic is een zwaar gebouwde, besnorde moslim die voor de oorlog al te boek stond als crimineel. Onder Oric zou hij minstens 28 mensen hebben omgebracht. Hij was de man van het vuile werk - de martelingen, de verkrachtingen, de beestachtige moorden.

Vlak voor Srebrenica gaat bij een benzinestation een onverhard weggetje de bergen in. De wielen trekken een spoor in de lemen bodem, die nog nat is van de vorige dag. Na een uur eindigt de weg in een gehucht, Suceška. In het allereerste huis, dat geheel verlaten ligt op een heuvelrug, woont Tursanovic.

Een hoofddoekte vrouw doet open, en gaat voor naar een vertrek op de eerste verdieping. In een hoek brandt de kachel, achter het raam openbaart zich het majestueuze landschap, aan de muur hangt een mes. Tursanovic zit in een stoel in het midden van de kamer.

Wapen

Hij is extreem achterdochtig, en verlaat na tien minuten de kamer zonder een woord te zeggen. De tolk vreest dat hij terugkomt met een wapen; het huis ligt geïsoleerd van het dorp dat zelf verscholen ligt tussen de bossen, meer dan een uur van het dichtstbijzijnde politiebureau. Na enkele minuten keert Tursanovic terug, kennelijk na zich ervan te hebben vergewist dat er niemand bij de auto rondhangt.

Tursanovic spreekt in primitieve bewoordingen. „Wij hebben nooit kinderen vermoord, alleen Servische militairen”, zegt hij, „maar in Servie zijn kinderen ook militairen. Ieder Servisch kind wordt in een militair uniform geboren.”

Van het huis van Tursanovic is het maar anderhalf uur naar de immense gedenkplaats bij Srebrenica, die vorig jaar door de Amerikaanse ex-president Bill Clinton werd geopend. Tursanovic voelde zich veilig genoeg om bij die opening aanwezig te zijn. Tenslotte ging het hier om misdaden begaan tegen de moslims.

Het contrast met de benepen herdenkingsruimte in Bratunac kan niet groter zijn. Een airconditioned museumje toont foto's van massagraven en rond de stijlvolle openluchtmoskee liggen een fontein en bloemperken met geraniums

en rozen. De geschoren gazons worden doorsneden met voetpaden, verlicht door designlantaarns.

Er is zelfs een gastenboek, waar Hanneke en Helmuth uit Nederland op 13 oktober in noteerden: „Hopelijk leren we hier iets van. Laat de wereld hier maar eens komen kijken.”

Sagittarius

Van: "R Despotovic" <despot@tiscali.nl>
Aan: "ksenija sigulinski" <ksenija@xs4all.nl>; "Jenny Ligtenberg" <jenny1@scarlet.nl>; "Nico en Neeltje" <nico.s@slobodan-milosevic.org>
CC: "Roos Despot" <despot.nedaista@gmail.com>
Verzonden: maandag 10 juli 2006 1:32
Bijlage: spacer.gif; BUI_-_Joegoslavie_Tr_73932d.jpg
Onderwerp: nrc.nl - Buitenland - b??Bosnische heldb?T vrij na twee jaar cel

<http://www.nrc.nl/buitenland/article376136.ece>

'Bosnische held' vrij na twee jaar cel

Het Joegoslavie-tribunaal heeft de Bosnische moslim Naser Oric twee jaar cel opgelegd. Er was achttien jaar geest. Servie is boos.

Door onze redacteurs Cees Banning en Petra de Koning

Naser Oric Foto Reuters

Dossiers

☐ Joegoslavie Tribunaal

Archief:

☐ Meer buitenlands nieuws

Den Haag, 1 juli. Voor Bosnische moslims is Naser Oric een held. In Srebrenica is 'Naser' de meest populaire naam voor jongens, zei een Bosnische ambtenaar van de burgerlijke stand deze week door de telefoon. Binnenkort kunnen de Bosnische moslims hun 39-jarige held welkom heten, want Naser Oric is gisteren door het Joegoslavie-tribunaal veroordeeld tot een gevangenisstraf van twee jaar.

Omdat hij al sinds 11 april 2003 vast zit in de strafgevangenis van Scheveningen komt hij, na het afhandelen van wat formaliteiten, vrij. Oric - gebruind, gladgeschoren en strak gekapt - ziet er ontspannen uit als tribunaalrechter Carmel Agius de strafmaat heeft uitgesproken. Hij glimlacht naar vrienden op de publieke tribune. En als de rechters de zaal hebben verlaten, steekt Oric - nog in de rechtszaal - een sigaar op.

Hoofdaanklager Carla Del Ponte is volgens haar woordvoerder "verbaasd" over de lage straf en overweegt in hoger beroep te gaan. De Servische president Boris Tadic reageerde woedend. "Een straf van twee jaar krijgen mensen die uit de supermarkt stelen. Het is absoluut schandalig dat zo'n lichte straf wordt opgelegd aan iemand die dergelijke oorlogsmisdaden heeft begaan."

Oric werd door Carla Del Ponte beschuldigd van moord, mishandeling en het plunderen en platbranden van vijftien dorpen in de omgeving van Srebrenica. Berucht is de aanval op het dorp Kravica en twee gehuchten in de buurt 7 en 8 januari 1993, tijdens het Servisch-orthodoxe kerstfeest. Oric was de strateeg van de overval en deed er actief aan mee.

overlevenden - mannen, vrouwen en kinderen - werden meegenomen naar het politiebureau van Srebrenica, waar moslimagenten gevangenen martelden en vermoordden, aldus VN-aanklager Jan Wubben.

De aanvallen op de Servische dorpen worden door de Serviers vaak genoemd als reden voor de aanval op en de verovering van de moslimenclave Srebrenica op 11 juli 1995. Na de verovering werden ruim 7000 moslims door de Serviers vermoord.

Aanklager Jan Wubben had een gevangenisstraf geeist van achttien jaar. De Nederlandse aanklager heeft de rechters van het VN-hof niet kunnen overtuigen. Er was veel materiaal over de misdaden, maar de betrokkenheid van Oric bij deze misdaden kon Wubben niet bewijzen. Oric is alleen veroordeeld omdat hij niets deed om nieuwe misdaden van ondergeschikten te voorkomen, toen hij wist dat Servische gevangenen werden vermoord en gemarteld. Op alle andere punten van de aanklacht is hij vrijgesproken. Over de aanval op Kravica zei VN-rechter Carmel Agius bijvoorbeeld dat bij deze operaties ook veel burgers meededen, die niet onder het militaire bevel van Oric stonden.

De rechters motiveerden de strafmaat met tal van verzachtende omstandigheden. In de moslimenclave Srebrenica heersten hongersnood en chaos. En niet iedereen accepteerde het gezag van Oric.

Naser Oric is geboren in Potocari vlakbij Srebrenica waar de Nederlandse VN-eenheid Dutchbat later het hoofdkwartier zou vestigen. Na de vervulling van zijn dienstplicht ging hij naar de politieschool en trad daarna toe tot de anti-terreureenheid van het ministerie van Binnenlandse Zaken. Zo werd

Sagittarius

Van: "R Despotovic" <despot@tiscali.nl>
 Aan: "Jenny Ligtenberg" <jenny1@scarlet.nl>; "Nico en Neeltje" <nico.s@slobodan-
 Verzonden: maandag 10 juli 2006 0:56
 Onderwerp: Srebrenica: deconstructie

http://www.groene.nl/1996/11/rg_sreb.html

Deconstructie van een trauma

De Groene Amsterdammer van 13 maart 1996

Gruwelijke slachtingen en grote aantallen vermisten. Dat is waar wij in Nederland aan denken als het over Srebrenica gaat. Bekentenissen als die van de Bosnisch-Servische soldaat Drazen Erdemovic vorige week halen dan ook stevast de voorpagina. Maar waren de Moslims wel zo massaal slachtoffer van de Serviers? En vooral: waren zij zelf wel zo onschuldig?

door Rene Gremaux en Abe de Vries

OVERSTE TON KARREMANS, de man die politiek Nederland vreselijk irriteerde, is bevorderd tot kolonel. 'De Moslims hebben 192 dorpen in Oost-Bosnie platgebrand', verklaarde hij nietsvermoedend op een niet al te best voorbereide persconferentie in Zagreb. 'Daarom zeg ik: er zijn in deze oorlog geen "good guys" en "bad guys".'

Je reinste Servische propaganda, zo luidde het oordeel van zowel de pers als de Haagse goegemeente. Ook Karremans' bewondering voor de militaire kunsten van de wegens oorlogsmisdaden aangeklaagde Bosnisch-Servische bevelhebber Ratko Mladic viel verkeerd, om van het handig gefilmde en door TV Pale uitgezonden alcoholische onderonsje van beide heren nog maar te zwijgen. In Srebrenica had volkerenmoord, genocide, plaatsgevonden. Het stond voor de ministers Pronk en Voorhoeve meteen vast. Dutchbat kon bij de intocht van de Serviers weinig anders doen dan machteloos toekijken - 'the darkest moment of the UN mission', volgens VN-woordvoerder Ivanko. Srebrenica groeide uit tot het symbool van onze nationale schaamte. 'Onze jongens' hebben immers het veld geruimd voor de keelafsnijders van Mladic. Door hun passiviteit zijn ze medeplichtig geworden aan het wreedste bloedbad tegen burgers in Europa sinds de Tweede Wereldoorlog.

Dat is het bekende beeld, maar het is noch het enige, noch het volledige, zoals blijkt uit gesprekken met deskundigen en vluchtelingen van Servische zijde en uit een nauwkeurige vergelijking van diverse rapporten, verslagen en krantestukken. Alle berichten over massagraven ten spijt, hoeveel Moslims zijn er nu werkelijk vermist? Hoe betrouwbaar zijn de getuigenverslagen van massa-executies? Wat klopt er van het gerucht dat Moslimmilities onderling slaags zijn geraakt? En hebben Moslims nu wel of niet al die Servische dorpen in Oost-Bosnie uitgemoord en verwoest?

BELGRADO, EEN KILLE avond in januari. De Servische cameraman en journalist Zoran Petrovic-Pirocanac is kwaad. Hij zint op juridische stappen nu zijn werk als een schakel in de bewijsvoering van massamoord wordt gezien. Het Duitse blad Stern Magazin van 16 november 1995 plaatste het volgende onderschrift bij een beeld uit zijn videoband: 'Seconden voor de moord: Bij Konjevic Polje houden gewapende Serviers een groep Moslims in bedwang. Een Servische cameraman filmde het schouwspel totdat de eerste salvo's werden afgevuurd.' Maar Petrovic zegt zowel voor als na de opname geruime tijd ter plekke te zijn geweest - van misdaden is hem toen niets gebleken. Ook

herkent hij zich niet in de woorden die Harm van den Berg en Frank Westerman hem in NRC Handelsblad in de mond hebben gelegd: 'In totaal hebben onze strijdkrachten tweeduizend Moslims afgemaakt.' De Moslims zijn volgens Petrovic niet afgemaakt, ze zijn gesneuveld.

IN DE OMGEVING van Konjevic Polje probeerde een lange colonne naar Tuzla uitbrekende Moslims (soldaten, militieleden, gewapende en ongewapende burgers) op 12 en 13 juli 1995 de strategisch belangrijke weg over te steken die Pale via Zvornik verbindt met Belgrado. Ondanks hinderlagen van de Serviers was de operatie een groot succes, zoals de opperbevelhebber van het Bosnische regeringsleger, generaal Rasim Delic, later in het parlement in Sarajevo verklaarde. Wat er gebeurde met de onfortuinlijke minderheid van de Moslims die het niet haalde, is echter nog een raadsel. Zelfs om hoeveel mensen het gaat is niet bekend. Een deel is gesneuveld, een deel is gevangengenomen en misschien ter plekke geexecuteerd en anderen zouden naar Bratunac zijn afgevoerd. Deze groep werd op 14 juli per bus en vrachtwagen naar een of twee executieplaatsen in de omgeving van het stadje Karakaj bij Zvornik gebracht, aldus een klein aantal getuigen. Zij vertellen over massamoorden met tweeduizend of meer slachtoffers. Hoe geloofwaardig is hun aanklacht?

Een van hen is de in een dorpje bij Srebrenica geboren, 25-jarige soldaat Mevludin Oric. Hoewel het Haagse tribunaal hem verzocht niet in de openbaarheid te treden, gaf hij toch, geïrriteerd door 'het gebrek aan belangstelling van staatsinstellingen voor hem en zijn gezin', in oktober vorig jaar een exclusief interview aan het Kroatische blad Nedjeljna Dalmacija. Oric - 'mijn vader is verdwenen, alle vier mijn zwagers en tal van neven zijn vermoord' - blijkt familie te zijn van Nasr Oric, de commandant van Srebrenica, die door de Serviers van oorlogsmisdaden wordt beschuldigd ('het Beest van Bosnie') en tegen wie het tribunaal een aanklacht in voorbereiding heeft.

Mevludin Oric vertrok als HVO-vrijwilliger in januari 1992 naar Kroatie om er een militaire opleiding te volgen. Hij zou bij de eventuele herovering van Vukovar worden ingezet, maar belandde als lid van de beruchte Kroatische vrijwilligersbrigade 'Koning Tomislav' in Herzegovina, waar hij onder andere meehielp aan de bezetting van de kazernes te Capljina (later een gevangenkamp voor Serviers). Na een korte vakantie in Kroatie werd Oric samen met andere vrijwilligers de Sava overgezet om in de plaats Orasje de strijd tegen de 'Cetniks' (de Serviers) aan te binden. In deze streek, de Posavina, vond nog voor de oorlog goed en wel was begonnen de eerste massamoord plaats - niet met Kroaten of Moslims maar met Serviers als slachtoffers (Sijekovac, 27 maart 1992).

Vrijwilligers als Oric vormden de kern van de militaire politie van de HVO en verzorgden de 'toelevering' aan het uitgebreide systeem van Moslim-Kroatische gevangenkampen dat in dit gebied ontstond. Toen Oric hoorde van de moeilijkheden in Srebrenica, besloot hij naar zijn geboortegrond terug te keren. In het interview zegt hij te hebben gediend als 'commandant van een sabotage-eenheid'. Het terrein rond de stad kende hij op z'n duimpje; aan de vooravond van de grootscheepse uittocht van de Moslims wist hij al 'dat niet meer dan de helft van ons het zou kunnen uithouden'. Oric vertrok in de achterhoede van de kilometers lange stoet. Hij werd in de buurt van Kravica gevangengenomen en beweert dat de Serviers hem via Bratunac naar een school annex gymzaal in het dorpje Glumina ten westen van Zvornik hebben gebracht. De mannen daar werden in vrachtwagens weggevoerd naar een executieplaats. Oric kan het navertellen, net als de 55-jarige Hurem Suljic, de 63-jarige Smail Hodzic en Nedžad Avdic, een jongen van zeventien.

IS BIJ ORIC diens persoonlijke geschiedenis reden tot twijfel, bij Smail Hodzic en Hurem Suljic zijn het de inconsequenties die opvallen. Eerst was Hodzic getuige van de hinderlagen die de Serviers langs de weg naar Zvornik hadden gelegd. Hij werd opgepakt, afgevoerd naar 'een basketbalhal bij Bratunac' en daarna naar een executieplaats gebracht, 'een groot veld vlakbij een bos', zo verklaarde hij tegenover Alexandra Stiglmayer in Die Woche van 28 juli. Even later verklaarde Hodzic tegenover Roy Gutman in Die Tageszeitung van 11 augustus dat hij was vastgehouden in 'het voetbalstadion van Nova Kasaba', vanwaar hij en anderen waren afgevoerd om vermoord te worden, 'vermoedelijk (in) een dorp genaamd Grbavce'. In de derde versie, verhaald op 4 oktober aan Aida Cerkez van Associated Press, onderging Hodzic hetzelfde lot als Oric, Suljic en Avdic. Nu werd hij naar 'een school in Krizevci' gebracht en vonden de massa-executies ergens in de buurt van Karakaj plaats.

Volgens Suljic zouden ook in de school moorden zijn gepleegd. Hij kwam op 16 februari dit jaar aan het woord in BBC-Newsnight. Opnamen van een niet nader geïdentificeerde 'school bij Karakaj' toonden inderdaad kogelgaten, een in het plafond en een in de muur van een wc. Maar in het uitvoerige bericht over Suljic in The Washington Post van 6 november 1995 staat niets over executies in een school, terwijl wel sprake is van afranselingen in een warenhuis bij Bratunac, een plek waar Suljic ook gevangen zou zijn gehouden. Een andere school waar zich slachtpartijen moeten hebben afgespeeld staat volgens Robert Block in The Independent van 21 juli 1995 in Bratunac. Een vrouw, een inwonster van Servie, had pas haar zwager bezocht die soldaat was in het Bosnisch-Servische leger: 'Hij en zijn vrienden zijn nogal open over wat daar gebeurt', zei ze. 'Ze zijn Moslimsoldaten aan het doden. Ze zeiden dat ze er alleen gisteren al (maandag 17 juli - rg/adv) zestienhonderd hadden gedood en ze schatten dat ze er in totaal ongeveer vierduizend hadden omgebracht. Ze zeiden grote haast te hebben, zodat ze de meesten neerschoten.' Een paar dagen later kwam ook Blocks collega Louise Branson van The Sunday Times met een Servische op de proppen. Haar man, die eveneens in het Bosnisch-Servische leger vocht, had het over massale schietpartijen met drieduizend doden, niet in een school, maar op een sportveld in Bratunac.

Tot nog toe is de mensenrechtenorganisatie Human Rights Watch er niet in geslaagd overlevenden van deze misdaad op te sporen. 'Er moet een gedetailleerder onderzoek worden ingesteld om te bepalen in welke mate er schendingen van de mensenrechten in het gebied bij Bratunac hebben plaatsgehad', staat er in het desbetreffende rapport.

OPVALLEND IS ECHTER dat het verslag van kapitein-ter-zee-arts Schouten niet werd opgenomen, hoewel de Nederlander nota bene de enige VN-militair was die zich ten tijde van het veronderstelde bloedbad dagen achtereen in Bratunac bevond. Schouten in Het Parool van 27 juli 1995: 'Iedereen praat iedereen maar na, maar niemand komt met harde bewijzen. Wat me opvalt is dat men in Nederland koste wat het kost wil bewijzen dat er sprake is van genocide. (...) Als er daar executies zijn geweest, dan hebben de Serviers dat wel verdomd goed geheim gehouden. Ik geloof er dan ook niets van. De dag na de val van Srebrenica, op 13 juli, ben ik in Bratunac aangekomen en ik ben er acht dagen gebleven. In die tijd kon ik gaan waar ik wilde. Er is mij alle medewerking verleend, nergens ben ik tegengehouden.'

Schoutens relaas wordt bevestigd door Milivoje Ivanisevic, een Servische publicist die de gebeurtenissen in en rond Srebrenica vanaf 1992 gedetailleerd heeft beschreven. Hij was van 6 tot 16 juli ter plaatse. 'Er zijn tussen Srebrenica en Bratunac geen massa-executies geweest', zegt hij

tijdens een ontmoeting met een van ons in januari in Belgrado. 'Bij de bevrijding zijn er in de directe omgeving van Srebrenica vijfhonderd Moslims omgekomen. Wat zich verderop heeft afgespeeld weet ik niet. Ik was daar niet en heb dus niets kunnen zien.' Ivanisevic noemt het erg onwaarschijnlijk dat grote aantallen Moslimsoldaten na hun overgave of gevangenneming met opzet zijn gedood. Er zijn misschien excessen geweest door de grootte van de groepen gevangenen en het soms kleine aantal Servische bewakers, maar het doel was volgens hem om zoveel mogelijk mannen in leven te laten, om ze dan later te kunnen ruilen tegen elders vastgehouden Serviërs.

In zijn optiek zijn de Moslims er zelfs nog genadig van afgekomen. 'Je had die vrouwen moeten zien met al die oorlogskinderen op schoot die wij netjes op transport hebben gesteld. Zij zouden ons heel anders hebben behandeld.' Hij toont foto's van de in een geitestal veranderde orthodoxe kerk, van verwoeste Servische grafzerken en van 'omaatje Iva' (Ivanka Mirkovic), de enige in Srebrenica overgebleven Servische, die hij op 12 juli met doorgesneden keel in een trappenhuis aantroef.

OF HET ER NU enkele honderden zijn, zoals je hier en daar in Servië hoort fluisteren, of zeventuizend, zoals elders wordt gevreesd: als er mensen zonder proces voor vuurpelotons zijn gezet, is dat een oorlogsmisdaad waar de schuldigen voor moeten boeten. Anderzijds steekt de speurtocht van westerse media, mensenrechtenorganisaties en overheidsdienaren naar massagraven van Moslims wel erg schril af tegen het gebrek aan belangstelling voor de ruim duizend doden - hoofdzakelijk burgers - die aan Servische kant vanaf het begin van de oorlog in en om Srebrenica zijn gevallen.

Om te begrijpen hoe het zo ver kon komen, moeten we een blik werpen op sociaal-geografische factoren en de recente regionale geschiedenis. In 1991 telde de gemeente Srebrenica 37.211 inwoners, onderverdeeld in 27.118 Moslims (72,8 procent) en 9.381 Serviërs (25,2 procent). Voor Bratunac geeft de census 33.575 inwoners: 21.564 Moslims (64,2 procent) en 11.479 Serviërs (34,2 procent). Als boeren hadden Serviërs gemiddeld meer land in eigendom dan Moslims. 'Etnische vermenging' bestond alleen voor de oppervlakkige beschouwer; de meeste dorpen en gehuchten hadden een afgetekende etnisch-religieuze meerderheid, hetzij Servisch, hetzij Moslim. Dit werd een probleem in de maanden voorafgaand aan de oorlog, toen de spanning opliep en beide groepen zich kwetsbaar gingen voelen. Moslims werden niet langer in het JNA, het Joegoslavische federale leger, gerecruteerd. Serviërs kregen geen oproepen meer voor dienst bij de lokale Territoriale Verdediging en de politiereserve. Waar Serviërs vertrouwden op bescherming door het JNA, kregen groepen Moslims training van Kroatische milities. De SDA, de Moslimpartij van Alija Izetbegovic, zorgde voor de wapens.

Een van de redenen voor het toenemende wantrouwen onder Serviërs was een congres van de SDA in december 1991. Deze partij, die pas in 1994 haar uitdrukkelijk Moslim-nationalistische en pan-islamitische programma zou koppelen aan een meer seculiere en 'pan-Bosnische' presentatie, besloot een radicale bevolkingspolitiek te gaan voeren. Het einddoel was de dzamahirija, de islamitische staat. Met name in Oost-Bosnie moesten zich op grote schaal Moslims vestigen. In het noorden zou dan een cordon sanitaire ontstaan tussen Servië en de Bosnische Serviërs, in het zuiden was een demografisch-territoriale verbinding met de Sandzak en Kosovo wenselijk. Duizenden Moslims uit de Sandzak emigreerden naar Bosnie, en afstammelingen van Bosnische Moslims die zich in de loop der tijd in Turkije hadden gevestigd, ontvingen een oproep om terug te keren.

BEGIN 1992 SCHROKKEN de Serviërs opnieuw, toen in de hele republiek uitnodigingen werden verspreid voor een grote massabijeenkomst van Moslims in Bratunac, te houden op de eerste dag van de bajram, de feestelijke afsluiting van de ramadan. Het initiatief voor deze manifestatie in 'het geografische centrum van Moslims uit heel Joegoslavië' was uitgegaan van de Nationale Moslim Raad, die openlijk streefde naar volksbewapening en de vorming van een Moslimstaat binnen de Bosnische grenzen. Gewapende Moslimbendes, waaronder afdelingen van de in het naburige Vlasenica opgerichte Patriottische Liga, zaaiden vanaf april 1992 angst onder de Servische inwoners van de kleinere gehuchten en de dorpen met een Moslimmeerderheid. Ook de Moslims waren beducht voor milities van buiten de eigen regio, laat daar geen misverstand over bestaan. Ivanisevic spreekt in dit verband van 'een evenwicht van angst'. Deze wederzijdse afschrikking, waarbij over en weer militieleden en gewapende burgers hun burens bespieden of in gijzeling hielden, liep echter al snel uit op een drama. Op 20 april 1992, een dag voor de Serviërs Vlasenica innamen en de Moslims uit deze stad verdreven, vielen bij Srebrenica aan Servische zijde de eerste vijf doden. Vermoedelijk behoorden ze tot de Jovic-militie, een militia van niet-plaatselijke Serviërs. Op 6 mei (de orthodoxe feestdag van St. Joris) voerden Moslims uit Potocari en Srebrenica een aanval uit op de dorpen Gniona en Bjeceva. Huizen van Serviërs werden geplunderd en platgebrand en een deel van de bevolking kwam om het leven. Leider van de aanval op Gniona was Nasr Oric. De dag daarop kwamen zeven Serviërs om in een hinderlaag bij Osmace. Weer een dag later, op 8 mei, werd rechter Goran Zekic, parlamentslid en leider van de SDS (de Servische Nationale Partij) van Srebrenica, in een hinderlaag gelokt en vermoord. Bijna alle ruim zestienhonderd Serviërs uit de stad kozen toen eieren voor hun geld. In de nacht van 8 op 9 mei 1992 vertrokken ze en masse richting Bratunac, waar ze werden uitgemaakt voor kukavice (lafaards).

Plaatsen als Cerska, Srebrenica, Zepa en Gorazde werden toevluchtsoorden voor duizenden Moslims die door Servische offensieven waren verdreven, maar ook Serviërs werden getroffen door etnische zuiveringen. Van mei 1992 tot april 1993 werden vanuit Srebrenica eerst de dorpen met een Servische minderheid aangevallen, daarna Servische dorpen omringd door Moslimdorpen, en uiteindelijk waren plaatsen aan de beurt in compacte Servische vestigingsgebieden, zoals Podravanja, Kravica en Skelani. Voor heel de Podrinje - het gebied aan de Bosnische oever van de Drina tussen Zvornik in het noorden en Visegrad in het zuiden - maakte het Bosnisch-Servische weekblad Javnost op 23 december 1995 melding van 192 platgebrande dorpen, met 2800 doden en zesduizend gewonden. Volgens Ivanisevic gaat het alleen al in de regio Milici-Srebrenica-Bratunac-Skelani om meer dan honderd dorpen waar Serviërs woonden, waarbij onder 'dorpen' ook dorpsdelen en gehuchten moeten worden verstaan.

Deze misdaden wachten nog op onafhankelijk onderzoek, hoewel ze zijn bevestigd door teruggekeerde Nederlandse VN-militairen. Luitenant Jasper Verplanke van het Korps Commandotroepen zei in het Nieuwsblad van het Noorden van 17 augustus 1995: 'Door de tactiek van de verschroeide aarde toe te passen heeft Nasr Oric in het begin van de oorlog grote delen van Bosnie in handen gehad. Daarbij, en daarin heeft Karremans gelijk, zijn grote slachtpartijen onder de Servische bevolking aangericht. Nederland zeurt dan weer over bewijzen. Zeurt, want het is natuurlijk niet vastgelegd op iets als de "funniest home video's" dat vrouwen zijn verkracht en mannen zijn vermoord. Maar het is wel gebeurd!'

OOK NADAT DE VN in april 1993 van Srebrenica een 'veilige haven' hadden gemaakt gingen de uitvallen door. Over funniest home video's gesproken: in

februari 1994 liet Nasr Oric trots een videoband zien van een uitgebrand dorp en van onthoofde lichamen van Serviers aan John Pomfret van The Washington Post. Dat eerst de Canadese en later de Nederlandse blauwhelmen zulke acties niet konden voorkomen doordat ze er niet in slaagden de afgesproken ontwapening van de Moslimstrijders tot stand te brengen, betekende in feite de mislukking van het safe area-concept. 'Stelselmatige uitvallen van Moslimstrijders tegen Bosnisch-Servische doelen rondom de enclave hebben de spanning rond Srebrenica verhoogd en zijn door de Bosnische Serviers aangegrepen om hun offensief tegen de enclave te rechtvaardigen', schreef minister Voorhoeve aan de Tweede Kamer. De 'veilige gebieden' waren te zeer afhankelijk van de medewerking van de strijdende partijen - iets wat na de val van Srebrenica alom is geconstateerd, maar wat daarvoor lange tijd over het hoofd is gezien.

Voor de aanval op de enclave doen verschillende verklaringen de ronde. Servische moordzucht en hang naar etnische zuiverheid is een veel genoemde, maar niet de meest waarschijnlijke reden. Het Pentagon hield het op een wraakactie voor het mislukte voorjaarsoffensief van de Moslims rond Sarajevo. De Podrinje-brigade van hun Tweede Korps had moeten uitbreken naar de verkeersweg Han Pijesak-Vlasenica en vandaar moeten doorstoten naar Srebrenica; de militairen hier streefden op hun beurt naar aansluiting bij Zepa.

De Serviers zelf wezen erop dat sinds de intocht van de VN-vredesmacht meer dan honderd van hun burgers en soldaten waren omgekomen bij raids van Moslimcommando's. Alleen al in mei en juni 1995 zouden de Moslims tien van zulke tochten op touw hebben gezet, waarbij ze zelfs waren doorgedrongen tot vlakbij Bratunac. 'Deze actie heeft tot doel terroristen uit te schakelen en is niet gericht tegen burgers of VN-troepen', schreef Mladic tijdens de aanval op Srebrenica aan de Britse commandant Rupert Smith. Servische soldaten, de meesten afkomstig uit de streek zelf, hadden bij hun inval in juli lijsten bij zich met honderden namen van Moslims die van oorlogsmisdaden werden verdacht. Arrestaties van Moslimmannen hadden in elk geval voor een deel een selectief karakter. 'De Serviers kenden de mannen', volgens een Nederlandse chauffeur. 'Ze hadden hele lijsten bij zich en foto's. Ze werden er zo uitgepikt.'

De aanval was volgens Mladic in eerste instantie niet bedoeld om de hele enclave in handen te krijgen. Daartoe zou pas zijn besloten nadat een groot deel van de Moslimtroepen in de nacht van 10 op 11 juli 1995 de verdediging opgaf en een uiterst riskante uitbraakpoging waagde richting Tuzla. 'De Moslims zijn de nacht voor de aanval massaal gevlucht', aldus de Nederlandse landmachtattache in Washington, kolonel G. van Oppen, in het Fries Dagblad van 13 oktober 1995: 'In Nederland is nooit de vraag gesteld waarom dat is gebeurd.' Al op 13 juli wist Michael Evans van The Times op gezag van 'Western intelligence sources' te melden dat Moslimcommandanten na een provocatie hunnerzijds de stad hadden verlaten in de nacht voordat de eerste Servische tanks kwamen binnenrollen. 'Voor de Servische opmars begon hadden de Moslims Servische eenheden beschoten langs de hoofdweg naar het zuiden. (...) De klaarblijkelijke beslissing van de Moslims om de stad te verlaten bood de Serviers een onverwachte mogelijkheid Srebrenica in te nemen.'

DE GANG VAN ZAKEN roept herinneringen op aan de gebeurtenissen rond Gorazde in april 1994. Wat daar toen voorviel, wordt duidelijk uit een studie van de Amerikaanse overste John Sray, ex-hoofd Inlichtingen van Unprofor in Sarajevo: 'Twee Britse waarnemers bevonden zich in een observatiepost achter een stelling van de Moslims die voor onbepaalde tijd verdedigd had kunnen worden. De Moslims hadden hier al verschillende Servische aanvallen afgeslagen. Toen realiseerden ze zich dat de Britten vlak achter hen zaten.

Bij de volgende Servische aanval trok de infanterie van de Moslims zich onverwachts en zonder reden terug. Hun enige motief was de waarnemers bloot te stellen aan een in verwarring gebracht Servisch aanvalsteam. Servische kogels doodden een van de Britse militairen en verwondde de ander; maar de verantwoordelijkheid hiervoor ligt bij de Bosnische Moslims, die hoopten een grote vergeldingsaanval van de Navo uit te lokken als straf voor de moord op een neutrale waarnemer.' (John Sray in *Selling the Bosnian Myth to America: Buyer Beware*).

Het opzetje bij Gorazde mislukte, maar bij Srebrenica werden dit keer geen halve maatregelen genomen. Behalve de vlucht van de Moslimtroepen in de nacht voor de aanval zijn er nog veel meer aanwijzingen dat de Moslimleiding de enclave opzettelijk heeft laten vallen. De verdediging was al ernstig verzwakt doordat de elitetroepen in Srebrenica al ver voor de maand juli waren teruggetrokken en overgebracht naar Tuzla, Sarajevo en Treskavica, volgens een Bosnisch-Servische commandant van een eenheid voor speciale opdrachten. Ook Nasr Oric zelf, die gezworen had dat Srebrenica nooit Servisch zou worden zolang hij er de scepter zwaaide, was niet meer aanwezig. 'Zijn handel en wandel in de maanden die vooraf gingen aan de val van Srebrenica vormen nogal een mysterie', aldus Charles Lane in de *Volkskrant* van 12 augustus 1995. Maar Ivanisevic beweert dat Oric samen met tweeduizend tot 2500 van zijn beste soldaten in april en mei 1995 naar het gebied ten zuiden van Sarajevo werd geroepen in verband met het daar op handen zijnde Moslimoffensief.

Schattingen van het aantal gewapende achterblijvers vlak voor 10 juli 1995 lopen uiteen van zes- tot tienduizend, met drie- tot vierduizend reguliere militairen. De Serviërs konden daar minstens 3500 man tegenover zetten, afkomstig uit de regio, uitgerust met een betere bewapening, maar voorzien van slechts vier sterk verouderde tanks. Overigens namen niet meer dan een paar honderd man deel aan de aanval op de stad zelf. Zulke krachtsverhoudingen lijken het opportunistische karakter van het Servische offensief te bevestigen. Ook van belang is het feit dat de Moslims in april, mei en juni grote verliezen hadden moeten incasseren bij proviandtransporten tussen Srebrenica en Zepa, hetgeen twijfels kan hebben gewekt aan de kansen om de stad op termijn nog te kunnen verdedigen. Het gebied had nauwelijks natuurlijke hulpbronnen en was strategisch van veel minder belang dan bijvoorbeeld Gorazde.

Uiteindelijk ging de Bosnische regering in de aanloop tot 'Dayton' akkoord met het idee van een gebiedsruil: Srebrenica, Zepa en Gorazde voor Servisch Sarajevo. De Bosnische minister van Buitenlandse Zaken, Muhamed Sacirbey, had minister Voorhoeve al van deze optie op de hoogte gesteld tijdens gesprekken in mei (zie de *Volkskrant* van 1 november 1995). De deal kwam de Amerikanen goed uit, met een verkiezingscampagne voor de deur. Maar ook de veel bekritiseerde vredesmacht van de VN was de 'veilige zones' liever kwijt dan rijk. Srebrenica werd het keerpunt, zowel militair, politiek als publicitair. Pas de aftocht van de blauwhelmen maakte de Navo-luchtaanvallen van september mogelijk. De stroom gruwelberichten over massa-executies overschaduwde de Kroatische terreur in de Krajina en ook vernam geen mens iets van de Moslim-Kroatische misdaden in steden als Glamoc, Grahovo en Sanski Most. Een ander resultaat was het definitieve isolement van Karadzic en Mladic. Nu mocht de Servische president Milosevic in Dayton de Bosnisch-Servische belangen behartigen, wat volgens de Brits-Servische historicus Srdja Trifkovic gelijk stond aan het 'toevertrouwen van een bloedbank aan graaf Dracula'.

BLIJFT NOG DE vraag open om hoeveel vermiste, mogelijk vermoorde, mogelijk gesneuvelde Moslimmannen het eigenlijk gaat. Volgens Miroslav Deronjic, de

civiel commissaris van de nieuwe gemeente Srebrenica-Skelani, zijn het er tweeduizend; volgens Amnesty International vierduizend; volgens het Internationale Rode Kruis zeven- tot achtduizend en volgens Moslimbronnen acht- tot twaalfduizend. Ieder cijfer vertegenwoordigt een reusachtige tragedie, maar is ook de uitkomst van een hypothetisch aftreksommetje. De grootte van de bevolking voor de val is niet met zekerheid vast te stellen. Met cijfers werd in de Bosnische oorlog vaak gegoocheld en men mag aannemen dat dit ook in Srebrenica gebeurde. Ter illustratie: de onlangs afgetreden Bosnische premier Haris Siladzic gaat uit van een bevolking van zestigduizend mensen, evenals aanklager Goldstone in zijn indictment tegen Mladic en Karadzic, maar de UNHCR, de vluchtelingenorganisatie van de VN, hanteert 38.000 als richtcijfer. Nadat in april 1993 enkele duizenden Moslims waren geëvacueerd, bleef er tussen Srebrenica, Zepa en Tuzla op bescheiden schaal steeds verkeer mogelijk. Daarnaast zijn er in drie jaar tijd bij gevechten en beschietingen wellicht tussen de zestienhonderd en de drieduizend Moslims omgekomen. 'Er is nooit een volkstelling geweest', zei legerarts Schouten. 'Misschien waren er wel 31.000 mensen.' Het ICRC telde op 14 juli 23.000 met bussen naar Tuzla gebrachte vluchtelingen, waarvan meer dan de helft kinderen. Bij deze groep hebben zich later te voet nog duizenden Moslimmannen gevoegd. In totaal hebben de Wereldgezondheidsorganisatie en de Bosnische regering inmiddels 35.632 vluchtelingen uit Srebrenica geregistreerd. Een onbekend aantal mannen heeft zich echter niet laten registreren en is blijkens mededelingen van het Bosnische regeringsleger opgenomen in hun 28ste divisie. Anderen (duizend? tweeduizend?) zijn naar Zepa en Servie gevlucht.

MEER DAN TIENDUIZEND personen werden als vermist opgegeven. 'Voorzichtigheid is geboden bij het trekken van conclusies over het aantal vermisten op basis van dit cijfer', schreef VN-rapporteur Tadeusz Mazowiecki, 'omdat er mogelijk doublures zitten in de opsporingsverzoeken en omdat opgeloste gevallen niet altijd aan het Internationale Rode Kruis worden gemeld.' Ook kunnen gefingeerde namen zijn opgegeven om het aantal vermisten te vergroten, of om te ontsnappen aan vervolging wegens oorlogsmisdaden. De opvolgster van Mazowiecki, Elisabeth Rehn, hield na aftrek van doublures achtduizend mensen over wier lot onbekend was: vijfduizend personen in de dienstplichtige leeftijd die de enclave voor de val hadden verlaten en drieduizend van hun familie gescheiden mannen. Rehn sloot zich aan bij Mazowiecki, die op basis van 'sterke aanwijzingen' vermoedde dat de vermiste Moslims waren vermoord. Bij haar bezoek aan locaties bij Srebrenica in januari dit jaar leek ze haar eerdere uitlatingen overigens iets af te zwakken: ze was nog op zoek naar bewijzen. Ook Miroslav Deronjic gaf in een rapport zijn versie van de gebeurtenissen: 'Volgens gegevens van het Leger van de Republika Srpska (de eenzijdig uitgeroepen Servische republiek in Bosnie-Herzegovina - rg - adv) hebben zich ongeveer zesduizend Moslimdienstplichtigen niet bij de konvoien voor evacuatie aangesloten, maar hebben de gewapende strijd voortgezet, dan wel geprobeerd een doorbraak uit te voeren door de Servische verdedigingslinies in de richting Srebrenica-Kravica-Konjevic Polje-Cerska-Crni Vrh-Tuzla. Gevechten met deze groep (...) hebben zich de volgende twintig dagen voortgezet in het rayon Konjevic Polje-Cerska-Udrica. Hierbij is een groot aantal Moslimstrijders gesneuveld, hetzij bij het doorbreken van de verdedigingslinies van Bratunac en Zvornik, hetzij in onderlinge afrekeningen tussen hun eenheden. Een deel van hun strijders heeft zich overgegeven - een klein aantal: tweehonderd - en zij zijn als krijgsgevangenen overgebracht naar de militaire gevangenis in Bjeljina; het grootste deel, ongeveer vierduizend mannen, is doorgedrongen tot het

territorium van de gemeente Tuzla. (...) Het is onmogelijk precieze gegevens over het aantal gesneuvelde Moslimsoldaten te verkrijgen, omdat de gevechten in een gebied van enorme omvang hebben plaatsgevonden en in verschillende richtingen.'

Dat Moslims ook onderling hebben gevochten, zoals Deronjic beweert, is niet terug te vinden in de rapporten van Mazowiecki, Rehn en Human Rights Watch, maar is uit verklaringen van Nederlandse VN-militairen wel bekend. Moslims zijn minstens twee keer onderling slaags geraakt; volgens generaal Couzy ging het hierbij om het meningsverschil over de vraag de enclave te verdedigen dan wel te ontvluchten. Het Joegoslavische persbureau 'Tanjug' berichtte al in februari vorig jaar over een 'fel geschil en vuurgevecht' in de buurt van het dorp Slap tussen Moslims die via Servie naar Macedonie wilden vertrekken en de mannen van Oric, die in het dorp Luka de Drina-overgangen controleerden. Later spraken onbevestigde berichten van een rivaliserende 'gematigde' militaire eenheid onder bevel van ene Osman Suljic. In juli zouden Moslims uit Srebrenica die zich wilden overgeven hard zijn aangepakt door hard-liners onder commando van Zulfo Tursun, Ejub Golic en Nezir Mandzic. Zo'n gevecht, aldus Deronjic, zou er vlak na de val van de enclave bij Bokcin Potok zijn geweest. Een ploeg van het NOS-journaal ontdekte hier op 3 februari de lijken van enkele tientallen slachtoffers.

KUNNEN WE NU, alles overziend, ook maar iets zeggen over het aantal vermiste mensen? Het jongste, door het Amerikaanse ministerie van Buitenlandse Zaken gehanteerde cijfer van zeventuizend lijkt vooralsnog veel te hoog, maar dat veel gevluchte Moslims in grote onzekerheid verkeren over het lot van hun vrienden en familieleden, is wel zeker. Zijn ze op bevel van hogerhand vermoord of ging het om individuele wraakacties? Worden honderden, misschien duizenden Moslims door de Bosnische Serviërs vastgehouden om dwangarbeid te verrichten, zoals sommige vluchtelingen in Tuzla denken of in elk geval hopen? Het wordt hoog tijd dat vermoedelijke massagraven door een onpartijdige instantie worden onderzocht en dat er verdachten worden gehoord die medeplichtig zouden zijn aan massamoord (zoals de vorige week gearresteerde Bosnisch-Servische soldaat Drazen Erdemovic). Pas dan komt er klaarheid over de ware toedracht en de werkelijke omvang van de tragedie in Srebrenica.

Rene Gremaux is antropoloog; Abe de Vries studeert geschiedenis te Groningen.

Sagittarius

Van: "R Despotovic" <despot@tiscali.nl>
Aan: "Jenny Ligtenberg" <jenny1@scarlet.nl>; "Nico en Neeltje" <nico.s@slobodan-
Verzonden: maandag 10 juli 2006 0:32
Onderwerp: Summary of Judgement PROSECUTOR V. NASER ORIC

<http://www.un.org/icty/pressreal/2006/p1094e-summary.htm>

PROSECUTOR V. NASER ORIC**SUMMARY OF JUDGEMENT****Introduction**

Trial Chamber II of the International Criminal Tribunal for the Former Yugoslavia is sitting today to deliver its Judgement in the trial of Naser Oric.

This case deals with crimes of murder and cruel treatment of prisoners and of wanton destruction of cities, towns or villages alleged to have happened in Srebrenica in 1992 and 1993 for which the Accused was indicted on 13 March 2003.

The Accused stood trial for the following charges: first, under COUNT 1, he is charged with inidual criminal responsibility under Article 7(3) of the Statute of the Tribunal ("Statute") for murder as a violation of the laws or customs of war pursuant to Article 3 of the Statute. Under COUNT 2, the Accused is charged with inidual criminal responsibility under Article 7(3) of the Statute for cruel treatment as a violation of the laws or customs of war pursuant to Article 3 of the Statute. The Prosecution never alleged that these crimes of murder and cruel treatment were committed by the Accused, but only accused him pursuant to Article 7(3) of the Statute as being responsible for these crimes committed by his subordinates whilst he was holding a position of superior authority. More specifically the imputed criminal responsibility of the Accused consists in the alleged failure on his part to take necessary and reasonable steps to prevent or to punish the crimes of his subordinates.

Second, under COUNT 3 the Accused is charged with inidual criminal responsibility, again under Article 7(3) of the Statute, for wanton destruction of cities, towns or villages, not justified by military necessity as a violation of the laws or customs of war pursuant to Article 3(b) of the Statute in relation to all of the aforementioned attacks. Here too, the alleged responsibility is that of a superior for having failed to take the necessary and reasonable measures to prevent these crimes. Finally, under COUNT 5, the Accused is charged with inidual criminal responsibility under Article 7(1) of the Statute for wanton destruction of cities, towns or villages, not justified by military necessity as a violation of the laws or customs of war pursuant to Article 3(b) of the Statute in relation to some of the attacks. Whereas in COUNT 3 the Accused is charged with

responsibility pursuant to Article 7(3) of the Statute for crimes committed by his subordinates whilst he was holding a position of superior authority, here, in COUNT 5, the charge is brought under Article 7(1) of the Statute and alleges that the Accused instigated, as well as aided and abetted, through acts and omissions, the commission of these crimes.

Initially, the Accused was also charged with plunder of public or private property pursuant to Article 7(3) and 7(1) of the Statute (COUNTS 4 and 6 respectively). However, in its Rule 98 bis decision of 8 June 2005, the Trial Chamber, by a unanimous decision, acquitted the Accused of these charges upon reaching the conclusion that the Prosecution had failed to adduce evidence capable of supporting the conviction of the Accused under the same two counts.

During the trial proceedings, which commenced on 6 October 2004 and ended on 10 April 2006, the Trial Chamber was confronted with a large amount of evidence consisting of testimony and documents. It sat 196 trial days, during which it heard the viva voce evidence of 50 Prosecution witnesses, 29 Defence witnesses and one witness called by the Trial Chamber. In total, 625 and 1024 exhibits were tendered into evidence by the Prosecution and by the Defence respectively.

For the purpose of this hearing, we shall briefly summarise the Trial Chamber's findings and the underlying reasons for them. We emphasise, however, that this is only a summary and that it does not in any way form part of the Judgement of the Trial Chamber. The only authoritative account of the findings of the Trial Chamber is in the written Judgement which will be available to the Parties and the public today, after this hearing has concluded.

Background of the Case

Bosnia and Herzegovina was one of six constituent republics of the former Yugoslavia. In the early 1990s, tensions increased between the country's different ethnic groups. By April 1992, when armed conflict broke out in Bosnia and Herzegovina, the Bosnian Serb side heavily relied on the Serb-dominated JNA, the Yugoslav Peoples' Army, and was thus militarily far superior. By contrast, the Bosnian Muslims found themselves insufficiently prepared for the conflict as they had neither the structures nor the logistics to match the might of the Bosnian Serb forces.

Reflective of the overall situation in Bosnia and Herzegovina, tensions intensified in Srebrenica as well. Prior to the outbreak of the conflict, approximately three quarters of the 37,000 inhabitants of Srebrenica municipality were Bosnian Muslims, and one quarter was Bosnian Serb. During the early months of 1992, Serb paramilitaries arrived in the Srebrenica area and began, with the help of the JNA, to distribute arms and military equipment to the local Bosnian Serb population. On 18 April 1992, Srebrenica was forcibly taken over by the Bosnian Serbs, after most of its Bosnian Muslim inhabitants had fled. However, sporadic resistance from small groups of Bosnian Muslim men inflicted losses on the Bosnian Serb side. After one of their leaders was killed in an ambush on 8 May 1992, the Serb forces retreated from Srebrenica leaving a lot of destruction behind and the Bosnian Muslims returned to their town.

Although they had retaken Srebrenica, the town itself remained encircled by

Serb forces. Between June 1992 and March 1993, Srebrenica and other isolated patches of Bosnian Muslim-held land in the area were subjected to Serb military assaults, resulting in a great number of refugees and casualties. During this time, a number of Bosnian Serb villages and hamlets were raided by Bosnian Muslims, mainly in search of food, but also to acquire weapons and military equipment. In late January or early February 1993, the Bosnian Serbs started a major offensive against Muslim-held territory in the area, taking over many villages and considerably reducing the overall size of the Srebrenica enclave. This is referred to as the Serb winter offensive in the Judgement.

In the second half of 1992 and in early 1993, several tens of thousands of refugees arrived in and lived crammed inside the town of Srebrenica and its surrounding area. Conditions of life in Srebrenica were dire and horrid. There was a constant and acute shortage of food bordering on starvation and hygienic conditions were appalling. In the winter, people were living on the streets in freezing temperatures. The situation had deteriorated dramatically when in March 1993, a UNPROFOR delegation headed by French General Philippe Morillon succeeded in bringing most of the fighting to a halt and to secure some humanitarian relief. In April 1993, Srebrenica was declared a Safe Area by the Security Council of the United Nations. In the spring of 1995, the Accused was called to Tuzla and did not return to Srebrenica. The subsequent fate of Srebrenica has been the subject-matter of other judgements of this Tribunal and has not been dealt with in this case.

Structure of the Srebrenica Military and Civilian Authorities

By 18 April 1992, the day Srebrenica fell to the Serbs, nearly all representatives of the municipal authorities had left town. After Srebrenica was re-captured by Bosnian Muslims in May 1992, a pressing need was felt to organise an effective defence. On 20 May 1992, an informal group of Bosnian Muslim men, who had already set up individual fighting groups in the area, met in the nearby hamlet of Bajramovici to establish the "Srebrenica TO Staff". The Accused, who was present during this meeting, was elected as Commander. His appointment was subsequently confirmed by Sefer Halilovic, Chief of the Supreme Command Staff of the Army of the Republic of Bosnia and Herzegovina, and by Alija Izetbegovic, the President of Bosnia and Herzegovina. On 3 September 1992, the Srebrenica TO Staff was re-named the Srebrenica Armed Forces Staff. During this time and thereafter, meetings were held regularly in an attempt to achieve cohesive military activity.

Until demilitarisation in April 1993, military authority in and around Srebrenica was never incorporated under a single unitary command. During this period, initiatives such as the creation of a Sub-region and a so-called Drina Division were conceived, both intended to group together Bosnian Muslim fighters in the municipalities of Srebrenica, Zvornik, Vlasenica and Bratunac with a view to improving defence capabilities. However, the Sub-region never materialised and the so-called Drina Division did little to bring together the various fighting groups operating in the area. In the spring of 1992, fighting groups had been formed on territorial bases and local leaders were chosen for their personal qualities, such as courage and achievement. Consequently, a number of them, including Akif Ustic, Hakija Meholic, Ahmo Tihic and Ejub Golic, to name a few, asserted independence in the early days of the conflict and persisted in this attitude throughout the period relevant to the Indictment.

The Srebrenica Armed Forces also lacked the characteristics of a fully organised army. With few exceptions, they lacked weapons and uniforms, and fighters, for the most part, resided with their families or in makeshift accommodation. Communications both within Srebrenica and beyond were greatly impaired by the unavailability of adequate equipment, lack of electricity and the severing of phone lines.

In the summer of 1992, authorities were established in Srebrenica town in an attempt to restore law and order and to give some sense of normalcy to life in a besieged and isolated enclave. On 1 July 1992, the Srebrenica military police were established by the Srebrenica TO Staff and Mirzet Halilovic was appointed its commander. He remained in this position until 22 November 1992, when he was replaced by Atif Krdzic. Also on 1 July 1992, the Srebrenica War Presidency was created, assuming all competencies of the pre-war municipal assembly, and envisaged to be the highest governmental organ on the territory of Srebrenica. Because individuals were often members of both the War Presidency and the Armed Forces Staff and attended meetings where issues of both military and civilian nature were discussed, there emerged a grey area where jurisdiction and hierarchy between the two institutions became a matter of disagreement and friction. However, it became generally accepted that the Srebrenica War Presidency was the highest authority in Srebrenica while the Armed Forces Staff gradually asserted its own jurisdiction.

The Trial Chamber assessed the crimes charged in the Indictment and the responsibility of the Accused against this very specific backdrop.

Counts 1 and 2: Murder and Cruel Treatment

The Law

Regarding the crime of murder, the Prosecution was required to prove the following elements beyond reasonable doubt:

- a.. The person alleged to have been killed in the indictment is indeed dead;
- b.. The death was caused by an act, or an omission notwithstanding an obligation to act, of the accused, or by a person for whose acts or omissions the accused bears criminal responsibility; and
- c.. The act or omission was committed with an intent to kill or inflict grievous bodily harm or serious injury, in the knowledge and with the acceptance that such act or omission was more likely than not to cause death.

Regarding the crime of cruel treatment, the Prosecution was required to

prove the following elements beyond reasonable doubt:

- a.. An act, or omission notwithstanding an obligation to act, of the accused, or of a person for whose acts or omissions the accused bears criminal responsibility, causing serious mental or physical suffering, serious injury, or constituting a serious attack on human dignity; and
- b.. The act or omission was committed with the intent to inflict serious mental or physical suffering, or cause serious injury or a serious attack upon human dignity.

Findings Regarding Murder and Cruel Treatment

Between 24 September and 16 October 1992, and again from 27 December 1992 to 20 March 1993, a number of Serbs were captured by Bosnian Muslim fighters and detained at the Srebrenica Police Station and, during the second time-period, also at a building behind the Srebrenica municipal building (to which I will refer as the 'Building'). While they were generally exposed to the same appalling living conditions as the local population, their condition was significantly exacerbated by the maltreatment that will now be described.

On 24 September 1992, Dragutin Kukic was captured by Bosnian Muslim fighters and transferred to the Srebrenica Police Station. The next day, he was taken to the reception room in that building, where he was beaten. After Kukic cursed the mothers of two guards who were beating him, one of them, a certain Kemo Mehmetovic, known as 'Kemo', forcefully hit Kukic on the chest with a log of wood. Kukic lost any sign of life immediately and all attempts to revive him proved fruitless. The following day, Kemo disposed of Kukic's corpse in a water reservoir outside Srebrenica and fired several shots at it. For the reasons explained in the Judgement, the Trial Chamber is satisfied beyond reasonable doubt that the circumstances of Dragutin Kukic's death fulfil the elements of murder.

Jakov \okic was confined in a stable in the area of Cerska under horrid conditions for almost eight months before being brought to Srebrenica in January 1993. After a short period of detention at the Srebrenica Police Station, he was transferred to the Building. At both locations, he was routinely beaten and maltreated with various objects, including sticks and rifle butts. Jakov \okic was last seen alive on 21 March 1993. There is no direct evidence of the death of Jakov \okic. As to circumstantial evidence, there is only vague evidence hinting that subsequently he succumbed to injuries caused by beatings while in detention. This vague evidence, however, does not reach the standard of proof required. The Judgement explains better why the Trial Chamber cannot conclude with certainty that he was killed, as alleged, while detained at the Building.

Dragan Ilic, Milisav Milovanovic, Kostadin Popovic and Branko Sekulic were all detained at the Srebrenica Police Station and the Building as of December 1992 or January 1993. They were routinely beaten and maltreated with various objects. Dragan Ilic died on an unspecified date between 9 February and 20 March 1993. Milisav Milovanovic died in early February 1993, after repeated beatings by a youth who was allowed to enter the Building.

Kostadin Popovic died on or about 6 February 1993. Branko Sekulic died on or about 19 March 1993. For the reasons stated in the Judgement, the Trial Chamber is satisfied that all these incidents of killings fulfil the elements of murder.

Between 24 September and 16 October 1992, Nedeljko Radic, Zoran Brankovic, Nevenko Bubanj and Veselin Sarac were detained in a small cell at the Srebrenica Police Station. On 5 October 1992, they were joined by Slavoljub Zikic. Apart from being interrogated, all of them were subjected to severe beatings and other maltreatment while in confinement, sometimes resulting in bone fractures. On one occasion, some of the teeth of Nedeljko Radic were forcibly extracted by Kemo, who afterwards urinated in his mouth, purportedly to disinfect the wound. Maltreatment took place mostly at night, both inside the cell and in the reception room, and was inflicted by, or in the presence of Kemo, a certain Mrki, a certain Beli, and others, who had entered the police station from the outside. On one occasion, Slavoljub Zikic was also beaten by Mirzet Halilovic, the military police commander. Zikic described the other detainees as "more like dead people than people who were still alive". All of them were eventually exchanged. For the reasons stated in the Judgement, the Trial Chamber finds that the treatment suffered by these individuals is serious enough to amount to cruel treatment within the meaning of Article 3 of the Statute, and that it was inflicted with the required intent.

Between 27 December 1992 and 20 March 1993, Ilija Ivanovic, Ratko Nikolic, Rado Pejic, Stanko Mitrovic and Mile Trifunovic were confined at the Srebrenica Police Station for a few days, before being transferred to the Building, where they were interrogated and severely maltreated. Ilija Ivanovic, for example, was beaten all over his body with rifle butts, metal rods and baseball bats, and was also stabbed with knives. His cheekbone was broken and he frequently lost consciousness. Five of Ratko Nikolic's ribs were broken when unidentified men stomped on him. The body weight of Rado Pejic was reduced to some 30 kilograms during his time in Srebrenica. Maltreatment occurred usually at night, both by guards and persons who entered both buildings from outside. On occasion, even Bosnian Muslim fighters participated in the maltreatment. All of these detainees were eventually exchanged. For the reasons stated in the Judgement, the Trial Chamber finds that the treatment suffered by them is serious enough to amount to cruel treatment within the meaning of Article 3 of the Statute, and that it was inflicted with the required intent.

Responsibility of the Accused

We shall now consider whether the Accused, Naser Oric, is criminally responsible for these crimes as a superior.

Since this is a summary, it does not go into the details of the Trial Chamber's legal assessment elaborated in the Judgement, but is limited to the following salient points.

As stated earlier the Accused is only charged with superior criminal responsibility under Article 7(3) of the Statute and not with having committed murder and cruel treatment himself.

The Trial Chamber finds that four elements must be fulfilled to establish criminal responsibility of a superior: first, an act or omission incurring

criminal responsibility according to Articles 2 to 5 and 7(1) of the Statute has been committed by a principal perpetrator by acts or omissions, second, the accused stood in a superior-subordinate relationship with the principal perpetrator, third, the accused as a superior knew or had reason to know that the subordinate was about to commit such crimes or had done so, and fourth, the accused as a superior failed to take the necessary and reasonable measures to prevent such crimes or punish the perpetrator.

The Trial Chamber explains in detail in the Judgement that superior criminal responsibility under Article 7(3) of the Statute is not restricted to positive acts of subordinates but includes acts of omissions and participation. Consequently, for the purpose of superior criminal responsibility under Article 7(3) of the Statute, the direct perpetrators of a crime punishable under the Statute need not be identical to the subordinates of a superior. It is only required that the relevant subordinates, by their own acts or omissions, be criminally responsible for the injuries inflicted on the victims.

At the outset, the Trial Chamber notes that none of the perpetrators of murder and cruel treatment known by name or nickname, such as Kemo, or Mrki, or Beli, were identified to be members of the Srebrenica military police. Nevertheless, based on the evidence given by Nedret Mujkanovic, Becir Bogilovic, as well as on documentary evidence, including the 2001 suspect interview of the Accused with the OTP, the Trial Chamber finds that both groups of Serb prisoners detained at the Srebrenica Police Station and the Building between September 1992 and March 1993 were kept under the responsibility of the Srebrenica military police.

From the very moment it detained prisoners, the Srebrenica military police assumed all duties and responsibilities under international law relating to the treatment of prisoners in time of conflict. Yet the evidence demonstrates that Mirzet Halilovic, the commander of the military police until 22 November 1992, did not exercise adequate supervision of the detention facility or the activities of the guards while carrying out their duties. To the contrary, Mirzet Halilovic even contributed to the cruel treatment of the Serb detainees. The replacement of Mirzet Halilovic with Atif Krdzic on 22 November 1992 did not benefit the detainees. Not one person or document refer to his presence in either of the two buildings where prisoners were kept. In addition during his term as commander, more murders and cruel treatment took place. For all the reasons stated in the Judgement, the Trial Chamber is satisfied that the Srebrenica military police, through its commanders Mirzet Halilovic and Atif Krdzic, is responsible for the injuries inflicted on the victims.

The Trial Chamber is further satisfied that the Accused exercised effective control over the military police but only as of 22 November 1992. Whereas prior to this date, there is no evidence as to how, if at all, the Srebrenica Armed Forces Staff and the Accused as Commander exercised effective control over the military police, it is clear that an attempt aimed at restructuring and improving its performance was made in October and November 1992, such as with the replacement of Mirzet Halilovic by Atif Krdzic. Documentary evidence shows that the new military police commander reported to Osman Osmanovic, the Chief of Staff of the Srebrenica Armed Forces who reported to the Accused. Moreover, in January and February 1993, Hamed Salihovic appears to have interrogated a number of Serb detainees on behalf of the Armed Forces Staff.

Based on the evidence given by witnesses Nedeljko Radic and Slavoljub Zikic, as well as on the interview of the Accused, the Trial Chamber is further satisfied that the Accused visited the Srebrenica Police Station between 24 September and 16 October 1992 on at least two occasions, that he had actual knowledge of the death of Dragutin Kukic and of the cruel treatment of the Serbs detained there at the time. However, having found that the Accused did not have effective control over the military police during that period, this knowledge becomes relevant only for the purpose of establishing his actual or imputed knowledge of the subsequent murders and cruel treatment.

As explained in the Judgement, the Trial Chamber has not found sufficiently reliable evidence that the Accused ever visited either of the two detention facilities between December 1992 and March 1993, when the second group of Serb prisoners was held there. Although the Accused was aware that Serbs were detained in Srebrenica, there is no evidence that anyone kept him informed about their condition.

Nonetheless, since the Accused was aware that incidents of murder and cruel treatment had previously occurred, the Trial Chamber finds that he was put on notice that the security and the well-being of all Serbs detained henceforth in Srebrenica was at risk, and that this issue needed to be adequately addressed and monitored. The Accused also knew that the severe malnutrition and the psychological effects of being under siege had severely affected the judgement of people in Srebrenica several of who behaved erratically. For the reasons explained in detail in the Judgement the Trial Chamber finds that the Accused had reason to know about acts of murder and cruel treatment committed at the Srebrenica Police Station and the Building between 27 December 1992 and 20 March 1993.

However, the security and well-being of Serb prisoners disappear from the Accused's agenda after an investigation into the alleged killing of a prisoner by Mirzet Halilovic and his eventual replacement with Atif Krdzic. In his 2001 interview with the Office of the Prosecutor, the Accused is reported as stating that because of the deteriorating military situation, the detention of prisoners was not on his mind, as there were others responsible for it.

The Trial Chamber holds that, as a general rule, the treatment of prisoners in armed conflict, including their physical and mental integrity, cannot be relegated to a position of importance inferior to other considerations, military or otherwise, however important they may be. This general rule is, of course, predicated on the assumption that at all times, the person entrusted with this responsibility, is in a position to fulfil this obligation. It does not, and cannot, apply when there is the impossibility to act, or when it would be utterly unreasonable to expect one to act, as in the case of a life-threatening situation. In this case, the Trial Chamber is dealing with the responsibility of a commander who could discharge such responsibilities by delegating part of them to a subordinate and enquiring from time to time, and in the absence of reports, at least require them in whatever format.

What is unacceptable for the Trial Chamber is that commanders, who like the Accused, positively know that detainees have been exposed to murder and cruel treatment, are discharged from their said obligations to protect prisoners under international law, by merely delegating the responsibilities

in that regard to subordinates without further enquiries. In the present case, the evidence is unequivocal: the Accused never enquired about the fate of the Serb prisoners kept at the two detention facilities in Srebrenica from the day Atif Krdzic was appointed commander of the Srebrenica military police in lieu of Mirzet Halilovic. In addition, he expressed and explained his lack of further involvement on the basis of his military commitments elsewhere and that there were others in charge of prisoners.

Regarding the Accused's failure to prevent or punish these crimes, the Trial Chamber rejects the Defence submission that no such measures could have been taken due to the lack of adequate means in Srebrenica at the time. The replacement of Mirzet Halilovic and the investigation of his alleged killing of a Serb prisoner shows that this could be achieved, even in the absence of sophisticated structures and well-trained personnel.

With respect to the duty to prevent crimes of subordinates, the Trial Chamber acknowledges that the Accused operated under most adverse circumstances, and not in a properly structured army with adequate means of communication between superiors and subordinates. Still, as of September or October 1992, he had been on notice that the Serb detainees kept at the Srebrenica Police Station were cruelly treated, and that one of them had been killed. The Trial Chamber, therefore, fails to understand how, notwithstanding the predicament he faced on a daily basis, the Accused could, from that time onward, safely assume that such incidents would not reoccur and that there was not even the need to, at least, seek to verify whether detainees were maltreated again. It is striking that the Accused appears not to have taken any action regarding Serb detainees after Atif Krdzic assumed command over the Srebrenica military police on 22 November 1992. Rather, the Accused repeated that, because of the deteriorating military situation, the detention of prisoners was not on his mind, as there were others responsible for it. The Trial Chamber is convinced that, had the Accused at least made an effort, he would have been able to redistribute the available resources to provide the required amount and quality of guards, if necessary also from his own fighters, to prevent re-occurrence of maltreatment. He could also ask for a report in whatever format. Between 22 November 1992 and early January 1993, the Accused was not always on the front-line and found time to attend meetings in Srebrenica, at least until the Serb winter offensive started in late January or early February 1993. Yet he did nothing of the sort. The conclusion that the Trial Chamber arrives at is that it was not impossibility that stood in the way of the Accused in preventing the maltreatment and murder of prisoners; it was his preference not to give the matter any further attention.

The Trial Chamber therefore finds that the Accused failed to take necessary and reasonable measures to prevent the occurrence of the crimes at the Srebrenica Police Station and the Building between December 1992 and March 1993.

With respect to the duty to punish, the Trial Chamber comes to a different conclusion, namely that the Accused cannot be held responsible for having failed to punish the crimes committed. The Judgement explains why the Trial Chamber comes to the conclusion that there is insufficient evidence of effective control over the military police prior to 22 November 1992, when the Accused had actual knowledge of murder and cruel treatment. Thereafter, when the Accused exercised effective control, the Trial Chamber only found that he had reason to know of the crimes. However, whereas for the duty to

prevent, it suffices that the Accused was put on notice that crimes may possibly occur or reoccur, the duty to punish presupposes that crimes have in fact been committed and that a superior was aware of sufficient indications to assume their occurrence. Since such indications in the present case are absent, the Accused cannot be held responsible for having failed to take the necessary and reasonable measures to punish his subordinates for the commission of these crimes.

Counts 3 and 5: Wanton Destruction

The Law

In order to prove the crime of wanton destruction of cities, towns or villages not justified by military necessity, the Prosecution must establish the following elements beyond reasonable doubt:

- a.. The destruction of property occurred on a large scale;
- b.. The destruction was not justified by military necessity; and
- c.. The perpetrator acted with the intent to destroy the property in question.

As regards the extent of the destruction, contrary to the submission of the Defence, the Trial Chamber finds that it would amount to an overly narrow reading of the prohibition of wanton destruction to require proof of total destruction of a city, town or village. Rather, the destruction needs to be assessed on a case-by-case basis to establish whether it is substantial enough to rise to the crime of wanton destruction.

To constitute a crime under international law, wanton destruction must not be justified by 'military necessity'. In this context, an object shall not be attacked when, according to the information available to, and in the circumstances of, the person contemplating the attack, that object is not being used to make an effective contribution to military action. The Trial Chamber also finds that, in principle, destruction can no longer be justified by military necessity after the fighting has ceased.

Findings Regarding Wanton Destruction

On 21 June 1992, Ratkovici, Gornji Ratkovici and Ducici were attacked by Bosnian Muslim fighters from two nearby villages and followed by a crowd of Bosnian Muslim civilians. At the time of the attack, there were village guards as well as Bosnian Serb civilians in the Ratkovici area. The attack

met with resistance only in Gornji Ratkovici. Both in Ratkovici and Gornji Ratkovici, Bosnian Muslim fighters and civilians burned property on a large scale. Further destruction was caused by a subsequent Bosnian Serb counter-attack. There is insufficient evidence to establish that Ducici was destroyed on a large scale as well.

Considering that Bosnian Muslim villages in the vicinity of Ratkovici had previously been attacked by Bosnian Serbs, also from Ratkovici, the Trial Chamber does not exclude that a military justification for the attack on Ratkovici is conceivable. However, such justification cannot extend to the resulting wanton destruction of property, especially since this was neither of a military nature, nor was it used in a manner such as to make an effective contribution to the military actions of the Bosnian Serbs. Consequently, the destruction of property in Ratkovici and Gornji Ratkovici on 21 June 1992 by Bosnian Muslims fulfils the elements of wanton destruction of cities, towns or villages, not justified by military necessity.

On 27 June 1992, Bradjevina was attacked by Bosnian Muslim fighters. Only some of the attackers were identified as locals from the surrounding Bosnian Muslim villages, and they were followed by a crowd of Bosnian Muslim civilians. At the time of the attack, there were 12 armed village guards in Bradjevina. They, however, put no resistance to the attack. Bosnian Muslim fighters and civilians burned property in Bradjevina on a large scale.

Considering that Bosnian Muslim villages in the vicinity of Bradjevina had previously been attacked by Bosnian Serbs, also from Bradjevina, the Trial Chamber does not exclude that a military justification for the attack on Bradjevina is conceivable. However, such justification cannot extend to the resulting wanton destruction of property, especially since this was neither of a military nature, nor was it used in a manner such as to make an effective contribution to the military actions of the Bosnian Serbs. Consequently, the Trial Chamber is satisfied that the destruction of property in Bradjevina on 27 June 1992 by Bosnian Muslims fulfils the elements of wanton destruction of cities, towns or villages, not justified by military necessity.

On 8 August 1992, Jezestica was attacked by Bosnian Muslim fighters from Susnjari, Jaglici and Glogova, as well as by Bosnian Muslim fighters of the 16th Muslim Brigade from Tuzla. The fighters were followed by a crowd of Bosnian Muslim civilians. At the time of the attack, there were relatively well armed village guards as well as Bosnian Serb civilians in Jezestica. Evidence indicates that there was also Bosnian Serb military presence in the area. The attack met with some resistance, before the Bosnian Serbs withdrew. Bosnian Muslim fighters and civilians burned property in Jezestica on a large scale. Further destruction may have been caused by a subsequent Bosnian Serb counter-attack.

Considering that Bosnian Muslim villages in the vicinity of Jezestica had previously been attacked by Bosnian Serbs, also from Jezestica, the Trial Chamber does not exclude that a military justification for the attack on Jezestica is conceivable. However, such justification cannot extend to resulting wanton destruction of property, especially since this was neither of a military nature, nor was it used in a manner such as to make an effective contribution to the military actions of the Bosnian Serbs. Consequently, the Trial Chamber is satisfied that the destruction of

property in Jezestica on 8 August 1992 by Bosnian Muslims fulfils the elements of wanton destruction of cities, towns or villages, not justified by military necessity.

On 5 October 1992, Fakovici and Divovici were attacked by Bosnian Muslim fighters from Osmace, Suceška, Kragljivoda, Zanjevo, Jagodnja, Joseva and Tokoljaki, who were followed by thousands of Bosnian Muslim civilians. The Accused participated in the attack. At the time of the attack, there were relatively well-armed village guards as well as Bosnian Serb civilians in Fakovici and Divovici. Evidence indicates that there was also Bosnian Serb military presence in Fakovici. The attack met with resistance, and Bosnian Serbs fired on the attacking Bosnian Muslims from houses. In the course of the attack, several houses began to burn. On the afternoon of 5 October 1992, a Serb counter-attack, which included shelling and bombing of the area, was launched. Subsequently, the Bosnian Muslim fighters and some of the Bosnian Muslim civilians withdrew, whereas other Bosnian Muslim civilians stayed behind to look for food and building materials.

The Trial Chamber finds that there is insufficient evidence to establish that Divovici was destroyed on a large scale. As to Fakovici, the Trial Chamber finds that although houses were damaged, no witness could confirm that it was Bosnian Muslims who set the burning houses on fire. It is likely that the destruction on a large scale in Fakovici resulted from exchange of fire between Bosnian Muslims and Bosnian Serbs and subsequent Serb shelling, and thus cannot be attributed solely to the Bosnian Muslims. Consequently, the Trial Chamber is not satisfied that the destruction of property in Fakovici and Divovici on 5 October 1992 by Bosnian Muslims fulfils the elements of wanton destruction of cities, towns or villages, not justified by military necessity.

Between 14 and 19 December 1992, Bjelovac and Sikiric were attacked by Bosnian Muslim fighters from Voljevica, Biljaca, Potocari, Kazani, Luljaska, Suceška, Pale, Likari and Srebrenica Stari Grad, who were followed by thousands of Bosnian Muslim civilians. The Accused participated in the attack. At the time of the attack, there were relatively well-armed village guards as well as Bosnian Serb civilians in Bjelovac and Sikiric. Evidence indicates that there was also Bosnian Serb military presence in area. The attack met with resistance. Furthermore, at different times during 14 December 1992, two planes from the direction of Bratunac circled the area dropping bombs. In the course of the attack, several houses began to burn. Some of the houses were torched by Bosnian Muslims. In the next few days, as the fighting continued, the Bjelovac area was alternately controlled by Bosnian Muslims and Bosnian Serbs. This rendered further destruction of property possible.

The Trial Chamber finds that the damage caused to houses in Bjelovac and Sikiric likely resulted from all these circumstances. For the reasons given in the Judgement, the Trial Chamber is not in a position to know how many houses were destroyed by Bosnian Muslims, and how many were destroyed by other causes. Consequently, there is doubt whether the amount of houses destroyed by the Bosnian Muslims fulfils the large scale requirement for the crime of wanton destruction. As a result, the Trial Chamber is not satisfied that the destruction of property in Bjelovac and Sikiric between 14 and 19 December 1992 by Bosnian Muslims fulfils the elements of wanton destruction of cities, towns or villages, not justified by military necessity.

On 7 and 8 January 1993, Kravica, Siljkovici and Jezestica were attacked by Bosnian Muslim fighters from Suceška, Glogova, Biljeg, Mosici, Delici, Cerska, Skugrici, Jaglici, Susnjari, Brezova Njiva, Osmace, Konjevic Polje, Jagodnja, and Joseva. Also the Accused and members of his group of fighters participated in the attack. The fighters were followed by thousands of Bosnian Muslim civilians. At the time of the attack, there were relatively well-armed village guards and some Bosnian Serb civilians in Kravica, Siljkovici and Jezestica. Evidence shows that there was also Bosnian Serb military presence in the area. The attack met with resistance. Bosnian Serbs fired artillery on the attacking Bosnian Muslims from houses and other buildings. Houses in the area were burning. In Jezestica, Bosnian Muslim fighters and civilians set many houses on fire, causing destruction on a large scale. In Kravica, property was also destroyed on a large scale. However, the evidence is unclear as to the number of houses that were wantonly destroyed by Bosnian Muslims, as opposed to other causes. As to Siljkovici, there is insufficient evidence to establish that property was destroyed on a large scale.

Considering that Bosnian Muslim villages in the vicinity of Jezestica had previously been attacked by Bosnian Serbs, also from Jezestica, the Trial Chamber does not exclude that a military justification for the attack on Jezestica is conceivable. However, such justification cannot extend to the resulting wanton destruction of property, especially since this was neither of a military nature, nor was it used in a manner such as to make an effective contribution to the military actions of the Bosnian Serbs. Consequently, the Trial Chamber is satisfied that the destruction of property in Jezestica on 7 and 8 January 1993 by Bosnian Muslims fulfils the elements of wanton destruction of cities, towns or villages, not justified by military necessity.

Responsibility of the Accused

We shall now deal with the question whether the Accused, Naser Oric, is criminally responsible for these crimes of wanton destruction in terms of Articles 7(1) and (3) of the Statute.

We shall start with the alleged individual criminal responsibility of the Accused pursuant to Article 7(1) of the Statute, specifically with the aspects of 'instigating' and/or 'aiding and abetting' and also the omission which the Prosecution attributes to him.

The Trial Chamber holds that instigating requires influencing the direct perpetrator by way of inciting, soliciting or otherwise inducing him or her, through acts or culpable omissions, to commit the crime in question. The instigation must substantially contribute to the perpetration of the crime, and the instigator must intend not only his or her conduct, but also the ultimate crime. Aiding and abetting may be constituted by an accused's contribution, through acts or culpable omissions, to the planning, preparation or execution of a completed crime, provided that the contribution is substantial enough to make the commission of the crime possible or at least easier. The aider and abettor must act with an intent to further the contribution, as well as to effect the completion of the crime by the direct perpetrator. In both modes of liability the contribution can be indirect, as well as removed in time and place from the actual commission of the crime.

The Trial Chamber examined the alleged individual criminal responsibility of the Accused pursuant to Article 7(1) of the Statute only in respect of the attack on Jezestica on 7 and 8 January 1993, as the elements of the crime of wanton destruction are not fulfilled with regard to the other attacks for which such responsibility has been charged.

The Trial Chamber has no doubt that the Accused was generally aware that Bosnian Serb property was destroyed by Bosnian Muslims, primarily civilians, who followed the fighters during attacks. However, the Prosecution has failed to adduce reliable evidence that he instigated wanton destruction. On the contrary, evidence indicates that the Accused opposed this conduct.

With respect to aiding and abetting, the Trial Chamber finds that the Accused, by virtue of his authority as leader of a group of fighters, had the responsibility to prevent the commission of wanton destruction by his subordinates. This duty extended to preventing wanton destruction by other fighters and civilians if the Accused knew that such wanton destruction was being or was about to be committed in the course of attacks in which his subordinates participated. As a minimum, he had a duty to prevent civilians from being present during such attacks. However, it has not been established that the Accused could have prevented wanton destruction by civilians that were present before, during and after attacks in massive numbers and who were beyond any control. With respect to fighters, the Trial Chamber is not convinced that in the particular circumstances of the attack on Jezestica on 7 and 8 January 1993, the Accused could have prevented fighters from committing destruction, or aiding and abetting civilians to commit such destruction. There is no evidence that his own fighting group had any involvement in the wanton destruction that occurred during the attack. Furthermore, there is no sufficient evidence that the Accused had control over, or even communication with other fighting groups during the attack. In addition, although the Accused participated in the attack, there is no evidence that his presence was that of an 'approving spectator' required to hold the Accused responsible for active participation under Article 7(1) of the Statute.

In light of the above, the Trial Chamber concludes that the Prosecution failed to establish that the Accused in any way instigated or aided and abetted, pursuant to Article 7(1) of the Statute, the commission of wanton destruction not justified by military necessity in Jezestica on 7 and 8 January 1993.

The Trial Chamber examined the responsibility of the Accused pursuant to Article 7(3) of the Statute only in respect of the attacks on Ratkovici and Gornji Ratkovici (21 June 1992), on Bra'evina (27 June 1992) and Jezestica (8 August 1992 and 7 and 8 January 1993), as the elements of wanton destruction are not fulfilled with regard to the other attacks for which such responsibility has been charged.

Regarding all four attacks, the Trial Chamber heard evidence that Bosnian Muslim fighters and civilians perpetrated acts of wanton destruction, but there is almost no evidence that would further identify these perpetrators. However, such identification is not required by law, provided that it can be established that those responsible were under the control of the superior.

With respect to the question of the existence or otherwise of effective control by the Accused over the perpetrators it has already been explained

that effective control can be based on a de jure, as well as on a de facto position of authority.

We have also already explained how, on 20 May 1992, the Accused was elected as Commander of the Srebrenica TO Staff, and at the time of the attacks on Ratkovici and Gornji Ratkovici and Brajevina in June 1992 still held this position and was confirmed in it on 27 June 1992, and again on 8 August 1992. In addition, by January 1993, when Jezestica was attacked the second time, the Accused had been appointed as Commander of the Sub-Region which was proclaimed on 4 November 1992. Thus, on a de jure basis, the Accused was considered as superior to all Bosnian Muslim armed groups operating in the Srebrenica area during the time period relevant to Count 3 of the Indictment.

However, while the Trial Chamber finds that the Accused exercised effective control over his own fighting group from Potocari, there is insufficient evidence to establish that he de facto exercised effective control over the various groups of fighters participating in these attacks, not to speak of the civilians, who followed the fighters. The picture that emerges from the evidence is not one of an organised army with a fully functioning command structure, but one of local groups remaining relatively independent and voluntary and a mass of uncontrollable civilians that were present at every attack. Therefore, the Trial Chamber has come to the conclusion that regarding all four attacks under consideration, the Accused cannot be held criminally responsible under Article 7(3) of the Statute for wanton destruction of cities, towns or villages not justified by military necessity.

Sentencing

The Trial Chamber has examined all the Parties' submissions in their written and oral submissions when determining the sentence for the crimes of which the Accused has been found guilty. Bearing in mind that the Accused will not be convicted for the crimes of his subordinates, but only for his failure to prevent them, the Trial Chamber underlines its belief that the sui generis nature of superior responsibility pursuant to Article 7(3) of the Statute allows for an even greater flexibility in the determination of sentence.

The Prosecution, referring to the gravity of the crimes, as well as to a number of aggravating factors, requested that the Accused be sentenced to 18 years imprisonment. The Defence submitted that any punishment would be highly inappropriate.

The Trial Chamber finds that the vulnerability of the victims is the only aggravating circumstance to be taken into consideration. However, a number of relevant mitigating circumstances have been taken into account. These are: some co-operation with the Prosecution, some expressions of remorse, the Accused's expressed readiness to surrender to the Tribunal if indicted, his young age at the time the crimes were committed, his family circumstances, acts of consideration towards Serb detainees, co-operation with SFOR, his general attitude towards the proceedings, and, most importantly, the general circumstances prevailing in Srebrenica and those particular to the Accused and to the crimes committed.

This last mitigating factor is in fact the pivotal consideration for the purpose of establishing the appropriate sentence in this case. As described

throughout the Judgement, the conditions in Srebrenica during the relevant time were abysmal and deteriorated by the day. Militarily superior Serb forces had encircled Srebrenica, a threat to which the Bosnian Muslims in town were almost entirely unprepared. An unmanageable influx of refugees, critical shortages of food and other essentials, general chaos and the flight from Srebrenica of all pre-war authorities resulted in a breakdown of society in Srebrenica, including a collapse of law and order. These were the circumstances when at age 25, without any relevant military and administrative experience, the Accused found himself elected Commander of voluntary fighters who were poorly trained, did not form part of a proper army, had very few weapons at their disposal, and without an effective link to the ABiH and BiH authorities. It was a continuous uphill struggle that achieved very few results. In addition, the Accused had to rely on local leaders, some of whom not only chose to act independently, but even considered him inexperienced and scorned his authority. His situation became worse with the passage of time as the Bosnian Serb forces increased the momentum of their siege.

As stated earlier, however, there was an interval of time in December 1992 and most of January 1993, during which the Accused, not only had the duty to prevent the re-occurrence of murder and cruel treatment of prisoners, but also was not in the impossibility of fulfilling it. Nor was he reasonably impeded from carrying out this responsibility. Still, it is the conviction of the Trial Chamber that he preferred to do nothing notwithstanding that he could have prevented the re-occurrence of these crimes. This is the only wrongdoing he has been found guilty of. However, the Trial Chamber understands that although his predicament at this time was not as bad and perilous as it was during the ensuing Serb winter offensive, it still was one which should have a strong mitigating effect in the assessment of the sentence to be inflicted against him. The Trial Chamber is finding the Accused guilty and will be sentencing him because he had reason to know that the re-occurrence of murder and cruel treatment of prisoners was possible and because he decided not to do anything about it, not even to at least try and enquire about the situation of the prisoners.

There is no other case in which the Accused was found guilty of having failed to prevent murder and cruel treatment of prisoners in such a limited manner and in such abysmal personal and circumstantial conditions as in this case. Consequently, the sentence that is being meted out reflects this uniquely limited criminal responsibility. However, the Trial Chamber emphasises the fact that the leniency of the sentence which will be imposed on the Accused does not and should not diminish from the principle that the Trial Chamber has endeavoured to articulate in this judgement, namely, that for the purpose of Article 7(3) criminal responsibility, commanders should, throughout, maintain awareness of the imperativeness required to be given to the protection of prisoners.

Finally, the Trial Chamber wishes to state that all the conclusions reached in this Judgement, legal and factual, including the sentence itself, were arrived at unanimously.

Disposition

Mr. Oric, would you please stand up. For the reasons summarised above, this Trial Chamber, having considered all of the evidence and the arguments of the Parties, the Statute and the Rules, and based upon the factual and legal

findings as determined in the Judgement, decides as follows:

You are found NOT GUILTY and therefore acquitted of:

a.. Under Count 1: Failure to discharge your duty as a superior to take necessary and reasonable measures to prevent the occurrence of murder from 24 September 1992 to

16 October 1992 pursuant to Articles 3 and 7(3) of the Statute, and failure to discharge your duty as a superior to take necessary and reasonable measures to punish the occurrence of murder from 24 September 1992 to 16 October 1992 and from 27 December 1992 to 20 March 1993 pursuant to Articles 3 and 7(3) of the Statute.

b.. Under Count 2: Failure to discharge your duty as a superior to take necessary and reasonable measures to prevent the occurrence of cruel treatment from 24 September 1992 to 16 October 1992 pursuant to Articles 3 and 7(3) of the Statute, and failure to discharge your duty as a superior to take necessary and reasonable measures to punish the occurrence of cruel treatment from 24 September 1992 to 16 October 1992 and from 27 December 1992 to 20 March 1993 pursuant to Articles 3 and 7(3) of the Statute.

You are however found GUILTY of:

a.. Under Count 1: Failure to discharge your duty as a superior to take necessary and reasonable measures to prevent the occurrence of murder from 27 December 1992 to 20 March 1993 pursuant to Articles 3 and 7(3) of the Statute.

b.. Under Count 2: Failure to discharge your duty as a superior to take necessary and reasonable measures to prevent the occurrence of cruel treatment from 27 December 1992 to 20 March 1993 pursuant to Articles 3 and 7(3) of the Statute.

Lastly, you are found NOT GUILTY and therefore acquitted of the following counts:

a.. Count 3: Failure to discharge your duty as a superior to take necessary and reasonable measures to prevent or punish the occurrence of acts of wanton destruction of cities, towns, or villages, not justified by military necessity, pursuant to Articles 3(b) and 7(3) of the Statute.

b.. Count 5: Wanton destruction of cities, towns, or villages, not justified by military necessity, pursuant to Articles 3(b) and 7(1) of the Statute.

We sentence you Naser Oric to two years of imprisonment. According to the law of this Tribunal you are entitled to credit for the period of time you have been in custody towards the sentence which we are meting out. You were arrested on 10 April 2003. Therefore, you have been in custody for three years, two months, and 21 days. Since the imposed sentence is less than the

credit to be applied for the period of time you have been in custody, the Trial Chamber ORDERS that you be released immediately from the United Nations Detention Unit after the necessary practical arrangements are made.

Sagittarius

Van: "R Despotovic" <despot@tiscali.nl>
Aan: "Jenny Ligtenberg" <jenny1@scarlet.nl>; "Nico en Neeltje" <nico.s@slobodan-
Verzonden: maandag 10 juli 2006 0:33
Onderwerp: Amended Indictment - Naser Oric

<http://www.un.org/icty/indictment/english/ori-ai030723e.htm>

AMENDED INDICTMENT**THE INTERNATIONAL CRIMINAL TRIBUNAL FOR THE FORMER YUGOSLAVIA**

CASE NO: IT-03-68-PT

**THE PROSECUTOR OF THE TRIBUNAL
AGAINST
NASER ORIC**

The Prosecutor of the International Criminal Tribunal for the former Yugoslavia, pursuant to her authority under Article 18 of the Statute of the International Criminal Tribunal for the Former Yugoslavia (hereafter: Statute of the Tribunal) charges:

NASER ORIC

with VIOLATIONS OF THE LAWS OR CUSTOMS OF WAR, as set forth below:

THE ACCUSED

1.. Naser ORIC, son of Dzermal and Hata (nee MUSTAFIC), was born on 3 March 1967 in Potocari, municipality of Srebrenica, Republic of Bosnia and Herzegovina (hereafter: Bosnia and Herzegovina).

2.. Naser ORIC was attached to the special unit for atomic and chemical defence of the Yugoslav People's Army (hereafter: JNA) during his mandatory service in the Federal Republic of Yugoslavia (hereafter: FRY) during 1985 and 1986. He left the JNA with the rank of Corporal.

3.. Naser ORIC is a former police officer. In 1988, he completed a six month training course in Zemun and served in Savski Venac in Belgrade as a trainee policeman. As a member of the police unit for special actions, he had courses for two more years. In 1990, Naser ORIC was deployed to Kosovo as a member of a police unit for special actions of the Ministry of the Interior of the Republic of Serbia. Thereafter, he returned to Belgrade. On 5 August 1991, he was transferred to a Police Station in Ilidza, on the outskirts of Sarajevo. In late 1991, Naser ORIC was moved to the Police Station in Srebrenica and on 8 April 1992 was made the Police Chief of the Potocari Police sub-station.

4.. On 17 April 1992, the Potocari Territorial Defence (hereafter: TO) was established and Naser ORIC became its Commander. The command area of the

Potocari TO encompassed the local commune areas of Potocari, Likari, Caus, Zalazje and Azlica.

5.. On 20 May 1992, members of the Crisis Staff of the TO Srebrenica appointed Naser ORIC as the Commander. On 27 June 1992, Sefer HALILOVIC, Chief of the Supreme Command Staff of the Army of Bosnia and Herzegovina (hereafter: ABiH) officially confirmed Naser ORIC as the Commander of the Srebrenica TO Headquarters (hereafter: HQ). Naser ORIC commanded all units subordinated to the Srebrenica TO HQ. On 8 August 1992, Naser ORIC's position as Commander of the Srebrenica TO HQ was re-confirmed by the Presidency of Bosnia and Herzegovina. On 3 September 1992, the Srebrenica TO HQ was re-named the HQ Srebrenica Armed Forces. Naser ORIC remained the Commander.

6.. Naser ORIC became a member of the War Presidency in Srebrenica upon its creation on 1 July 1992. He was appointed in his capacity as Commander of the Srebrenica TO HQ.

7.. Naser ORIC's command was further extended when he was appointed the Commander of the Joint Armed Forces of the Sub-Region Srebrenica in early November 1992. His command encompassed the geographical regions of several municipalities, namely, Srebrenica, Bratunac, Vlasenica and Zvornik in Eastern Bosnia.

8.. On 1 January 1994, all units under the command of Naser ORIC were named the 8th Operative Group Srebrenica HQ of the ABiH.

9.. On 12 July 1994, Naser ORIC was promoted to the rank of Brigadier.

10.. In early 1995, the 8th Operative Group Srebrenica HQ was re-named the ABiH 2nd Corps 28th Division. Naser ORIC remained its Commander until he left the ABiH in August 1995.

11.. Sometime before 1 March 1994, Naser ORIC was awarded the "Golden Lily", the highest award given by the Chief of Staff of the Supreme Command of the ABiH. On 15 April 1993, Naser ORIC received a Certificate of Merit, again from the Chief of Staff of the Supreme Command of the ABiH.

INDIVIDUAL CRIMINAL RESPONSIBILITY

Article 7(1) of the Statute of the Tribunal

12.. Naser ORIC, is individually responsible, pursuant to Article 7(1) of the Statute of the Tribunal, for the crimes of wanton destruction of cities, towns or villages not justified by military necessity and plunder of property as alleged in this indictment. Individual criminal responsibility includes planning, instigating, ordering, committing or otherwise aiding and abetting in the planning, preparation or execution of any acts or omissions set forth in this indictment. Naser ORIC's continued failure to take reasonable measures to prevent wanton destruction of cities, towns or villages and to punish the perpetrators who committed such crimes, as well as his active involvement in the attacks during which such wanton destruction was caused, instigated the commission of the crimes and aided and abetted the perpetrators of these crimes.

Article 7(3) of the Statute of the Tribunal

13.. Naser ORIC was bound by the ABiH Disciplinary Regulations, in particular those gazetted on 13 August 1992 to implement the rules relating to the investigation of war crimes.

14.. Following the common practice of the ABiH to use a variety of regulations and instructions of the former JNA, Naser ORIC by virtue of his authority and duties as a Commander, was, inter alia, responsible for the preparation, direction and implementation of combat activities. Naser ORIC also exercised his authority as a Commander by negotiating and being actively involved in the exchange of Serb detainees.

15.. At all times relevant to the charges in this indictment, by virtue of his position and authority as Commander, Naser ORIC commanded all units that were operating within his area of responsibility. This includes all units involved in combat activities in the municipalities of Srebrenica and Bratunac, in particular the combat activities in Rupovo Brdo on 10 June 1992, Ratkovici on 21 and 27 June 1992, Jezestica on 8 August 1992, Fakovici on 5 October 1992, Bjelovac between 14 and 19 December 1992 and Kravica on 7 and 8 January 1993 and all units including the Military Police involved in the detention and custody of Serb individuals in Srebrenica.

16.. Naser ORIC demonstrated both de jure and de facto command and control in military matters in a manner consistent with the exercise of superior authority, by issuing orders, instructions and directives to the units, by ensuring the implementation of these orders, instructions and directives and bearing full responsibility for their implementation.

17.. Naser ORIC exercised effective control over his subordinates.

18.. Naser ORIC, whilst holding the positions set out in this indictment is criminally responsible as a superior for the acts of his subordinates, pursuant to Article 7(3) of the Statute of the Tribunal. A superior is responsible for the acts of his subordinate(s) if he knew or had reason to know that his subordinate(s) were about to commit such acts or had done so and the superior failed to take necessary and reasonable measures to prevent such acts or to punish the perpetrators thereof. Accordingly, Naser ORIC is criminally responsible under Article 7(3) of the Statute of the Tribunal for all crimes charged in this indictment.

GENERAL ALLEGATIONS

19.. All acts and omissions alleged in this indictment occurred between 10 June 1992 and 20 March 1993 on the territory of Bosnia and Herzegovina.

20.. At all times relevant to this indictment, a state of international armed conflict and partial occupation existed on the territory of Bosnia and Herzegovina.

21.. At all times relevant to this indictment, Naser ORIC was required to abide by the laws and customs governing the conduct of armed conflicts,

including the Geneva Conventions of 1949 and Additional Protocols thereto. Furthermore, Naser ORIC was responsible for ensuring those military units under his command and control respected and applied these rules of international law. Moreover, Naser ORIC was obliged by superior order, namely the order of the Presidency of Bosnia and Herzegovina dated 23 August 1992, to initiate proceedings for legal sanctions against individuals under his command and control who had violated the international laws of war.

CHARGES

COUNTS 1-2

(MURDER AND CRUEL TREATMENT)

22.. Between 24 September 1992 and 20 March 1993, members of the Military Police under the command and control of Naser ORIC detained several Serb individuals in the Srebrenica Police Station and in the building behind the Srebrenica Municipal Building.

23.. These detainees were subjected to physical abuse, serious suffering and serious injury to body and health, and inhumane treatment by the guards and / or by others with the support of the guards. In some instances, prisoners were beaten to death. Physical abuse included beatings by various objects including wooden sticks, wooden poles, steel pipes, metal bars, baseball bats, rifle butts, bare fists, kicking with boots and forced teeth extractions with rusty pliers. These beatings and physical abuse caused severe pain and injuries such as fractured bones, severe injuries to limbs and broken teeth. On numerous occasions, detainees were beaten into a state of unconsciousness. They were confined in overcrowded and unsanitary conditions.

24.. Cruel treatment:

1.. Between 24 September 1992 and 16 October 1992, the following Serb individuals were detained under conditions described as in paragraph 23, at the Srebrenica Police Station:

1.. Nedeljko RADIC, born 15 July 1951, was assaulted with various objects including wooden poles and iron bars. He was punched and kicked all over his body. He was beaten about the head with an iron bar. His teeth were forcibly extracted using rusty pliers. A soldier urinated into his injured mouth and he was forced to swallow the urine. He bled from his mouth and his nose. His teeth were broken and his ribs were fractured.

2.. Slavoljub ZIKIC called Drago, born 18 May 1935, was punched with fists and kicked with boots. He was also beaten with rifle butts. In some instances, he was beaten into a state of unconsciousness. His ribs were fractured and his teeth in his upper jaw were broken. One of his shoulders was broken. As a consequence of the beatings, his hearing and vision are badly impaired.

3.. Zoran BRANKOVIC, born in 1975, Nevenko BUBANJ called Slavenko, date of birth unknown and Veselin SARAC, born 17 November 1938, were punched and kicked all over their bodies. They were beaten with various objects including wooden poles and iron bars.

2.. Between 15 December 1992 and 20 March 1993, the following Serb

individuals were first detained in the Srebrenica Police Station and later transferred to the building behind the Srebrenica Municipal Building. They were detained under the conditions described in paragraph 23:

1.. Ilija IVANOVIC, born 1 February 1962, was beaten with bare fists, wooden poles, metal bars, baseball bats and kicked with boots. He was stabbed with knives. He was beaten all over his body. His ribs were fractured; his teeth, his nose and his cheekbone were broken. His head was smashed against the metal bars on the door and on concrete walls. On numerous occasions, as a result of these beatings, he fell into a state of unconsciousness.

2.. Ratko NIKOLIC, born 12 July 1945, (a Serb civilian), was subjected to severe beatings. He was beaten with wooden poles, baseball bats, and metal bars. He was kicked and punched and stabbed with knives. As a result of these beatings his ribs were fractured and on numerous occasions he fell into a state of unconsciousness.

3.. Rado PEJIC called Miso, born 27 March 1956, (a Serb civilian), was subjected to severe beatings. He was beaten with wooden sticks, wooden poles, baseball bats, metal bars and rifle butts. He was punched and kicked and beaten all over his body. On numerous occasions, he was beaten into a state of unconsciousness. As a result of the beatings and inhumane treatment he lost such a significant portion of his body weight that he was unable to walk and had to be exchanged on a stretcher.

4.. Stanko MITROVIC called Cane, date of birth unknown, Miloje OBRADOVIC, date of birth unknown and Mile TRIFUNOVIC, born in 1920, (all Serb civilians), were subjected to severe beatings. They were beaten with wooden sticks, wooden poles, baseball bats, metal bars and rifle butts. They were kicked and punched and beaten all over their bodies. On numerous occasions, they were beaten into a state of unconsciousness.

25.. Killings:

1.. On or about 25 September 1992, Dragutin KUKIC, born 12 May 1934, a Serb, who was detained in the Srebrenica Police Station under the conditions described in paragraph 23, was beaten to death.

2.. Between 6 February and 20 March 1993, the following Serb individuals, who were detained in the building behind the Srebrenica Municipal Building under the conditions described in paragraph 23, were killed: Jakov DOKIC, born in 1972, Dragan ILIC, born in 1975, Milisav MILOVANOVIC called Mico, born in 1950, Kostadin POPOVIC, born 20 September 1947, Branko SEKULIC, born 1 January 1967 and Bogdan ZIVANOVIC, born 14 October 1930.

26.. Naser ORIC from about September 1992 to August 1995 knew or had reason to know that his subordinates were about to plan, prepare or execute the imprisonment, killing and / or cruel treatment of Serbs detained at the Srebrenica Police Station and the building behind the Srebrenica Municipal Building, or had done so, and he failed to take necessary and reasonable measures to prevent such acts or to punish the perpetrators thereof.

By these acts and omissions Naser ORIC committed:

COUNT 1: MURDER, a VIOLATION OF THE LAWS OR CUSTOMS OF WAR, punishable under Articles 3 and 7 (3) of the Statute of the Tribunal and recognised by Article 3(1)(a) of the Geneva Conventions.

COUNT 2: CRUEL TREATMENT, a VIOLATION OF THE LAWS OR CUSTOMS OF WAR, punishable under Articles 3 and 7(3) of the Statute of the Tribunal and recognised by Article 3(1)(a) of the Geneva Conventions.

COUNTS 3-6

(WANTON DESTRUCTION OF CITIES, TOWNS OR VILLAGES, NOT JUSTIFIED BY MILITARY NECESSITY, PLUNDER OF PUBLIC OR PRIVATE PROPERTY)

27.. During the period May 1992 to February 1993, Muslim armed units engaged in various military operations against the Army of the Serbian Republic of Bosnia and Herzegovina (hereafter: VRS) forces in Eastern Bosnia. In the course of such operations, Muslim armed units in the Municipalities of Bratunac, Srebrenica and Skelani, burnt and otherwise destroyed and plundered a minimum of fifty predominantly Serb villages and hamlets. As a result, thousands of Serb individuals fled the area.

28.. Between 10 June 1992 and 8 January 1993, units under the command and control of Naser ORIC, engaged in various combat activities against VRS forces in Eastern Bosnia.

29.. In the course of such combat activities, Bosnian Serb buildings, dwellings, and other property in predominantly Serb villages, were burnt and destroyed as detailed in paragraphs 30) to 36).

30.. On 10 June 1992, the village of Rupovo Brdo was attacked. The Suceška TO participated in this attack.

31.. On 21 and 27 June 1992, the village of Ratkovici including the surrounding hamlets of Bradjevina, Ducici, and Gornji Ratkovici were attacked. The Srebrenica TO, Osmace TO, Kragljivoda TO, Skenderovici TO and Biljeg TO participated in this attack.

32.. On 8 August 1992, the village of Jezestica and the hamlet of Bozici were attacked. The Potocari TO, Suceška TO, Skenderovici TO and Osmace TO participated in this attack.

33.. On 5 October 1992, the village of Fakovici including the surrounding hamlets of Radijevici and Divovici, were attacked. The Potocari TO, Osmace TO, Suceška TO, Company Stari Grad, Skenderovici TO and Kragljivoda TO participated in this attack. Naser ORIC commanded and partook in the attack.

34.. Between 14 and 19 December 1992, the village of Bjelovac and the adjoining hamlet of Sikirici were attacked. Staff of the Joint Armed Forces of the Sub-Region Srebrenica, Company Stari Grad, Company Srebrenica from Independent Battalion Srebrenica, Brigade Potocari, Brigade Suceška, Brigade "3 Maj" Kragljivoda, Independent Battalion Osmace, Company Puzulici of the Srebrenica Independent Battalion, Independent Battalion Skenderovici, 114th East Bosnian Brigade, Independent Battalion Voljavica, Independent Battalion Biljeg, 1st Cerani Detachment, Company Kazani from Independent Battalion Srebrenica and Independent Battalion "5 Juli" Tokoljaci participated in this attack. Naser ORIC commanded and partook in the attack.

35.. On 7 and 8 January 1993, the village of Kravica and two nearby villages, Siljkovici and Jezestica, were attacked. The Company Stari Grad,

Brigade Potocari, Brigade Sucevica, Brigade "3 Maj" Kragljivoda, Independent Battalion Osmace, Company Puzulici of the Srebrenica Independent Battalion, 6th Detachment Kamenica, 114th East Bosnian Brigade, Independent Battalion Voljavica, Independent Battalion Biljeg, and 1st Cerani Detachment participated in this attack. Naser ORIC commanded and partook in the attack.

36.. In the course of these attacks in Eastern Bosnia between 10 June 1992 and 8 January 1993, units under the command and control of Naser ORIC plundered Bosnian Serb property, namely cattle, furniture and television sets. In addition, Bosnian Serb property including buildings and dwellings were unlawfully destroyed. These incidents of plunder and unlawful and wanton destruction not justified by military necessity, include the following villages and hamlets on or about the dates indicated:

Rupovo Brdo (Vlasenica Municipality) June 1992
 Ratkovici (Srebrenica Municipality) June 1992
 Bradjevina (Srebrenica Municipality) June 1992
 Ducici (Srebrenica Municipality) June 1992
 Gornji Ratkovici (Srebrenica Municipality) June 1992
 Jezestica (Bratunac Municipality) August 1992
 Bozici (Bratunac Municipality) August 1992
 Fakovici (Bratunac Municipality) October 1992
 Radijevici (Bratunac Municipality) October 1992
 Divovici (Bratunac Municipality) October 1992
 Bjelovac (Bratunac Municipality) December 1992
 Sikirici (Bratunac Municipality) December 1992
 Kravica (Bratunac Municipality) January 1993
 Jezestica (Bratunac Municipality) January 1993
 Siljkovici (Bratunac Municipality) January 1993

37.. Naser ORIC from about June 1992 to August 1995 knew or had reason to know that his subordinates were about to commit such wanton destruction and plunder or had done so, in the specified villages and hamlets on or about the dates indicated above, and failed to take necessary and reasonable measures to prevent such acts or punish the perpetrators thereof.

By these acts and omissions Naser ORIC committed:

COUNT 3: WANTON DESTRUCTION OF CITIES, TOWNS OR VILLAGES, NOT JUSTIFIED BY MILITARY NECESSITY, a VIOLATION OF THE LAWS OR CUSTOMS OF WAR, punishable under Articles 3(b) and 7(3) of the Statute of the Tribunal.

COUNT 4: PLUNDER OF PUBLIC OR PRIVATE PROPERTY, a VIOLATION OF THE LAWS OR CUSTOMS OF WAR, punishable under Articles 3(e) and 7(3) of the Statute of the Tribunal.

38.. In addition, Naser ORIC implemented a strategy of wanton destruction to achieve his objectives. Accordingly, he did not make any or sufficient orders to prevent such wanton destruction and plunder of property. Naser ORIC failed to address the issue of wanton destruction and plunder at the debriefings of operations. He personally took part in the attacks in Fakovici (5 October 1992), Bjelovac (between 14 and 19 December 1992) and Kravica and Jezestica (7 and 8 January 1993). Naser ORIC continuously failed to make any or sufficient orders to prevent wanton destruction and plunder of property. These acts and omissions, instigated the commission of the crimes and aided and abetted the perpetrators to commit such unlawful and

wanton destruction not justified by military necessity and plunder in the attacks in Fakovici (5 October 1992), Bjelovac (between 14 and 19 December 1992) and Kravica and Jezestica (7 and 8 January 1993).

By these acts and omissions Naser ORIC committed:

COUNT 5: WANTON DESTRUCTION OF CITIES, TOWNS OR VILLAGES, NOT JUSTIFIED BY MILITARY NECESSITY, a VIOLATION OF THE LAWS OR CUSTOMS OF WAR, punishable under Articles 3(b) and 7(1) of the Statute of the Tribunal.

COUNT 6: PLUNDER OF PUBLIC OR PRIVATE PROPERTY, a VIOLATION OF THE LAWS OR CUSTOMS OF WAR, punishable under Articles 3(e) and 7(1) of the Statute of the Tribunal.

Dated this 16th day of July 2003
At The Hague
The Netherlands

Carla Del Ponte
Prosecutor

ANNEX

ADDITIONAL HISTORICAL AND POLITICAL FACTS

1.. The events alleged in this indictment took place against the background of the break-up of the former Socialist Federal Republic of Yugoslavia (hereafter: SFRY).

2.. Bosnia and Herzegovina declared its independence on 3 March 1992. The European Community recognised Bosnia and Herzegovina on 6 April 1992. On 22 May 1992, the United Nations admitted Bosnia and Herzegovina as a member State.

3.. With the disintegration of the SFRY, a cadre staff consisting of former JNA officers began to prepare for the defence of Bosnia and Herzegovina. On 8 April 1992, the Presidency of Bosnia and Herzegovina transformed the existing Socialist Republic of Bosnia and Herzegovina TO into the TO of Bosnia and Herzegovina. On 15 April 1992, the new TO Staff ordered the creation of the Main TO HQ, which acquired full command and control over existing units.

4.. On 8 April 1992, the Presidency of Bosnia and Herzegovina proclaimed an "Immediate Threat of War".

5.. On 20 May 1992, the Presidency of Bosnia and Herzegovina passed the Decree on the Armed Forces of Bosnia.

6.. On 20 June 1992, a "State of War" was declared by the Presidency.

7.. On 18 August 1992, the President of the Presidency of Bosnia and Herzegovina made a "Decision on the establishment of the ABiH Corps". The document outlined the division of Bosnia and Herzegovina into five military areas of responsibility known as Corps and defined the municipalities which

fell within each Corps.

8.. One such Corps was the 2nd Corps with its HQ in Tuzla. The following municipalities were listed under the ABiH 2nd Corps area of responsibility: Banovici, Bijeljina, Bosanski Brod, Bosanski Samac, Bratunac, Brcko, Derventa, Doboj, Gracanica, Gradacac, Kalesija, Kladanj, Lopare, Lukavac, Maglaj, Modrica, Odzak, Orasje, Srebrenica, Srebrenik, Sekovici, Teslic, Tesanj, Tuzla, Ugljevik, Vlasenica, Zvornik and Zivinice.

9.. On 23 August 1992, the Presidency of Bosnia and Herzegovina issued an order on the adoption of the "Rules of the International Laws of War by the Armed Forces of Bosnia and Herzegovina". This order came into force on 5 September 1992. The order stipulated the following:

a) All unit commanders and individual members of the Armed Forces were responsible for putting the rules into practice;

b) Senior officers were to take steps prescribed in the rules against anyone who breached the laws;

c) All members of the Armed Forces were to undergo training in order to familiarise themselves with the rules;

d) The planning and preparation of military actions by the Armed Forces were to comply with the rules and laws.

10.. On 12 September 1991, the Serbian Autonomous Region of Herzegovina was proclaimed. On 16 September 1991, the Assembly of the Association of Municipalities of Bosnian Krajina proclaimed the Autonomous Region of Krajina. By 21 November 1991, the Serbian Autonomous Regions (hereafter: SAO) and Autonomous Regions consisted of the Autonomous Region of Krajina, the SAO Herzegovina, the SAO Romanija/Birac, the SAO Semberija, and the SAO Northern Bosnia.

11.. On 15 October 1991, at the meeting of the SDS Party Council, a decision was made to form a separate assembly entitled the "Assembly of the Serbian People of Bosnia and Herzegovina" to secure Serb interests.

12.. On 24 October 1991, the Assembly of the Serbian People in Bosnia and Herzegovina, dominated by the SDS, decided to conduct a "Plebiscite of the Serbian People in Bosnia and Herzegovina" in order to decide whether to stay in the common state of Yugoslavia with Serbia, Montenegro, the Autonomous Region of Krajina, SAO Western Slavonia and SAO Eastern Slavonia, Baranja and Western Srem.

13.. On 9 and 10 November 1991, the Bosnian Serbs held the plebiscite. The results overwhelmingly showed that the Bosnian Serbs wanted to stay in Yugoslavia.

14.. On 11 December 1991, the Assembly of the Serbian People made a request to the JNA to protect with all available means as "integral parts of the State of Yugoslavia" the territories of Bosnia and Herzegovina in which the plebiscite of the Serbian people and other citizens on remaining in a joint Yugoslav state had been conducted.

15.. On 9 January 1992, the Assembly of the Serbian People of Bosnia and Herzegovina adopted a declaration on the Proclamation of the Serbian Republic of Bosnia and Herzegovina. The territory of that Republic was declared to include "the territories of the Serbian Autonomous Regions and Districts and of other Serbian ethnic entities in Bosnia and Herzegovina, including the regions in which the Serbian people remained in the minority due to the genocide conducted against it in World War II", and it was declared to be a part of the Federal Yugoslav state. On 12 August 1992, the name of the Bosnian Serb Republic was changed to Republika Srpska.

16.. From 29 February to 2 March 1992, Bosnia and Herzegovina held a referendum on independence. At the urging of the SDS, the majority of Bosnian Serbs boycotted the vote. The referendum resulted in a pro-independence majority.

17.. On 27 March 1992, the Serbian Republic of Bosnia and Herzegovina was formally proclaimed in Pale.

18.. From late March 1992, Bosnian Serb forces began to seize physical control of the municipalities that had been declared part of the "Serbian State".

19.. On 27 April 1992, Serbia and Montenegro proclaimed a new FRY and declared it the successor state of the SFRY.

20.. On 12 May 1992, the Bosnian Serb Assembly voted to create the VRS, effectively transforming the JNA units remaining in Bosnia and Herzegovina into commands of the new army. The JNA, which had been re-named the Yugoslav Army during the SFRY's reconstitution as the FRY in April 1992, continued to have strong links with the VRS. It provided critical combat, financial and logistical support to military operations carried out by the VRS against the non-Serb population in Bosnia and Herzegovina.

Sagittarius

Van: "R Despotovic" <despot@tiscali.nl>
Aan: "Nico en Neeltje" <nico.s@slobodan-milosevic.org>; "Jenny Ligtenberg"
Verzonden: maandag 10 juli 2006 1:20
Onderwerp: Moslimcommandant Oric slachtte 1000 Serviërs af

<http://www.geocities.com/mediacontrole/moslims25102004.html>

Oric beschuldigd van duizend moorden
 Bloed in dorpen rond Srebrenica nog steeds niet gestold
 Cees van Zweeden, Nederlands Dagblad, 25 oktober 2004

Deze maand begon voor het Joegoslavië-Tribunaal het proces tegen Naser Oric, commandant van de moslims in Srebrenica in 1995. Oric wordt echter niet aangeklaagd voor de dood van duizend Serviërs in de dorpen rond Srebrenica, die de Serviërs bracht tot hun bloedige wraak.

De aanklaagster zegt dat ze geen bewijzen kon vinden, maar in de betrokken dorpen is twaalf jaar later het bloed nog altijd niet gestold.

Op een verlaten heuveltop in Oost-Bosnie ligt een begraafplaatsje van een volmaakte schoonheid. In alle richtingen strekken zich zwaar beboste valleien uit, die door de herfst rood zijn gekleurd.

Donkere wolkenstrepen liggen onbeweeglijk in een ijle lucht. Onder die lucht heerst een serene stilte. Nergens klinkt uit het landschap het geluid op van spelende kinderen, het gekletter van een gerei, of zelfs maar het geblaat van een schaap.

Er is een reden voor die stilte. Een van de gedenkstenen op deze majestueuze heuveltop heeft aan de achterzijde een luikje van bruin geverfd ijzer. Daarachter liggen de botten en schedels van 99 dorpelingen, gedood in de Tweede Wereldoorlog.

De tweede steen herbergt geen geraamtes, maar heeft een tekst: Dit monument is ter nagedachtenis aan de jonge mensen die in de zomer van 1992 omkwamen. Ze werden als maiskolven neergemaaid.

Zalazija, het nietige dorpje bij de begraafplaats, is vrijwel verlaten. Zestig jaar geleden werd de helft van zijn bevolking vermoord. In de burgeroorlog van de jaren negentig stierven nog eens 36 dorpelingen. Nu zijn er niet veel mensen meer over in deze nederzetting van 23 huizen, die alle werden geplunderd en platgebrand.

Het dorp was Servisch en de moordenaars waren moslims, zowel in 1940-1945 als in 1992-1995. Het had ook andersom kunnen zijn, want in deze streek moordden de Serviërs ook moslimdorpen uit. Voor dit verhaal is het belangrijk dat de slachtoffers Serviërs waren en hun bedreigers moslims, want volgens het Joegoslavië-Tribunaal in Den Haag bestaat Zalazija niet.

Het tribunaal begon deze maand met de berechting van Naser Oric, moslimcommandant van Srebrenica. Oric wordt beschuldigd van de moord op zeven Serviërs, doodgemarteld op het politiebureau van zijn stad. Hij staat ook terecht voor plundering en brandstichting in omliggende dorpen. Over de

moord op bijna duizend Serviers in die dorpen staat in de aanklacht geen woord.

Hoofdaanklaagster Carla Del Ponte ontkent niet dat die moorden wellicht hebben plaatsgevonden, „maar er is in Bosnie veel Servische propaganda“, zegt haar woordvoester schouderophalend. „Wij hebben er naar gezocht, en konden geen bewijzen vinden.“

Misschien zocht de aanklaagster, die beschikt over vele onderzoeksteams en een miljoenenbudget, niet hard genoeg. Want voor eenieder met een goede auto volstaat anderhalve dag om het drama in kaart te brengen dat leidde tot de geruchtmakende massamoord. Getuigen schuilen hier achter bijna alle deuren.

Bratunac, buurdorp van Srebrenica, heeft een gedenkplaats voor de doden uit de streek. Het gebouwtje heeft geen enkele pretentie, en er is slechts een onverwarmde kamer in gebruik. Aan de muren hangen eindeloze rijen foto's van gedode Serviers met hun namen en hun geboortedata. Daaronder die van vrouwen, kleuters en bejaarden.

Tot die bejaarden behoorden Negoslav en Kristina Eric, die op 7 januari 1993 door Naser Oric en zijn mannen werden afgemaakt in het dorp Kravica. Oric had de dag goed gekozen, want 7 januari was het Servisch-Orthodoxe kerstfeest. De waakzaamheid was minder dan normaal toen de eenheid van enkele duizenden manschappen het dorp voor zonsopgang overviel.

„We hoorden overal schieten“, herinnert Mise Eric zich. „Vluchten jullie maar, zei mijn schoonvader. Ik ben te oud. Ik rende het bos in, maar mijn schoonmoeder weigerde mee te komen. 's Avonds, toen de aanval voorbij was, lag mijn schoonvader bij het huis, beide benen aan elkaar gebonden. Hij had een kogel in het hoofd. Mijn schoonmoeder vond ik in de woonkamer. Ze was levend verbrand.“

Bij de aanval op Kravica, waaraan Oric persoonlijk deelnam, vielen 49 doden. Onder hen 28 burgers en 21 militairen die belast waren met de bewaking van het dorp. Niet alle militairen stierven in het harnas; sommigen werden gevangengenomen en in strijd met het oorlogsrecht afgemaakt.

Horror

Zelko is een van de militairen die de slachting overleefden. „Vanuit mijn schuttersput boven het dorp zag ik scènes uit een horrorfilm. Uit het jongerencentrum klonk luide muziek, terwijl de mannen van Oric in een kring dansten. Tegelijkertijd werd een jonge soldaat geexecuteerd.“

Andere soldaten werden meegetroond voor ondervraging in Srebrenica, wat altijd met wreed geweld gepaard ging. Nedeljko Radic, een 41-jarige Servier, werd tegen het hoofd geslagen met een ijzeren staaf. Daarna werden zijn tanden getrokken met een roestige tang, en urineerde een van de beulen in zijn mond.

Zelko: „Een van die foltersessies werd door Oric op een band opgenomen, en uitgezonden op een radiokanaal waar Serviers in de regio naar luisterden. Zo konden we het gekerm van onze eigen mensen horen.“

De onbeschrijflijke wredeheden verklaarden de wraak van de Serviers. Zepa, een andere moslimstad die door de Serviers werd ingenomen, bleef die

bespaard omdat de omliggende dorpen daar ongemoeid waren gelaten. Srebrenica was anders.

Meer dan honderd Servische dorpen werden tot april 1993 overvallen, toen de Serviërs er eindelijk in slaagden Oric en zijn mannen naar Srebrenica terug te drijven. De stad werd omsingeld, en daarna door de Verenigde Naties tot veilige plaats verklaard. Een Canadese eenheid en vervolgens Dutchbat moesten toezien op de vrede, maar beide faalden in hun missie om de moslimtroepen in de stad te ontwapenen.

In Bleceva werd Kosana Zekic, een oude vrouw, in haar huis gekeeld. Twee andere bejaarden, Milan Zekic en Gojko Jovanovic, vonden eveneens de dood. In Gniona werden twee ziekelijke en deels invalide mannen, Lazar Simis en Radojko Milosevic, levend verbrand. In Brezani werden 19 mensen omgebracht. Een van hen, de 55-jarige Vidoje Lazic, werd aan een kruis geslagen en daarna verbrand.

De lijst is eindeloos.

Zwanger

„Ik kwam aan in Jazestica een half uur nadat ze waren vertrokken”, zegt Jovan Nikolic, destijds ondercommandant van de Bratunac Brigade. „Alle huizen brandden en ik telde negen lichamen. Van acht slachtoffers was de keel doorgesneden.”

„Ik herkende er een; ze was een zwanger meisje van 18, getrouwd met de lokale priester. Het negende slachtoffer was onthoofd. Zijn hoofd ontbrak; ik nam aan dat Oric het had meegenomen als trofee.”

Nikolic, nu schooldirecteur in Bratunac, is bitter teleurgesteld dat het tribunaal Oric niet heeft aangeklaagd voor de slachting. „Oric stond onder bevel van Sarajevo, dat hem aan het eind van de oorlog een militaire onderscheiding gaf. Als hij was aangeklaagd voor de moord op duizend mensen had het tribunaal ook zijn uiteindelijke baas moeten aanklagen, wijlen president Izetbegovic van Bosnie.”

Als Nikolic tijdens de oorlog CNN aanzette, hoorde hij mensen als Oric beschreven worden als verdedigers van een multi-etnisch Bosnie. „Zij waren de verdedigers, de bevrijders, en wij waren de agressors”, zegt hij, „maar in mijn geboortedorp Bacici vermoordden die bevrijders in januari 1993 mijn vader, mijn broer en mijn zwager.”

Het hoofd dat Oric als trofee meenam, was dat van Angelko Mlatenevic. „Ik had ons dorp verlaten toen de oorlog uitbrak”, zegt Ivanka, de jonge weduwe. „Ik was zwanger, en Angelko vond het beter dat ik in Belgrado was. Hij zou achterblijven om met zijn broer het ouderlijk huis te verdedigen.”

„Dragan kwam eerst om, door een kogel. Daarna werd Angelko gepakt. De burens hebben me later verteld dat hij voor ons huis werd gemarteld en onthoofd. Daarna hebben ze met het hoofd van mijn man een potje gevoetbald.”

Ebarmelijk

Ljubo Rakic (71) is een van de weinigen die zijn teruggekeerd in Zalazija, het dorp van de twee monumenten. In de Tweede Wereldoorlog verloor hij zijn

vader, moeder, broer en beide zusters, alsmede zes verdere familieleden. Op 12 juli 1992 kwamen de moslims opnieuw. „Ze vermoordden twee van mijn zoons, Monchilo en Miodrag. Monchilo werd voor de deur van ons huis neergeschoten, samen met zijn zoon, Mile."

Rakic leeft onder erbarmelijke omstandigheden. Zijn platgebrande huis is weer een beetje bewoonbaar gemaakt, maar sinds de oorlog heeft het dorp geen elektriciteit meer. Hij heeft geen radio, geen televisie, geen telefoon. De enige warmtebron is een oude houtkachel, maar landmijnen maken de houtkap gevaarlijk. Dan is Rakic nog goed af. Hij werkte 35 jaar voor de zinkmijn in de buurt, en heeft tenminste nog een pensioentje van 45 euro per maand.

Het is niet alleen gemakkelijk om getuigen te vinden, die op Jovan Nikolic na geen van allen ooit door het Joegoslavie-tribunaal werden benaderd. Het is zelfs niet onmogelijk de mannen op te sporen die de wreedheden begingen.

Een van hen is Zulfo Tursanovic, de rechterhand van Oric. Tursanovic is een zwaar gebouwde, besnorde moslim die voor de oorlog al te boek stond als crimineel. Onder Oric zou hij minstens 28 mensen hebben omgebracht. Hij was de man van het vuile werk - de martelingen, de verkrachtingen, de beestachtige moorden.

Vlak voor Srebrenica gaat bij een benzinestation een onverhard weggetje de bergen in. De wielen trekken een spoor in de lemen bodem, die nog nat is van de vorige dag. Na een uur eindigt de weg in een gehucht, Suceška. In het allereerste huis, dat geheel verlaten ligt op een heuvelrug, woont Tursanovic.

Een gehoorddoekte vrouw doet open, en gaat voor naar een vertrek op de eerste verdieping. In een hoek brandt de kachel, achter het raam openbaart zich het majestueuze landschap, aan de muur hangt een mes. Tursanovic zit in een stoel in het midden van de kamer.

Wapen

Hij is extreem achterdochtig, en verlaat na tien minuten de kamer zonder een woord te zeggen. De tolk vreest dat hij terugkomt met een wapen; het huis ligt geïsoleerd van het dorp dat zelf verscholen ligt tussen de bossen, meer dan een uur van het dichtstbijzijnde politiebureau. Na enkele minuten keert Tursanovic terug, kennelijk na zich ervan te hebben vergewist dat er niemand bij de auto rondhangt.

Tursanovic spreekt in primitieve bewoordingen. „Wij hebben nooit kinderen vermoord, alleen Servische militairen", zegt hij, „maar in Servie zijn kinderen ook militairen. Ieder Servisch kind wordt in een militair uniform geboren."

Van het huis van Tursanovic is het maar anderhalf uur naar de immense gedenkplaats bij Srebrenica, die vorig jaar door de Amerikaanse ex-president Bill Clinton werd geopend. Tursanovic voelde zich veilig genoeg om bij die opening aanwezig te zijn. Tenslotte ging het hier om misdaden begaan tegen de moslims.

Het contrast met de benepen herdenkingsruimte in Bratunac kan niet groter zijn. Een airconditioned museumpje toont foto's van massagraven en rond de stijlvolle openluchtmoskee liggen een fontein en bloemperken met geraniums

en rozen. De geschoren gazons worden doorsneden met voetpaden, verlicht door designlantaarns.

Er is zelfs een gastenboek, waar Hanneke en Helmuth uit Nederland op 13 oktober in noteerden: „Hopelijk leren we hier iets van. Laat de wereld hier maar eens komen kijken.”

Sagittarius

Van: "J.Ligtenberg" <jenny1@scarlet.nl>
 Aan: "nicol steynen"
 Verzonden: woensdag 5 juli 2006 20:14
 Onderwerp: Fw: Oric

— Original Message —

From: J.Ligtenberg
 To: delponte
 Sent: Wednesday, July 05, 2006 8:11 PM
 Subject: Oric

American Tribunal, How many murders may people commit to get off jail after three years? Oric murdered about two thousand innocent woman, children and elderly in villages around Srebrenica.....just for fun. He showed his video's to a journalist who wrote an article in the Toronto Star 16 july 1995 and got sick of it so disgusting!

Mr.Karremans, first deported to america, later to Spain "why??", will be very disappointed because of knowing about his criminal acts.

It invites many questions: who passed judgement? Judge Aguis by order of america? What a coincidence Albright was in Holland????

I hear the international community stopped hunting after Dr.Karadzic? Super but Delponte is furious! She still doesn't realise Albright c.s. are manipulating her c.q. mis-using her. First she was sending away from the Rwanda Tribunal and in The Hague she is the victim and fully depended from the freaks of Washington.

Two journalists wrote a book: "Balkan aan de Noordzee" One big accusation against J.T. Chaos, quarreling together, making mischief, being selective and last but not least the day when 22 Americans entered the Tribunal without any notification nor invitation even our Government was not informed. And..... very surprised. Somebody asked what are you doing working so hard, answer: it's secret and security!!

Some Americans went to Bosnia took bones out of dead bodies and bring them to america. After asking to leave them in the Hague? No response. Recently Milosevic died. You argue suicide but at any case mentally you pestered him to death. An independent Dutch lawyer declared earlier:

"Milosevic defends himself excellent, have clear insight and a very good judgement of all events." Last novembre he called up Clinton to witness. Many poor excuses but promised J.T. to see them on friday, the day before the death of Milosevic. And Clinton.....

did not come that friday??? RaRa. and strange? or not.

Members of the Tribunal: the world is sick, very sick and very criminal because of all lies, intrigues, blackmail, falsifications, terrorisme.

THE CAUSE?? America! The NATO is a criminal organisation with chief america on top. Under the mask of "PEACE and SECURITY" and "HUMANITARIAN" interventions they sew death and misery all over the world. millions and millions innocent people are their victims and another 37 millions refugees. During the war in former Yugoslavia they co-operated with fascists and islamfundamentalists, support them with money and weapons. Strategic sovereign Serbia/Kosovo was their aim. Greedy, grasping warlike and bellicose are the characteristics of Uncle Sam. Jenny Ligtenberg, Heerhugowaard.

Sagittarius

Van: "R Despotovic" <despot@tiscali.nl>
 Aan: "Jenny Ligtenberg" <jenny1@scarlet.nl>; "Nico en Neeltje" <nico.s@slobodan-
 Verzonden: maandag 3 juli 2006 23:45
 Onderwerp: Now it's official - we defended ourselves, they committed genocide

Saturday, July 1, 2006 · Last updated 2:43 p.m. PT

Thousands welcome commander of Srebrenica

By AIDA CERKEZ-ROBINSON
 ASSOCIATED PRESS WRITER

http://seattlepi.nwsourc.com/national/1103AP_Bosnia_Srebrenica.html

SARAJEVO, Bosnia-Herzegovina – Cheering crowds on Saturday welcomed home the Muslim commander set free by the U.N. war crimes tribunal after his conviction for failing to prevent murder and torture of Serb captives.

Naser Oric, 39, was released by the tribunal in The Hague, Netherlands, on Friday after a three-year trial. Judges found him guilty of failing to prevent murder and torture of Serb captives, but gave him a lenient two-year sentence and ordered his immediate release, taking into account his time in custody.

Oric had commanded troops defending the Bosnian Muslim enclave of Srebrenica, where a 1995 Serb assault ended with the massacre of as many as 8,000 men and boys in a week.

Several thousand people gathered at Sarajevo's airport to greet Oric; most were survivors of Europe's worst civilian massacre since the Holocaust.

The crowds of supporters carried pictures of Oric and banners saying: "Welcome back, legend" and "The Bosnian army is not criminal."

In Belgrade, Serbian officials expressed outrage over the two-year sentence.

"The verdict brings into question the credibility of the (Hague) court," said Aleksandar Simic, an adviser to Serbia's prime minister, Vojislav Kostunica.

Bosnian Serbs claimed the 1995 massacre was an act of revenge by uncontrolled troops because Oric's troops killed thousands of Serbs in the villages surrounding Srebrenica.

The tribunal acquitted Oric of direct involvement in the murder of Serb prisoners, but found he had closed his eyes to their mistreatment and failed to punish their killers. It acquitted him of charges related to the wanton destruction of Serb villages.

The jubilant crowds formed a convoy of cars to escort Oric to the northern city of Tuzla, where he lived since the end of the war.

Many wore T-shirts with Oric's picture and the words: "Never forget Naser. He is a hero."

"This is our birthday," said Salet Omerovic, who served under Oric. "All these years we have been listening to accusations that the Muslims in Srebrenica are almost as guilty for the war there as the Serbs. **Now it's official: we defended ourselves, they committed genocide.**"

One of the Serb commanders found responsible for the massacre, Radoslav Krstic, has already been sentenced to 40 years after a conviction on genocide charges. The commander of the Bosnian Serb Army, Gen. Ratko Mladic - also charged with genocide for the Srebrenica killings - is in hiding and believed to be in neighboring Serbia.

War time Muslim commander of Srebrenica, Naser Oric, 39, is greeted by his friends upon arrival at the Sarajevo airport, Saturday, July 1, 2006. The U.N. war crimes tribunal in The Hague, Netherlands, imposed on Oric a lenient two-year sentence Friday for failing to prevent murder and torture of Serb captives, and ordered his immediate release since he has already been in jail for more than three years. Oric was acquitted of direct involvement in the murder of prisoners in the early years of the 1992-95 Bosnian war (AP Photo/ Hidajet Delic)

'Bosnische held' vrij na twee jaar cel

Het Joegoslavië-tribunaal heeft de Bosnische moslim Naser Oric twee jaar cel opgelegd. Er was achttien jaar geëist. Servië is boos.

Door onze redacteurs
CEES BANNING
en PETRA DE KONING

DEN HAAG, 1 JULI. Voor Bosnische moslims is Naser Oric een held. In Srebrenica is 'Naser' de meest populaire naam voor jongens, zei een Bosnische ambtenaar van de burgerlijke stand deze week door de telefoon. Binnenkort kunnen de Bosnische moslims hun 39-jarige held welkom heten, want Naser Oric is gisteren door het Joegoslavië-tribunaal veroordeeld tot een gevangenisstraf van twee jaar.

Omdat hij al sinds 11 april 2003 vast zit in de strafgevangenis van Scheveningen komt hij, na het afhandelen van wat formaliteiten, vrij. Oric - gebuurd, gladgeschooren en strak gekapt - ziet er ontspannen uit als tribunaalrechter

1-7-2006
Carmel Agius de strafmaat heeft uitgesproken. Hij glimlacht naar vrienden op de publieke tribune. En als de rechters de zaal hebben verlaten, steekt Oric - nog in de rechtszaal - een sigaar op.

Hoofdaanklager Carla Del Ponte is volgens haar woordvoerder „verbaasd” over de lage straf en overweegt in hoger beroep te gaan. De Servische president Boris Tadic reageerde woedend. „Een straf van twee jaar krijgen mensen die uit de supermarkt stelen. Het is absoluut schandalig dat zo'n lichte straf wordt opgelegd aan iemand die dergelijke oorlogsmisdaden heeft begaan.”

Oric werd door Carla Del Ponte beschuldigd van moord, mishandeling en het plunderen en platbranden van vijftien dorpen in de omgeving van Srebrenica. Berucht is de aanval op het dorp Kravica en twee gehuchten in de buurt 7 en 8 januari 1993, tijdens het Servisch-orthodoxe kerstfeest. Oric was de strateeg van de overval en deed er actief aan mee.

[•Vervolg ORIC: pagina 5]

[•Vervolg van pagina 1]

Overlevenden - mannen, vrouwen en kinderen - werden meegenomen naar het politiebureau van Srebrenica, waar moslimagenten gevangenen martelden en vermoordden, aldus VN-aanklager Jan Wubben.

De aanvallen op de Servische dorpen wordt door de Serviërs vaak genoemd als reden voor de aanval op en de verovering van de moslimenclave Srebrenica op 11 juli 1995. Na de verovering werden ruim 7000 moslims door de Serviërs vermoord.

Aanklager Jan Wubben had een gevangenisstraf geëist van achttien jaar. De Nederlandse aanklager heeft de rechters van het VN-hof niet kunnen overtuigen. Er was veel materiaal over de misdaden, maar de betrokkenheid van Oric bij deze misdaden kon Wubben niet bewijzen. Oric is alleen veroordeeld omdat hij niets deed om nieuwe misdaden van ondergeschikten te voorkomen, toen hij

wist dat Servische gevangenen werden vermoord en gemarteld. Op alle andere punten van de aanklacht is hij vrijgesproken. Over de aanval op Kravica zei VN-rechter Carmel Agius bijvoorbeeld dat bij deze operaties ook veel burgers meededen, die niet onder het militaire bevel van Oric stonden.

De rechters motiveerden de strafmaat met tal van verzachtende omstandigheden. In de moslimenclave Srebrenica heersten honger en chaos. En niet iedereen accepteerde het gezag van Oric.

Naser Oric is geboren in Potocari vlakbij Srebrenica waar de Nederlandse VN-eenheid Dutchbat later het hoofdkwartier zou vestigen. Na de vervulling van zijn dienstplicht ging hij naar de politie-school en trad daarna toe tot de anti-terreureenheid van het ministerie van Binnenlandse Zaken. Zo werd hij ondermeer lijfwacht van Slobodan Milosevic. Toen er in Belgrado een arrestatiebevel tegen hem was uitgevaardigd - volgens

Naser Oric (Foto Reuters)

sommigen wegens diefstal, volgens anderen wegens moord - keerde hij terug naar Bosnië.

Hij werd op het moment dat de spanningen in Bosnië opliepen, begin 1992, politieagent. Met geld van de moslimpartij SDA, de Partij

voor Democratische Actie, werden wapens gekocht. Met zeventien vrienden bereidde Oric zich voor op de gevechten met de Serviërs. Door een combinatie van dapperheid en wreedheid ontwikkelde hij zich snel tot een charismatische oorlogsheld. De Nederlandse VN-soldaten vonden hem een gangster.

Toen de Serviërs Srebrenica in juli 1995 aanvielen, was Oric daar al sinds april niet meer. Het leidde later tot speculaties. Had de Bosnische president Alija Izetbegovic Srebrenica 'verkocht' om Sarajevo te redden? Op 14 juni 1995 schrijft het blad *Lijanj* al over dit gerucht en het verhaal blijft sinds die tijd rondgaan. Oric zweeg erover, ook in gesprekken met medewerkers van het NIOD.

Rechtszaak IT-03-68 gaf er geen antwoord op, ook al zei rechter Agius aan het begin van het proces nog dat „de waarheidsvinding” een belangrijk element was in de rechtszaken voor het VN-hof.

Dutchbat vond Oric een gangster

19.000 'Schuldigen' Srebrenica

AP, ANP, Reuters
BANJA LUKA

5022004
Meer dan 19 duizend Bosnische Serviërs zouden in 1995 betrokken zijn geweest bij de massamoord op ruim 7500 Bosnische Moslims in Srebrenica. Regeeringsvertegenwoordigers van de Republika Srpska overhandigden gisteren een namenlijst van 17 duizend van hen aan Paddy Ashdown, de Hoge Vertegenwoordiger van de internationale gemeenschap in Bosnië. „Eindelijk heeft de Republika

Srpska haar verplichtingen serieus genomen”, reageerde Ashdown. Hij had al jarenlang om deze namenlijst gevraagd. De namen van politie- en legerfunctionarissen, ambtenaren en burgers worden niet publiek gemaakt, maar doorgestuurd naar het Joegoslavië-Tribunaal en het Bosnische Staatsgerechtshof in Sarajevo, dat over vervolging moet besluiten. De onderzoekscommissie zei informatie te hebben gekregen van de Republika Srpska, de veiligheidsdienst en het leger, en van het Tribunaal.

1772006

22 het Vervolg

de Volkskrant Zaterdag 1 juli 2006

> **INTERVIEW** De Bosnische schrijver Emir Suljagic heeft ook met zijn boek *Briefkaarten uit het graf* geen punt kunnen zetten achter Srebrenica. Hij was getuige van het wegvoeren van de Moslim-mannen, die later vermoord werden teruggevonden. 'De oorlog ontnam mij de wereld waarin ik leefde. In één dag ben ik volwassen geworden.' Door **Charlotte Huisman**

ALSOF SREBRENICA GISTEREN WAS

VN-tolk

Emir Suljagic (geboren 1975, Ljubovija) overleefde vanwege zijn werk als VN-tolk zijn verblijf in de Moslim-enclave Srebrenica in Oost-Bosnië, in de tijd dat de Bosnische Serviërs het gebied etnisch wilden zuiveren. Na de val van Srebrenica in juli 1995 werden zeker 7500 Moslim-mannen vermoord. Over het dagelijks leven onder extreme omstandigheden tussen 1992 en 1995 schreef hij een boek, dat 1 juli in Nederlandse vertaling bij de Arbeiderspers verschijnt als *Briefkaarten uit het Graf*. Suljagic werkt als journalist en politiek adviseur in Sarajevo.

ij zou op vakantie willen zonder dat voortdurende schuldgevoel. Loopt hij met zijn vriendin langs de Adriatische Zee, voelt hij zich ongemakkelijk, alsof hij het niet verdient. 'Ik was niet beter dan de anderen, en ik heb het overleefd. Er waren slimmere en betere mensen die nu dood zijn', zegt Emir Suljagic.

De 31-jarige Bosnische schrijver schaamt zich er bijna voor, maar heel soms mist hij de oorlog. Hij zou er alles voor overhebben om vijf minuten terug te zijn in het oude Srebrenica. Om de mensen te zien die nu dood zijn. In die tijd was het leven zo simpel. 'Je dacht maar één ding: hoe overleef ik deze dag. Ik mis de mensen met wie ik dit heb gedeeld.'

Hij bestrijdt 'het stereotype beeld dat er alleen ongeschoolde boeren zaten in Srebrenica'. Hij kende er 'veel intelligente en interessante mensen en deze generatie is compleet uitgemoord'. Voor hen schreef hij zijn boek, dat 1 juli in vertaling verschijnt als *Briefkaarten uit het graf*. Dat als volgt begint:

'Ik heb het overleefd. Mijn naam zou Muhamed, Ibrahim of Isak kunnen zijn, dat maakt niet uit, ik heb het overleefd en vele anderen niet. (...) Tussen hun dood en mijn voortleven bestaat geen enkel verschil, omdat ik voortleef in een wereld die voorgoed en onherroepelijk...

Emir Suljagic behoorde tot de eerste generatie Bosnische jongeren die het voor de wind leek te gaan. Ze waren op het Westen gericht en luisterden graag naar de jongerenradio Sarajevo, voor de nieuwste muziek. 'Ik herinner me die dag dat de dj ons opriep onze hand op de opnameknop te zetten. Hij zou de nieuwe cd *Achtung Baby* van U2 in zijn geheel voor ons draaien', vertelt hij. Kort daarna in 1992, hij was toen 17 jaar, kwam de oorlog zijn kamer binnen via dit radiostation. Hij hoorde niet zijn geliefde rockmuziek, maar Servische omroepers, die de zender hadden overgenomen.

'Ik ging slapen in Bosnië-Herzegovina en werd wakker in een Servische staat. De oorlog ontnam mij de wereld waarin ik leefde. Ik was geen 17 meer. Je kunt in één dag volwassen worden.'

Op 18 mei 1992 kwam Suljagic met zijn moeder en zus aan in Srebrenica. Hij overleefde door zijn functie als VN-tolk. Hij mocht mee met de Nederlandse VN-militairen naar Zagreb in juli 1995. Pas na de oorlog, in maart 1996, keerde hij terug naar Bosnië. 'Ik wilde liever niet terugkeren naar het land dat mijn loyaliteit niet verdient, dat mij heeft verraden, maar mijn moeder en zus wonen er.'

Suljagic ging politicologie studeren in Sarajevo en werkte erbij als

over Srebrenica die bij de processen naar boven kwamen, 'schudde hem door elkaar'. Niet alleen omdat deze voor de Serviërs belastend waren, maar ook voor de internationale gemeenschap en de Bosnische autoriteiten. Hij moest elke dag denken aan de gewone Serviërs, die de ene dag vrienden en buren waren, en de volgende dag moordenaars.

Juist door het VN-hof wist hij dat hij zijn boek moest afmaken. 'Op de zittingen werden de feiten op een kille manier gepresenteerd. De getuigen waren daar niet om te vertellen over hun persoonlijke ervaringen, maar om bewijs aan te dragen, zo werkt natuurlijk een rechtszaak. Ik wist dat ik daaraan wat toe te voegen had.'

Hij moest zichzelf elke avond bij het verlaten van het Tribunaal bij elkaar rapen, zegt hij, om zich ertoe te dwingen de volgende dag weer te gaan. Dan rookte hij een joint ter verdooving en las boeken over de Tweede Wereldoorlog. Op een dag, eind 2004, werd hij wakker met de gedachte: ik ga niet meer. Als hij nu het gebouw op tv ziet, zapt hij meteen verder.

Maar Den Haag had hem wel de mogelijkheid gegeven Srebrenica in perspectief te plaatsen. En vooral: om zijn boek af te maken.

Dat hij leeft, heeft hij te danken aan een andere tolk, die hun namen op een lijst van VN-personeel wist te krijgen. Hij had zichzelf een belofte gedaan in de jaren in Sre-

om te overleven, en juist dit maakt hun dood des te verschrikkelijker.'

De feiten over Srebrenica zijn genoegzaam bekend. In de moslim-enclave in Oost-Bosnië bivakkeerden van 1992 tot 1995 tienduizenden vluchtelingen, om aan de etnische zuiveringen te ontkomen. Op 11 juli namen de Serviërs de enclave in. Zeker 7500 Moslim-mannen werden vermoord.

'We stonden te schreeuwen bij de VN-compound, toen de mannen van de vrouwen werden gescheiden onder het toezicht van Dutchbat. We riepen naar de Nederlandse militairen: laat dit niet gebeuren, die mannen worden vermoord. Dat was voor ons zo duidelijk als wat, maar de Nederlanders negeerden de signalen', zegt Suljagic.

Valt er na elf jaar nog wat toe te voegen aan de meters rapporten en verslagen over Srebrenica? Ja, meent de boomlange schrijver, die deze week in Nederland is ter promotie van zijn boek. Suljagic beschrijft gedetailleerd en zonder grote woorden het dagelijkse leven in Srebrenica tussen 1992 en 1995. Aan de Dutchbat-militairen wijdt hij maar een paar bladzijden. Hij omschrijft hen als killer en ongeïnteresseerder dan hun voorgangers, de Canadezen, dat wel.

Suljagic: 'De Nederlandse soldaten speelden een rol waarmee ze moeten leven, maar dat is niet waarover ik me druk maak. Srebrenica is veel belangrijker dan wat de Nederlanders deden of nalieten te doen. Srebrenica is ook meer dan die paar dagen in juli 1995 waarin de massamoord werd gepleegd. Het lijden duurde van april 1992 tot juli 1995. De mensen voelden zich in die periode als ter doodveroordeelden.' De massamoord is in zijn boek de laatste acte.

Suljagic heeft leren roken in die jaren in Srebrenica, en steekt Malboro na Malboro op. Daar schrijft hij uitgebreid over: over het belang van sigaretten, je kon er alles voor krijgen in die jaren. Voor een paar pakjes verkochten vrouwen hun lichaam aan Canadese en Nederlandse soldaten, voor een slof riskeerden mannen een tocht door een mijnenveld.

Of over hoeveel moeite er werd gedaan om in 1994 toch naar het WK voetbal te kijken, terwijl de honger en de strijd dagelijks slachtoffers maakten. Hoe ze bij

Emir Suljagic: 'Ik wil schrijven over die vriend met wie ik een biertje wilde drinken, maar die Srebrenica niet heeft overleefd.'

FOTO CUNY JANSSEN

De Nederlandse soldaten speelden een rol waarmee ze moeten leven, maar dat is niet waarover ik me druk maak. Srebrenica is ook meer dan die paar dagen in juli 1995 waarin de massamoord werd gepleegd. Het lijden duurde van april 1992 tot juli 1995. De mensen voelden zich in die periode als ter doodveroordeelden.

gebrek aan zout het achtergebleven strooisel op de wegen zuiverden om het op te kunnen eten. Over iemand die een koe bood voor een infuuszak voor een familielid. Over hoe de autoriteiten van het stadje zichzelf verrijkten met humanitaire hulp. Over de dropping van voedselpakketten, waarbij verscheidene hongerigen werden verpletterd toen een zware pallet op hen neerkwam.

Dat soort elementen vertellen het verhaal, zegt Suljagic. 'Het boek is documentair, literair en journalistiek. Ik wil een beeld

schetsen. Hoe kun je genocide in een genre passen? Het woord komt niet in het boek voor. Ik woon in het land waar deze term het meest wordt misbruikt. Met dat woord haal je de menselijke dimensie eruit. Ik wil juist schrijven over die vriend met wie ik de afspraak had een biertje te gaan drinken, maar die Srebrenica niet heeft overleefd.'

Suljagic spaart in het boek zijn lotgenoten niet. Hij beschrijft hoe de vluchtelingen in de loop van de jaren hun beschaving en hun waardigheid verloren, hoe ze hun menselijkheid kwijtraakten onder de extreme omstandigheden. Wat honger met mensen doet. Hoe de Moslims vochten met de Serviërs, maar ook met elkaar om een stuk brood of een plek in een konvooi naar een veilige plek. Over de nachtelijke plundertochten van Servische voedselvoorraden. Ook de Bosnische Moslims pleegden wandaden.

'De Serviërs behandelden ons als dieren, wij begonnen ons in de loop van de tijd ook als dieren te

gedragen. Het ging niet om twee gemeenschappen die geloofden dat het vernietigen van de vijand een kwestie was van het eigen overleven. Nee het was een oorlog waarin de ene gemeenschap op voorhand ter dood was veroordeeld.'

Het is een universeel gegeven, zegt Suljagic. 'In elke groep mensen die jaren onder deze omstandigheden moet leven, wordt het: ieder voor zich. Wij waren de enige Bosnische Moslims die de etnische zuiveringen hadden weerstaan. We wisten dat de Serviërs ons wegwilden. We waren gevangenen van Mladic en de Bosnische autoriteiten. Die gaven liever interviews aan CNN dan dat ze ons hielpen. Wij werden verraden aan alle kanten.'

Dat iemand in Srebrenica een bordje had neergezet met de tekst: 'Welkom in het grootste concentratiekamp ter wereld', was misschien een beetje pathetisch, vindt hij. Er waren geen wachttorens, ze konden de bewakers niet zien. 'De Serviërs waren beter gewapend, zeker in het begin, toen we alleen

over jachtgeweren beschikten. Er bestond een grote discrepantie tussen hoe de buitenwereld ons zag en hoe we onszelf zagen. De buitenwereld zag ons als spelers in een spel, terwijl wij het gevoel hadden dat we zaten te wachten tot we zouden worden afgeslacht, zonder dat we veel aan onze situatie konden doen.'

De vluchtelingen legden hun lot in de handen van de Verenigde Naties, schrijft hij. 'We hebben de VN overschat. Wij dachten dat ze ons zouden beschermen als wij werden aangevallen, dat ze hun vliegtuigen zouden inzetten. Sommige Dutchbatters hebben grote fouten gemaakt. We waren verbaasd dat de VN het niet zagen aankomen.'

Toen generaal Mladic arriveerde, wisten we dat hij iedereen zou vermoorden, we hadden hem dat al zien doen. Al mijn mannelijke familieleden waren in de lente van 1992 al dood, 1992 en 1993 waren de meest mededogenloze jaren in dit deel van het land. 1995 was voor mij een herhaling en een sluitstuk.'

arriveerde, wisten we dat hij iedereen zou vermoorden, we hadden hem dat al zien doen. Al mijn mannelijke familieleden waren in de lente van 1992 al dood.'

journalist voor het weekblad Dani. Hij schreef over alles behalve over Srebrenica. Tot zijn redactiechef in 2000, bij de vijfde herdenking van de massamoord, hem vroeg om een groot verhaal over de gebeurtenissen in de Moslim-enclave.

Na dat verhaal, zegt hij, wist hij dat hij niet verder zou kunnen met zijn leven, voordat hij alles kwijt was wat hij er over te schrijven had. Eind 2000 vertrok hij naar een vriend in Zweden, en schreef daar een paar maanden lang aan één stuk door. Daarna was hij weer journalist, het manuscript klikte hij niet meer aan in zijn computer.

In februari 2002 stuurde weekblad Dani hem naar Den Haag om als correspondent verslag te doen van het Joegoslavië-Tribunaal. Het was of hij daar ontwaakte, zegt hij. 'Op de zittingen hoorde ik de verschrikkelijke feiten over de genocide in Bosnië. Op het Tribunaal is van alles aan te merken, maar ik ben blij dat het bestaat. Je merkt soms wel dat ze het huidige Bosnië niet begrijpen, waar oorlogsmisdadigers niet alleen vrij rond kunnen lopen, maar ook nog hoge functies kunnen bekleden. Een politieofficier die in 1995 de mannen van de vrouwen scheidde in Srebrenica, heeft een hoge rang in de veiligheidsdienst van Republika Srpska. Denk je nu echt dat zo'n man generaal Mladic gaat arresteren als hij hem tegen het lijf loopt?'

Het memoreert een ander moment dat hem 'bizar' voorkwam. Hij was aanwezig bij de voorleiding van de voormalige Moslim-commandant Naser Oric. Hij kende Oric uit Srebrenica, en zag hem nu terug achter tralies. In zijn boek is hij dubbel over hem.

Het was een uitputtende tijd, zegt Suljagic. Elke dag ging hij om negen uur 's ochtends het voormalige verzekeringsgebouw binnen en vertrok meestal pas na achten 's avonds. Hij probeerde zo veel mogelijk zaken te volgen. De feiten

brenica: 'Als ik dit overleef, heb ik de plicht wat van mijn leven te maken.'

Tussen 1992 en 1995 'verloor hij de grip op zijn leven'. Hij is nog steeds bezig 'die terug te krijgen'. 'Ik wilde het leven weer instappen, dingen doen die alle jongeren doen. Overleven is moeilijk. Zo veel Bosniërs zijn getraumatiseerd: nooit was het aantal zelfmoorden hoger dan heden, de criminaliteit stijgt, iedereen lijkt drugs te gebruiken om zich te verdoven. In Bosnië wonen de oudste mensen van Europa, niet statistisch, maar van binnen. Er wordt gefeest alsof het een kwestie is van leven op dood: voor vieren 's nachts kun je niet met goed fatsoen een feest verlaten.'

Hoewel hij in zijn roman de grote woorden schuwt, houdt het begrip genocide hem bezig. Voor zijn master-studie mensenrechten en democratie schreef hij een scriptie over volkerenmoord in de 20ste eeuw. Daarin betoogde hij dat volgens hem vaak de foute vraag wordt gesteld: die naar het waarom. Terwijl er volgens hem geen afdoende antwoord is te geven op de vraag waarom de ene groep mensen de andere groep wil uitmoorden. 'Een betere vraag zou kunnen zijn: hoe? Want het gebeurt nooit van de ene op de andere dag. Je kunt het zien aankomen. Ik zou graag naar Darfur gaan om als journalist te beschrijven wat daar gebeurt.'

Suljagic gaat bijna elk jaar terug naar Srebrenica. Vorig jaar heeft hij er tijdens de tienjarige herdenking van de massamoord de overblijfselen van zijn vader begraven. 'De herdenkingsceremonie was een verschrikkelijk circus. Bij zo'n gelegenheid past stilte, daar schiet het voorstellingsvermogen tekort. Eindeloze toespraken van hoogwaardigheidsbekleders, die in gebindeerde wagens arriveren, zijn er misplaatst. De honderden mensen die hun naasten kwamen begraven, kregen niet meer dan vijf minuten om afscheid te nemen naast de kist.'

Srebrenica ziet er in zijn ogen elf jaar na dato verschrikkelijk uit, alsof de oorlog gisteren is afgelopen. 'Je kunt het bloed en de dood er nog steeds ruiken. Het enige verschil is dat er nu Serviërs wonen, in plaats van Moslims. Ik kan me niet voorstellen dat iemand daar kan leven, omgeven door massagraven.'

Van: "R Despotovic" <despot@tiscali.nl>
Aan: "Hans Hupkes" <hans.hupkes@planet.nl>; "Nico en Neeltje" <nico.s@slobodan-
Verzonden: woensdag 28 december 2005 1:06
Onderwerp: News Fixing

AN APPEAL TO REASON

R.K.Kent

G.M. Books of Los Angeles has just published and released Peter Brock's powerful and devastating book which makes a very close and intimate look at the trees and the forest. Its title is Media Cleansing: Dirty Reporting – Journalism and Tragedy in Yugoslavia. While the major media in the U.S. and Western Europe continue to repeat endlessly that the "massacre of 8,000 Muslim men and BOYS by 'the Serbs' at Srebrenica" constitutes the only "case of 'genocide'" in Europe since WWII, Brock shows that the claim is built like a house of cards. Poke SERIOUSLY at any angle and the claim collapses. The numbers are, to say the least, highly suspect. Actual findings, even years after 1995, do not support them.

All kinds of researchers, in teams and individually, have arrived at a host of major doubts about this constantly repeated claim even before Brock's new book. The context of the event alone, based on factual and verified information, exposes the claim as a methodical, structured and manipulative adjunct to an end or ends that have transcended an initial propaganda phase.

It managed to hide (a) that there was a civil war ongoing in Eastern Bosnia, involving the entire district of Srebrenica;

(b) that a SYSTEMATIC extermination and ethnic cleansing of near-by Serb villagers.—men, women and children— had been going on even before Srebrenica became, by U.N. mandate, a "safety zone," inhabited only by "unarmed civilians;"

(c) that this old silver-mining town was, in fact, used by well armed Bosnian Muslims, led by a warlord named Nasir Oric, to liquidate all the near-by Serbs by terror and mayhem, DOCUMENTED BY ORIC HIMSELF;

(d) that Oric and up to about 5,000 of his men, forewarned from Sarajevo, fled to the Bosnian Muslim stronghold of Tuzla, days before the Bosnian Serb Army took Srebrenica ;

(e) that the allegation of "genocide" with which General Ratko Mladic is being charged, could not stand in any real court of law because he put the Muslim elderly, women and children of Srebrenica into buses and sent them to Tuzla, in sharp contrast to the real GENOCIDE carried out by Oric;

(f) that while Oric has been running a disco for U.S. G.I.s in Tuzla, under no indictment by the Hague "Tribunal" until recently (for "mistreating prisoners") Mladic is wanted by it as a major "war criminal" for having committed "genocide" at Srebrenica;

(g) that the U.S. under a NATO cosmetic umbrella had the command and put into action its preponderant personnel and weapons systems to wage a 78-day purely punitive air war against a defenseless Serbia, without the Congressional declaration of war mandated by the Constitution and causing over 3,000 civilian death plus a damage to Serbia's infrastructure, governmental and private properties estimated at the low of \$20 and high of \$40 billion;

(h) that the punishment exceeded by far the non-existent SERIE of "sins" into which "the Serbs" are being marched, with sticks and carrots, to accept "collective guilt" because some ethnic Serbs committed egregious crimes in an egregious tripartite fratricide heavily assisted via the classic "Balkanization" by foreign powers of our own moment in time, some with an attested pedigree in repetitive invasions, civilized savageries and undergoing an acute historical amnesia.

(i)

Given all that plus the latest and decidedly irrefutable work by Brock it is difficult to understand the unending flow of political venom against present-day Serbia from our powerful Solons who have inducted the U.S. Congress into additional, this time economic, threat of punishments if Mladic and Karadzic are not delivered by Serbia to the Hague Tribunal, by 31st May 2006. Since the International "Community" has constructed an international boundary between Serbia and Bosnia, Belgrade cannot send troops into Bosnia to "capture" Mladic. If foreign requests were to be put to Syria to deliver Bin Laden to the U.S. one could only laugh at them. But, the analogy is symmetric. It is also doubtful that Karadzic is still in any ex-Yugoslav space. This turns the demand to Serbia into either a "fait accompli" to punish since it cannot be met or, else, borders on the irrational.

#####

The Centre for Research on Globalization (CRG) Canada News Fixing

By Dimitri Diamant

December 26, 2005

0th

Many know that price fixing by the largest competitors in any industry is against the law. Stories have been told of top execs meeting in hotel rooms in order to fix such industry-wide prices, nothing written down, not even on slips of paper.

Lately, there seems to be an ominous trend towards something similar that could be described as News Fixing.

Proper journalistic standards require that the most authoritative sources that are available be referred to, and there should be confirmation; but are there an increasing number of circumstances where such proper journalistic standards are not being followed? This situation suffers from even more aggravation due to the well known concentration of major news source outlets into fewer and fewer hands, so that now, only a handful of media CEOs can make it clear to all journalists that the quality and reliability of news sources can be fudged.

One serious example of this practice would be an alleged massacre that all journalists dutifully always describe as the worst since World War II. This would be the alleged massacre that may have taken place in Srebrenica, Bosnia in July, 1995.

What are the sources for this story? When News Fixing takes place, we see that all journalists, for example, from television, whether presenting the news or conducting interviews with pre-selected guests, always rigidly preach from exactly the same hymn book, News Fixing, almost as though the top level CEO is always looking over their shoulder.

31-12-05

Is this the free press?

Whenever any noted journalist is constrained to provide a source for the Srebrenica story, they always immediately refer to the International Committee of the Red Cross, the ICRC, Geneva, Switzerland, but without any further elaboration whatsoever. Is this their only source, as vaguely as it is presented, for a story as singularly important as this?

It is possible to delve into the statements made by the ICRC at that time with regard to Srebrenica. The most authoritative source would be an interview granted to *Junge Welt* (Young World), a Berlin newspaper, www.jungewelt.de. This newspaper was founded at the time of the DDR, continues to publish during the subsequent fifteen years of the Federal Republic, and their editorial policy would continue to be critical of the dissolution of Yugoslavia, a country that was founded in 1920 by Woodrow Wilson. This authoritative interview was granted to *Junge Welt* on August 30, 1995 by an official spokesperson from the ICRC headquarters, Geneva, Switzerland. A pertinent excerpt from this interview, granted by a Mr. Pierre Gaultier of the ICRC, would be as follows:

"All together we arrived at the number of approximately 10,000 [missing from Srebrenica]. But there may be some double counting... Before we have finished [weeding out the double counting] we cannot give any exact information. Our work is made even more complicated by the fact that the Bosnian government has informed us that several thousand refugees have broken through enemy lines and have been reintegrated into the Bosnian Muslim army. These persons are therefore not missing, but they cannot be removed from the lists of the missing (...) because we have not received their names."

Her sources, including the original ICTY indictment issued by Richard Goldstone, accurately describe these thousands of men as armed fighters, which is why Mr. Gaultier refers to them as "refugees" reintegrated into the "army". Some of these armed fighters, eighteen or nineteen years of age, are now described by all journalists as boys.

Thus, from this interview, we see that thousands did reach, on foot, essentially the town of Tuzla. The remaining thousands are said to be missing, not massacred. However, instead of relying on this authoritative source, all journalists, if pressed, will refer instead to an idle speculation by a Red Cross field worker, with the last name of Barry, who once said that "5,000 have simply disappeared". Now, one has to think cleverly for a moment to see that the word "disappeared" is not the same as "massacred", and the disappearances of thousands more or less took place in the direction of the town of Tuzla, and then on from there into the Muslim, Islamic army. Today, in 2005, ten years later, six thousand such bodies have yet to be found by zealous, well funded professional gravediggers hired by the ICTY, and that would be because missing, and even disappearing, is not the same as massacred.

Returning to the subject of news source reliability, why do all journalists, at the direction of their CEO's, always refer to Barry instead of Mr. Gaultier? The ruminations of a lone, low-level ICRC field worker are a far cry from an authoritative interview granted by an official spokesperson from the ICRC headquarters at Geneva, Switzerland.

What has been the position of the ICRC since then? No doubt, from national contributors, they have eventually felt the need to conform with the uniform Srebrenica story. However, on July 26, 2005, about a month before the *Junge Welt* interview, and some days after the alleged massacre of July, 1995, the ICRC issued the following news release, four paragraphs altogether, only the fourth and last paragraph presented in its entirety:

26-07-1995 ICRC News 30
Bosnia-Herzegovina: ICRC action in enclaves crisis

...ilians - most of them women and children - have fled the fighting that is now raging in the

L
F
S
S
C
C

O
W
Ju

W
tel
ex

UN's Deadly Deal

How troop-hostage talks led to slaughter of Srebrenica

By Roy Gutman
Washington Bureau

Newsday, Wednesday, May 29, 1996

Cabell Bruce of Reuter Television contributed to this story.

Sarajevo, Bosnia-Herzegovina -- One year ago, after NATO launched two modest air strikes against an ammunition dump in Serb-held central Bosnia, Serb forces seized 270 UN peacekeepers, shackled them to potential targets and ordered them to plead on camera for NATO to stop the air strikes.

The daily humiliation lasted for weeks and led to outrage in many countries, but nowhere more than in France, whose troops composed more than half the hostages. French Gen. Bernard Janvier, then supreme military commander in the former Yugoslavia, was already an outspoken opponent of using NATO airpower. Now, convinced the West lacked the will for further military action, he decided to negotiate an end to the crisis. He was "ready to get his hands dirty," a close aide said.

Janvier arranged to see Gen. Ratko Mladic, the Bosnian Serb military commander, in the Serb-held city of Zvornik. Pleading for release of the UN captives, Janvier offered as a quid pro quo to halt the future NATO air strikes against the Bosnian Serbs, the aide said. "We were the supplicants," he said. "Janvier proposed the meeting. Janvier proposed the deal."

"The deal" left the United Nations powerless and the 40,000 Bosnian Muslims living under UN protection in the tiny "safe area" of Srebrenica all but defenseless. It led directly to the worst case of genocide in Europe since World War II - the slaughter of the most of the town's male population - and the expulsion of its women and children.

Apart from The Netherlands, whose UN troops were forced to surrender the town, no government nor the United Nations has publicly accounted for its share of responsibility. A three-month investigation by Newsday, which draws for the first time on secret UN correspondence and intercepted Bosnian Serb communications, has revealed that Janvier and his civilian boss, Yasushi Akashi of Japan, played central roles. "They were the crucial players. They held the controls," said U.S. ambassador to Bosnia, John Menzies.

The investigation also found that some top UN military aides had predicted the Serb attack on Srebrenica months before it occurred and advised that the only defense was NATO air power. But until the day the town fell, U.S. intelligence did not correctly analyze Serb aims. "Intelligence did not prepare us adequately for the attacks on Srebrenica," said Richard Holbrooke, the U.S. assistant secretary of state for European affairs at the time.

U.S. intelligence also did not detect evidence of mass murders until nearly three weeks after the event, despite urgent appeals from the Bosnian government. But Newsday has obtained Bosnian Army intelligence intercepts of radio communications by Bosnian Serb commanders ordering the execution of captured Muslim males.

At their June 4 meeting at the Hotel Vidakovac in Zvornik, after Janvier made his presentation, Mladic had a letter prepared stating the terms and asked for the earliest possible "ratification," according to Janvier's report to the United Nations. A few days later Akashi did just that, by publicly affirming that the United Nations would strictly abide by peacekeeping principles, shorthand for no more air strikes.

The understanding led to the freeing of the hostages by mid-June. But five weeks after the meeting, the halt in NATO air support played a key role as Mladic conquered Srebrenica, and according to witnesses, personally supervised the massacres of up to 8,000 of its male population. The Hague War Crimes Tribunal has indicted Mladic on charges of genocide for his actions at Srebrenica and elsewhere.

The conquest of Srebrenica marked the end of the road for the United Nation's biggest and costliest peacekeeping mission and the low point in inter-alliance relations after the end of the Cold War. The debacle galvanized the Clinton administration, leading to the Dayton peace accords and dispatching of 20,000 U.S. troops to Bosnia.

UN experts and western intelligence officials link the planning, supplying and execution of the attack to the army of Yugoslav President Slobodan Milosevic. But the U.S. government has never blamed Milosevic, on whose help it has counted to draft the Dayton accords and force the Bosnian Serbs to go along.

"We shouldn't have let it happen," a White House National Security Council official told Newsday recently, speaking on condition of anonymity. "It was a major failure of the international community. We bear our share of responsibility."

As much as it is a tale of lack of will, the fall of Srebrenica is also a tale of two generals - Janvier, who opposed the use of force, and British Lt. Gen. Rupert Smith, the UN commander in Bosnia, who believed the United Nations had to use force to remain in Bosnia.

When Smith arrived in the Bosnian capital in January, 1995, he set up an intelligence cell using experienced officers from the United States and seven other countries. By early April, they determined that Mladic would make a major push by summer to seize three eastern safe areas near the Serbian border - Srebrenica, with 40,000 population; Zepa, with 15,000; and Gorazde, with 50,000. "We felt it would occur by June," said a NATO

officer who analyzed intelligence for Smith, who spoke on condition of anonymity.

In the view of Smith's chief aide, Lt. Col. Jim Baxter, Srebrenica's survival depended on a three-legged defense: the 3000 ill-armed Bosnian troops in the enclave, whose heavy weaponry was under UN control; the 450 Dutch troops under the UN flag; and the threat of NATO air power.

Janvier felt that holding the enclaves entailed risks that UN troop-contributing countries would not accept. He told the Security Council May 24 that Bosnian government forces were sufficient to defend Srebrenica, that UN troops should be withdrawn, and that NATO air power was not needed. U.S. Ambassador to the UN Madeline Albright rejected his approach as "flatly and completely wrong," according to an Albright aide who asked not to be identified. Nevertheless, Janvier proceeded to implement it.

The Bosnian Serbs had blockaded Srebrenica for two years, but starting June 3, when Mladic's forces seized a Dutch observation post, there were daily incidents in which the Serbs fired at Dutch posts.

The Dutch commander, Col. Ton Karremans, requested close air support, but that was out of the question in the midst of the hostage crisis. The next day, June 4, Janvier met Mladic. According to Janvier's account of the meeting, a copy of which Newsday has seen, he apparently did not sign the letter Mladic had prepared in his presence but hand-carried it back to UN headquarters in Zagreb. Translated from French by Newsday, it reads as follows:

- "1. The Army of Republika Srpska will no longer use force to threaten the life and safety of members of UNPROFOR (The UN protection force).
- "2. UNPROFOR commits to no longer make use of any force which leads to the use of air strikes against targets and territory or Republika Srpska.
- "3. The signing of this agreement will lead immediately to the freeing of all prisoners of war."

five days later, Akashi summoned Janvier and Smith to resolve their differences. "We are not able to use air power because we have soldiers on the ground," Janvier stated, according to minutes kept by a participating UN official who insisted on anonymity.

Smith replied: "Our analysis of the Serbs' intentions is to finish the war this year and to take every risk to achieve it... They will destroy the eastern enclaves this year."

Janvier disagreed. "The Serbs need international recognition," he said. "I don't think they want to go to the extremes. They want to modify their behavior."

Smith wanted the United Nations to "establish ground rules and declare we are prepared to fight."

Janvier objected: "I insist we will never use force and impose our will on the Serbs."

Smith rebutted: "If we hit them, they will be more cooperative."

Akashi sided with Janvier. "We have to defer to General Janvier as the senior commander," he said. Later that day, June 9, Akashi issued his statement that UN troops would abide by "strictly peacekeeping principles."

It was a triumph for the Bosnian Serbs, who announced June 18 the resumption of "cooperation" with the United Nations provided there were "no hostile acts" in the future. The signals were set for the Serb attack.

Earlier that month, U.S. intelligence had detected "indications" of a coming offensive, U.S. officials said. And Smith's deputy in Sarajevo, Dutch Brig. Gen. Cees Nikolai, recalled seeing messages that Arkan's Tigers, a Belgrade-based paramilitary group led by Zeljko Raznjatovic, had appeared around the enclave. "They always showed up at places where something was about to happen," he said. "That also was an indication that Srebrenica was on their wish list."

Other signs are clearer in hindsight. In the month before the offensive, Mladic traveled frequently to Belgrade for consultations with his patron in the Yugoslav army, Gen. Momcilo Perisic, the chief of staff, even though Yugoslavia officially had suspended military aid to the Serbs. And Perisic of his top generals traveled to Bosnia "all the time," the NATO intelligence officer on Smith's staff said. "To them, there was no border." The planning took place in Belgrade, according to a Smith aide and a western intelligence official.

In Washington a new diplomatic approach, of which the Pentagon was a principal author, "emphasized the need for defensibility of federal territory. It had to be compact, coherent and defensible," said the White House aide. Srebrenica had been written off. "We knew that government forces were not capable of defending Srebrenica, and the UN troops there were very vulnerable."

The attack was organized with maximum efficiency and executed with breathtaking speed. Smith's intelligence staff, using data from eight nations, estimated the attacking force at 8,000 to 12,000, up to 3,000 of them from Serbia. They were equipped with at least 20 to 30 tanks and multiple artillery pieces.

The Bosnians, with only 3,000 armed troops, were outgunned. The Dutch UN force was down significantly because the Serbs had refused to allow 150 to return from leave.

The attack began at 3:15 a.m. on July 6 with a two-day pounding of civilian targets by tanks and artillery. Serb forces, only 1.2 miles from the center of Srebrenica, overran five of the 13 Dutch observation posts. The UN military observers in the enclave - a Dutchman, a Ghanian, and a Kenyan - reported at least 250 artillery and mortar rounds and six 120mm rockets, causing two deaths and six casualties.

After one observation post came under direct fire from two Serb tanks, the Dutch report said Karremans asked by telephone for close air support but was told that

<http://www.haverford.edu/reig/sells/srebrenica/gutman.html>

delicate diplomatic talks were under way and that "he should not count on air support in this case."

On July 7, UN military observers appealed to the United Nations to "stop this carnage and damage to the civilian property in a UN-declared safe zone." But the observers' commander in nearby Tuzla issued a sanguine report asserting it was "very unlikely" that the Serbs "intend to launch a full-scale attack" because of "liquidation of a registered population of this size would be impossible" and removal of the population would be impossible without UN cooperation.

That rosy view was shared by U.S. intelligence experts, who believed Mladic would not attempt to conquer the enclave because of the refugees.

The emotional appeal from UN observers reached Zagreb, but UN officials in New York said they never saw it.

On July 8, UN observers reported that shelling had resumed and was at its "utmost height... without any sign of abating." The Dutch abandoned three posts under direct fire, and 30 Dutch troops were taken off by Serbs to nearby Bratunac. The observers urged the United Nations "to find a means of preventing a total massacre." They signed off: "We are now heading for the bunker."

On July 9, with more than three dozen Dutch in Serb hands, the Dutch again asked for air power. But Brig. Gen. Nikolai, who was in charge in Sarajevo in Smith's absence, said Janvier's command informed him, "Before we use the ultimate weapon, we should react with a lower level of force."

On the eve of Srebrenica's final day, top military and civilian staff in Zagreb held a crisis meeting at which almost everyone, including one of Janvier's aides, called for urgent air support. But Akashi informed the UN headquarters that Janvier had blocked air power because "the fighting was by infantry, thus making means other than air power preferable."

As late as the morning Srebrenica fell, July 11, U.S. intelligence experts were still debating whether Mladic intended to eliminate the enclave or merely take direct control.

Janvier finally signed off on air support at 12:30p.m., five hours after the first Dutch request that day. Two F-16s dropped nonprecision ordnance at 2:40pm p.m. and missed their targets, two tanks.

Akashi's report on the fall of Srebrenica was laconic: "At about 1630 hours, UNMOs [UN military observers] reported that the Bosnian Serbs have overrun the village of Srebrenica including the Netherlands company camp."

Had Janvier held back use of air power because of the understanding with Mladic?

Akashi denied such a deal to the United Nations and repeated his denial in an interview for this story. But U.S. officials and many of Akashi's UN colleagues are convinced there was a deal.

The Bosnian Serbs have no doubts. "General Janvier was seen as a man of honor and that he kept his word," Momcilo Krajisnik, the speaker of the Bosnian Serb parliament, said in an interview last week. "We are convinced that had it been entirely up to General Janvier... there would be less bombing than there actually was."

Janvier declined repeated requests for an interview, and the French government refused to comment.

On July 11, Mladic appeared in Srebrenica. According to a western intelligence source, Mladic had spent most of the battle period with Perisic, the Yugoslav chief of staff, at the Yugoslav army's Tara command center across the Drina river in Serbia. "The two of them monitored the planning and the attack," said the source.

Bosnian army intelligence monitored Mladic's arrival. Giving himself the code name "Red," Mladic ordered his fellow generals to take the town. "Down there are our worst enemies," he told a fellow officer from a nearby hill. "Are they fighting amongst themselves?"

The other officer answered: "I don't think so. They are just scared to death."

Red ordered "Ruma," a code name for another general, to "move ahead slowly and cautiously. And good luck." Ruma replied: "Okay, see you down there."

At 4:04 p.m. Ruma told Red the troops wanted to find his location: "Set a house on fire or a barn or some hay for them to see where you are."

At 4:25 p.m. Red ordered the troops to raise the Bosnian Serb flag at the local Serbian Orthodox church.

The fall of Srebrenica was a humiliating blow to the United Nations. How was it possible that the UN "was taken unawares again" by the "true extent of Serb intentions?" UN headquarters asked Akashi.

Akashi replied that he had no advance intelligence on the offensive.

Kofi Annan of Ghana, the UN undersecretary for peacekeeping, has referred publicly to the fall of Srebrenica and the ensuing bloodbath as the result of a "failure of intelligence." In fact, intelligence on Serb actions was there for the asking from the Bosnian government. But UN officials expressed wariness of Bosnian reports of atrocities, and the U.S. government had no intelligence liaison officers in Sarajevo - or a CIA station, U.S. officials said.

After the fall of Srebrenica, about two-thirds of the estimated 40,000 inhabitants fled to the Dutch base camp near Potocari, where the Serbs separated them by sex. The women, children and old people were sent to the front lines and crossed into Bosnian government territory. The men have not been seen again - and are presumed dead and buried in at least 10 mass graves located so far in the regions.

On July 12 the able-bodied male population of the town, a column that U.S. officials estimate at 12,000 to 14,000 men and boys, some of them armed, set off on foot in hopes of reaching government territory. Fewer than half made it. Most were ambushed and executed en route.

The first definitive word the U.S. government had of the slaughter came after John Shattuck, the top U.S. spokesman on human rights, interviewed survivors of the massacres in Tuzla on July 27. Shattuck's report to the State Department prompted a search through satellite photos for evidence of mass graves. "One guy heard my account and stayed up several nights to find the evidence. He made the

breakthrough," Shattuck, an assistant secretary of state, said in an interview. The photos were presented to the UN Security Council on Aug. 10.

But weeks earlier, on July 13, Bosnian government minister Hasan Muratovic told U.S. Ambassador Menzies that more than 1,000 males had been collected in Bratunac soccer stadium. Menzies said he passed that on to the State Department. U.S. officials familiar with the intelligence say a photo obtained of the stadium did not bear out the assertion. No further search was undertaken.

About a week later, Menzies forwarded to State Department a tip that bulldozers had been called for, indicating plans to prepare mass graves. Again, there was no response.

The Bosnian army monitored the ambushes and massacres as they occurred. On July 12 the army picked up a radio signal from a unit north of Srebrenica. "We have found a place where civilians are concentrated," a Serb officer radioed to his commander. He referred to a cemetery called the Pirates' Graveyard. The order was given: "Please shell that place."

On July 14 the Bosnian army intercepts indicated systematic slaughter. About 1,000 men had been picked up by Serb forces and taken to the stadium at Konjevic Polje to be "screened" for "war criminals." At 1:55 p.m. a Col. Milanovic of the Drina Corps called for a bulldozer with a shovel from Zvornik to come to Konjevic Polje.

That evening the Serbs achieved their biggest ambush of all. At 8:35 p.m. a Maj. Obrenovic of the Bosnian Serb's first Zvornik brigade reported that his forces had surrounded a column of two miles long near the village of Glodzanje. "You must kill everyone. We don't need anyone alive," said Drina Corps commander Gen. Radivoj Krstic. Another senior officer, maj. Gen. Zivanovic, radioed: "They must surrender with all their weapons. Then shell the group with all your weapons and destroy the group."

U.S. officials familiar with intelligence reports said that those reports were credible and that it was likely the Bosnian Army would have such tactical intelligence. "The Bosnian army was in a better position to collect tactical intelligence such as this," said a U.S. official familiar with the reporting. "But we didn't have that."

At 3 p.m. on July 14, a Serb officer with the code name Hawk radioed in that he had found 50 men in the forest. "We must kill them," he said.

His colleague, "Montenegro" replied: "Do it slowly. We don't need any surprises. Surround them and kill them slowly."

Two hours later Hawk reported: "I've done it. That problem isn't a problem any more."

As press reports multiplied, UN headquarters in New York asked Akashi to keep it better informed. "There have been no reports of physical mistreatment," Akashi reported July 12. "We have been... unable to ascertain if individuals are being moved with or against their will."

The next day headquarters cabled back: "It has come to our attention that the Serbs have separated males of military age from amongst the displaced persons and brought them to Bratunac."

That day Akashi reported that some 4,000 draftage males were being "detained and screened" by the Bosnian Serb army. On July 17 Akashi referred to the unaccounted-for persons and possible detainees as "a large gap in our database."

The next day, UN headquarters, citing "widespread and consistent" reports of atrocities, complained: "We have heard nothing on the subject" from Akashi.

Asked in an interview this month if he had under-reported the facts, Akashi said: "I cannot say whether we did so or not, as I say, in hindsight it might have been so."

Despite the failure on his watch, Akashi said he had not considered resigning. "I feel it was my duty to do my best in carrying out my job under difficult circumstances," he said in the interview. "So long as I had the confidence of the UN secretary-general, I felt I should continue. Abdication of my responsibility would have been an act of irresponsibility."

Janvier's career appears to be over. He is on an extended leave, and is likely to retire, aides said. "The hostage affair finished him," said the close aide. "He was left out on a limb by himself. He really thought he was doing the best he could. He was naive to believe Mladic. But what else could he do?"

In Washington, the soul-searching continues. "Could we have done a better job? Yes," said Toby Gati, the assistant secretary of State for Intelligence and Research. "There was an intelligence myopia, focusing on military aspects and much less on how do I support the broader policy."

"They wanted us in more," Gati said of the Bosnians. "Do you know how many times we heard this? They were getting bombed out. Which one do you respond to? The times they cried wolf in one month - the

Srebrenica And the Politics of War Crimes

Findings of the Srebrenica Research Group
into the allegations of events and the background leading up to
them, in Srebrenica, Bosnia & Herzegovina, in 1995.

Foreword

By Philip Corwin

On July 11, 1995, the town of Srebrenica fell to the Bosnian Serb army. At the time, I was the highest ranking United Nations civilian official in Bosnia-Herzegovina. In my book, *Dubious Mandate* (Duke University Press, 1999), I made some comments on that tragedy. Beyond that, I decried the distortions of the international press in their reporting, not only on that event, but on the wars in Yugoslavia (1992-95) in general. I expressed the wish that there could have been, and must be, some balance in telling the story of what actually happened in Srebrenica and in all of former Yugoslavia, if we are to learn from our experience.

The report by the Srebrenica Research Group, *Srebrenica: Manipulating a Tragedy*, answers that call. It presents an alternative and well-documented assessment of the tragedy of Srebrenica, and of the suffering of all the constituent peoples of former Yugoslavia. It is an invaluable document. Of course, there will be those who will disagree with the report's perspective. But if we are to open a discussion that has been closed to all but the faithful, if we are to prevent similar tragedies from occurring again, then we must take seriously the accounts put forward by the bright and discerning contributors to this document. No honest reader can doubt the credentials of these authors. And no honest reader should doubt the importance of what they have to say. I congratulate them on their scholarship and their courage.

*

Coincidentally, I have a personal reason for recalling what happened on July 11, 1995, for not only was that the day Srebrenica fell, but it was also the day that a Bosnian sniper tried to assassinate me as my vehicle, white and clearly marked as a UN vehicle, was driving over Mt. Igman on the way back to Sarajevo from a staff visit to Gornji Vakuf. A Bosnian sniper targeted our vehicle as we sped around the hairpin turns of that narrow, rutted mountain road, and it was due only to the courageous efforts of Bruno Chaubert, the Corsican warrant officer who was my driver, that we survived. We knew from the trajectory of the bullet, and the fact that we had identified ourselves only minutes earlier at a Bosnian army checkpoint, that the sniper who fired on us was in Bosnian government controlled territory, and that he knew who we were. Actually, the sniper had targeted the driver, because he knew if the driver had lost control, then the vehicle and all its passengers would have gone over the mountain. At the time, however, I chose not to publicize the event because the Bosnian government would have denied it, and the UN would not have protested, given its gaping lack of credibility with the Bosnian government. But the message was clear. The Bosnian government considered the UN to be its enemy.

*

When I think back on the atmosphere at UN headquarters in Sarajevo in the days leading up to fall of Srebrenica, I think mainly of confusion. UK General Rupert Smith, the UNPROFOR commander in Sarajevo at the time, when speaking of the military situation in the theater, was fond of saying "We have no intelligence". NATO was unwilling to share with the UN whatever intelligence it had, and the UN had very few intelligence resources of its own. The UN had no satellites, and its unarmed military observers (UNMOs) were not authorized to gather intelligence. Of course they did, but they were limited in what they could collect. General Smith was on target. We had very little intelligence regarding what was happening in and

around Srebrenica.

When the Serbs first began moving on Srebrenica, we had no firm idea of the size of their forces or of their intentions. In fact, most of the Western European officers, including those of the UK, thought the Serbs were just going to lop off the southern third of Srebrenica in order to be able to save mileage when transporting troops and supplies across Bosnia from Serbia and points east. The Serbs were terribly strapped for fuel. If they could cut across the southern third of Srebrenica instead of going around it, they could save 40-50 kilometers. Besides, they appeared not to be attacking from the north, and not to be creating a pincer movement that would have signaled their intention to take the whole of Srebrenica.

Only the Russians knew what was happening. The Russians in our command that I talked to at the time smiled when I asked about Serb intentions in Srebrenica. They knew the Serbs were going to take all of Srebrenica, and if possible the other enclaves of Zepa and Gorazde. "It's only reasonable," one Russian officer said to me.

Meanwhile, General Kees Nicolai, a Dutch national and UNPROFOR Chief of Staff, was on the phone constantly to The Hague, to discuss whether or not NATO should bomb. Sentiment was divided. There were about 300 lightly-armed Dutch soldiers in Srebrenica, scattered among the local population, and they would be at risk. And the Dutch public would not take lightly having their soldiers killed by NATO bombs, or being taken hostage in a country where their presence was dubious. The Dutch government might even fall.

And then there was the weather. Clouds, then sun, then clouds again. It was unpredictable, weather satellites notwithstanding. Anyone today who says otherwise is stretching the truth – in other words, lying. Yes, we had regular weather reports, but they changed constantly. Meanwhile, the laptop bombardiers, particularly those in faraway Washington, kept demanding air strikes. But to European powers, the demands of the United States, which had no troops on the ground and was tardy in paying its assessments, seemed like those of a proverbial cowboy – full of bravado and recklessness, but short on wisdom. And while certain elements in Washington seemed willing to fight to the death of the last Dutch soldier, other nations with troops on the ground that might have been killed or taken hostage were not so eager to welcome NATO intervention.

*

Once the takeover of Srebrenica had been completed, I decided I would try to go there. Obviously, I would not have been allowed to enter while the fighting was going on. But once it was over, I thought I might be able to bring an international presence to the scene, and perhaps negotiate the safety of the survivors. I was able to get through by satellite phone to Bosnian Serb Vice President Nikola Koljevic in Pale. I told him I wanted to go to Srebrenica, and I wanted to bring General Nicolai with me. Koljevic returned my call within the hour and said he had cleared the way for me to come alone. General Nicolai would have to stay in Sarajevo. I would meet Koljevic in Pale, and we would go together to Srebrenica. I then called my headquarters in Zagreb to tell them I intended to go to Srebrenica, even though I knew the Bosnian Army might not let me out of Sarajevo, or might never let me back in if I left. I thought it was worth a try. As anyone involved in humanitarian work will attest, there is nothing that gives one a rush like the prospect of being able to save hundreds, perhaps thousands, of lives.

My headquarters in Zagreb, however, suggested that I should stay in Sarajevo, and send instead to Srebrenica one of my staff, a former U.S. military officer now with the UN in Tuzla. I said I would consider it, but the fact was that no other UN officer in Bosnia had the trust of the Bosnian Serbs. Zagreb didn't understand. It was not a matter of sending a UN representative. It was a question of sending me or no one.

"reus lucius" <reus_lucius@yahoo.com>

Van:

I had to make a quick decision, and I had no one to consult. General Smith was busy; General Nikolai was busy. And neither would not have told me what to do anyway. It was my decision. I knew that my trip to Srebrenica would be resented by the Bosnian government. As for danger, if I were with Koljevic, I would be safe in Serb territory. The danger would be from the Bosnian government when I returned. They had already blamed the UN for the fall of Srebrenica. They had already tried once to assassinate me.

Looking back now, I doubt if it would have mattered whether I went to Srebrenica, even though at the time I had hoped it would. General Mladic was not about to be deterred or dissuaded from his chosen course of action by my presence. In any case, I decided not to go for a reason that I think was sound. I didn't want to be used.

I imagined myself on television shaking hands with General Mladic as if I were endorsing whatever was happening. No, I'd had enough of Balkan theater. I called Koljevic and told him I wasn't coming.

*

In the years since Srebrenica fell, the name itself has become a buzzword for allegations of Serbian genocide. Books have been written, reports have been compiled, and radio and television broadcasts have saturated the air waves with "evidence" of this crime against humanity. The United Nations Security Council has convened an international tribunal in The Hague to "prove" this pre-trial judgment. It would not be an exaggeration to say some journalists and aspiring politicians have made careers out of promoting this allegation.

But the situation is a bit more complicated than the public relations specialists would have us believe. That there were killings of non-combatants in Srebrenica, as in all war zones, is a certainty. And those who perpetrated them deserve to be condemned and prosecuted. And whether it was three or 30 or 300 innocent civilians who were killed, it was a heinous crime. There can be no equivocation about that. At the same time, the facts presented in this report make a very cogent argument that the figure of 7,000 killed, which is often bandied about in the international community, is an unsupportable exaggeration. The true figure may be closer to 700.

The fact that the figure in question has been so distorted, however, suggests that the issue has been politicized. There is much more shock value in the death of 7,000 than in the death of 700.

There is also evidence in this report that thousands of Serbs were massacred, expelled, tortured, raped, and humiliated during the wars within former Yugoslavia. The international community has not seen fit to publicize these atrocities with as much vigor as it has those of Srebrenica. That simple observation does not justify what occurred in Srebrenica. But it is another piece of the puzzle that explains the anger of the Serbs when they assaulted Srebrenica. In May 1995, for example, just two months before Srebrenica fell, the Croatian army captured Western Slavonia and expelled 90 per cent of the Serb population in that region. Serbs had lived in Western Slavonia for hundreds of years. But the international community said nothing about those expulsions; in fact, it applauded the Croatian action, as though the Serb civilians deserved what had happened. To massacre Croats or Bosnians or Kosovars was genocide. To massacre Serbs was regarded appropriate retribution. Clearly, the international community has not seen fit to consecrate the massacres of Serbs with monuments. Instead, it has issued arrest warrants for Serb leaders.

*

There are several points to be made in any consideration of what happened at Srebrenica on July 11, 1995. First, one has to realize that the tragedy of Srebrenica was part of a larger tragedy, and that the attempt to interpret the wars in former Yugoslavia in terms of what happened at Srebrenica, to present that one event as a microcosm of the larger picture, is an attempt to distort the larger picture and to demonize one of its actors. The experience of Srebrenica must broaden our understanding of history, not diminish it.

What happened in Srebrenica was not a single large massacre of Muslims by Serbs, but rather a series of very bloody attacks and counterattacks over a three-year period, which reached a crescendo in 1995. And the number of Muslim dead in the last battle of Srebrenica, as BBC reporter Jonathan Rooper has pointed out, was most likely in the hundreds, not in the thousands. Moreover, it is likely that the number of Muslim dead was probably no more than the number of Serbs that had been killed in Srebrenica and its environs during the preceding years by Bosnian Commander Naser Oric and his predatory gangs.

Foreign interventionists are fond of praising themselves for having invaded former Yugoslavia for what they refer to as "humanitarian reasons". But there has never been a war fought for humanitarian reasons, and the wars in former Yugoslavia at the end of the 20th century were no exception.

The events at Srebrenica in July 1995 did not occur in a political vacuum. In fact, they might never have occurred at all if Yugoslavia had not been forcibly dismembered against the will of 45 percent of its people, the Serbs. (Serbs were about 31 percent of pre-war Bosnia). The break-up of Yugoslavia, in fact, was contrary to the Yugoslav Constitution, which required that all three of the main populations of Yugoslavia had to agree to any partition of Yugoslavia. And of course, the Serbs never agreed. In my book, *Dubious Mandate*, I report the following question, which was posed to me by a Bosnian Serb: *why, after 50 years as a Yugoslav, should I suddenly be told I'm a minority in a Moslem State, when I was never even given a choice?*

People can get very angry when you take away their country.

Today, one can only imagine what might have happened in the Balkans if diplomacy had been given a better chance, if NATO had not had the ambition it had to push eastward, up to the borders of the former Soviet Union, to annex what is now being called "the new Europe". It is possible – not certain, but possible – that in due time there might have been a *peaceful* break-up of former Yugoslavia, probably along different boundary lines. But the decisions to fracture former Yugoslavia were taken precipitously, by minority communities *within* Yugoslavia, and were driven by powerful forces *outside* Yugoslavia – namely, those of NATO, especially the newly-reunited Germany.

One of the big lies we heard during the wars in Yugoslavia was that NATO had to intervene because there was danger the conflict would spread. But no group within former Yugoslavia had ambitions outside of Yugoslavia. It was the nations outside Yugoslavia that had ambitions inside Yugoslavia.

When the greatest military power of all time has an identity crisis, the world is in danger. With the end of the Cold War, NATO's role as a defensive alliance ended. There were those who said that NATO should have been dissolved, now that there was no more Soviet Union. But there were also those – many of whom were bureaucrats benefiting from the existence of such a massive organization – who said NATO should now be used as a weapon to forge "democracy" around the world – in other words, it should be used to promote the global economy, and make the world free for Coca-Cola. Four of the six constituent republics within former Yugoslavia agreed to this immediate transition to "democracy". Serbia did not, and it paid the price. In fact,

everyone in former Yugoslavia paid the price, and Srebrenica was part of that price.

Post mortem studies of events in the former Yugoslavia, including those by the United Nations, have cited the international community's inability to recognize "evil" as the main reason for its being unable to end the wars of the 1990s in the Balkans. If such self-delusion were not so tragic, it would be comic. Wars have never been fought to destroy evil, no matter what religious zealots may assert. Wars have been fought for economic, political, strategic and social reasons. The wars of the 1990s in the Balkans were no different. It was geopolitics, not original sin, that drove NATO's ambitions.

But take this quixotic assertion about evil one step further. As I have asked in my book *Doomed in Afghanistan* (Rutgers University Press, 2003), are we to prepare peacekeepers for deployment in the world's trouble spots by giving them EAT (Evil Awareness Training)? Must the world's leaders receive religious instruction on the nature of evil before they can be effective interlocutors and diplomats?

This abstract flummery about evil has an even more insidious dimension, in that implies that the only effective action is military action; therefore, NATO should have acted sooner to bomb the Serbs, a people clearly demonic for not wanting to have its country dismembered. Trying to understand why one party to the conflict acted as it did is not an option for the Ayatollahs of the international community.

And there is still more mischief that flows from this assertion that policy decisions should be made on the basis of evil awareness. If recognition of evil is to be the basis for military intervention, then who shall be The Grand Inquisitor? Who shall decide who is evil? The answer is not very difficult to imagine. Apparently, the most powerful nations, themselves exemplars of The Good, shall determine who is evil. And for now, the Inquisitors, the identifiers of evil in the Balkans, reside in The Hague.

*

On 21 August 2000, a blue-ribbon panel on UN Peace Operations issued a report that sought to provide direction for future peacekeeping operations in light of lessons learned from several operations during the 1990s, that in former Yugoslavia among them. In its report the Panel had this astonishing paragraph:

Impartiality for United Nations operations must therefore mean adherence to the principles of the Charter: where one party to a peace agreement clearly and incontrovertibly is violating its terms, continued equal treatment of all parties by the United Nations can in the best case result in ineffectiveness and in the worst may amount to complicity with evil. (UN document A/55/305)

And what should the peacekeeping forces do in such a case in order to ward off "complicity with evil?" The Panel suggests that the peacekeepers should transcend their mandate and behave in accordance with the higher principles of the Charter. In other words, the mandate of the peace keeping force, a mandate diligently negotiated by the Security Council, should be abandoned if Satan is spotted on the horizon. This is the lesson learned, the Panel would have us believe. And if this lesson had been learned before the Balkan wars of the 1990s, NATO would have bombed the Serbs much sooner, is the undeniable implication. Thus, the vendetta continues against a country whose great sin was its refusal to be dismembered in order to make way for the global economy.

For the record, the United Nations has never worked in such a fashion. The normal procedure is for the Security Council to adopt a resolution containing a mandate for its peace

keeping forces. Each mandate is unique, depending on the situation. If a mandate proves to be ineffective, then the Security Council can change that mandate. Those nations that voted for a mandate do not appreciate having it changed at the whim of those who claim to have sighted Evil. If a mandate is to be changed, it must be changed by those who adopted it.

*

There is one more general comment I must make, by way of background, about the wars in former Yugoslavia, and that comment involves the concept of *historical memory*. We allow certain peoples to have historical memory. We allow the Jewish people to remember the Holocaust. And they *should* remember it. It was a terrible tragedy. But we do not allow the Serbian people to remember their massacre during World War II at the hands of the Nazis, whose puppets at the time were Bosnian and Croatian fascists. This is not to say that *all* Bosnians and Croats were Nazi collaborators; but the Croatian *Ustaše* regime, which included Bosnia, was. And why should Serbs *not* have been suspicious and angry when they were suddenly told that vast numbers of their people were about to become minorities in new countries that were their killers during World War II? Especially when the Serbs had never even been consulted! They would have been crazy *not* to be anxious. Imagine if a decade ago the people of Israel had been told that they would immediately become a minority in Yassir Arafat's Palestine. My question is, why did the international community not understand the perplexity, the anger, and the historical memory of the Serbs?

The events at Srebrenica in July 1995 had a history. To begin with, when it and other towns in Bosnia were declared safe areas, those areas were never "delimited". In other words, no one had specified what were the legal boundaries of Srebrenica. That meant there was no definition as to where demilitarization was supposed to end. The town of Srebrenica was generally considered to be within the safe area, but from the town outward there was a large region comprising villages, forests, and hills, which were not considered part of the safe area. Thus, if those areas were attacked, or if an attack were launched from there, either by Serb or Bosnian armies, the UN had no right under its mandate to intervene unless the attack were directly against UN soldiers, in which case they could exercise the right to self-defense.

And let me assure you, there *were* attacks on Serb villages in the region, and they *were* launched from within the safe area of Srebrenica.

Here is a comment by two Dutch journalists, Jan Willem Honig and Norbert Both, from their book entitled: *Srebrenica: Record of a War Crime*:

On 16 April 1993, the Security Council adopted Resolution 819, which declared Srebrenica a safe area. The resolution was dangerously inconsistent . . . The Council agreed on creating a safe area without specifying what the "area" was and how its safety could be achieved . . . The Council firmly placed the onus on the Serbs and the Muslims to make Srebrenica safe. UNPROFOR's role would simply be to "monitor" the humanitarian situations. (pp. 103-104)

Meanwhile, the main threat in Srebrenica to any legitimate cease fire was the Bosnian commander in the area, Naser Oric, who used Srebrenica as a base for his murderous forays into Serbian villages in the countryside. Once again, let me quote Honig and Both:

The Dutch were blamed for the perceived failure of the UN to do enough for the people of Srebrenica. Matters were not helped by the character and behaviour of the dominant personalities in the enclave. Naser Oric, the overall military commander, and his two main "brigade commanders", Zulfo Tursunovic and Hakija Meholic, appeared to the Dutch to be little more than gangsters, who terrorized the refugee population and

profited greatly from the war. These men jealously protected their own fiefdoms. As the refugees were not represented in the local governments, international aid agencies suggested in the second half of 1993 that the refugees should elect their own representative to assist in the distribution of food. The man was found murdered the day after his election.

Oric and his cronies were also responsible for much of the trouble with the Serbs, which stemmed from Muslim raids on Serb communities just outside the enclave. Also, Oric's men had the disconcerting habit of taking up positions close to the Dutch and then opening fire on the Serbs, hoping to entice them and the Dutch into a firefight. (pp. 132-133.)

Two other journalists, Laura Silber and Allan Little, who will never be accused of being sympathetic to the Serbs, note in their book *Yugoslavia: Death of a Nation*, that "on January 7, 1993 (the Orthodox Christmas), Oric's forces launched a surprise attack on Serb positions to the north, killing Serb civilians and burning their villages." (pp. 265-266) Serb sources claim Oric massacred as many as 2,500 Serbs on this occasion. Even allowing for exaggeration in the count, there is no doubt that the number slaughtered was substantial, brutal, and not to be forgotten. And this attack occurred only three months before Srebrenica was declared a safe area. In short, Serbs had good reason to doubt that Srebrenica would ever be safe for them so long as Naser Oric and his gang were operating there.

In his report issued on 30 May 1995, the UN Secretary-General had this to say about the Bosnian Government's provocations from the safe areas:

The party defending a safe area must comply with certain obligations if it is to achieve the primary objective of the safe area regime, that is, the protection of the civilian population. Unprovoked attacks launched from safe areas are inconsistent with the whole concept.

In recent months, (Bosnian) government forces have considerably increased their military activity in and around most safe areas, and many of them, including Sarajevo, Tuzla and Bihac, have been incorporated into the broader military campaigns of the government side. The headquarters and logistic installations of the Fifth Corps of the government army are located in the town of Bihac and those of the Second Corps in the town of Tuzla. The Government also maintains a substantial number of troops in Srebrenica (in this case, a violation of a demilitarization agreement), Gorazde and Zepa, while Sarajevo is the location of the General Command of the government army and other military installations.

Please note that in his report, the Secretary-General refers to *all* the safe areas, not just Srebrenica. And just as Srebrenica could not be isolated then in any discussion of the Bosnian Government's military campaigns, it should not be isolated now in any discussion of what happened in Srebrenica three months later when Serb forces overran the town. From a military standpoint there was no question that the Bosnian Serb army had to react to military attacks from the enclaves. The safe areas in eastern Bosnia were like holes in a blanket. All of the enclaves were behind Serb military lines, and had to be closed off. Not only did they pose a military threat, but their location forced Serb forces to detour around them and waste precious fuel in a time of war. As the Russian officer in Sarajevo had said to me, it was only "reasonable" that the Serbs should capture the eastern enclaves.

(And while I am on the subject of fuel, let me point out how foolish it is to allege, as some have alleged, that the Serbian army loaded hundreds of its victims at Srebrenica into refrigerated trucks, and transported the bodies to some obscure site, and then buried them in

mass graves. Where would the Serbs have found the fuel to perform such an operation? I can personally recall when UNPROFOR had to give the Serbian army fuel to withdraw Serbian tanks from the exclusion zone around Sarajevo. The Serbs, whatever their political agenda, didn't have the fuel to move hundreds or thousands of bodies anywhere, not in refrigerated trucks, not in any trucks.)

Back to military concerns. It was evident by July 1995 that the Bosnian Serb army could not continue to allow five enemy bases to exist behind its front lines. Mind you, I am not speaking about the humanitarian issue here, because I have never, and will never, condone the slaughter of civilians. But it would be irresponsible to ignore the military aspect of the campaign in eastern Bosnia when discussing Srebrenica, just as it would be foolish to ignore the historical process that led up to the events of July 1995.

Today in Bosnia there is a campaign of disinformation that has all but buried the facts along with the bodies. To pretend that the events in Srebrenica were a microcosm of any sort is to take an oversimplified, fast-food view of history. One isolated event does not explain a process as complicated as war. History is not a collection of sound bites. History is a process with several watersheds, and to understand Srebrenica one must understand the watershed of NATO's identity crisis.

As part of that campaign of disinformation, the authors of recent reports about Srebrenica, both inside and outside the UN, have judiciously avoided interviewing those in the know who might not have told them what they wanted to hear. For example, the authors of the first comprehensive United Nations report on Srebrenica, entitled "The Fall of Srebrenica," issued in the fall of 1999, never interviewed me, and did not list my book in their short bibliography, even though I was the ranking UN official in Bosnia at the time of the takeover of Srebrenica. Nor was I alone in being ignored by the compilers of politically correct history.

In my case, my major error was that I dared to *defend* the United Nations at a time when it was fighting as hard as possible to be a scapegoat. UN leadership, which was desperately trying to curry favor with the United States in order to prevent the world organization from completely collapsing, could not afford to criticize the world's only superpower. The United States, which had been useless in Rwanda, embarrassed in Somalia, and frustrated in former Yugoslavia, needed a sacrificial lamb. And because I refused to be part of the UN's *mea maxima culpa* campaign, I was ignored. There were others too, prominent intellectuals, who were ignored in the flurry of reports that emerged, "studies" righteously denouncing the United Nations for not having recognized the existence of evil. But one day their story, our story, must be heard if one is ever to understand the history of Srebrenica, of former Yugoslavia, of Europe, and of the world. The beginnings of that untold story, hitherto marginalized by official renditions, are here for all to read in this report.

— July 2005
New York City

Was Srebrenica een HOAX? (deel 1)

Over wat breed aandacht kreeg en wat er onder de tafel bleef

Door Jan Cleton

Jaren na dato, en ruim na het overlijden van Milošević, kwam Carla del Ponte, de hoofdaanklager van het Joegoslavië Tribunaal, in een interview met Paris-Match met nieuwe 'feiten' over wat zich voorafgaande aan het Srebrenica-drama in juli 1995 afgespeeld zou hebben. De Srebrenica-genocide zou volgens haar een afspraak tussen Milošević, Karadzic en Mladic geweest zijn. 'Feiten' die weer gewillig door de westerse media uitvergroot werden, maar ook tot gevolg hadden dat de discussie over Srebrenica weer enigszins op de voorgrond kwam bij monde van kritische waarnemers. Kritische waarnemers waar wij van de AFVN / BvA ook zeker toe behoren.

In "de anti fascist" hebben we regelmatig aandacht besteed aan hetgeen zich in de laatste decennia afgespeeld heeft in Joegoslavië. (zie bijvoorbeeld in de AF2005-3 het artikel "Srebrenica video") Daarnaast hebben wij ook regelmatig artikelen geplaatst over de voortgang van het proces tegen Milošević van de hand van Nico Steijnen, die in die periode regelmatig contact had met Milošević en in bepaalde opzichten als zijn zaakwaarnemer optrad. Ook heb ik persoonlijk, door onvoorziene omstandigheden, mee mogen werken aan de Nederlandstalige uitgave van het boek van Robin de Ruiter over Milošević en het Joegoslavië Tribunaal. Voordien had ik de inhoud van het boek Blufpoker van Michel Collon ook met grote interesse bestudeerd en dus mag ik mezelf als redelijk ingevoerd in de problematiek beschouwen.

Al met al van mijn kant reden om u een aantal gegevens over 'Srebrenica' aan te bieden met een wat andere invalshoek als de massaal aanvaarde visie die u door de gevestigde media voorgeschoteld kreeg.

Laat ik beginnen met het hoofdstuk over Srebrenica uit het voornoemde boek van Robin de Ruiter en wat Slobodan Milošević tijdens het proces zei over "Srebrenica".

HET GEHEIM VAN SREBRENICA

Nadat de Serviërs de onder toezicht van de VN-troepen staande 'moslimenclave Srebrenica' zonder moeite en met medeweten van het Westen veroverd hadden verbroederden de Nederlandse blauwhelmen zich met de Serviërs en keken toe hoe moslimjongens en mannen apart gezet werden. Er werd beweerd dat kort daarop duizenden van hen door de Serviërs doodgeschoten zouden zijn. Op 13 maart 2000 werd als bewijs hiervoor een foto van een massagraf in Srebrenica aan de Bosnisch-Servische generaal Krstic voorgelegd en vervolgens werd hem de dood van achtduizend mensen ten laste gelegd. Generaal Krstic werd in Den Haag tot vijfendertig jaar gevangenisstraf veroordeeld wegens zijn door het Joegoslavië Tribunaal bewezen geachte rol bij de moord op duizenden mensen van islamitische afkomst tijdens de bezetting in 1995 van de stad Srebrenica door het Bosnisch-Servische leger.

Nu blijkt uit documenten van de Duitse overheid en andere onderzoeksrapportages dat er geen keiharde bewijzen bestaan voor etnische zuiveringen of

achtduizend, maar tweeduizend lijken in en rond Srebrenica teruggevonden zijn. De bevindingen wetenschappers zijn nooit publiek gemaakt! Eer persconferentie met fotomateriaal werd door hun meerderen vrijdeld. Waren de bevindingen van wetenschappers geen mooie kans geweest om hun wetenschappelijk onderbouwde bewijzen voor te leggen? Men mag zich afvragen waarom de ontdekkingsdeze gerechtelijke experts niet gepubliceerd mochten worden. Misschien omdat de uitkomsten van hun onderzoek de visie en theorie van het Tribunaal ondersteunden? Misschien omdat niet bewezen kon worden dat de soldaten van Krstic helemaal geen duizenden krijgsgevangenen vermoord hadden? Misschien omdat het bij het gevonden massagraf helemaal niet om een oorlogsgraf ging? Is de massamoord van Srebrenica misschien geënschermd? Op 11 juli 2005 heeft de 'Srebrenica Research Center' een persconferentie in het gebouw van de Verenigde Naties in New York een tweehonderd pagina's tellend rapport gepresenteerd, met als titel: Srebrenica: A Politics of War Crimes. Het rapport veegt de vloer met de officiële versie over de gebeurtenissen in de enclave in 1995. Het komt met onweerlegbare bewijzen dat zowel de omvang van het aantal slachtoffers als de versie die door regeringen en de media wordt gegeven, berusten op misleidende manipulatie. Het wordt een totaal verwrongen beeld van de gebeurtenissen gegeven. Het rapport werd op de persconferentie gepresenteerd door enkele hoge VN-functionarissen: Phillip Corwin, hoofddeskundige van de 'VN-Center for Civiele Zaken' en Carlos Martino Branco (kader 1) die de militaire VN-waarnemers uit Srebrenica heeft ondervraagd. Beiden waren destijds in Bosnische aanwezig.

Op 27 september 2002 verklaarde Milošević in zijn openingsrede tijdens het begin van het Joegoslavië Tribunaal: "Ik wil dat de waarheid over deze war misdaden in naam van de rechtvaardigheid aan het licht komt. Uit de volgende informatie moge blijken dat 'Izetbegovic', Srebrenica gebruikt heeft voor zijn politieke machinaties. Op 1 juli 1995 vond er een bijeenkomst plaats bij de burgemeester van de stad Zvornic, een moslim. In zijn huis sprak Izetbegovic twee vertegenwoordigers van de Moslimregering in Sarajevo en met vertegenwoordigers van soldaten van de republikeinse leger van Srpska. De laatste vertegenwoordigers stonden echter niet onder het commando van het leger van Srpska, maar onder

commando van de Franse inlichtingendienst. En heren kwamen overeen om Srebrenica plat te w... niemand anders! Alle informatie wijst erop dat... generaal Mladic noch generaal Krstic, hier ook... vanaf wist. Ze werden er echter wel voor

februari 2007

De Anti Fascist

veroordeeld. Onder dezelfde leiding werd de dezelfde groep huurlingen een jaar later naar Zaïre gestuurd om Mobutu te steunen en de revolutie daar de kop in te drukken. Deze groep soldaten kocht de wapens in die nodig waren voor Srebrenica. De kern van het Franse plan was om de oorlog in Bosnië door een militaire ingreep van de NAVO te laten stoppen. En het voorwendsel voor een dergelijk ingrijpen moest een volkerenmoord zijn die het Servische leger zou worden aangerekend. Dit zou de onderhandelingspositie van het Servische leger verzwakken. De aanwezigheid van Ratko Mladic in Srebrenica zou bevestigen dat hij de aanstichter was, zodat hij in Den Haag kon worden veroordeeld voor volkerenmoord. De internationale gemeenschap kon op die manier maatregelen nemen. En zo geschiedde."

Op 1 juni 2005 werd tijdens het Joegoslavië Tribunaal in Den Haag een video vertoond waarop een duidelijk verband tussen Milošević en het bloedbad van Srebrenica te zien zou zijn. Op de video zouden de executies van zes moslims te zien zijn. De beelden werden nooit volledig op televisie uitgezonden om de 'kijker te beschermen tegen de gruwelijke beelden'. Op de video was alleen te zien hoe een man in het gras viel terwijl kort daarvoor een gewerschot te horen was. Op deze video blijkt uit niets dat het hier om executies uit Srebrenica anno 1995 gaat. Voor Carla del Ponte was het echter een duidelijk bewijs tegen Milošević. De zeldzame logica van Carla del Ponte bestaat erin dat als Serviërs zes moslims doden, Serviërs ook achtduizend moslims gedood hebben.

Milošević heeft stelselmatig ontkend dat hij ooit ook maar iets te maken had met de gebeurtenissen in Srebrenica. "Deze video is een willekeurig gemonteerde film zonder een enkel bewijs van plaats en datum. Uit niets blijkt dat dit slachtoffers van Srebrenica zijn", aldus Milošević! Elk bewijs dat Milošević in verband bracht met Srebrenica waar volgens het Tribunaal achtduizend moslims stierven, werd consequent door hem weerlegd. Milošević legde haarfijn uit dat de Verenigde Naties betrokken waren bij het bloedbad in Srebrenica en daarom werden de transcripties van het Joegoslavië Tribunaal ook zwaar gecensureerd. In feite was Srebrenica een zogeheten 'veilige zone'. De vredesmacht hield zich opzettelijk afzijdig en men gaf Milošević de

Zoiets verzwijgen staat haaks op onafhankelijke journalistiek! Hun kleding is ogenschijnlijk al e... correct als hun politieke houding en met een blij waarachtige integriteit verkopen ze zelfs de sluv propaganda als de waarheid. Ze doen dit echter, volgens de wens van hun broodheren en ze liggen moment van wakker.

Om een misverstand te voorkomen: Terecht zijn Serviërs om hun fanatisme tegenover de minder Bosnië bekritiseerd. Maar voordat dat gebeurde moslims minstens even misdadig tekeer gegaan Serviërs. Servische troepen, waarschijnlijk para... hebben in juli 1995 verschrikkelijke excessen en misdaden begaan, daar bestaat geen twijfel over echter sprake van een escalatie van geweld en tegengeweld, want ook de Kroaten en de moslin naar vermogen geplunderd, verkracht en vermo... in elke oorlog laden alle strijdende partijen schu wegens begane gruweldaden. De Servische slac... zijn echter nooit in beeld gekomen, terwijl het a... slachtoffers onder moslims sterk werd overdrev... Slobodan Milošević zei tijdens een twee uur dur interview met de journaliste Elisabeth Vinmout voor de Washington Post: "Wij zijn niet van me de moslims en de Kroaten minder huisgehouden in Bosnië dan de Serviërs. Wij hebben ons best ; om alle gruweldaden zoveel mogelijk een halt te roepen." In Der Spiegel verklaarde zijn vrouw M Markovic, dat er wel degelijk Servische soldaten politiemensen waren die excessief geweld uitoe... dat zodanig geweld niet binnen de 'normale' verdedigingsstrategie paste. Volgens haar werde gebruikers van overmatig geweld echter streng t <<Einde hoofdstuk>>

Bij het lezen van het voorgaande hoofdstuk moeten rekening mee houden dat het Bosnisch-Servische le Karadzic bestond uit een allegaartje van de samenle plekke. Daaronder bevonden zich o.a. ook aanhang Cetniks, de anti-communistische tegenstrevers van i partizanen die in de Tweede Wereldoorlog onder he van Tito' vochten, en andere rechtse elementen. Kai was in feite een vertegenwoordiger van de bourgeois Srpska. Srpska met als hoofdstad Pale, zoals de ho van Bosnië, Sarajevo, ondanks 40% Servische inwo

schuld van dingen die er niet gebeurden. Er zou zelfs nog aan toegevoegd kunnen worden dat de commandant van het onder VN-vlag aanwezige Dutchbat, overste Karremans, de aan de Franse collega's gevraagde luchtsteun niet kreeg. Een bewijs te meer van de Franse betrokkenheid of toeval? Overste Karremans werd na terugkomst in Nederland met een sneltreinvaart weggepromoveerd naar de VS om lastige vragen van de media te ontlopen.

Iedereen die dit leest zal zich verbazen over de vooroordelen van het Joegoslavië Tribunaal en de publieke media. Ze gaan zonder uitzondering voorbij aan de werkelijke geschiedenis van Srebrenica (en wijde omgeving JC) dat gebukt ging onder de bloedbaden die Bosnische moslims met grote regelmaat aanrichtten onder de Servische bevolking.

aangemerkt mag worden als een bolwerk van de Bosnische moslims onder leiding van Izetbegovic. Tijdens de beschietingen van en in Sarajevo, het in die tijd bekende media-verhaal van de sluipschutters, waren er dan verschillen welke wijk van Sarajevo het betrof. Was het wijk met overwegend moslims, of overwegend Serviërs? Het verschil werd door de media niet duidelijk gemaakt, gevolg dat uitsluitend de Serviërs daarvoor verantwoordelijk werden gesteld.

Waarmee ik maar aan wil geven hoe complex de situatie van Joegoslavië was. Uiterlijk en qua kleding vrijwel praktisch geen onderscheid te maken wie of wat me vertegenwoordigde!

Dit gegeven gaf ook de imperialistische krachten, die op de onderwerping van Joegoslavië in hun belang ook het Joegoslavië Tribunaal onderdeel van is, de mogelijkheid de publieke opinie op grove wijze te manipuleren.

februari 2007

De Anti Fascist

Vertaling: Denise Grobбен

Was Srebrenica bedrog?

Ooggetuigenverslag van een voormalige Militaire Waarnemer van de Verenigde Naties in Bosnië

door Carlos Martins Branco

Global Research 24 juli 2005

Origineel gepubliceerd door GlobalResearch.ca, 20 april 2004

Dit gedetailleerde verslag, dat door de voormalige Militaire Waarnemer van de VN Carlos Martino Branco voor het eerst werd gepubliceerd in 1998, roept ernstige twijfels op over de uitspraak in hoger beroep van het Joegoslavië Tribunaal in Haag dat 'in 1995 in Srebrenica genocide is gepleegd'. "...Servische eenheden in Bosnië pleegden genocide op de Bosnische Moslims (...). Al wie genocide bedenkt en uitvoert is erop uit om de mensheid te ontdoen van zijn rijke verscheidenheid aan nationaliteiten, rassen, etniciteiten en religies. Dit is een misdaad tegen de menselijkheid, waarvan de schade niet alleen gevoeld wordt door degenen die direct getroffen worden door de vernietiging, maar door de hele mensheid.

Onder deze vooronderstellingen werd Radislav Krstic 'schuldig bevonden aan medeplichtigheid aan genocide' en tot vijftig jaar gevangenisstraf veroordeeld.

Bekijk voor het volledige verslag van het oordeel van 14 april 2004 het persbericht van het Joegoslavië Tribunaal (9 april 2004): <http://www.un.org/icty/pressreal/2004/p839-e.htm>

Michel Chossudovsky, 20 april 2004

Voorwoord van de auteur

Ik was werkzaam in Bosnië tijdens de oorlog en specifiek tijdens de val van Srebrenica.

Je kunt het met mijn politieke analyse eens zijn of niet, maar je

Ik was UNMO [United Nations Military Observer - Militaire Waarnemer Verenigde Naties] Deputy Chief Operati van de UNPF [United Nations Population Fund - Bevolkingsfonds van de Verenigde Naties] (op operati en mijn informatie is gebaseerd op debriefings van Militaire Waarnemers van de VN die in Srebrenica gestatione gedurende die dagen, en op verscheidene VN-rapport nooit openbaar gemaakt zijn.

Ik heb mijn informatie niet van Ruder & Finn Global Affairs. Mijn naam komt niet voor in hun database.

Ik heb geen zin om het over aantallen te hebben en soortgelijke dingen die daar mee te maken hebben. om aan te nemen dat getallen zijn gemanipuleerd er voor propagandadoelen. Deze getallen en informatie geen goed inzicht in het Joegoslavische conflict.

Het artikel is gebaseerd op ware informatie en geeft analyse van de gebeurtenissen. Het verhaal is lange dit artikel heb beschreven.

Ik hoop dat het zal bijdragen aan het verhelderen van de daadwerkelijk in Srebrenica gebeurd is.

Was Srebrenica bedrog?

Het is inmiddels twee jaar geleden dat de moslimen van Srebrenica in handen viel van het Servische leger in is veel geschreven over die gebeurtenis. De meeste de verslagen bleef echter beperkt tot uitgebreide aandacht voor het feit, zonder echt grondige analyse. De discussie over Srebrenica mag niet slechts beperkt tot genocide en massagraven.

Srebrenica Getuigenissen

'Hij wist dat hij samen met zijn zoon zou worden gedood'

Emotionele taferelen gisteren voor het Haags gerechtshof. Nog steeds strijden nabestaanden van de massamoord in Srebrenica tegen de Staat der Nederlanden.

Arnold Karskens
DEN HAAG

'Hasan, smeeik niet langer voor mijn leven', zei Mohammed Nuhanovic, vlak voordat hij door Nederlandse militairen gedwongen werd het veilige Dutchbat-kamp in Srebrenica te verlaten. Het is de tweede dag na de val van de moslimenclave op 11 juli 1995. De meeste van de 5.000 vluchtelingen zijn afgevoerd; vrouwen met bussen naar het veilige Tuzla, de mannen naar het executie terrein. Hasan Nuhanovic (40) tolkte voor de Nederlanders en pleitte bij de hoogste Nederlandse militairen als Dutchbat commandant Karremans en diens vervanger Franken voor het leven van

zijn 20-jarige broer. Gisteren voor de meervoudige kamer in het Haagse gerechtshof, tijdens soms emotionele verklaringen van de eisers, memoreerde de oud-tolk hoe hij het verkapte doodsbericht zelf mocht mededelen. 'Vertaal aan je familie dat ze weg moeten', zei een Nederlandse kapitein. Op de basis verbleven ook zijn vader en moeder. Zijn vader had als onderhandelaar met de Servische generaal Mladic een vrijgeleide maar vertrok eveneens naar de poort waar de Serven hen opwachten.

Hasan Nuhanovic: 'Hij wist dat hij samen met zijn zoon zou worden gedood, maar hij wilde niet doorleven zonder hem.' Ook zijn moeder ging mee. Geen van zijn drie familieleden keerde levend terug; ze maken deel uit van de 7.000 omgebrachte inwoners.

Dochter Alma (26) van elektricien Rizo Mustafic, die eveneens het VN-terrein moest verlaten, noemde het

Hasan Nuhanovic. NOVUM

wegsturen van haar vader 'een grove fout'. Zij schetste haar vader als een gastvrije man die een schaap slachtte om drie bezoekende Nederlandse militairen, ondanks de grote voedselschaarste, een goede maaltijd voor te zetten. Ze sprak haar angst uit voor het vonnis, dat 10 september wordt verwacht. Een rechter die haar in een tussenvonnis al deels gelijk gaf, is vervangen. 'Ik vrees dat iemand de hele zaak wil manipuleren.'

Advocate Liesbeth Zegveld, die beide eisers vertegenwoordigt, weet in haar pleidooi de Nederlandse staat nalatigheid. De familieleden

hadden nooit mogen worden. 'In het strafrecht staat gevangenisstraf op het bloot van anderen aan de vijand. Als de dood tot gevolg heeft zelfs levenslang', zei ze om de ernst van de zaak te onderstrepen. De UNPROFOR, waar Nederland deel van was, had een humanitaire taak. Volgens de raadvrouw mag de Staat zich niet verbergen achter de massale groep vluchtelingen, beide mannen waren bekend. 'De beslissing over leven en dood ging niet over anonieme mensen.'

Landsadvocaat G.J. Houtzagers op zijn beurt pleitte dat de vorderingen moeten worden afgewezen. De elektricien Rizo Mustafic beschikte niet over een reddende pas van de Verenigde Naties omdat hij niet officieel in dienst was van Dutchbat. Ook de broer van Hassan Nuhanovic verdiende om die reden geen voorkeursbehandeling. De vader had mogen blijven maar weigerde.

Woensdag volgt het pleidooi van de derde eiser, tien vrouwen van de stichting Moeders van Srebrenica, die circa 6.000 vrouwen waaronder vele weduwen, vertegenwoordigt. Zij houden zowel de Nederlandse staat als de Verenigde Naties verantwoordelijk voor de dood van hun vaders broers en echtgenoten. o

www.depers.nl/srebrenica

p zoek naar respect van Landsadvocaat: organisatie is immuun en hoeft zich n

Mag de Nederlandse rechter oordelen over de vraag of de VN en de Nederlandse staat aansprakelijk zijn voor genocide in Srebrenica? De landsadvocaat vindt van niet.

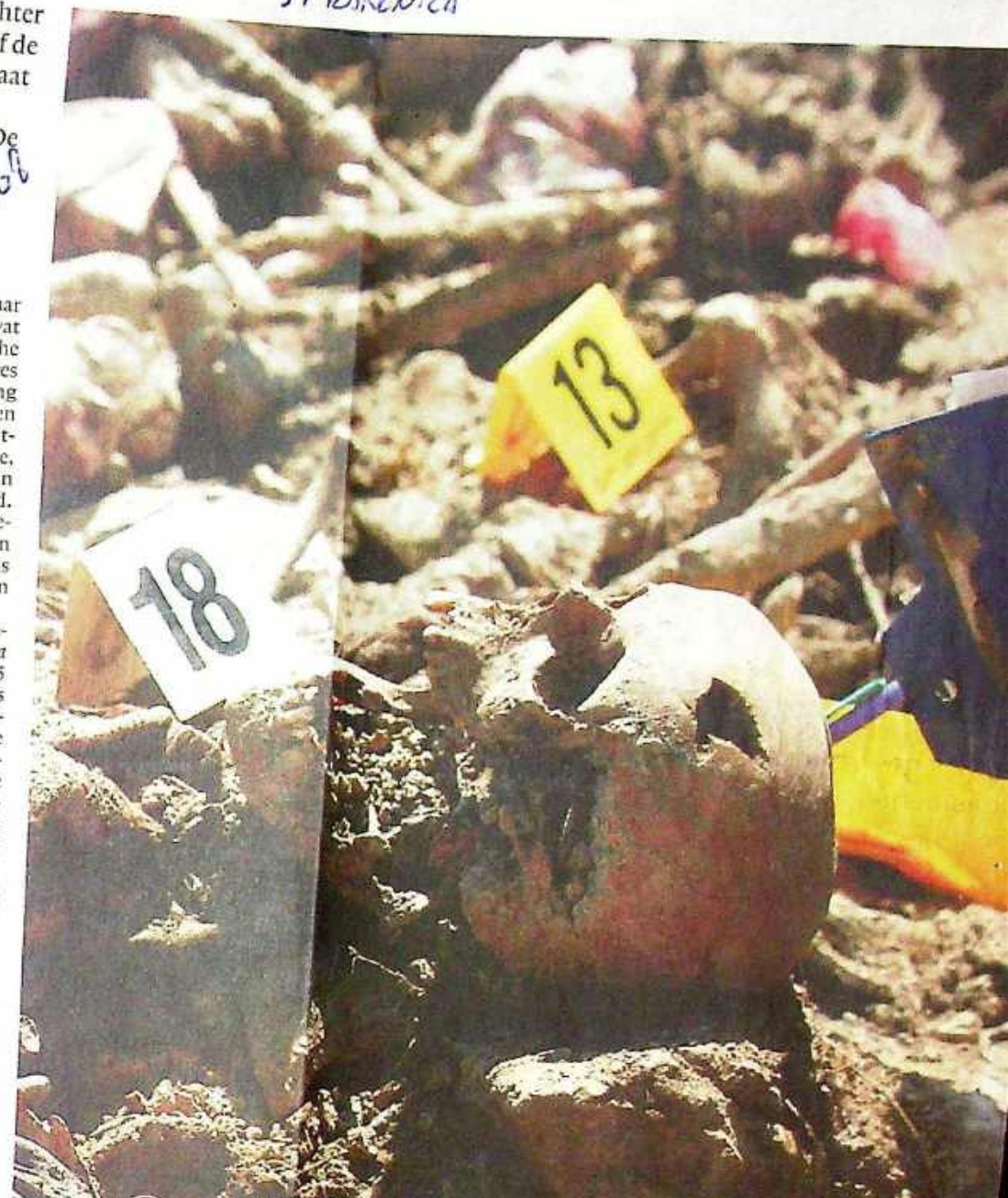
Door onze redacteur
CEES BANNING

DEN HAAG, 19 JUNI. „Kastje naar muur”, vraagt Kadira Hotic, „wat betekent dat?” De jonge Bosnische vrouw volgt het Srebrenica-proces in Den Haag en deze uitdrukking heeft ze opgevangen tijdens een schorsing. Advocaat Marco Gerritsen vat zo de twee, afzonderlijke, processen samen die deze week in het Paleis van Justitie zijn gevoerd. „De nabestaanden van de Srebrenica-genocide hebben – als het aan de landsadvocaat ligt – nergens een plek waar ze hun recht kunnen halen”, verzucht hij.

Na de val van de door de Verenigde Naties uitgeroepen safe area Srebrenica werden in juli 1995 8.000 moslims door de Serviërs vermoord. De Nederlandse VN-eenheid Dutchbat kon beloofde bescherming niet bieden. Om iedere aansprakelijkheid van de Staat der Nederlanden in het drama af te wenden, presenteerde landsadvocaat G.J. Houtzagers een juridische tweetrapsraket.

In een rechtszaak die maandag voor de rechtbank diende, legde Houtzagers alle verantwoordelijkheid bij de Verenigde Naties. De Staat is in 2002 aangeklaagd door nabestaanden van Bosnisch Dutchbat-personeel. De twee families verwijten de staat na de val van Srebrenica niets te hebben ondernomen om het eigen personeel in veiligheid te brengen. Landsadvocaat Houtzagers bestrijdt de aansprakelijkheid. Hij herhaalde de argumenten die hij al sinds 2002 hanteert: de Nederlandse VN-eenheid Dutchbat maakte deel uit van Unprofor – de VN-vredesmacht in Bosnië – en het bevel was overgedragen aan de VN. „Het handelen van Dutchbat moet overeenkomstig het internationaal recht worden toegekend aan de VN”, aldus de landsadvocaat.

Gisteren diende er een tweede Srebrenica-rechtszaak in Den

Een Bosnische forensische expert doet onderzoek bij een recentelijk ontdekt massagraf nabij Srebrenica. Foto: AP

Haag. Tien vrouwen en de Stichting Mothers of Srebrenica, die debelangen vertegenwoordigt van circa 6.000 nabestaanden, wil door de rechtbank vast laten stellen dat de VN en de Nederlandse staat aansprakelijk zijn voor genocide in Srebrenica. Het ging voorafnog

om de vraag of de Nederlandse rechter bevoegd is om deze zaak in behandeling te nemen. De Staat en de VN zijn van mening dat dit niet kan omdat de Verenigde Naties immuniteit genieten.

De onschendbaarheid van internationale organisaties is bedoeld

om hun onafhankelijkheid te waarborgen en ligt vast in het VN-handvest. De onmogelijkheid tot vervolging moet voorkomen dat nationale rechters zich in de taken van de VN mengen. Zou dat wel kunnen, dan kan de VN niet effectief optreden tegen schending van

Srebrenica-missie gaf verdubbeling trauma's

Van onze verslaggever
AMSTERDAM

Het aantal militairen dat na de val van Srebrenica last heeft gehad van post-traumatische stress (ptss), is twee keer hoger dan onder soldaten van andere missies. Zo'n 10 procent van 171 Dutchbatters die onlangs zijn geïnterviewd, had ptss-klachten.

Dit blijkt uit het boek *Herinneringen aan Srebrenica* dat dinsdag aan minister Kamp van Defensie is aangeboden. Het percentage komt overeen met eerdere schattingen van het ministerie van Defensie.

Uit onderzoek is gebleken dat het aantal soldaten met het ptss-syndroom tijdens minder netelige missies dan Srebrenica, gemiddeld 5 procent is. Uit het boek van Hendrina Praamsma, Jet Peckel en Toni Boumans blijkt ook dat de Dutchbatters meer psychologische hulp nodig hebben gehad dan soldaten van andere uitzendingen.

Zo'n 40 procent van de 171 Dutchbatters had voor langere of korte tijd psychologische hulp nodig. Normaal is dit 20 procent.

Deze groep had problemen op het werk of met hun partner. Ook raakten sommigen aan de drugs of vertoonden ze agressief gedrag.

Als reden voor het zoeken van hulp noemen de militairen hun machteloosheid tijdens de val van de Moslim-enclave, de slechte publiciteit en de schuld die ze kregen voor de moordpartijen die de Serviërs er begingen.

Het Veteranen Instituut houdt een slag om de arm ten aanzien van de cijfers, omdat niet alle vierhonderd Dutchbatters zijn geïnterviewd over hun ervaringen. 'Het kan ontzettend goed gaan met de rest of juist heel slecht', zegt directeur Schoeman. 'Tien jaar na de val van Srebrenica is er geen totaalbeeld. Wat we wel zien, is dat Dutchbatters en oud-soldaten van de Unifil-missie in Zuid-Libanon meer om hulp vragen dan andere veteranen.'

Minister Kamp erkende dat de Dutchbatters het na de val van de enclave 'heel erg zwaar' hebben gehad. Kamp: 'Ze hebben de grootste ellende van na de Tweede Wereldoorlog meegemaakt en kregen verwijten in plaats van begrip.'

TRAUMA DUTCHBATTERS

21-6-2005
Hulp voor 40 pct. na Srebrenica; opnieuw drie fotorolletjes weg

HILVERSUM — Van de Nederlandse militairen die de val van de moslimenclave Srebrenica hebben meegemaakt, had na terugkeer 40 procent psychische hulp nodig. Dat staat in het boek „Herinneringen aan Srebrenica - 171 soldatengesprekken”, dat vandaag minister Henk Kamp van Defensie wordt aangeboden. Ook blijkt uit het boek dat opnieuw fotorolletjes, die belastend zouden zijn voor de Serviërs, zijn verdwenen.

Tweederde van de Dutchbatters werkt niet meer voor Defensie. Daardoor ontbrak het tot dusver aan een duidelijk beeld van hoe het hen vergaan is in de tien jaar na 'Srebrenica'. Het NOS-Journaal zond gisteravond een interview uit met de schrijvers.

In een reactie zei een woordvoerder van het ministerie van Defensie dat minister Kamp er alles aan doet om de oud-Dutchbatters goede nazorg te geven, maar dat het in veel gevallen gaat om BBT'ers (Bevoegde Bepaalde Tijd), mensen met een contract voor enkele jaren, die de dienst verlaten hebben.

In het boek staat verder dat drie fotorolletjes, die belastend zouden zijn voor de Serviërs die de enclave binnenvielen, zijn verdwenen. Het gaat om fotorolletjes die Nederlandse militairen hebben ingeleverd bij particuliere ontwikkelcentrales.

De drie fotorolletjes die in het boek worden genoemd, zijn gemaakt door twee militairen. Een van hen zegt veertien rolletjes ingeleverd te hebben bij een ontwikkelcentrale van Kodak, maar er slechts dertien terug te hebben gekregen.

De andere militair zegt dat één rolletje verloren is gegaan dat hij bij Fuji had ingeleverd en een ander rolletje dat hij bij Kruidvat liet ontwikkelen. **Zie verder pagina 2**

19-6-2008

De Moeders van Srebrenica laken de formalistische houding van de Nederlandse staat

Een Moeder wil over genocide praten

Reportage

Nabestaanden van Srebrenica stellen in de rechtszaal zowel Nederland als de VN verantwoordelijk voor genocide.

Van onze verslaggeefster
Leen Vervaeke

DEN HAAG 'Afgelopen maandag hoorde ik de landsadvocaat uitleggen dat de nabestaanden bij het VN-loket moesten zijn. Nu zegt hij dat het VN-loket niet bestaat.' Het oordeel van advocaat Marco Gerritsen is keihard: 'Dat is juridisch, menselijk en moreel onaanvaardbaar.'

Gerritsen is een van de vier advo-

caten van de Moeders van Srebrenica, wier rechtszaak woensdag plaatsvond. De Moeders, die zesduizend nabestaanden vertegenwoordigen, houden de Nederlandse staat en de Verenigde Naties verantwoordelijk voor de val van Srebrenica. Nederlandse VN-soldaten waren verantwoordelijk voor de bescherming van de enclave, die in juli 1995 door Bosnische Serviërs werd ingenomen.

De gelijkenissen met de Srebrenica-rechtszaak van maandag zijn talrijk: de plaats (rechtzaal H4 van het Paleis van Justitie in Den Haag), de landsadvocaat (in beide zaken Bert Jan Houtzagers), de rechters (twee van de drie rechters zetelen in beide zaken) en de enorme aandacht van de wereldpers.

Toch gaat het om een hele andere zaak. Want woensdag staan zowel de Nederlandse staat als de Verenigde Naties terecht; maandag enkel de Nederlandse staat. En maandag ging het om concrete gevallen van lokale Dutchbat-medewerkers, terwijl de Moeders van Srebrenica de Nederlandse en internationale verantwoordelijkheid voor de hele genocide willen bewijzen.

Door die grotere omvang en de machtigere tegenstanders is de aanklacht van woensdag een stuk moeilijker te bewijzen dan die van maandag. Dat blijkt ook uit het feit dat woensdag de inhoud van de zaak nauwelijks aan bod komt, maar enkel een bevoegdheidsconflict wordt behandeld.

De Nederlandse staat betoogt woensdag dat een nationale rechtbank niet kan rechtspreken over de Verenigde Naties, omdat die immuniteit genieten. 'Als de nationale rechters zouden gaan oordelen over het handelen van de VN, zou dat een effectief optreden door kruisen', zegt landsadvocaat Houtzagers.

De advocaten van de tegenpartij vinden dat de rechten van de Moeders van Srebrenica zwaarder wegen dan de immuniteit van de VN. 'In het geval van het niet voorkomen van genocide, dient de immuniteit van de VN te wijken', zegt advocaat Axel Hagedorn, een collega van Gerritsen.

Om hun gelijk te bewijzen verwijzen beide partijen naar tiental-

len eerdere rechtzaken - zelfs een echtscheidingszaak uit 1934 passeert de revue. 'Frustrerend', zegt Kada Hotic in de pauze. Hotic, die haar man, zoon en twee broers in 1995 in Srebrenica verloor, is samen met nog een nabestaande uit Sarajevo overgevlogen om het proces bij te wonen. 'Het gaat voortdurend over die immuniteit, maar het moet over de genocide, de misdaden gaan.'

Als de advocaten op het einde de kans krijgen om op de tegenpartij te reageren, verdwijnt het droge, juridische verloop, om plaats te maken voor venijnige opmerkingen. 'De VN en de Nederlandse staat tonen zich bepaald gedreven in het voorkomen van een inhoudelijke behandeling van de vorde-

ring van de Moeders', zegt advocaat Hagedorn. 'De Moeders hebben die gedrevenheid van de VN en de Nederlandse staat in Srebrenica in 1995 volstrekt gemist.'

Landsadvocaat Houtzagers reageert gepikeerd. 'De toon van dit debat en de verwijten die gemaakt worden, zitten mij dwars. Ze komen niet overeen met de werkelijkheid en zijn gebaseerd op juridisch drijfzand.' Waarschuwend voegt hij eraan toe: 'Als je het pleidooi van mijn tegenstrevers volgt, kunnen in de toekomst geen vredesmissies meer plaatsvinden.'

De rechters spreken zich op 10 juli uit over de immuniteit van de VN. De uitspraak over de Srebrenica-zaak van maandag wordt op 10 september verwacht.

In tegenstelling tot mijn inkterbroer Rob Schouten, gisteren op deze plek, zou ik geen enkel probleem hebben gehad als een van verdriet huiltende generaal Nicolai zich ten overstaan van het tv-publiek de sterren van de borst had gerukt. In een tijd waar niemand meer zijn verantwoordelijkheid wenst te dragen had het gebaar van onze generaal voor een frisse bries kunnen zorgen. Een komma van menselijkheid te midden van ellenlange administratieve proza uit voorspelbare rapporten. Wat is hierop tegen? Je hebt kapiteins die hun zinkende boot weigeren te verlaten, verslagen samoerai's die hara kiri plegen, ministers die hun portefeuille ter beschikking stellen en voetbaltrainers die na zes nederlagen op rij weer tuiman worden. Die afgenukte sterretjes tijken me dan ver verwijderd van een stevige sociaalste gribeker. Wat de vermeende onbeschoftheid van Nova-journalist Rob Trip betreft in zijn rol van Srebrenica-inquisiteur, ik bekken onthoudend. Ik vond die op zijn plaats en heb ervan genoten. Misschien omdat ik in een grijs verleden zelf ook in een uniform heb rondgelopen en twaalf maanden lang door adjudanten, kapiteins en generaals werd afgeblift. Een krachtige aanpak, verbaal of lichamenlijk, daar zijn die officieren dol op. Toegegeven, op het eerste gezicht beantwoordt generaal Nicolai niet aan het profiel van de autoritaire militair. Aarzelend en stotterend vertelde hij zijn interviewer dat hij vier jaar geleden geen flauw idee had gehad van de massamoorden die Mladic en zijn soldaten van plan waren te plegen op de moslimbevolking van Srebrenica. Gek want ik ben geen generaal en heb nog nooit in Bosnië gezeten. Maar het eerste wat ik en mijn omgeving feiteloos voorspelden bij de val van Srebrenica waren die slachtpartijen. Maar ja, Nicolai vermoede niets en daarom misschien gooide hij bijna iedere moslim uit zijn VN-terrein (Oost-TJ-moort), hielp hij de Serviërs de moslimmannen van de vrouwen te scheiden en af te voeren. En ging na allop leuke cadeautjes van Mladic in ontvangst nemen. Natuurlijk zal niemand het in zijn hoofd halen om de generaal en zijn Dutchbatters de val van de enclave aan te rekenen. Maar wel het dieptreunige gebrek aan waardigheid van de leiders van de verslagenen en hun schandelijke collaboratie met de beulen. Kortom, ik zag niets verkeerd in het ferme toonje van Trip. Maar wel ontwaarde ik achter hem de schaduw van negenduidend spoken.

De Dutchbatters Waren typische Hollanders: dat is niet mijn pakkie-an

Herman Vuijsje

Socioloog, journalist en schrijver van onder meer de boeken „Correct. Welkenkend Nederland sinds de jaren zestig“, „Vergezichten. Tien visies op recreatie en beleid“.

Oorzaken van het falende optreden van Nederland in Srebrenica: In Nederland hebben goede bedoelingen de plaats van daden ingenomen en de cultuur van zelfontplooiing en zelfbeschikking heeft het gemakkelijk gemaakt om anderen aan hun lot over te laten.

De Dutchbat-veteranen uit Srebrenica willen een medaille. We hebben ze op tv gezien: jonge jongens die zwaar gebukt gaan onder de herinnering en de daarop volgende verguizing, en daardoor op grote schaal te maken kregen met post-traumatische stress. Een 'herinneringsmedaille' kan daartegen helpen. De boodschap zou zijn: in de gegeven omstandigheden konden jullie niet anders handelen dan je gedaan hebt. Met een wat wrange variant op een bekend adagium: „Iedereen zou in jullie plaats hetzelfde hebben gedaan.“

Maar klopt dat wel? Tijdens de Irak-oorlog creëerde de alliantie voor Nederland een soort Melkertbaan. Tegenwoordig treden wij in Irak op als een soort stadswachten en opbouwwerkers: we patrouilleren en maken ons geliefd door een goed gesprek, maar voor het echte knokwerk worden we niet meer gevraagd.

Het is alsof de Amerikanen erin berusten dat Nederlanders 'anders' zijn. Wij

zijn die lui van Nederland distributieland: ontzettend goed in logistiek en in het 'faciliteren' van dingen, en voor het overige zeer bedreven in het dekken van de eigen aftocht. Handig om in de alliantie te hebben, maar dan toch vooral om politieke redenen.

In Nederland is dit soort kwesties nog nauwelijks onderwerp van debat geweest. Speculeren over onze 'nationale identiteit' werd de afgelopen decennia doodeng gevonden. Maar de laatste paar jaar is onze beduchtheid daarvoor een stuk verminderd, en daarmee ontstaat ook ruimte voor het stellen van zulke vragen in de context van Srebrenica.

Eén sociaal-culturele eigenaardigheid van Nederland is in het debat over Srebrenica wel aan de orde geweest: onze verslaving aan 'polderen'.

„We gingen daar met een legerje zitten en wisten wat er moest gebeuren: mensen moesten om de tafel gaan zitten. Maar die mensen wilden dat helemaal niet, die wilden elkaar afmaken“, aldus Han van der Horst in zijn boek *The Low Sky, Understanding the Dutch*. Zijn er meer van zulke nationale eigenschappen die het raadsel van Srebrenica wat begrijpelijker kunnen maken?

Onze lange traditie van neutraliteit en isolationisme is er één. Eeuwen van vrede en rust brachten ons welvaart, maar ook een zekere naïviteit en wereldvreemdheid. Nederland koesterde zijn nationale binnenhuis, dat zoveel mogelijk moest worden beschut tegen de boze buitenwereld. Pas nadat in 1940 een ijskoude oostenwind er dwars doorheen blies, maakten we een einde aan onze neutraliteitspolitiek. Maar in de Hollandse huiskamers leek de overheersende gedachte toch vooral dat de oorlog een eenmalige onderbreking was geweest. „Buiten huult de wind om 't huis“, zong Gerard Cox in 1972 op tekst van Van Kooten en De Bie, „maar de kachel staat te snorren op vier.“ Dat ging over het Nederland van 1948, maar het verlangen naar die

geborgenheid ging in de hele eeuw nooit verloren.

In de jaren zestig en zeventig werd Nederland verder opengegooid, maar sommige overgeleverde handigheidjes wisten die omslag te overleven. Zo had Nederland een rijke traditie in het omzeilen van problemen door middel van geld en goede woorden. Om geen van beide hadden we ooit verlegen hoeven te zitten en na de jaren zestig bleef dat zo. Er werd serieus gesproken van 'management by speech' als sturingsmiddel. Hoogtepunt, dieptepunt, van dat geloof in goede woorden getuigde de 'lotsverbondenheid' die onze ministerraad op 11 juli 1995 beleed inzake Srebrenica. Het woord was zichzelf genoeg – het woord was daad geworden.

■ Zijn we tekortgeschoten? We bedoelden het toch goed!

Behalve goede woorden zijn goede bedoelingen in Nederland altijd hoog aangeslagen. „Nieren proeven“ heet dat tegenwoordig, maar de nadruk op zuivere intenties is veel ouder. „En rekent d'uitkomst niet, maar telt het doel alleen“, dichte Tollens al in zijn heldendicht over de overwintering op Nova Zembla. In het hedendaagse Nederlandse bestuursjargon hebben we voor zo'n goed bedoelde mislukking ook een term: het gaat dan, achteraf gezien, om een 'inspanningsverplichting'. Dat is een verplichting die geen resultaat hoeft op te leveren. Als het maar goed bedoeld was, is het oké.

Ook in Srebrenica was Nederland van goede bedoelingen vervuld. Niemand anders wilde de klus voor zijn rekening nemen – wij wel. In de trage en weinig overtuigende manier waarop we onze 'medeverantwoordelijkheid' hebben erkend, klinkt ook iets door van verongelijkheid. Goed, we hebben niet geschoten – maar zijn we daarmee ook tekortgeschoten? We bedoelden het toch goed!

Naast het voortbestaan van oude gezindheden bracht de omslag van de jaren zestig en zeventig – door de grandioze heftigheid waarmee zij plaatsvond – Nederland ook nieuwe sociaal-culturele eigenaardigheden. Ook die kunnen bijdragen tot meer begrip van het raadsel Srebrenica. De razendsnelle individualisering schiep ruimte voor een ongebreidelde ike-mentaliteit, een sterke nadruk op individuele rechten en een afkeer van verplichtingen. „Dat is niet mijn pakkie-an“ – als een Nederlander dat zegt, weet je dat hij andere dingen aan zijn hoofd heeft en dat je beter alle hoop kunt laten varen.

Bevelhebber Karremans zei het niet met zoveel woorden, maar het feit dat hij „er eerlijk gezegd niet aan had gedacht“ bij de

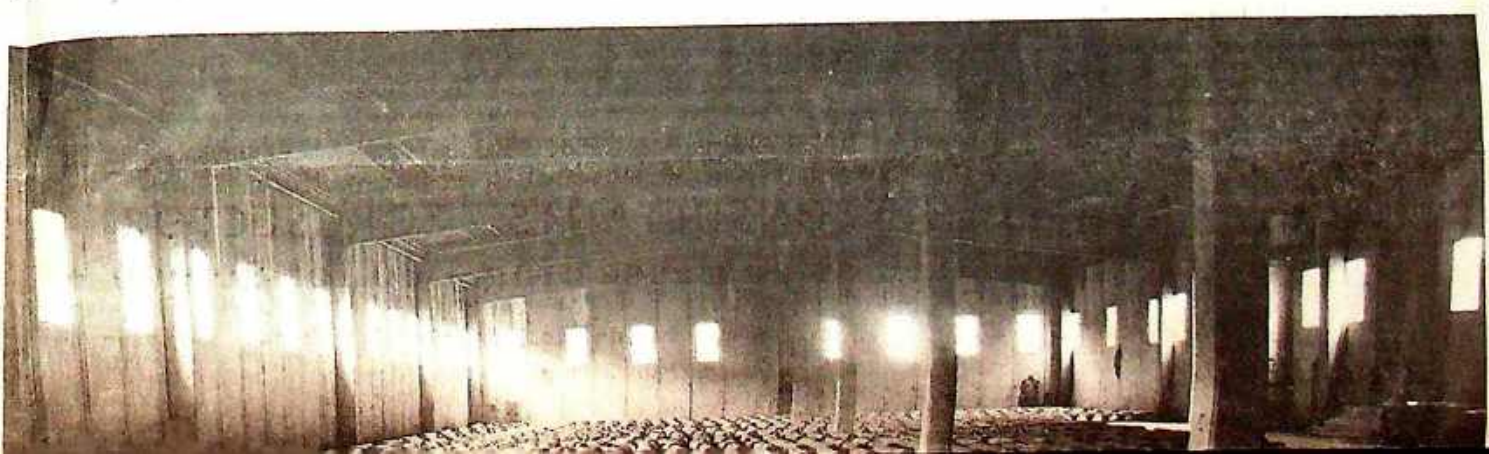
deuntje is hem even lief.

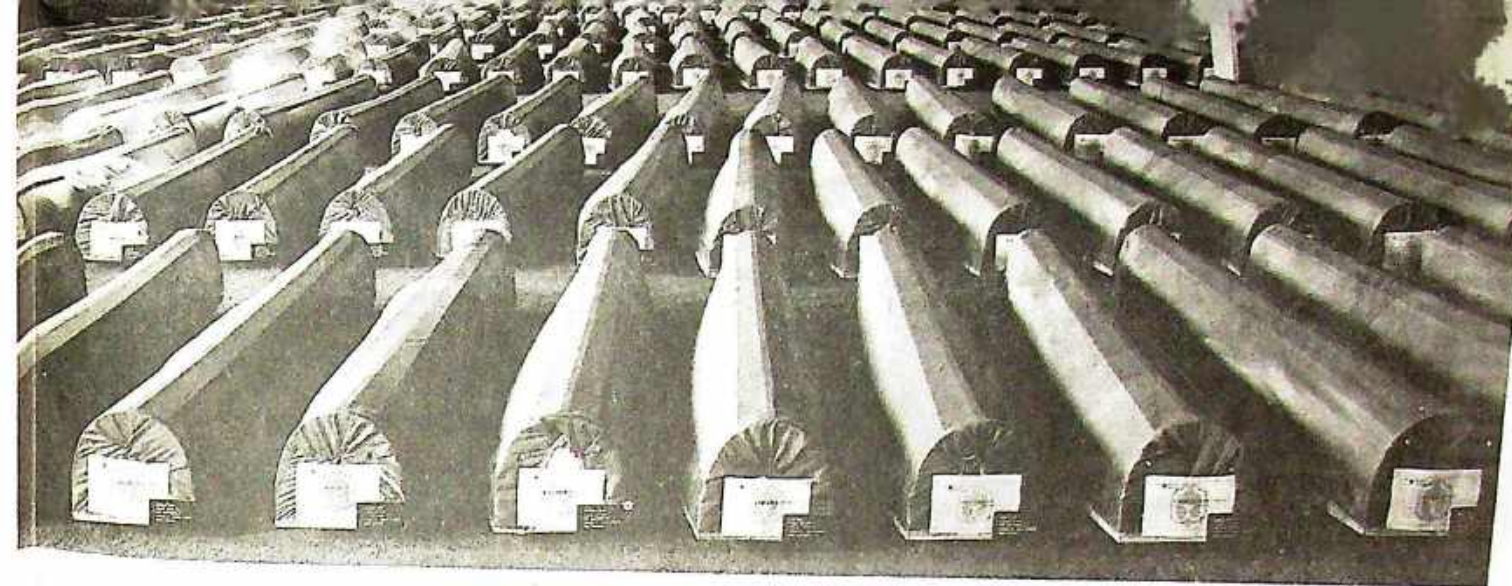
Overal in Nederland is de afgelopen decennia een sterke cultuur van afzijdigheid en non-interventie tot ontwikkeling gekomen. De snel opgekomen axioma's van zelfontplooiing, zelfbeschikking, zelfregulering en verzelfstandiging hebben ons opgezadeld met de gedachte dat iemand in nood het ook zelf maar moet uitzoeken.

De laatste tijd proberen we deze overreactie weer een beetje te redresseren. Nieuwe Postbus 51-spotjes moedigen nu tenminste aan om 112 te bellen als je getuige bent van geweld op straat; in de vorige campagne werd nog expliciet opgeroepen om in zo'n geval niets te ondernemen. „Vooraf niet de held uithangen.“ Daar hebben onze ministers en onze jongens in Srebrenica zich aan gehouden. De cultuur van afzijdigheid is ook doorgedrongen in organisaties wier taak het juist is te interveniëren. Zelfs onze interventies lopen daardoor uit op non-interventie.

Te pas en te onpas wordt in Nederland gesproken over 'normvervaging'. In feite staan onze morele normen recht overeind; het enige probleem is dat ze niet meer vanzelfsprekend worden nageleefd. Maar de norm waar we het hier over hebben – dat je niet onverschillig behoort toe te zien als in je directe omgeving iemand slachtoffer wordt – lijkt een uitzondering op deze regel. Hier lijkt inderdaad niet de naleving, maar de norm zelf aan afkalving ten prooi: het werd vanzelfsprekend je met zulke situaties niet te bemoeien.

Srebrenica confronteerde ons met de uiterste consequentie van deze gezindheid. Het vrolijke gehos van de Dutchbatters na hun ontsnapping uit Srebrenica sprak in dat opzicht boekdelen: ze hadden niet het gevoel iets verkeerd te hebben gedaan. Het waren jonge jongens, opgegroeid in een cultuur van „niet mijn pakkie-an“, cultuurrelativisme en afzijdigheid. Geef ze daarom die medaille. En zeg erbij: „Iedere Hollander zou in jullie geval hetzelfde hebben gedaan.“

Voor de houding van de Nederlandse soldaten in Srebrenica bestaat een woord: lafheid

Raymond van den Boogaard

Redacteur van NRC Handelsblad. In de jaren negentig oorlogsverslaggever in het voormalige Joegoslavië. Deze week verscheen van zijn hand 'Zilverstad: De Haagse verduistering van het drama-Srebrenica'

Nederlanders zijn bang voor geweld. Dat is de conclusie van 'Geen helden: over Srebrenica als militaire metafoor', een hoofdstuk uit het boek Zilverstad. Hieronder enkele citaten.

De opvatting dat het in Srebrenica wel eens heel anders afgelopen had kunnen zijn wanneer er andere UNPROFOR-soldaten dan de Nederlanders hadden gezeten, heeft een hardnekkig leven – op zijn minst even hardnekkig als de Nederlandse verdachtmakingen dat de zaak door andere landen verraden is. In 2001 houdt de Franse Nationale Assemblée een parlementaire enquête naar de val van Srebrenica. [...] Nadat de Nederlanders hebben getuigd, komt ook generaal Janvier aan het woord, de commandant van UNPROFOR in 1995.

De Nederlanders hebben hem in het recente verleden tot zondebok willen maken

– hij zou degene zijn geweest die niet voldoende energiek Dutchbat van luchtsteun zou hebben voorzien tijdens de Franse opmars [...]. Maar Janvier kaatst [...] het argument terug: naar het oordeel van de Franse generaal zouden, wanneer er in plaats van 400 Nederlanders in Srebrenica 400 Fransen hadden gezeten, deze de enclave gehouden hebben. „Met 400 Fransen was het volledig anders geweest, want wij zouden hebben gevochten”, aldus Janvier. „De Nederlanders hebben (van Janvier, RvdB) wel de opdracht gehad te vechten. Wanneer men een order ontvangt om te vechten, dan vecht men. [...] Natuurlijk ontbrak het ons in de strijdkrachten van de Verenigde Naties aan middelen om de Servische artillerie uit te schakelen. [...] De Nederlanders hadden echter de beschikking over krachtige anti-tankwapens: ze hebben ze niet gebruikt.”

... Voor die door Janvier en anderen opgemerkte onwil om te vechten, en de neiging om de veiligheid van de eigen manschappen voorop te stellen, zoals Karremans die belijdt, bestaat een woord: lafheid. Het is echter opvallend dat dit verwijt in Nederland maar zelden gemaakt wordt – niet in het parlement, en eigenlijk ook nauwelijks daarbuiten. De gedachte dat van militairen gevergd kan worden dat zij bereid zijn te sneuvelen in het kader van de uitvoering van bevelen – historisch gezien nogal een vanzelfsprekendheid van het militair bedrijf – is in deze jaren in Neder-

land kennelijk geheel in onbruik geraakt. Het geval-Srebrenica laat zien dat het Nederlandse leger, de politiek die hen uitzendt én de publieke opinie er bijna steeds van uitgaan, dat risico's altijd beheersbaar moeten zijn.

De Nederlandse krijgsmacht kende op het einde van de Koude Oorlog in de jaren zeventig en tachtig natuurlijk wel regelmatig doden – maar dat waren de zogeheten 'vredesverliezen', van jongens die met hun jeep van de weg reden of hun tentje zo perfect hadden gecamoufleerd, dat er bij een oefening op de Noord-Duitse laagvlakte een tank overheen reed.

Maar bij de uitoefening van gevechtstaak? Voor betrokkenen was het kennelijk ondenkbaar dat er in Srebrenica rekening

ontoereikendheid van de Nederlandse vechtersmentaliteit. „Na Srebrenica gold het – ook officieel – medeleven, zoniet medelijden eerst onze soldaten die geen verliezen hadden geleden (behalve die ene dode) en pas later de Bosnische bevolking, die ze hadden moeten beschermen”, constateert de columnist droogjes. Hij denkt ook niet dat het ooit anders zal worden: „dat zou een cultuuromslag vergen bij een bevolking die vanouds een grondige hekel heeft aan alles wat naar het militaristische zweemt”. Dat neemt misschien niet weg dat de militairen in Srebrenica het wel heel erg hebben gemaakt met de traditionele afkeer van vechten: „Goed, vechten behoort niet tot het mandaat, maar je verwacht van militairen, zeker van militairen die ervoor betaald worden, althans een

de eigen gelederen slachtoffers gekost”. Dat zou een kwestie van eer moeten zijn, meent hij. Maar het begrip eer lijkt ook al uit het Nederlands spraakgebruik verdwenen, net als het begrip vernedering.

Zeven jaar later blijkt De Swaan nog steeds de mening toegedaan, dat Srebrenica aantoonde dat 'wij laf zijn' in die zin dat politiek én samenleving weigeren praktisch en expliciet om te gaan met sommige vormen van militair geweld. Neem de lichte bewapening van Dutchbat in Srebrenica, betoogt De Swaan: „Mensen die dit bedacht hebben leven in een permanente kinderkamer, in een enclave van geweldloosheid, een oase van pacificatie die zij zelf aanzien voor de grote wereld.”

De Swaan meent dat de afkeer van het nadenken over geweld en de implicaties ervan als 'preutsheid' kunnen worden omschreven. „Veruit de meeste Nederlanders staan vreemd en afwijzend tegenover alle geweld. Zij leven, al denken ze zelf van niet, in een heel vreedzame samenleving [...] De Nederlanders die zo nuchter omgaan met seksualiteit en drugsgebruik vervallen wanneer ze met geweld te maken krijgen in een wonderlijke, onwereldse en ondoordachte preutsheid.” Deze trek zal Nederland, in een tijd van internationaal terrorisme wellicht nog duur te staan komen, meent De Swaan: „In Nederland leven, ook nu nog, mensen met het gevoel: dat doen ze toch niet – de hogesnelheidstrein laten ontsporen, een zeedijk opblazen, een kerncentrale bombarderen.”

‘Wanneer men een order ontvangt om te vechten, dan vecht men’

zou worden gehouden met verliezen. De opvatting van de overste Karremans, dat hij de politiek 'nog wel eens had willen horen' als hij meer dan één dode uit Srebrenica mee terug had genomen, is vermoedelijk terecht.

... Voor NRC-columnist J.L. Heldring toont Srebrenica aan dat Nederlanders „geen martiale natie” vormen. Soms tot woede van anderen in politiek Den Haag hamert Heldring door de jaren heen op de

symbolische daad van verzet. „Zo'n daad – daarover zijn alle bronnen het eigenlijk eens – is er in Srebrenica niet geweest. Er is niet één militair die als een held kan worden aangemerkt.”

„Zijn wij laf?” vraagt de socioloog Bram de Swaan in een geruchtmakende column op 22 juli 1995, om deze vraag vervolgens meteen bevestigend te beantwoorden: de Nederlandse militairen hadden de burgerbevolking van Srebrenica „niet aan de Serviërs mogen uitleveren, ook al had dat in

Van Links naar rechts: Een vluchteling uit Srebrenica in een vluchtelingenkamp in Tuzla, opgraving van een massagraf bij Kamenica, stofelijke overschotten van 599 mannen en 1 vrouw in Potocari; massagraf bij Kamenica. De Bosnische fotograaf Tarik Samarah maakte gedurende een aantal jaren foto's in Srebrenica en Potocari. Een deel van zijn foto's is geëxposeerd in het gebouw van de Tweede Kamer door BURO M2R uit Rotterdam.

In de kuil van Srebrenica

22-6-2005

Tien jaar Srebrenica, is tien jaar woede over de massamoord, gekrenktheid van de Dutchbatters, en tien jaar pogingen om de Nederlandse verantwoordelijkheid weg te moffelen.

Door Olaf Tempelman

We gingen naar een grote kuil. Een enclave die door de Franse VN-generaal Morillon (in 1993) was afgedwongen als veilig oord voor gevluchte moslims. Wij met de moslims in de kuil en rondom ons de Serven. Samen de lul als het mis ging.

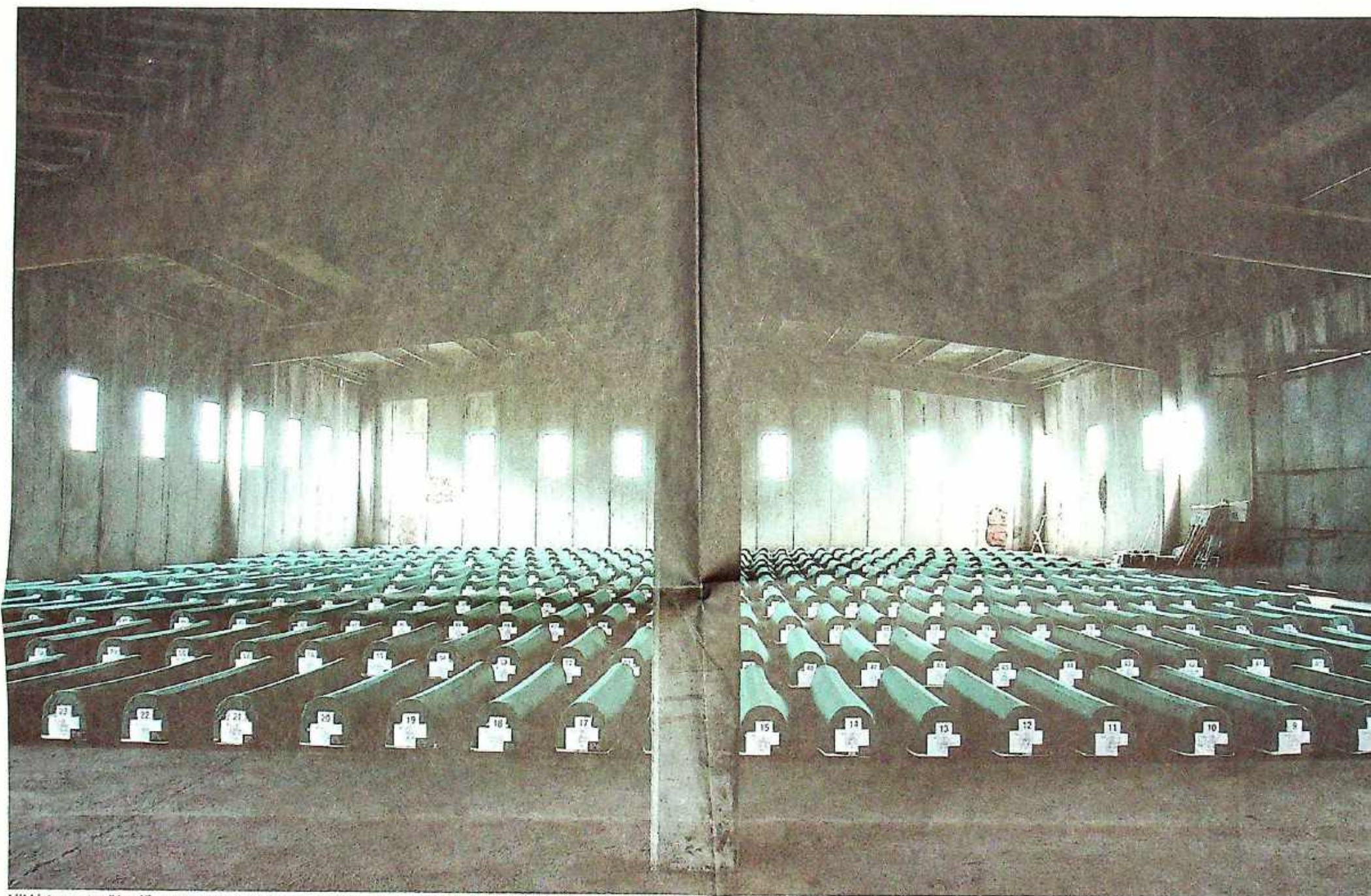
Aldus vat een van de 171 voor de bundel Herinneringen aan Srebrenica geïnterviewde militairen de uitzending van Dutchbat 3 in januari 1995 samen. Het ging mis in de tweede week van de maand juli, toen het Bosnisch-Servische leger van generaal Ratko Mladic de enclave innam. Het probleem was dat de moslims toen wat meer 'de lul' waren dan Dutchbat. De massamoord op meer dan zeventienduizend moslim-mannen (naast de dood van vrouwen, kinderen en bejaarden door mortiergranaten), was met afstand de grootste uit het Europa van na 1945.

Had dat niet anders kunnen gaan? En: Was Nederland medeschuldig? Op die vragen hebben Nederlandse militairen en politici door de jaren heen nogal andersoortige antwoorden gegeven dan buitenlandse militairen, politici, de Nederlandse media en – vooral – de buitenlandse media en NGO's. De enige keer dat het alom gerespecteerde Human Rights Watch niet triomfantelijk door de Nederlandse politiek werd geciteerd, was naar aanleiding van haar Srebrenica-rapport.

De controverse begon eigenlijk al meteen bij de veilige terugkeer van Dutchbat in Zagreb in juli 1995. 'Wij hadden die enclave verdedigd', stelde toen een stel Franse VN-militairen in een café in de Kroatische hoofdstad. Dutchbatters gingen hen te lijf. Nederlandse politici gingen de Franse president Chirac niet te lijf toen die omstreeks dezelfde tijd opperde dat Srebrenica terugveroverd moest worden, maar hun woede was dezelfde. Het was per slot een Franse generaal geweest die aan de wieg had gestaan van die ellendige, onverdedigbare enclave Srebrenica. Maar het Nederlandse parlement had wel met het zenden van troepen ter bescherming van de enclave ingestemd, nadat Defensie de risico's in 1993 aanvaardbaar had geacht.

Tien jaar zijn sinds het drama verstreken. Er is inmiddels een lijvig NIOD-rapport over geschreven, een kabinet op afgetreden en een parlementaire enquête over gehouden. Zelfs overste Karremans, beter bekend als de man die met Mladic een glas dronk en van de stierennek annex massamoordenaar een paar cadeautjes accepteerde, heeft er (in 1998) een eigen boek over geschreven: *Srebrenica. Who cares?*, een niet helemaal gelukkig gekozen titel.

Tien jaar zijn verstreken. Maar alleen

Lijkisten met geïdentificeerde slachtoffers van de massamoord in Srebrenica staan opgesteld in een fabriekshal in Potocari, juli 2004.

FOTO AMEL EMRICH/AP

al de stroom nieuwe publicaties die ter gelegenheid daarvan het licht heeft gezien, geeft aan dat Nederland niet met deze gebeurtenis in het reine gaat komen.

Jehanne van Woerkom, lid van het Comité Stari Most dat zich inzet voor in Nederland verblijvende Srebrenica-vluchtelingen, gaf in eigen beheer het boek *Bog Place, God huult uit*. Dit is voornamelijk gebaseerd op getuigenissen van overlevenden en door haarzelf omschreven als een 'boos, persoonlijk en partijdig document, geen dik rapport, maar gewoon de ellende die in juli 1995 onder Nederlandse ogen werd aangericht.'

In *Herinneringen aan Srebrenica* zijn 171 van die Nederlandse militairen 'onder wier ogen' het drama zich voltrok zelf aan het woord. De toonzetting is in de meeste gevallen uiterst bitter: Al die lui die zich moreel-superieur over Srebrenica uitspreken – het IKV verweet Dutchbat in 2002 openlijk gebrek aan moed – hebben geen flauw idee hoe het was om werkelijk bij de gewelddadige

inname van de enclave aanwezig te zijn.

Een greep: 'De Servische soldaat zette zijn pistool op mijn voorhoofd en ik dacht: echt niet, ze schieten heus geen VN'er neer, maar al snel kwam de twijfel.' 'Overall lagen gewonden. Ik ben ze gaan oprapen. Het bloed spoot in het rond.' 'Ik had twee oudjes op een bankje gezet. Ik draaide me om en ze werden door een mortiergranaat gedood.'

Een boek vol gruwelijkheden. Een definitief bewijs voor het door de verschillende Nederlandse regeringen uitgedragen standpunt dat 'de jongens' in juli 1995 al het mogelijke hebben gedaan om erger te voorkomen – in 2003 uitmondend in de definitieve rehabilitatie van Dutchbat 3 door minister van Defensie Kamp – is het echter geenszins. Veleer leest het als een serie verslagen van een acute panieksituatie. Niemand lijkt voorbereid, de een legt meer moed aan de dag dan de ander. Dit geschiedt nogal eens eerder ondanks dan dankzij instructies van superieuren: 'Ongepast

vonden ze het dat ik me met moslims bemoeide, dat stak, maar ik liep door.'

Dit 'gebrek aan homogeniteit' van Dutchbat was al deels bekend. Het probleem is dat het met moeite en vaak met behulp van buitenlandse bronnen boven water moest komen, schrijft Raymond van den Boogaard – die de eerste jaren van de Joegoslavische oorlog voor NRC Handelsblad versloeg – in *Zilverstad; de Haagse verduistering van het drama-Srebrenica*.

'Als het aan (de Nederlandse) politici had gelegen, zou tot op de huidige dag niemand ook maar een flauw idee hebben van het morele onderscheid dat er bestaat tussen een militair die van een slachter een cadeautje voor zijn vrouw aanneemt en een militair wiens uniform bebloed raakt doordat hij een hem onbekende, stervende vrouw in zijn armen neemt om te kijken of hij haar, tegen de orders van zijn superieur in, nog kan helpen.'

Van de oogst bij de tienjarige val van Srebrenica, is dit het interessantste

boek. Het staat voor de auteur vast dat wat met moeite bekend is geworden over Dutchbat 'op zijn minst wijst op morele benepenheid en kleinheid' ('Karremans heeft niet gedacht: eens kijken wat er gebeurt als ik die Mladic een grote bek geef, misschien valt er dan nog wat te redden'). Het gaat hem er echter niet om het debacle zelf weer eens in kaart te brengen, als wel de jarenlange onwil van de Nederlandse politiek de consequenties daarvan onder ogen te zien. Zilverstad – de letterlijke vertaling van 'Srebrenica' – gebruikt hij als metafoor voor een episode vol ontkenningen en zelfbedrog.

Er traden geen ministers af, er rolden geen koppen bij Defensie en er werd geen parlementaire enquête ingesteld. Daarmee zou gesuggereerd worden dat Nederland aan het drama schuld droeg. Schuld werd jarenlang door regering en parlement afgeschoven op de Verenigde Naties en andere representanten van een boze buitenwereld die het kleine, dappere Nederland in de steek hadden

gelaten. Er deden verhalen de ronde over het op een cruciaal moment uitblijven van luchtsteun. En er werd politiek uitstel bedongen door het onderzoek naar Srebrenica in 1996 uit te besteden aan het Nederlands Instituut voor Oorlogsdocumentatie (NIOD). Op deze manier leefden verantwoordelijken in de illusie dat je 'betrokken kunt zijn bij een zo'n dramatische gebeurtenis als de grootste oorlogsmisdad uit de Joegoslavische burgeroorlog zonder dat dit op een of andere manier gevolgen voor je heeft'.

Uiteraard was de schuld van Nederland aan het drama maar een heel beperkte. Dat beperkte, maar onmiskenbare aandeel erkennen, bleek een moeilijke opgave. Een kat mocht gewoon geen kat worden genoemd, aldus Van den Boogaard.

Al in de eerste maanden na Srebrenica verschenen op de opiniepagina's woedende brieven van oud-officieren waarin zij verklaarden dat van militaire zijde voor de gevaren van de missie was ge-

waarschuwd, en waarin zij hun verontwaardiging uitten dat de politiek nu uitgerekend de militairen van het drama de schuld gaf. In werkelijkheid was van geen van beide sprake. De politiek verweet de militairen niets. In het rapport van de parlementaire enquêtecommissie uit 2003 bleek ten leste dat er van militaire zijde geenszins voor Srebrenica was gewaarschuwd. Conclusie van Van den Boogaard: de militairen waren diep geschokt over een enorm debacle en wisten zich er geen raad mee.

Een aanzienlijk aantal van de 171 voor *Herinneringen aan Srebrenica* geïnterviewde ex-Dutchbatters heeft tot op de dag van vandaag psychische problemen. De afnemers van de vraaggesprekken vertellen in de inleiding hoe moeilijk en emotioneel die meestal verliepen. Veel oud-Srebrenicagangers verklaren zich gekrenkt en vernederd te voelen door de media. Maar wie nauwkeurig leest, moet concluderen dat de gevoelens van schuld en machteloosheid waar zij tot op heden mee kampen vaak niet zozeer hun wortels vinden in de mediakritiek als wel in wat ze in juli 1995 zelf hebben meegemaakt. Het boek staat vol met zinnen als: 'Ik tobde met dat eeuwige machteloze gevoel van wat ik in Srebrenica had achtergelaten'. 'Die vragende blikken (van de gevluchte moslims), ik kan ze niet vergeten.'

Het was voor iedereen beter geweest als het falen maar meteen bij naam was genoemd, stelt Van den Boogaard. Dat het niet gebeurd is, had volgens hem behalve met de consequenties voor een aantal aan pluche gehechte mannen ook te maken met een zelfbeeld van 'morele voortreffelijkheid', voor kleine, onbelangrijke landjes vaak een compensatiemechanisme.

Nederland reageerde krakkemikkig, onhandig, met vertraging, pijn en moeite. De controverse over Dutchbat duurt voort. Maar ter vergelijking: Servië heeft anno 2005 nog steeds een premier die voor Mladic een warm plekje in het hart heeft. Ook politieke partijen van de Bosnische moslims gaan op twijfelachtige wijze met Srebrenica om. In de woorden van Ugo Vlaisavljevic, hoogleraar filosofie aan de Universiteit van Sarajevo: 'De Bosnische politiek gebruikt Srebrenica voor louter haar eigen doeleinden. Ze cultiveert slachtofferschap om machtspolitiekgewijs dingen voor elkaar te krijgen.'

Met alle respect voor Jehanne van Woerkom, die de overlevenden van Srebrenica een stem geeft: Zij neemt een deel van het Bosnische politieke discours over, tot met en met het opgehoogde dodental tot tienduizend (is meer dan zeventienduizend niet afschuwelijk genoeg?).

Dan toch maar het moeizame, pijnlijke Nederlandse geworstel.

Hendrina Praamsma, Jet Peekel, Toni Boumans: *Herinneringen aan Srebrenica; 171 soldatengesprekken*

Bert Bakker; 374 pagina's; € 19,95

ISBN 90 3512 863 X

Raymond van den Boogaard: *Zilverstad: De Haagse verduistering van het drama-Srebrenica*

Prometheus/ NRC Handelsblad; 284 pagina's;

€ 18,-

ISBN 90 4460 600 X

Jehanne van Woerkom: *Bog Place, God huult*

Eigen beheer; jehanne@zonnet.nl

ISBN 90 809573 1 3

het lijden van
Srebrenica

23-6-2005
In het gebouw van de Tweede Kamer in Den Haag is woensdag de fototentoonstelling *Srebrenica 1995-2005* geopend. De foto's, gemaakt door de Bosnische fotograaf Tarik Samarah, hangen permanent bij de begraafplaats in Potocari, tegenover het vroegere hoofdkwartier van Dutchbat. Daar liggen de inwoners begraven

van de Moslimenclave die tien jaar geleden door het Bosnisch-Servisch leger werden vermoord. Burgemeester Malkic van Srebrenica was bij de opening aanwezig en zei te hopen dat de expositie de ogen van veel mensen zal openen voor het lijden van de inwoners van zijn stad. Bovenste rij, van links af: de gekne-

velde hand van een slachtoffer; lijkkisten twee dagen voor de begrafenis; een pop, gevonden bij een massagraf. Onderste rij: onderzoek bij een massagraf; vluchtelingenkamp voor de overlevenden van Srebrenica; inzameling van bloedmonsters voor dna-identificatie van slachtoffers.

FOTO'S TARIK SAMARAH

SOME THOUGHTS AT THE END OF THIS BOOK

„I ACCUSE!“ is to some extent a sad book, because it exposes very bad properties, qualities of people, of some states, especially if they are governed by a team of „bad“ guys (politicians), with bad intentions and if less and less the truth is being told, and more and more disinformations (lies) are being said. In this small chapter, the ideas of two prominent Western intellectuals will be quoted, of a Britisher, Sir Alfred Sherman, and of an American, Mr. Thomas Fleming. They both are looking for the reasons that have compelled the author to call this book a sad one.

During his lecture at a symposium in Belgrade about „Serbs and the West“ (January 24, 2000), Sir Alfred Sherman said in his speech: -“But Western intervention in Yugoslavia has not been designed to defend or further the West's vital interests. It has visibly done the opposite, embroiling NATO is an ugly war with the Serbs and dangerous worsening of relations with Russia. No! Western intervention in Yugoslavia has come as a result of WESTERN CRISIS: first, the vacuum, caused by de-Christianization, and secondly HUBRIS brought by Soviet imperialism's collapse.. „The American Century“ and „The New World Order“ contain a new cultural paradigm: Materialistic, anti-traditional, and hegemonistic. Mrs Albright among others has warned us that this new world melting pot is to be imposed by force. Much of the drive is directed against Russia, weakened by generations of Marxist dictatorship that have not yet fully come to an end. Together with this drive march the Germans and Muslims, the Europhils and one-worldists, the neophytes who - ignoring the consequences of the Enlightenment - wish to reshape humanity along with their own trite model.”

In Toronto, on October 30, 1999, the Lord Byron conference was held about „Degrading Serbia“. Mr. Thomas Fleming, the editor of a magazine of American culture („Chronicles“) said during a speech given at the banquet to mark the end of the conference: „...Like the rulers of other world powers, our elite class turned against religion and traditions of our ancestors and in the end lost its soul. That is why THE AMERICAN EMPIRE IS THE MOST DANGEROUS FORCE IN THE WORLD TODAY. It is dangerous because it kills anyone who gets in the way, but it is even more dangerous in promoting a global pop culture of consumerism and self-indulgence that will doom all the nations of the West if they do not escape the contagion.”

SOME THOUGHTS

PROF. R. DOLECKA
YUGOSLAVIA
UN
WILSON

During ancient times the hordes from the East devastated many times Europe, those of the Avars, Huns, Mongols, Tartars. But, oddly enough, Yugoslavia was devastated at the end of the 20th century by the „hordes from the West“, by the hordes of NATO.

Mrs. Albright celebrated the end of Ramadan with a group of American Muslims. She held a lavish dinner (iftar) to mark the end of the Islamic holy month (December 21, 99) in the ornate Thomas Jefferson room at the State Department. She told her Muslim guests (there were about 60 of them): „U.S. foreign policy is conducted in your name“. Talking to her guests about Chechnya, she said: „Killing the innocent does not defeat terror. It feeds terror“. The naive might conclude that yet another „Lesson of Kosovo“ has been learned... (Byronica III, No.2, February 2000). One is not to be surprised at all that the present U.S. government treats the Muslims from Bosnia-Herzegovina as innocent lambs, who are being killed by the evil Serbs and by the somewhat less evil Croats. Don't say that those more than 100 Serbian villages in the East Bosnia were destroyed by the American (and Western) protégés, the Muslims, during 1992-95 !

Mr. James Bissett, Canada's former ambassador to Yugoslavia published a very interesting article about „The Tragic Blunder in Kosovo“ (January 10, 2000, The Toronto Globe and Mail). -“We led the way in Suez (in 1956 Canada's foreign minister Mr. Lester Pearson came out against the bombing of the Suez Canal by the French and British), so why didn't we know better than to be led into a flagrant violation of international law... Six months have passed since the end of the bombing. Now the war is over, it's time for sober analysis about why it was fought. The public has been bombarded with NATO propaganda, not only about the reasons for the intervention but also about its results. I believe we have been subject to duplicity and misleading information. The first casualty of the war in Kosovo has been the truth.. NATO has abandoned the rule of law and lost any moral stature it might have had during the Cold War years. By forsaking diplomacy and resorting to force, NATO has reduced the democratic countries of the West to the level of the dictatorships it was created to oppose... Yet when great issues were at stake in Kosovo—issues of life and death, of war or peace, of ignoring the UN Security Council, of violating NATO's own treaty—Canada's voice was not heard. We eagerly joined the war without question and without consultation with the representatives of Canadian people.” Mr. Bissett criticizes the infa-

mous Rambouillet Agreement and its „secret“ part, „that no sovereign state could possibly have accepted such conditions“. There was no reason to launch the bombing of Yugoslavia, because: „...All the evidence shows that there were approximately 2,000 casualties in Kosovo up to the time of the NATO bombing - by any standard, not an extraordinary number considering that a civil war had been raging since 1993. By contrast, the number of Yugoslav civilians killed by the NATO bombing is reckoned to be well above 2,000.“

When it has been realized how many disinformations, even overt lies, had been presented to the public by the western media and politicians about Kosovo, when the gruesome „poker with the numbers of the dead“ has become a shame for the West, NATO, U.S.A., they started again to mention Srebrenica and the alleged, not proved by facts, massacres there, including the notorious „Mrs. Albright's evidence“, the aerial photographs, that did not prove anything, but she claimed that they showed „mass graves“ (summer 1995). But nobody among them did mention the Muslim atrocities and mass murder of the Serbs in the whole eastern Bosnia, the total destruction of so many Serbian villages. The book by Milivoje Ivanišević „The Chronicle of Our Cemetery“ with a subtitle „Words About the Suffering of the Serbian People in Bratunac, Milići, Skelani and Srebrenica“ (Beograd-Bratunac, 1994) brings shocking details about the assassinated and their executioners, just from Srebrenica and its surroundings. The book presents by name all those real executioners who managed to „empty“ out of the Serbs not only Srebrenica, but about one hundred of neighbouring villages, to fill with their corpses many mass graves. Almost nobody from the West did mention that. A prominent place among the executioners, naturally, occupies Naser Orić, son of Xhemal, born in 1967, the commander of Srebrenica, later a general of the Muslim („Bosnian“) army. About 80 pages of the book is actually a list of ideological leaders, officials, organizers, commanding officers and direct perpetrators of all the crimes - altogether there are 361 „executioners“ and their cronies there, in the list, together with a large number of common looters and bullies. As the author of the book puts it, it is a monograph on crimes committed by Muslims in the course of the civil war, imposed by the Muslim Party of Democratic Action (it is the party of Mr. Alija Izetbegović) in April 1992, with the aim of Islamizing the former Yugoslav Republic of Bosnia-Herzegovina. The monograph is concerned with a small territory of this former republic, with the communes (a sort of small districts) of Bratunac, Milići, Skelani and

*Kent is het boek van M. Ivanišević
Theist. In welke taal?*

Srebrenica, they comprise only 3.0% of the total territory of the former republic, with 1.8% of the total population, i.e., 2.0% of the Serb population of Bosnia and Herzegovina.

The first part of the book informs about „preceding crimes“, i.e., those, perpetrated during the I. and II. World War. Before the II. WW there lived in Srebrenica 50.6% Serbs and about 49% Muslims, then came the Croatian fascist organization „ustasha“ and their Muslim followers who exterminated thousands of their Serbian neighbours and so in 1991 there were only about 28% Serbs in Srebrenica. It was the consequence of the Independent State of Croatia (1941-49), the faithful ally of Hitler's Germany. The preparation for a takeover and new crimes (in 1992, 93, etc.) are described in more detail - and how all the above became a reality, immediately after the premature, illegal recognition of Bosnia - Herzegovina by the West in April 1992. A detailed list of approximately 1,000 victims and of many who disappeared for ever is available. A special list contains the names of those who were especially brutally murdered. The wanton destruction of property and the endless looting is in the book presented as well. The International war crimes tribunal (ICTY) in The Hague didn't express any interest in any of those perfectly documented crimes. Those data did not interest it, because its lords from Washington did not wish it. Among the many facts, there are included the instructions of a Muslim Council from Bratunac: „... a list of the Muslim traitors must be prepared, they must be „eliminated“ immediately, because they could hinder the achievement of our objectives...“ There were many Muslims who had been „eliminated“, because they did not want to liquidate their Serbian neighbours, because they felt to be Yugoslavs, to be Serbs of the Islamic faith.

In his later investigations, the author of „The Chronicle of Cemetery“ exposed the frauds in connection with the so called „missing persons“, the Muslims, from Srebrenica in summer 1995. He found many names of those considered to be „missing“ in the voting lists in Bosnia-Herzegovina, during elections after the Dayton agreement. And some of those, allegedly „missing“ since the summer 1995, had died many months ago, before the arrival of the Serbian forces - Mr. Ivanišević found their tombs.

The above paragraph was added to shed more light on the Srebrenica problem and its revival by some people from the West who were trying to divert attention from their shameful frauds exposed recently in Kosovo. There is a pa-

parallel between the Muslim loyalists (see above) and the Albanian loyalists whom we called „pro-Yugoslav Albanians“. They both suffered a lot. There are many black, dirty places in the „image“ of the present official West. There are books among them, used for propaganda purposes. A British historian, Mr. Noel Malcolm, published recently the book „KOSOVO - A Short History“ (1998). We already mentioned that one-sided and prejudiced book. In a short review, a Serbian historian, academician Mr. Milorad Ekmečić wrote about it: „It is a classical literature of war propaganda, as it used to be called. It is written with specific objectives for those countries or organizations that pay for it. Because, the author of that book is an intellectual hireling, mercennarius scribae in Latin, that ancient epigone, philosopher only because of his coat. Here toga speaks, not the wisdom or the conviction...“ Here again we use the BBC English Dictionary (1993) to define the word propaganda. It is information, often inaccurate or biased information, which an organization publishes or broadcasts in order to influence people.

THE REPORT KOSOVO/KOSSOVA, AS SEEN, AS TOLD

The report by OSCE about Kosovo (December 6, 1999) may be used as an additional proof that „something is rotten in the West“. That report unambiguously damaged the credibility of that organization (as it was mentioned previously). It made almost a „protector“ of the NATO aggressors out of the OSCE. It used (abused) its presence in Kosovo, after October 1998, to help to prepare the future NATO aggression (many „verifiers“ from the OSCE have been members of the Western secret services). Probably unwillingly, the OSCE report shows that there was no humanitarian catastrophe in Kosovo before the NATO aggression and that problems here did not justify the use of brutal force, the NATO intervention in this Serbian province, that flagrant interference in the internal affairs of the sovereign state Yugoslavia. There was no major violence against Albanians in Kosovo prior to NATO aggression, except for actions against the KLA terrorists and their bases. The KLA was described as a „paramilitary group of Kosovo Albanians whose purpose is separatism through armed struggle“. Actions of the Yugoslav authorities in Kosovo were directed against a terrorist and separatist organization - and not against civilians. For this reason it is hypocritical and even ridiculous to characterize the legitimate reactions of those authorities as a „repression against the Albanian population“.

The events of the past year (1998) must be recalled here (from January 1 to December 31). During that time, there were 1,885 terrorist attacks in Kosovo with 288 dead (115 police officers out of it), 561 injured and 308 abducted, out of whom 34 were murdered and 151 were never seen again (this figure includes journalists and police officers). After the „verifiers“ arrived (autumn 98), the KLA attacks intensified. The OSCE mission activities could be qualified almost as actions of „KLA protectors“, while at the same time a part of the „verifiers“ in the field gathered intelligence about the Yugoslav army and its installations. A part of the OSCE staff played here a shameful role, especially during the affairs at Račak (January 15, 99) and at Rogovo (January 29, 99) - they described them quite incorrectly and arbitrarily (see that chapter) in their reports as „executions“ obviously thanks to the chief of the „verifiers“, the American diplomat Mr. William Walker.

There is a particular part of the OSCE report that must be characterized as a manifest exaggeration. It is the evidence of the crimes that had allegedly been committed in Kosovo against the Albanians before the aggression - it was taken as „eye-witness“ statements from refugees in various camps in Albania and Macedonia. Those statements would be considered as testimonies of „witnesses for the prosecution“. Because they included the most serious accusations against the police, army and paramilitary, it would be just appropriate to contain findings of the Yugoslav authorities concerning the events in question - but the reports of the legitimate authorities were completely ignored... And the events of the second part of 1999 quite clearly showed the very low credibility of almost all „eye-witness“ accounts by the Albanian refugees, they were mostly just fabrications. There are many examples of the latter. The Albanians (refugees) claimed that 700 Albanians had been dumped in the shafts of Trepča mines - and the ICTY investigators from The Hague did not find anything. The refugees claimed that 350 Albanians had been murdered in Ljubenić - 7 corpses were found. The alleged mass grave in Pusto Selo contained according to the Albanian eyewitnesses 106 corpses of murdered Albanians - none was found, the same happened in Kraljan where no corpses were found (the refugees alleged that it contained 82 dead Albanians, assassinated by Serbs), etc.etc.

Even the „evidence of the crimes“ as reported by OSCE, allegedly committed by Yugoslav army, police and paramilitary during the NATO aggression (March 24 - June 10, 99) is very questionable because the Kosovo Verification

Mission (KVM) left Kosovo on March 20, 99 - to enable NATO planes to kill and destroy. They used their well-trying eyewitnesses, well instructed by the KLA what to say.

The OSCE report does not speak about the crimes perpetrated by NATO in Kosovo, in Yugoslavia. It plays down the loss of life caused by the NATO bombs, but, nevertheless it takes it into account. OSCE considered most of them to be a consequence of policy of the Yugoslav authorities - they, allegedly, made „human shields“ out of the Albanian civilians. In the White Book of the Yugoslav government about the NATO crimes in Yugoslavia (Belgrade, May and July 1999), on pages 227 and 228 (Book I), there are photographs of the memorial building of the „Prizren League“ razed to the ground by the NATO bombs (March 29, 99), while the OSCE report claims that it was destroyed by the Yugoslav security forces in March 99. The destruction by bombs is quite unambiguous.

The OSCE report uses the NATO terms, it deliberately omits the word **AGGRESSION**, it uses „intervention“, „air campaign“, „air strikes“. It blames the Yugoslav authorities for anything. The criminal breaches of the Geneva Conventions are abused to justify the aggression, because „the intervention“ was done „to prevent Yugoslav military and security forces from continuing repression of civilians and deterring their further military actions against their own population“. It is almost touching how the OSCE goody-goodyes have tried very hard to defend the NATO baddies. The reader of the report must be astonished because he must get impression that the NATO bombs did not kill anybody and that the Serbs (their security forces) are responsible for all the losses during „the air strikes“.

There is a thing that neither UNMIK nor KFOR want to talk about: it is the politically devastating record of the war. The Kosovo region is less secure than it used to be, the ethnic cleansing is going unhampered, the local administration and services are not functioning. OSCE is mostly silent about it. And Mr. Kouchner keeps talking. After UNMIK and KFOR took responsibility, severe human rights abuses by Albanian terrorists and their followers took place. Here must be included various looters, criminals, terrorists, drug traffickers, Muslim fundamentalists, who literally invaded Kosovo from Albania, whose number is put at 100,000 to 200,000 and who, very probably, plan to stay in Kosovo:

From June 10, 1999 to February 6, 2000, 4,249 terrorist attacks were carried out in Kosovo (4,030 against the Serbs and Montenegrins, 120 against

the other non-Albanians, 93 against the Albanians), 889 people were assassinated almost exclusively Serbs and non-Albanians, 834 abducted (out of them 75 were murdered, 711 are unaccounted for). Those horrible figures clearly say that the suffering of people from Kosovo are directly connected with the NATO aggression and with the inability of KFOR and UNMIK (and Mr. Kouchner) to keep law, order and peace in the province, to stop the ethnic cleansing. No one is able now to stop CRIMES, NOBODY IS PUNISHED FOR THEM. KFOR, UNMIK, NATO, OSCE - and their Lords, naturally - are thus becoming accomplices of all those crimes, they are responsible for all that unbelievable chaos reigning now all over Kosovo. At the same time the American GIs are enjoying their new base Bondsteel in Kosovo, built with American speed - because of it all that disaster came to Kosovo, to Yugoslavia.

The second part of the OSCE report covers the period in which both KFOR and UNMIK took responsibility for law and order in Kosovo (**Kosovo means in the book Kosovo and Metohija, or Kosmet, Metohija being the western and Kosovo the eastern part of the region, province**). From the Second part of the report a conclusion may be reached, that the present violence against the Serbs (and other non-Albanians, as well as against the pro-Yugoslav Albanians) is massive and systematic, all over Kosovo and Metohija, with the intention to intimidate all the non-Albanians and to compel them in this way, to leave Kosovo **TO CREATE AN ETHNICALLY CLEAN ALBANIAN KOSOVO**, in spite of all those ridiculous statements by Mr. Clinton and Mrs. Albright about a multi-ethnic Kosovo, that they together with their NATO cronies, so efficiently destroyed. All the above represents an unbelievable breaching of the security Council Resolution number 1244. How is it possible that the present occupiers of Kosovo allowed the creation of ghettos for the Serbs and the other non-Albanians in a few enclaves where they live a poor existence, just vegetate (Štrpce and Brezovica, Orahovac, Goraždevac, Kosovo Polje, Kosovska Mitrovica - its northern part, etc.). But it must be repeated that the report absolutely does not point at those who had created that chaos by their criminal activity, who had brought an absolute lawlessness to Kosovo, with a spiral of crime and hatred. The West as a whole, and especially the U.S.A. have become **HOSTAGES OF THEIR NEW CRIMINAL ALLIES FROM THE KLA**, and of their followers who, unhindered, continue to „ethnically cleanse“ Kosovo.

Finally, one „splendid lie“ must be mentioned. During the NATO aggression on Yugoslavia, the NATO command boasted about the „severe losses“ that its airforce inflicted on the Yugoslav army armour, tanks, personnel armoured carriers, with its bombs and rockets (some of them with depleted uranium warheads), many thousands of them were dropped over Kosovo. During his visit to the bombed hospital in Niš (Serbia), the author met in the office of rector the commander of the 3rd Yugoslav army of Kosovo, colonel-general Nebojša Pavković. -“Professor, if the news about the barbaric attacks of NATO on our country did not reach us in Kosovo, our 3rd army would laugh all the day, because we saw how the „most sophisticated airforce“ was destroying our wooden dummy tanks all over Kosovo. Only our three real tanks were destroyed and ten others hit (these data given by the general are in agreement with the data from the West, made available much later), while the aggressors, including general Clark, kept talking about almost hundred destroyed tanks. You know how the NATO aggressors were shocked when they saw by themselves the armour that we were withdrawing from Kosovo after June 10. It was practically intact. They would see what would happen to them, did they invade Kosovo. Our army was incredibly motivated, determined to fight.”

After reading this book, one could become depressed, because all those whom one trusted, or more or less trusted, committed so many frauds and crimes, said so many disinformations and lies, killed unnecessarily so many people, destroyed so much property, and created so much new hatred (and revived very many old antagonisms and hatred). All that happened because they wanted to fulfill their selfish interests, their plans, to achieve their strategic concepts. After all those tragic events in the former Yugoslavia, torn apart by the West, and especially now, after the NATO aggression and banditry in Kosovo, who could trust anybody from the official West, or trust the UN led by Mr. Kofi Annan, or believe the venal European Union and OSCE, and trust the well dressed and meticulously ironed NATO generals who would not hesitate to kill and destroy if the order comes. Who could trust the judiciary in the West if one saw the farce called ICTY (War Crimes Tribunal) in The Hague? The author of this book „dreamt the dreams about the Western Democracy“ until 1991 too. They changed to nightmares when he saw the behaviour of Clinton's America, Blair's Britain, Chirac's France, Kohl's and Schröder's Germany, etc.,etc.

It is not easy not to get depressed. But there must be no surrender, because in the World, in the West, there are many good and honest people who already started to awake and protest, because they do not tolerate that flood of disinformations that wanted to make out of them obedient dupes with a high living standard. One old Czech proverb which the author's daddy used to tell him could help here: „The God's mills grind slowly, but surely.“ Let us hope that it will not take too much time.

February 2000.

SUMMARY OF SOME BIGGEST FRAME-UPS AND LIES OF THE WEST

(EUROPEAN UNION, NATO, USA, PARTIALLY OSCE) IN YUGOSLAVIA (1991-2000).

1.) *Yugoslavia (Serbia) and Milošević are guilty of three wars there.*

The dismemberment of Yugoslavia was planned for many years by Germany, supported by Austria (especially by A. Mock), Hungary (especially by J. Antall), Italy and Vatican. They prepared politically, diplomatically, and with shipments of arms, the secession of Croatia, Slovenia, and, together with the USA, sponsored later on the secession of Bosnia and Herzegovina. The German Federal Intelligence Service (BND), its spy-resident in Belgrade Klaus Dörner, organized cooperation of the Croatian national-communists with the Croatian ustasha fascists from abroad. The present Croatian president Stipe Mesić and the late president Franjo Tuđman were very active in that BND sponsored destruction of Yugoslavia (E. Schmidt-Eenboom: *The Shadow Warrior Klaus Kinkel and the BND*, ECON, Düsseldorf, 1995). The same role played the present Slovenian president Milan Kučan. As the criminal against peace number 1 in the Balkans, the German foreign minister Hans-Dietrich Genscher must be declared. Supported by Vatican, he compelled the venal European Community (later Union) at Maastricht (December 17, 1991) to recognize prematurely and illegally the independence of Croatia and Slovenia, to be followed, vehemently supported by the USA, by the recognition of Bosnia and Herzegovina. After that a spiral of violence erupted all over Yugoslavia. In Germany, backed up by German authorities, the training of the Albanian terrorist organization KLA (Kosovo Liberation Army) or UCK went on in the late 1990s.

2.) *The Army of Bosnian Serbs raped tens of thousands of Muslim women, it was a part of their strategy of intimidation and humiliation.*

The Muslim (Bosnian) foreign minister Haris Silajdžić started this lie in autumn 1992 in Geneva, with allegedly 30 000 raped Muslim women. A Czech reported J. Obzinová (on December 5, 1992) and others made a record with their 100 000 raped. There were even reports of „rape camps“. Mrs. Ann Warburton, from the European Community, discussed this problem with the Croatian and Muslim authorities and interviewed just 4 (!) allegedly raped

women. Then, she spoke about 20 000 raped, to express later herself many doubts about those figures. Mr. T. Mazowiecki (UN representative) examined 30 allegedly raped women and 19 pregnant - he put the total number of the raped at 12 000. But nobody knows until now how they got those figures. The UN commission on war crimes in the former Yugoslavia gave in autumn 1993 a total number of 330 (!) documented cases of rape by all three warring parties. During the „rape hysteria“ many countries in Europe (including the Czech republic) were „mobilized“ to accept thousands of such born „devil's children“, but nothing happened, there was no epidemic of them and the above figures were just a fabrication, good for not too intelligent people. The bubble burst, but the horrible lie remained. See the Chapter „Rape camps“.

3.) *The Bosnian Serbs organized many extermination „death“ camps where thousands were murdered, tortured, burned to death, even processed to cattle feed.*

The Muslim sources said that there were 107 such camps run by Serbs, some of them even in Yugoslavia, with about 130 000 prisoners (a US senate commission put the number even at 170 000). But the International Red Cross put at that time the number of all prisoners, of all the warring parties at 10-11 000! No camps were found in Yugoslavia, no „death“ camps were discovered by the Red Cross officials, UNPROFOR, even CIA in Bosnia and Herzegovina, no „rape camps“ were found. See Chapters „Death camps“ as an American and European media hit, Propaganda and death tolls.

4.) *The brutality of the Bosnian Serbs was manifested in three big explosions in Sarajevo, during their mortar attacks that killed many.*

It were the bread queue massacre in the Vase Miskina Street (May 27, 1992), Markale I (February 5, 1994), and Markale II market place massacre (August 28, 1995) that left much over 400 dead and wounded. After the last explosion, in about 40 hours, the NATO bombers started their aggression against the Republika Srpska in Bosnia and Herzegovina. But it became clear rather soon, that all those explosions were just provocations by the Muslim authorities which did not hesitate to murder their own citizens, to compel the West to war against the Bosnian Serbs. The Markale II explosion was allegedly prepared with the help of unspecified Western secret services which thus helped the West to get a pretext to get involved militarily on the side of Croats and

Muslims. For more details see the Chapter: Three Explosion in Sarajevo (see there the papers by L.Doyle, H.McManners, the books by gen. L.MacKenzie, D.Owen, statements by B.Volker, Yasushi Akashi).

5.) *When the Bosnian Serb Army took Srebrenica, a horrible massacre of captured Muslims took place, military and civilians. Serb artillery killed over 2 000 people in Goražde.*

Mrs. Albright even showed to the UN members in New York some aerial photographs of „mass graves“. She spoke (august 1995) about 5-10 000 missing persons, feared dead. But until now those desinformations of her were not proved. The International Red Cross officials could not prove it (see J.Sray, lieutenant colonel of the US military intelligence, 1995). General Mladić told the author (1997) that during the Srebrenica operation about 1 200 Serb military died, and much over 2 000 Muslim military when trying to break through. There were no mass executions as Mrs.Albright tried to disinform. She never mentioned those many Serbian villages razed to the ground by the Muslim Srebrenica, garrison, with over 1 000 dead (1992-94). During fighting in Goražde, there were 200 Muslims (70% of them soldiers) dead, not 2 000. - „It was the Muslims who provoked the Serb attack... by their constant acts of provocation“ (Dutch general G.J.M.Bastiaans, commander of the UN observers). See the Chapter: Safe Areas in Bosnia-Herzegovina and Their Misuse.

6.) *The UN Security Council set up (Resolution 827) in 1993 an ad hoc International Criminal Tribunal for the former Yugoslavia (ICTY) in The Hague, to prosecute the war crimes perpetrated there.*

It ought to be impartial, just, not one-sided. But it was clear from its very beginning that it was just an American subsidiary, to support the USA objectives. It was paid mostly by the USA (e.g., the financial shark-turned-filantropist, George Soros) and Saudi Arabia. This fact was repeatedly underlined by Mrs.Albright and Mr.Shea. ICTY prosecuted (indicted) mostly the Serbs, just a few Croats, and almost no Muslims. It practically ignored the Serbian complaints, well documented, e.g., about the Medak massacre and about the Croatian „Storm“ operation that left 200 000 Serbs homeless and hundreds, maybe thousands dead. All three ICTY prosecutors general (R.Goldstone, L.Arbour, C.del Ponte) were biased. See the Chapters: The Political American War Crimes Tribunal in The Hague, The War Crimes Tribunal in The Hague - a US Branch

Office in Europe, Clinton's Farce Called ICTY in The Hague. See e.g., the paper by C.Thornberry about the Medak massacre (Foreign Policy, Fall 1996). The ICTY does not want to prosecute crimes by the Albanians against the Serbs, Gipsies, ethnic Turks in Kosovo. USA did not want to recognize any jurisdiction over its citizens in the planned International Criminal Tribunal (Rome, 1998). See the Chapter: Selective Justice in The Hague.

7.) *The Serb aggression expelled about 2 000 000 people from their homes in Bosnia-Herzegovina and in Croatia.*

During the civil-ethnic-religious war in Yugoslavia nobody was innocent. But about 40 000 Serbs had to leave Croatia even before that war started (Simon Wiesenthal). During 1993 there were over 600 000 of refugees in Serbia (expelled from Croatia, from the Muslim and Croat held parts of Bosnia-Herzegovina). To them 200 000 refugees must be added (the Croatian offensive Storm), then about 100 000 when the NATO supported Croatian and Muslim armies overrun the predominantly Serbian areas in the western Bosnia, and finally about 70 000 Serbs left Sarajevo after the Dayton dictate. It makes about ONE MILLION. During 1998-99 over 250 000 Serbs, Montenegrins, Gipsies, pro-Yugoslav Albanians, ethnic Turks, Gorans fled from Kosovo and Metohija to Serbia (and Montenegro) to save their lives after being expelled by the KLA and their followers, with almost no help or protection by KFOR, UNMIK. See the Chapter: Hypocrisy and Refugees, Frame-Ups and Frauds in Kosovo, What is behind the Flight of Albanians from Kosovo (the Alleged „Ethnic Cleansing“). The flood of refugees from Kosovo and Metohija (Albanians and non-Albanians) started immediately after the NATO aggression.

8.) *The Yugoslav Army (YA), the Serbian Police and Paramilitary units are killing indiscriminately the Albanians in Kosovo, a genuine genocide is taking place there. Some Western reporters, politicians are speaking even about Holocaust.*

Before using the expressions like GENOCIDE or HOLOCAUST, their exact meaning must be known. See here the Chapter: Kosovo: Too Many Cooks, Too Many Disinformations, Too Much Arrogance, Ignorance, even Stupidity. The Nobel Prize Laureate Elie Wiesel (AFP, Editorial in the Newsweek, April 5, 1999) said: „Serbian acts in Kosovo do not constitute „genocide“... ge-

nocide is the intent and the desire to annihilate a people. This is not a case here... Holocaust was conceived to annihilate the last Jew on the planet. Does anybody believe that Milošević and his accomplices seriously planned to exterminate all the Bosnians, all the Albanians, all the Muslims in the World? The numbers of the dead in Kosovo and Metohija, of all nationalities, from January 1, 1998 up to the NATO aggression on March 24, 1999, were about 2 500. They were dead because the KLA started their campaign of terror, of killing and destruction. KLA reported at the end of 1999 that they had lost about 2 400 men, but it was not a genocide. They were killed during fighting with the army and police, by NATO bombs. To fight the terrorists who kill and destroy indiscriminately is a duty of those who must maintain law and order - the same is true in the Basque province, in the Northern Ireland, in Corsica, in Colombia, in Algeria, in various Indian provinces, etc. As the editor of „Chronicles“ Thomas Fleming put it, the level of violence in Kosovo before the NATO aggression had started, would be horrible for a peaceful Austrian village, but normal for American towns. See the Chapter: Kosovo is no genocide, Nobel Prize Laureate Elie Wiesel said.

9.) The Serbian security forces massacred on January 15, 1999 40 innocent civilians during their action in Račak, a village in Kosovo.

In the morning of January 16, the leader of the OSCE „verifiers“ in Kosovo Mr. William Walker, after seeing 40 corpses, scattered in Račak, declared without hesitation and investigation that the Serbian security forces had been the perpetrators. And so the Račak affair became one of the big pretexts to attack Yugoslavia, to start the barbarous NATO aggression, so eagerly expected by the „hawks“ in Clinton's administration. Račak had the same role in their planning like Markale II had in Bosnia-Herzegovina. But almost immediately it became quite clear that the reality was different. Two French journalists who saw the attack of the security forces on the KLA terrorist stronghold expressed their doubts about Mr. Walker's interpretation. They belonged to Le Figaro and Le Monde, both papers with a strong „anti-Serbian“ tradition. One of the journalists, Mr. C. Chatelot, visited Račak immediately after the police action (announced to OSCE in advance!) and did not see anything suspicious, no dead bodies („Were the dead of Račak really massacred in cold blood?“ Le Monde, January 21, 1999). The other, Mr. R. Girard, saw the video footage of the whole action from the two AP men

who took part in it. His article was „Kosovo: Obscurity about a massacre.“ Le Figaro, January 20, 99). Jonathan Steele wrote in The Guardian: „Račak bodies were tempered with“ (January 21, 99). It is very obvious now that the whole affair with the 40 dead was a well orchestrated dirty trick, organized by KLA with its dead after the fighting ended, and, naturally, by Mr. William Walker, „the veteran of criminal interventions of the State Department in the Central America, and a specialist in espionage“ (Balkan Infos, Nr. 42, March 2000). See the Chapter: The Kingdom of Disinformations in Kosovo, The Račak Affair, and the Chapter: There was no massacre at Račak.

The author of this book made an unpleasant discovery. The February issue of the NATIONAL GEOGRAPHIC included two articles: Albanians and Eyewitness Kosovo. The Račak affair was described in the biased Mr. W. Walker's way, with an absolutely one-sided approach. It is sad to realize that the fascinating National Geographic has become a tool in a dirty propaganda campaign that did not allow the other side to speak.

10.) Incredible massacres, a genocide is taking place in Kosovo by the Serbs, 100 - 225 000 men from 14 to 59 are missing, probably dead Daniel Scheffer from the State Department, others spoke about 100 000 missing men feared dead (Cohen, Cook, Rubin etc.). Serbs dumped 700 dead Albanians in the shafts of Trepča mines and made a mass grave after murdering 350 Albanians in Ljubenić, near Peć - all that told the Albanian eyewitnesses. President Clinton spoke about tens of thousands of killed Albanians all over Kosovo (June 25, 1999)...

But the reality, the truth was absolutely different, all the above were just fabrications, overt lies. To justify the murder of civilians and huge destructions, an incredible ecocatastrophe in Yugoslavia, the western leaders started to lie, to disinform, to fabricate evidence about the terrible Albanian losses. A Czech proverb says: A lie has short legs, and so the WESTERN LIES had short legs too. The official figure of the corpses dug up in Kosovo up to November 1999 was 2 108, including the Serbs and others, but not in tens of thousands. There were no corpses (!) in the Trepča mines, instead of 350 bodies, only 7 were dug up in Ljubenić. There are very many such examples. Instead of 100 000 dead, the UN started its „bidding“ with 44 000, then it dropped to 22 000, later on to 11 000 - and then the 2 108 dead appeared. Unluckily, there would surely be some more, but not the astronomical figures

that Mrs. Albright's gang during the NATO aggression used to present as absolutely true data, supported by her numerous satellites from all over the world. Let us hope that the fabrications about the ethnic cleansing by the Serbs will have the same sad end as the fabrications about the killed Albanians. See Chapters: I Lie and Therefore I Exist - the Main NATO Slogan in Kosovo, Frame-Ups and Frauds in Kosovo, What is behind the flight of Albanians from Kosovo (the alleged „ethnic cleansing“). The Splendid Lies in Kosovo, The Multi-Ethnic Kosovo NATO Style...

11.) During February 2000, thousands of Albanians, once even tens of thousands marched to Kosovska Mitrovica, trying to enter by force, over a bridge, the Serb held northern part of the town, from which many Albanian families had been expelled... General Wesley Clark accused President Milošević that he was fomenting the unrest there, preventing the creation of a multi-ethnic Kosovo... NATO would not stand idle by...

The words of the NATO's Chief Executioner in Yugoslavia, general Clark, are not only arrogant, but illogical, even stupid. The northern part of Kosovska Mitrovica is the only remaining major Serbian enclave in Kosovo and Metohija, maybe with the exception of Štrpce and Brezovica in the south. Gen.Clark and other Western propagandists never mentioned that more than 500 Serbian families had been expelled from the southern part of the town, without any possibility to return to their looted, destroyed or occupied homes, because the KFOR and UNMIK (the latter under its „Gauleiter“ Mr.Kouchner) protection was so miserably inefficient there, to keep „the multi-ethnicity“. Those who are making all the troubles in Kosovska Mitrovica, are the KLA members, or their TMK successors, they are those criminals who attack and kill Serbs in the KFOR „protected“ convoys, they are the terrorists who are „exporting“ the war from Kosovo to the neighboring districts in Serbia, without being disturbed by their Western protectors. When will those good friends and allies of the West start troubles in Macedonia? One must not forget that out of the 40 000 Serbs in Priština, before that „humanitarian“, „ethical“ or „just“ war started, there were now barely 400 left, fearing for their life day and night, and that out of the 250 000 Serbs and Montenegrins (or slightly more) in Kosovo and Metohija, barely one fifth remains, out of the 100-150 000 gipsies maybe one fifth as well. The arrogance and stupidity of all those who nicknamed the barbarous NATO aggression „humanitarian, et-

hical, just“ war, were really astonishing. Hitler called his war just too, because the Germans were allegedly persecuted, even murdered, in Czechoslovakia, in Poland. And the West believed it, that it was happening in Czechoslovakia, in the Sudetenland - and so the Munich tragedy was sponsored by the friendly West. UNESCO and the Western cultural circles seem to ignore the devastated or completely destroyed medieval Serbian monasteries and churches in Kosovo, they do not bother about the 2 000 000 destroyed books there.

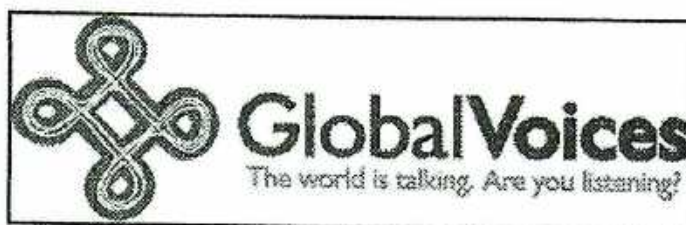
ACHIEVEMENTS OF THE WEST IN YUGOSLAVIA, IN SERBIA

The criminal interference by the West in internal affairs of Yugoslavia managed to destroy a multi-ethnic, relatively prosperous country. Millions of civilians suffered a lot, very many died, incredible devastations were caused, the inter-ethnic hatred increased. The „democratic“ West behaved like a band of criminals when it attacked, under false pretexts, Yugoslavia. In Bosnia-Herzegovina, and especially in Kosovo, tens of thousands of occupiers (SFOR, KFOR) are trying unsuccessfully to keep law and order, where a handful of policemen was adequate until 1990. Unbelievable frame-ups and lies completely tarnished the image of the West. The draconic, illegal sanctions are damaging the whole nation, destroying its livelihood, and trying to break its gallant soul.

Sagittarius

Van: "R Despotovic" <despot@telfort.nl>
Aan: "Nico Steijnen" <sagitar@hetnet.nl>
Verzonden: zaterdag 7 juni 2008 2:21
Onderwerp: E-mail met bijlage (attachment): the-balkans-fighting-genocide-

- [close](#)
- [Search](#)
- [Authors](#)
- [Topics](#)
- [Countries](#)
- [explore ?](#)
-

Global Voices Online

The world is talking. Are you listening?

Global Voices in

- [Deutsch](#)
- [Español](#)
- [Français](#)
- [Malagasy](#)
- [Português](#)
- [Shqip](#)
- [Македонски](#)
- [عربي](#)
- [فارسی](#)
- [한국어](#)
- [हिन्दी](#)
- [简体中文](#)
- [繁體中文](#)
- [日本語](#)

[Learn more »](#)

- [Home](#)
- [About](#)
- [For Bloggers](#)
- [For Media](#)
- [Special Coverage](#)
- [Sponsors](#)

- Also:
- [Contact](#)
- [Daily Digests](#)
- [Subscribe](#)
- [RSS Feeds](#)

The Balkans: Fighting Genocide Deniers

Thursday, December 20th, 2007 @ 21:36 UTC

by Veronica Khokhlova

World Regions

Topics

Countries:

Bosnia Herzegovina, Croatia, Serbia

Topics:

Freedom of Speech, Education, Ethnicity, History, Human Rights, Law, Media, Protest, Racism, War & Conflict, International Relations, Politics

This post is also available in:

es:

Balcenes: Combatiendo a los Negacionistas...

Srebrenica Genocide Blog has two new posts up: on the atrocities of 1943, and on Darko Trifunovic, a "Srebrenica genocide denier" employed by the University of Belgrade's Faculty of Security Studies. In a comment, Alan Jakšić of *Serbian Anarchist* recommends that Daniel of *Srebrenica Genocide Blog* file a "formal complaint" with the University of Belgrade: "Afterall, university people are *supposed* to take such feedback seriously. And given the political VARIETY in the country, you might just be successful. So try taking it direct to them if you haven't already. And should they not take it seriously, well, you can always blog about it."

Posted by Veronica Khokhlova
Share This

10 Responses to "The Balkans: Fighting Genocide Deniers"

1. December 22nd, 2007 at 2:36 am
Miralem Imamovic:

1

I am surprised that this kind of comments appear on your web. This blogger is full of hate and call for violence against dr Darko Trifunovci. This blogger is made by Islamic Fundamentalist from Bosnia mostly members of SDA, which former leader was sentenced twice for spreading hate and intolerance among nations of former Yugoslavia. In all democracy ultimate right is right of freedom of speech. You can check web site Bosnjaci.net or Srebrenica blogger and you can find out that there is no option of sending comments or discussing the subject that they posted. Why?

"Srebrenica Genocide Blog has two new posts up: on the atrocities of 1943, and on Darko Trifunovic, a "Srebrenica genocide denier" employed by the University of Belgrade's Faculty of Security Studies. In a comment, Alan Jakšić of Serbian Anarchist recommends that Daniel of Srebrenica Genocide Blog file a "formal complaint" with the University of Belgrade: "Afterall, university people are supposed to take such feedback seriously. And given the political VARIETY in the country, you might just be successful. So try taking it direct to them if you haven't already. And should they not take it seriously, well, you can always blog about it."

2. January 1st, 2008 at 23:27 pm

Daniel:

2

Al Qaeda Media Committee Attacks on Darko Trifunovic

I am posting this on behalf of Darko Trifunovic:

SOME COUNTER TERRORISM EXPERTS FEAR AL QAEDA ATTACKS THEM WITH THE INFLUENCE OF AL QAEDA MEDIA COMMITTEE - THE CASE OF DR DARKO TRIFUNOVIC

World wide counter terrorist experts have indicated that they believe in the danger of web attacks on them. Now Al Qaeda and Radical Islamists are targetting not only our objects and soldiers, but also our intellectuals.

Al-Qaeda Media Committee Details, Center of Gravity: Pakistan Area of Operation, Afghanistan, United Kingdom, Bosnia and Herzegovina, Kosovo

In the early 1990s, this committee produced a publication called "Nashrat al Akhbar" — the Newscast, in the Hyatabad neighborhood of Peshawar, Pakistan. Khalid Shaikh Mohammed, the former Bosnian and Afghanistan war veteran with a Bosnian passport, took over leadership of this committee during the planning of the Sept. 11 attacks, starting around 1999.

It become clear that al-Qaeda's committee now target our intellectuals, experts, professors etc... recently there has been an ongoing Internet War against Dr Darko Trifunovic, from the Faculty of Security Studies, University of Belgrade, who discovered existence of "White Al Qaeda" in Bosnia and Herzegovina

(Sources: 1Jamal al-Fadl testimony, United States vs. Osama bin Laden et al, trial transcript, Day 2, Feb. 6, 2001. 2: The 9-11 Commission Report. July 22, 2004. Chapter 5.1.)

The Media Committee coordinates with the owners of pro-fundamentalist media and activists inside major media outlets to spread Islamic fundamentalist propaganda. The basic function of this Committee is to justify the activities of Islamic fundamentalists. The main weapon is to claim that Muslims are always and everywhere the exclusive victims of violence. Of course, the truth is completely different, because the Islamic fundamentalists initiate violence for the purpose of establishing the pan-Islamic Ummah, a theocracy that excludes the existence of other religions. For example, in Kosovo-Metohia Islamic extremists among the Kosovo Albanians, with Al-Qaeda's help, have managed to create a perception that the Albanian majority was endangered by the Serb minority. Thanks to the work of the Media Committee, the secession and terrorism of Islamic fundamentalists

among the Kosovo Albanians were presented as a "struggle for freedom." One of the main objectives of the Islamic fundamentalists' global network is to create a perception in the world public opinion that Muslims are always the victims, in order to justify conflict and conquest. Victim status is thus claimed for Kosovo Albanians, their co-religionists in Kashmir, Palestine, Russia (Chechnya), Sudan, Tanzania, Bosnia, Macedonia, Malaysia, East Timor, etc.

What the Media Committee of Al Qaeda from Bosnia wants to hide:

Links between 9/11 and the Al-Qaeda network in Bosnia-Herzegovina

Officials of the Muslim-Croat Federation in B-H never released any information to the US investigators or lawyers representing the families of 9/11 victims, because such information would cast a new light on the entire B-H conflict. They would have made it obvious that the war was a jihad, a religious war waged against Bosnia's Christians by the Islamic extremists.

The Interpol office in Wiesbaden, Germany sent a request to the Bosnian authorities on 18 September 2001 to verify the identity of a certain Mr. Atta, who according to their information used to reside in the hamlet of Bakotic, 8 km outside Maglaj, in 1999. Attached to the request was the photo of Mohamed Atta, and a note to verify it through a certain Mehmed Hasanovic, a resident of Bakotic. This means Mohamed Atta was trained in B-H; it is known that he left B-H for Hamburg, from where he proceeded to the United States and his ultimate mission - to destroy the Twin Towers.

3. January 2nd, 2008 at 0:12 am

Darko Trifunovic:

3

Dear,

First of all wish you all the best in New 2008.

Here is the problem. I am working for the defense of accused individuals before ICTY (International Criminal Tribunal for former Yugoslavia). Someone misusing my name on the above mentioned blogger as well as on the following:

1. <http://srebrenica-genocide.blogspot.com/2007/12/darko-trifunovic-srebrenica-genocide.html>
2. <http://srebrenica-genocide.blogspot.com/>

As part of defense it is my duty to defend accused individuals, so person of group posting information's that I am Srebrenica denier doing directly act against the International Law and obstruction of defense, which is consider as act Human Rights abuse those accuse before ICTY. You can't call lawyer of suspect killer, killing denier. It is wrong and inappropriate and against the Law.

So, I asking kindly to remove above mentioned blogger.

Here is the letter of the Legal Counselor before ICTY:

To: dr Darko Trifunovic - member of Defense team

Dear Mr. Trifunovic,

I am case manager and legal adviser in the case of Mr. Momcilo Krajisnik, which is currently in the appellate stage before the International Criminal Tribunal for the Former Yugoslavia in Den Haag, Holland. I hereby affirm that in that capacity I consider you as an expert and a credible and respectable scholarly researcher in the field of recent conflicts in the former Yugoslavia. You have provided insights and material

documents which are invaluable for the defense at ICTY, particularly in the case of Srebrenica. On behalf of the defence team we are pleased to cooperate with you. I thank you for your cooperation and look forward to work with you again in the future.

Kind regards,

Stephen Karganovic

Defense Team of Mr. Momcilo Krajisnik

International ad hoc Tribunal for the Former Yugoslavia
krajisnikcase@gmail.com

Also, I discovered that behind posting on above mentioned blogger are extreme Islamic Fundamentalist. You can see more at: Al Qaeda Media Committee Attacks on Darko Trifunovic
http://www.terrorfinance.org/the_terror_finance_blog/2007/12/al-qaeda-media.html

I report all case to the FBI

LETTER TO FBI

Dear colleagues,

I would like to report an web portal of Islamic Fundamentalist under the name of Bosnjaci.net

Particularly dangerous person is the hacker and web master of this web portal Mr. Afan Pasalic (afan@afan.net). He is posting against the Law, International Law and Role of Procedures of ICTY (International Criminal Tribunal for former Yugoslavia) obstructing the Justice, preventing the defense at following web bloggers:

1. <http://srebrenica-genocide.blogspot.com/2007/12/darko-trifunovic-srebrenica-genocide.html>
2. <http://srebrenica-genocide.blogspot.com/>

Recently I was subject and I am still subject of attack of the media committee of Al Qaeda. You can see more at: <http://www.terrorfinance.org> article under the title; "Al Qaeda Media Committee Attacks on Darko Trifunovic".

Also, I discover that reason why I am attacked by this group is as follow:

Bosnjaci.net Jihadnet web site. Here is reason why they are attacking me. Just see their web site. One of their favorite and honored member is SAKIB MAHMULJIN
http://www.bosnjaci.net/dobri_bosnjani.php?id=130 Sakib is one of the Bosnian White Al Qaeda members very high ranking and accuse for the War Crimes. See this: War crimes: "Vozuca case", six years later <http://www.ex-yupress.com/slobos/slobos11.html>

Also, NANIC, IZET former commander of the 505th Buzim Brigade with the Fifth Corps of the Bosnian Army where of integral part was unit "Hamze". According to the Bosnian State Court <http://bosnianews.blogspot.com/2007/09/witness-claims-that-former-assistant.html>: "The indictment alleges that "Hamze" members arrested, on 5 August 1995, four Serbian aggressor's soldiers, and killed them on the same day. The Prosecution holds Alic responsible for failing to "investigate and punish" the perpetrators of the killings, as was his duty." About War Crimes committed by special unit 'Hamze' within the 5th Corpus of Bosnia and

Herzegovina Army, a mujahedine from Saudi Arabia Taufik al Harbi who cut throat to one Serbian prisoner in the middle of September 1995 in the bordering area with Croatia.
http://www.euronews.net/create_html.php?page=detail_info&article=374232&lng=1

Also one of the honorable graced individuals on Bosnjaci.net are HALILOVIC, NEZIM – MUDERIS
http://www.bosnjaci.net/dobri_bosnjani.php?id=61
 In the Wal-Mart-sized, architecturally overbearing King Fahd mosque—which opened in 2000 on the outskirts of Sarajevo, built with Saudi money and named for the Saudi monarch—the imam is Nezim Halilovic Muderis, a Bosnian extremist agitator whose antics here I have followed since 1999. Muderis's Friday sermons, available on Bosnian websites, are replete with incitement to violence in Israel, Kashmir, Chechnya, Afghanistan, Iraq, Syria, and the Philippines. He preaches the same line on the U.S.-led coalition in Iraq as is heard among the acolytes of terrorist leader Abu Musab al Zarqawi. It is, to say the least, bizarre: "In Falluja, according to statements from the U.S. command, spirits have appeared in the form of enormous spiders, weighing about a kilogram, that only attack U.S. soldiers, and the person who is bitten dies within seconds."
 About this prominent members of Wahaby you can find here:
<http://www.islamicpluralism.org/articles/2005a/wahhabisbalkans.htm>

BOSNIAN MUSLIM WAR CRIMINALS PROTECTED, GTITED AND PROMOTED BY
 Bosnjaci.net web portal of Jihadis from Bosnia RASIM DELIC
http://www.bosnjaci.net/dobri_bosnjani.php?id=79
 According to the indictment, Rasim Delic was aware that the Moudjahidines members of the Bosnian army had a distinct tendency to commit crimes especially against captured enemy combatants and civilians and that the Kamenica camp was being used as a place in which these crimes could be perpetrated. Reportedly, however, he took no measures whatsoever to stop these acts taking place.
http://www.trial-ch.org/en/trial-watch/profile/db/facts/rasim_delic_273.html

I am afraid that Bosnjaci.net and many others in the US can present danger for not only National security of US, but broader, danger for the International Security.

Sincerely Yours,

Dr Darko Trifunovic

4. January 3rd, 2008 at 7:31 am
Daniel (Srebrenica Genocide Blog Editor):
 4

Hahahaha... Darko Trifunovic is at it again. He uses old tricks by accusing everyone who criticizes him to be "Islamic Terrorism." Keep blowing the wind. No wonder defence lawyers of indicted war criminals praise you as an expert, hahahaha...

More about Darko Trifunovic's biography can be found here:

1. Biography of Darko Trifunovic PART 1:
<http://srebrenica-genocide.blogspot.com/2007/12/darko-trifunovic-srebrenica-genocide.html>
2. Biography of Darko Trifunovic PART 2:
<http://srebrenica-genocide.blogspot.com/2007/12/darko-trifunovic-part-2.html>

5. January 5th, 2008 at 0:36 am
AfanKlovan:
 5

Ahahahaha....so Papane, all what you mention about dr Trifunovic you invented and posted on

Extra geld naar Srebrenica-team

2004

Door een onzer redacteurs
DEN HAAG, 22 AUG. Nederland
Reeft extra steun aan het onder-
zoeksteam in Sarajevo, dat mer-
vervolgung is belast van d
toernadaden, die in 19

nanciële steun (216.000 euro)
worden gebruikt voor het onder-
zoek naar de rol van 36 politic-
functionarissen, die zich destijds
in de buurt van de enclave in Sre-
brenica ophielden. Jaarlijks be-
steedt de Nederlandse ambassade
circa vijf miljoen euro aan Srebre-
nica gerelateerde activiteiten. In
1995 moesten 450 Nederlandse
soldaten hulpeloos toezien hoe
Bosnisch-Servische troepen de en-
clave binnenvielen. In enkele da-
gen werden 8.000 moslimmannen
en -jongens vermoord.

Sagittarius

Van: "R Despotovic" <despot@tiscali.nl>
 Aan: "Jenny Ligtenberg" <jenny1@scarlet.nl>; "Nico en Neeltje" <nico.s@slobodan-
 Verzonden: zaterdag 16 juli 2005 2:12
 Onderwerp: The Politics of the Srebrenica Massacre

HOME - ARCHIVES

ZNet, July 13, 2005

The Politics of the Srebrenica Massacre

by Edward S. Herman

July 07, 2005

"Srebrenica" has become the symbol of evil, and specifically Serb evil. It is commonly described as "a horror without parallel in the history of Europe since the Second World War" in which there was a cold-blooded execution "of at least 8,000 Muslim men and boys." [1] The events in question took place in or near the Bosnian town of Srebrenica between July 10 and 19, 1995, as the Bosnian Serb army (BSA) occupied that town and fought with and killed many Bosnian Muslims, unknown numbers dying in the fighting and by executions. There is no question but that there were executions, and that many Bosnian Muslim men died during the evacuation of Srebrenica and its aftermath. But even though only rarely discussed there is a major issue of how many were executed, as numerous bodies found in local grave sites were victims of fighting, and many Bosnian Muslim men who fled Srebrenica reached Bosnian Muslim territory safely. Some bodies were also those of the many Serbs killed in the forays by the Bosnian Muslims out of Srebrenica in the years before July 1995.

The Srebrenica massacre has played a special role in the politics of Western treatment of the restructuring of the former-Yugoslavia and in Western interventionism more broadly, and it is receiving renewed attention and memorialization at its tenth anniversary in July 2005. It is regularly cited as proof of Serb evil and genocidal intent and helped justify a focus on punishing the Serbs and Milosevic and NATO's 1999 war on Serbia. It has also provided important moral support for the further Western wars of vengeance, power projection, and "liberation," having shown that there is evil that the West can and must deal with forcibly.

However, there are three matters that should have raised serious questions about the massacre at the time and since, but didn't and haven't. One was that the massacre was extremely convenient to the political needs of the Clinton administration, the Bosnian Muslims, and the Croats (see Section 1 below). A second was that there had been (and were after Srebrenica) a series of claimed Serb atrocities, that were regularly brought forth at strategic moments when forcible intervention by the United States and NATO bloc was in the offing but needed some solid public relations support, but which were later shown to be fraudulent (Section 2). A third is that the evidence for a massacre, certainly of one in which 8,000 men and boys were executed, has always been problematic, to say the least (Sections 3 and 4).

1. Political Convenience

The events of Srebrenica and claims of a major massacre were extremely helpful to the Clinton administration, the Bosnian Muslim leadership, and Croatian authorities. Clinton was under political pressure in 1995 both from the media and from Bob Dole to take more forceful action in favor of the Bosnian Muslims, [2] and his administration was eager to find a justification for more aggressive policies. Clinton officials rushed to the Srebrenica scene to confirm and publicize the claims of a massacre, just as William Walker did later at Racak in January 1999. Walker's immediate report to Madeleine Albright caused her to exult that "spring has come early this year." [3] Srebrenica allowed the "fall to come early" for the Clinton administration in the summer of 1995.

Bosnian Muslim leaders had been struggling for several years to persuade the NATO powers to intervene more forcibly on their behalf, and there is strong evidence that they were prepared not only to lie but also to sacrifice their own citizens and soldiers to serve the end of inducing intervention (matters discussed further in Section 2). Bosnian Muslim officials have claimed that their leader, Alija Izetbegovic, told them that Clinton had advised him that U.S. intervention would only occur if the Serbs killed at least 5,000 at Srebrenica. [4] The abandonment of Srebrenica by a military force much larger than that of the attackers, and a retreat that made that larger force vulnerable and caused it to suffer heavy casualties in fighting and vengeance executions, helped produce numbers that would meet the Clinton criterion, by hook or by crook. There is other evidence that the retreat from Srebrenica was not based on any military necessity but was strategic, with the personnel losses incurred considered a necessary sacrifice for a larger purpose. [5]

Croatian authorities were also delighted with the claims of a Srebrenica massacre, as this deflected attention from their prior devastating ethnic cleansing of Serbs and Bosnian Muslims in Western Bosnia (almost entirely ignored by the

Western media), [6] and it provided a cover for their already planned removal of several hundred thousand Serbs from the Krajina area in Croatia. This massive ethnic cleansing operation was carried out with U.S. approval and logistical support within a month of the Srebrenica events, and it may well have involved the killing of more Serb civilians than Bosnian Muslim civilians killed in the Srebrenica area in July: most of the Bosnian Muslim victims were fighters, not civilians, as the Bosnian Serbs bused the Srebrenica women and children to safety; the Croats made no such provision and many women, children and old people were slaughtered in Krajina. [7] The ruthlessness of the Croats was impressive: "UN troops watched horrified as Croat soldiers dragged the bodies of dead Serbs along the road outside the UN compound and then pumped them full of rounds from the AK-47s. They then crushed the bullet-ridden bodies under the tracks of a tank." [8] But this was hardly noticed in the wake of the indignation and propaganda generated around Srebrenica with the aid of the mainstream media, whose co-belligerency role in the Balkan wars was already well-entrenched. [9]

The International Criminal Tribunal for Yugoslavia (ICTY) and UN also had an important role to play in the consolidation of the standard Srebrenica massacre narrative. From its inception the ICTY served as an arm of the NATO powers, who created it, funded it, served as its police arm and main information source, and expected and got responsive service from the organization. [10] The ICTY focused intensively on Srebrenica and provided important and nominally independent corroboration of the massacre claims along with citable "judicial" claims of planned "genocide." The UN is less thoroughly integrated into NATO-power demands, but it is highly responsive and in the Srebrenica case it came through just as the United States and its main allies desired. [11]

This political interest in the Srebrenica massacre hardly proves that the establishment narrative is wrong. It does, however, suggest the need for caution and an awareness of the possibility of falsification and inflated claims. That awareness has been entirely absent from mainstream treatment of Srebrenica.

2. The Serial Lying Before and After Srebrenica

At each stage in the dismantlement of Yugoslavia, its ethnic cleansing, and before and during the NATO war over the Kosovo province of Serbia in 1999, propaganda lies played a very important role in forwarding conflict and anti-Serb actions. There were lies of omission and lies that directly conveyed false impressions and information. An important form of lie of omission was the regular presentation of Serb misbehavior as unique to the Serbs, not also characteristic of the behavior of the Muslims and Croats or of the conflict overall. In case after case the media would report on Serb attacks and atrocities, having neglected to report the prior assaults on Serbs in those same towns and making the Serb behavior seem like unprovoked acts of aggression and barbarity.

This was evident from the very start of the serious fighting in 1991 in the republic of Croatia. In their treatment of the Eastern Croatian city of Vukovar, for example, the media (and ICTY) focused exclusively on the federal Yugoslav army's capture of the town in the fall of 1991, completely ignoring the prior spring and summer's slaughter by Croatian National Guard troops and paramilitaries of hundreds of ethnic Serbs who had lived in the Vukovar area. According to Raymond K. Kent, "a substantial Serb population in the major Slavonian city of Vukovar disappeared without having fled, leaving traces of torture in the old Austrian the spring catacombs under the city along with evidence of murder and rape. The Western media, whose demonization of the Serbs was well underway, chose to overlook these events." [12] This selective and misleading focus was standard media and ICTY practice.

Lies of omission were also clear in the attention given Bosnian Serb prison camps like Omarska, which the media focused on intensively and with indignation, when in fact the Muslims and Croats had very similar prison camps-at Celebici, Tarcin, Livno, Bradina, Odzak, and in the Zetra camp in Sarajevo, among other sites-[13] with roughly comparable numbers, facilities, and certainly no worse treatment of prisoners; [14] but in contrast with the Serbs, the Muslims and Croats hired competent PR firms and refused permission to inspect their facilities-and the already well-developed structure of bias made the media little interested in any but Serb camps.

Wild allegations of Auschwitz-like conditions in Serb "concentration camps" were spread by "journalists of attachment" who lapped up propaganda handouts by Muslim and Croat officials and PR hirlings. Roy Gutman, who won a Pulitzer prize jointly with John Burns for Bosnia reporting in 1993, depended heavily on Croat and Muslim officials and witnesses with suspect credentials and implausible claims, and he was a major source of inflated, one-sided, and false "concentration camp" propaganda. [15] John Burns' Pulitzer award was based on an extended interview with Boris Herak, a captured Bosnian Serb supplied to him and a Soros-funded film-maker by the Bosnian Muslims. Several years later Herak admitted that his extremely implausible confession had been coerced and that he had been forced to memorize many pages of lies. Two of his alleged victims also turned up alive in later years. In reporting on Herak, John Burns and the New York Times (and the Soros-funded film) suppressed the credibility-damaging fact that Herak had also accused former UNPROFOR commandant, Canadian General Lewis Mackenzie, of having raped young Muslim women at a Serb-run bordello. [16] These scandalous awards are symptomatic of the media bias that was already overwhelming in 1992 and 1993.

In a recent development of interest, on a visit to the dying Alija Izetbegovic, Bernard Kouchner asked him about the Bosnian Serb concentration camps, whereupon Izetbegovic, surprisingly, admitted that these claims had been inflated with the aim of getting NATO to bomb the Serbs. [17] This important confession has not been mentioned in the U.S. or British mainstream media.

One of the most important propaganda lies of the 1990s featured the Serb-run Trnopolje camp, visited by Britain's ITN reporters in August 1992. These reporters photographed the resident Fikret Alic, showing him emaciated and seemingly inside a concentration camp fence. In fact, Fikret Alic was in a transit camp, was a sick man (and was sick with tuberculosis long before reaching the camp), was not in any way representative of others in the camp, and was soon able to move to Sweden. Furthermore, the fence was around the photographers, not the man photographed. [18] But this hugely dishonest photo was featured everywhere in the West as proving a Serb-organized Auschwitz, was denounced by NATO high officials, and helped provide the moral basis for the creation of the ICTY and its clear focus on Serb evil.

In the case of the siege of Sarajevo, as with conflict around many "safe haven" towns, the Bosnian Muslim government engaged in a steady program of provoking the Serbs, blaming them for the ensuing response, lying about casualties, and trying-usually successfully-to place the blame on the Serbs. As Tim Fenton has said, "Massacre allegations by the Bosnian Muslims followed any reported conflict as night followed day: most notoriously Muslim Prime Minister Haris Silajdzic claimed the UN was responsible for the deaths of 70,000 in Bihac in early 1995, when in fact there had barely been any fighting and casualties were small." [19]

A remarkable feature of the Bosnian Muslim struggle to demonize the Serbs, in order to get NATO to come to Bosnian Muslim aid with bombs, was their willingness to kill their own people. This was most notable in the case of the ruthless bombing of Sarajevo civilians in three massacres: in 1992 (the "Breadline Massacre"), 1994 (the Markale "Market Massacre") and a "Second Market Massacre" in 1995. In the standard narrative the Serbs were responsible for these massacres, and it is admittedly not easy to believe that the Muslim leadership would kill their own for political advantage even if the evidence points strongly in that direction. But these massacres were all extremely well timed to influence imminent NATO and UN decisions to intervene more forcibly on behalf of the Bosnian Muslims. More important, numerous UN officials and senior Western military officials have claimed that the evidence is strong in all three cases that the actions were planned and executed by Bosnian Muslims. [20] U.S. Army officer John E. Sray, who was on the scene in Bosnia during these and other massacres and was head of the U.S. intelligence section in Sarajevo, even suggested that the incidents, and probable Bosnian Muslim official connivance in these atrocities, "deserve a thorough scrutiny by the International War Crimes Tribunal." [21] Needless to say no such scrutiny was forthcoming. In short, this view of the three massacres is not conspiracy theory, it is a conclusion based on serious and substantial evidence, but not even debated in the party-line dominated accounts of recent Balkan history. [22]

Both before and after Srebrenica lying about numbers killed was also standard practice, helpful in sustaining the dominant narrative. For Bosnia, in December 1992 the Bosnian Muslim government claimed 128,444 deaths of their forces and people, a number which grew to 200,000 by June 1993, rising to 250,000 in 1994. [23] These figures were swallowed without a qualm by Western politicians, media, and intellectual war-campaigners (e.g., David Rieff), with Clinton himself using the 250,000 figure in a speech in November 1995. Former State Department official George Kenney has long questioned these figures and marveled at media gullibility in accepting these claims without the least interest in verification. His own estimate ran between 25,000 and 60,000. [24] More recently, a study sponsored by the Norwegian government estimated the Bosnian war dead as 80,000, and one sponsored by the Hague Tribunal itself came up with a figure of 102,000 dead. [25] Neither of these studies has been reported on in the U.S. media, which had regularly offered its readers/listeners the inflated numbers.

A similar inflation process took place during the 78-day NATO bombing war in 1999, with high U.S. officials at various moments claiming 100,000, 250,000 and 500,000 Serb killings of Kosovo Albanians, along with the lavish use of the word "genocide" to describe Serb actions in Kosovo. [26] This figure gradually shrank to 11,000, and has remained there despite the fact that only some 4,000 bodies were found in one of the most intense forensic searches in history, and with unknown numbers of those bodies combatants, Serbs, and civilian victims of U.S. bombing. But the 11,000 must be valid because the NATO governments and ICTY say it is, and Michael Ignatieff assured readers of the New York Times that "whether those 11,334 bodies will be found depends on whether the Serb military and the police removed them." [27]

This record of systematic disinformation certainly does not disprove the truth of the standard narrative on the Srebrenica massacre. It does, however, suggest the need for a close look at the claims, which have proved so convenient, a close look that the mainstream has steadily refused to provide.

3. The Problematic Massacre Claims

By the time of the Srebrenica events of July 1995 the stage had been well set for making massacre claims effective. The serial lying had been largely unchallenged in the mainstream, the demonization process and good-versus-evil dichotomy had been well established, the ICTY and UN leadership were closely following the agenda of the United States and its NATO allies, and the media were on board as co-belligerents.

In this environment, context-stripping was easy. One element of context was the fact that the "safe area" concept was fraud, as the safe areas were supposed to have been disarmed, but weren't, and with UN connivance. [28] They were therefore used by the Bosnian Muslims in Srebrenica and other safe havens as launching pads for attacks on nearby Serb villages. In the three years prior to the massacre well over a thousand Serb civilians were killed by Muslim forces

in scores of devastated nearby villages; [29] and well before July 1995 the Srebrenica Muslim commander Nasir Oric proudly showed Western reporters videos of some of his beheaded Serb victims and bragged about his killings. [30] Testifying before the Tribunal on February 12, 2004, UN military commander in Bosnia in 1992 and 1993, General Philippe Morillon, stated his conviction that the attack on Srebrenica was a "direct reaction" to the massacres of Serbs by Nasir Oric and his forces in 1992 and 1993, massacres with which Morillon was closely familiar. [31] Morillon's testimony was of no interest to the Western media, and when the ICTY finally got around to indicting Nasir Oric on March 28, 2003, very possibly to create the image of judicial balance, he was charged with killing only seven Serbs who were tortured and beaten to death after capture, and with the "wanton destruction" of nearby villages. Although he openly bragged to Western reporters of slaughtering Serb civilians, the ICTY reportedly "found no evidence that there were civilian casualties in the attacks on Serb villages in his theater of operations." [32]

When the Bosnian Serbs captured Srebrenica in July 1995, it was reported that the 28th regiment of the Bosnian Muslim Army (BMA), comprising several thousand men, had just fled the town. [33] The media failed to ask how such a large force could have been present in a disarmed "safe area." Having also succeeded in ignoring the prior abuses emanating from the safe area, this allowed them to follow a quickly established party line of a planned "genocide" and inexplicable brutality rather than the vengeance which the media allow as semi-exoneration of violence by "worthy" victims (e.g., Kosovo Albanians driving out and killing Serbs and Roma after the NATO takeover of Kosovo).

A second element of context was the possible political basis for the surrender of Srebrenica by a force in a good defensive position, outnumbering the attacking BSA by a 6-1 or 8-1 ratio, but retreating in advance of the assault, their leaders having been withdrawn previously by order of the Bosnian Muslim leadership. [34] This left the population unprotected, and made the BMA cadres vulnerable as they retreated in disarray toward Bosnian Muslim lines. Could this have been another self-sacrificing maneuver by the leadership to produce victims, perhaps designed to help meet the Clinton 5,000 target and induce more forcible NATO intervention? These questions never arose in the mainstream media.

The Srebrenica events had a number of features that made it possible to claim 8,000 "men and boys" executed. One was the confusion and uncertainty about the fate of the fleeing Bosnian Muslim forces, some reaching Tuzla safely, some killed in the fighting, and some captured. The 8,000 figure was first provided by the Red Cross, based on their crude estimate that the BSA had captured 3,000 men and that 5,000 were reported "missing." [35] It is well established that thousands of those "missing" had reached Tuzla or were killed in the fighting, [36] but in an amazing transformation displaying the eagerness to find the Bosnian Serbs evil and the Muslims victims, the "reaching safety/killed-in-action" basis of being missing was ignored and the missing were taken as executed! This misleading conclusion was helped along by the Red Cross's reference to the 5,000 as having "simply disappeared," and its failure to correct this politically biased usage and claim despite its own recognition that "several thousand" refugees had reached Central Bosnia. [37]

It was also helped along by the Bosnian Muslim leadership's refusal to disclose the names and numbers of those reaching safety, [38] but there was a remarkable readiness in the Western establishment not only to ignore those reaching safety, but also to disregard deaths in fighting and to take dead bodies as proving executions. The will to believe here was limitless: reporter David Rohde saw a bone sticking up in a grave site near Srebrenica, which he just knew by instinct was a remnant of an execution and serious evidence of a "massacre." [39] It was standard media practice to move from an asserted and unproven claim of thousands missing, or a report of the uncovering of bodies in a grave site, to the conclusion that the claim of 8,000 executed was thereby demonstrated. [40]

With 8,000 executed and thousands killed in the fighting there should have been huge grave sites and satellite evidence of both executions, burials, and any body removals. But the body searches in the Srebrenica vicinity were painfully disappointing, with only some two thousand bodies found in searches through 1999, including bodies killed in action and possibly Serb bodies, some pre-dating July 1995. The sparseness of these findings led to claims of body removal and reburial, but this was singularly unconvincing as the Bosnian Serbs were under intense military pressure after July 1995. This was the period when NATO was bombing Serb positions and Croat/Muslim armies were driving towards Banja Luka. The BSA was on the defensive and was extremely short of equipment and resources, including gasoline. To have mounted an operation of the magnitude required to exhume, transport and rebury thousands of corpses would have been far beyond the BSA's capacity at that time. Furthermore, in carrying out such a program they could hardly hope to escape observation from OSCE personnel, local civilians, and satellite observations.

On August 10, 1995, Madeleine Albright showed some satellite photos at a closed session of the Security Council, as part of a denunciation of the Bosnian Serbs, including one photo showing people—allegedly Bosnian Muslims near Srebrenica—assembled in a stadium, and one allegedly taken shortly thereafter showing a nearby field with "disturbed" soil. These photos have never been publicly released, but even if they are genuine they don't prove either executions or burials. Furthermore, although the ICTY speaks of "an organized and comprehensive effort" to hide bodies, and David Rohde claimed a "huge Serb effort to hide bodies," [41] neither Albright nor anyone else has ever shown a satellite photo of people actually being executed, buried, or dug up for reburial, or of trucks conveying thousands of bodies elsewhere. This evidence blank occurred despite Albright's warning the Serbs that "We will be watching," and with satellites at that time making at least eight passes per day and geostationary drones able to hover and take finely detailed pictures in position over Bosnia during the summer of 1995. [42] The mainstream media have found this failure to confirm of no interest.

There have been a great many bodies gathered at Tuzla, some 7,500 or more, many in poor condition or parts only, their collection and handling incompatible with professional forensic standards, their provenance unclear and link to the July 1995 events in Srebrenica unproven and often unlikely, [43] and the manner of their death usually uncertain. Interestingly, although the Serbs were regularly accused of trying to hide bodies, there has never been any suggestion that the Bosnian Muslims, long in charge of the body search, might shift bodies around and otherwise manipulate evidence, despite their substantial record of dissembling. A systematic attempt to use DNA to trace connections to Srebrenica is underway, but entails many problems, apart from that of the integrity of the material studied and process of investigation, and will not resolve the question of differentiating executions from deaths in combat. There are also lists of missing, but these lists are badly flawed, with duplications, individuals listed who had died before July 1995, who fled to avoid BSA service, or who registered to vote in 1997, and they include individuals who died in battle or reached safety or were captured and assumed a new existence elsewhere. [44]

The 8,000 figure is also incompatible with the basic arithmetic of Srebrenica numbers before and after July 1995. Displaced persons from Srebrenica—that is, massacre survivors—registered with the World Health Organization and Bosnian government in early August 1995, totalled 35,632. Muslim men who reached Muslim lines "without their families being informed" totaled at least 2,000, and some 2,000 were killed in the fighting. That gives us 37,632 survivors plus the 2,000 combat deaths, which would require the prewar population of Srebrenica to have been 47,000 if 8,000 were executed, whereas the population before July was more like 37-40,000 (Tribunal judge Patricia Wald gave 37,000 as her estimate). The numbers don't add up. [45]

There were witnesses to killings at Srebrenica, or those who claimed to be witnesses. There were not many of these, and some had a political axe to grind or were otherwise not credible, [46] but several were believable and were probably telling of real and ugly events. But we are talking here of evidence of hundreds of executions, not 8,000 or anything close to it. The only direct participant witness claim that ran to a thousand was that of Drazen Erdemovic, an ethnic Croat associated with a mercenary group of killers whose members were paid 12 kilos of gold for their Bosnian service (according to Erdemovic himself) and ended up working in the Congo on behalf of French intelligence. His testimony was accepted despite its vagueness and inconsistencies, lack of corroboration, and his suffering from mental problems sufficient to disqualify him from trial—but not from testifying before the Tribunal, free of cross-examination, within two weeks of this disqualification from trial. This and other witness evidence suffered from serious abuse of the plea-bargaining process whereby witnesses could receive mitigating sentences if they cooperated sufficiently with the prosecution. [47]

It is also noteworthy how many relatively impartial observers in or near Srebrenica in July 1995 didn't see any evidence of massacres, including the members of the Dutch forces present in the "safe area" and people like Henry Wieland, the chief UN investigator into alleged human rights abuses, who could find no eyewitnesses to atrocities after five days of interviewing among the 20,000 Srebrenica survivors gathered at the Tuzla airport refugee camp. [48]

4. Anomalies

One anomaly connected with Srebrenica has been the stability of the figure of Bosnian Muslim victims—8,000 in July 1995 and 8,000 today, despite the crudity of the initial estimate, the evidence that many or most of the 5,000 "missing" reached Bosnian Muslim territory or were killed in the fighting, and the clear failure to produce supportive physical evidence despite a massive effort. In other cases, like the 9/11 fatality estimate, and even the Bosnian killings and Kosovo bombing war estimates, the original figures were radically scaled down as evidence of body counts made the earlier inflated numbers unsustainable. [49] But because of its key political role for the United States, Bosnian Muslims and Croats, and an almost religious ardour of belief in this claim, Srebrenica has been immune to evidence. From the beginning until today the number has been taken as a given, a higher truth, the questioning of which would show a lack of faith and very likely "apologetics" for the demon.

Another anomaly also showing the sacred, untouchable, and politicized character of the massacre in Western ideology has been the ready designation of the killings as a case of "genocide." The Tribunal played an important role here, with hard-to-match gullibility, unrestrained psychologizing, and incompetent legal reasoning, which the judges have applied to Serb-related cases only. On gullibility, one Tribunal judge accepted as fact the witness claim that Serb soldiers had forced an old Muslim man to eat the liver of his grandson; [50] and the judges repeatedly stated as an established fact that 7-8,000 Muslim men had been executed, while simultaneously acknowledging that the evidence only "suggested" that "a majority" of the 7-8,000 missing had not been killed in combat, which yields a number substantially lower than 7-8,000. [51]

The Tribunal dealt with the awkward problem of the genocide-intent Serbs bussing Bosnian Muslim women and children to safety by arguing that they did this for public relations reasons, but as Michael Mandel points out, failing to do some criminal act despite your desire is called "not committing a crime." [52] The Tribunal never asked why the genocidal Serbs failed to surround the town before its capture to prevent thousands of males from escaping to safety, or why the Bosnian Muslim soldiers were willing to leave their women and children as well as many wounded comrades to the mercies of the Serbs; [53] and they failed to confront the fact that 10,000 mainly Muslim residents of Zvornik sought refugee from the civil war in Serbia itself, as prosecution witness Borislav Jovic testified. [54]

Among the other idiocies in the Tribunal judges' argument, it was genocide if you killed many males in a group in order to reduce the future population of that group, thereby making it unviable in that area. Of course, you might want to kill them to prevent their killing you in the future, but the court knows Serb psychology better—that couldn't be the sole reason, there must have been a more sinister aim. The Tribunal reasoning holds forth the possibility that with only a little prosecution-friendly judicial psychologizing any case of killing enemy soldiers can be designated genocide.

There is also the problem of definition of the group. Were the Serbs trying to eliminate all the Muslims in Bosnia, or Muslims globally? Or just in Srebrenica? The judges suggested that pushing them out of the Srebrenica area was itself genocide, and they essentially equated genocide with ethnic cleansing. [55] It is notable that the ICTY has never called the Croat ethnic cleansing of 250,000 Krajina Serbs "genocide" although in that case many women and children were killed and the ethnic cleansing applied to a larger area and larger victim population than in Srebrenica. [56] (On August 10, 1995, Madeleine Albright cried out to the Security Council that "as many as 13,000 men, women and children were driven from their homes" in Srebrenica.) [57] Perhaps the ICTY had accepted Richard Holbrooke's comic designation Krajina as a case of "involuntary expulsions." [58] The bias is blatant; the politicization of a purported judicial enterprise is extreme.

Media treatment of the Srebrenica and Krajina cases followed the same pattern and illustrates well how the media make some victims worthy and others unworthy in accord with a political agenda. With the Serbs their government's target, and their government actively aiding the massive Croat ethnic cleansing program in Krajina, the media gave huge and indignant treatment to the first, with invidious language, calls for action, and little context. With Krajina, attention was slight and passing, indignation was absent, detailed reporting on the condition of the victims was minimal, descriptive language was neutral, and there was context offered that made the events understandable. The contrast is so gross as to be droll: the attack on Srebrenica "chilling," "murderous," "savagery," "cold-blooded killing," "genocidal," "aggression," and of course "ethnic cleansing." With Krajina, the media used no such strong language—even ethnic cleansing was too much for them. The Croat assault was merely a big "upheaval" that is "softening up the enemy," "a lightning offensive," explained away as a "response to Srebrenica" and a result of Serb leaders "overplaying their hand." The Washington Post even cited U.S. Ambassador to Croatia Peter Galbraith saying the "the Serb exodus was not 'ethnic cleansing'." [59] The paper does not allow a challenge to that judgment. In fact, however, the Croat operations in Krajina left Croatia as the most ethnically purified of all the former components of the former Yugoslavia, although the NATO occupation of Kosovo has allowed an Albanian ethnic cleansing that is rivalling that of Croatia in ethnic purification.

Another anomaly in the Srebrenica case is the insistence on bringing all the criminals (Serb) to trial and getting the willing executioners (Serb) to admit guilt as necessary for justice and essential for reconciliation. A problem is that justice cannot be one-sided or it ceases to be justice, and shows its true face as vengeance and a cover for other political ends. Ethnic cleansing in Bosnia was by no means one-sided, and deaths by nationality were not far off from population proportionality; [60] the Serbs claim and have documented thousands of deaths at the hands of the Bosnian Muslims and their imported Mujahedin cadres, and by the Croats, and they have their own group examining and trying to identify bodies at an estimated 73 mass graves. [61] This victimization has hardly been noticed by the Western media or ICTY—the distinguished Yugoslav forensic expert Dr. Zoran Stankovic observed back in 1996 that "the fact that his team had previously identified the bodies of 1,000 Bosnian Serbs in the [Srebrenica] region had not interested prosecutor Richard Goldstone." [62] Instead, there is a steady refrain about the Serbs tendency to whine, whereas Bosnian Muslim complaints are taken as those of true victims and are never designated whining.

Rather than producing reconciliation the steady focus on Srebrenica victims and killers makes for more intense hatred and nationalism, just as the Kosovo war and its violence exacerbated hatred and tensions there and showed that Clinton's claimed objective of a tolerant multi-ethnic Kosovo was a fraud. In Kosovo, this one-sided propaganda and NATO control has unleashed serious and unrelenting anti-Serb—along with anti-Roma, anti-Turk, anti-dissident-Albanian—violence, helped along by the willingness of the NATO authorities to look the other way as their allies—the purported victims—take their revenge and pursue their long-standing aim of ethnic purification. [63] In Bosnia and Serbia the Serbs have been under steady attack, humiliated, and their leaders and military personnel punished, while the criminals among the Bosnian Muslims, Croats, and NATO powers (e.g., Clinton, Blair, Albright, Holbrooke) suffer no penalties [64] and may even be portrayed as dispensers of justice (Clinton et al.).

It is clear that the objectives of the retribution-pushers are not justice and reconciliation—they are to unify and strengthen the position of the Bosnian Muslims, to crush the Republica Srpska, and possibly even eliminate it as an independent entity in Bosnia, to keep Serbia disorganized, weak and dependent on the West, and to continue to put the U.S. and NATO attack and dismantlement of Yugoslavia in a favorable light. The last objective requires diverting attention from the Clinton/Bosnian Muslim role in giving Al Qaeda a foothold in the Balkans, Izetbegovic's close alliance with Osama bin Laden, his Islamic Declaration declaring hostility to a multi-ethnic state, [65] the importation of 4,000 Mujahaden to fight a holy war in Bosnia, with active Clinton administration aid, and the KLA-Al Qaeda connection.

These aspects of the siding with the Bosnian Muslims have always been awkward for the war propagandists, and they became more so after 9/11—the U.S. 9/11 Commission Report claims that two of the 19 hijackers, Nawaf al Hazmi and Khalid al Mihdhar, and a "mastermind" of the attack, Khalid Sheikh Mohammed, "fought" in Bosnia, and that bin Laden had "service" offices in Zagreb and Sarajevo. [66] Despite the huge focus on 9/11 and Al Qaeda these links have not been featured in the mainstream media and have not influenced Bosnian proconsul Paddy Ashdown, who attended

Izetbegovic's funeral and continues to push Bosnian Muslim interests. The Serbs, of course, were complaining about the brutality (and beheadings) of the Mujahaden in 1993, but the media and ICTY were not interested then and remain uninterested. Let's just talk about Srebrenica, the Bosnian Muslims as unique victims, and Clinton's and the West's generous if belated service to those victimized underdogs.

But didn't the Bosnian Serbs "confess" that they had murdered 8,000 civilians? This has been the take of the Western media, but again demonstrating their subservience to their leaders' political agenda. The Bosnian Serbs actually did out a report on Srebrenica in September 2002, [67] but this report was rejected by Paddy Ashdown for failing to come up with the proper conclusions. He therefore forced a further report by firing a stream of Republica Srpska politicians and analysts threatening the RS government, and eventually extracting a report prepared by people who would come to the officially approved conclusions. [68] This report, issued on June 11, 2004, was then greeted in the Western media as a meaningful validation of the official line—the refrain was, the Bosnian Serbs "admit" the massacre, which should finally settle any questions. Amusingly, even this coerced and imposed report didn't come near acknowledging 8,000 executions (it speaks of "several thousand" executions). What this episode "proves" is that the Western campaign to make the defeated Serbia grovel is not yet terminated, and the media's continuing gullibility and propaganda service.

Conclusion

The "Srebrenica massacre" is the greatest triumph of propaganda to emerge from the Balkan wars. Other claims and outright lies have played their role in the Balkan conflicts, but while some have retained a modest place in the propaganda repertoire despite challenge (Racak, the Markale massacre, the Serb refusal to negotiate at Rambouillet, 250,000 Bosnian dead, the aim of a Greater Serbia as the driving force in the Balkan wars), [69] the Srebrenica massacre reigns supreme for symbolic power. It is the symbol of Serb evil and Bosnian Muslim victimhood, and the justice of the Western dismantling of Yugoslavia and intervention there at many levels, including a bombing war and colonial occupations of Bosnia-Herzegovina and Kosovo.

But the link of this propaganda triumph to truth and justice is non-existent. The disconnection with truth is epitomized by the fact that the original estimate of 8,000, including 5,000 "missing"—who had left Srebrenica for Bosnian Muslim lines—was maintained even after it had been quickly established that several thousand had reached those lines and that several thousand more had perished in battle. This nice round number lives on today in the face of a failure to find the executed bodies and despite the absence of a single satellite photo showing executions, bodies, digging, or trucks transporting bodies for reburial. The media have carefully refrained from asking questions on this point, despite Albright's August 1995 promise that "We will be watching."

That Albright statement, and the photos she did display at the time, helped divert attention from the ongoing "Krajina massacre" of Serbs in Croatian Krajina, an ethnic cleansing process of great brutality and wider scope than that at Srebrenica, in which there was less real fighting than at Srebrenica, mainly attacks on and the killing and removal of defenseless civilians. At Srebrenica the Bosnian Serbs moved women and children to safety, and there is no evidence of any of them being murdered; [70] whereas in Krajina there was no such separation and an estimated 368 women and children were killed, along with many too old and infirm to flee. [71] One measure of the propaganda success of the "Srebrenica massacre" is that the possibility that the intense focus on the Srebrenica massacre was serving as a cover for the immediately following "Krajina massacre," supported by the United States, was outside the orbit of thought of the media. For the media, Srebrenica helped bring about Krajina, and the Serbs had it coming. [72]

The media have played an important role in making the Srebrenica massacre a propaganda triumph. As noted earlier, the media had become a co-belligerent by 1991, and all standards of objectivity disappeared in their subservience to the pro-Bosnian Muslim and anti-Serb agenda. Describing the reporting of Christine Amanpour and others on a battle around Goradze, U.S. Army Lieutenant Colonel John Sray wrote back in October 1995 that these news reports "were devoid of any semblance of truth," that Americans were suffering from "a cornucopia of disinformation," that "America has not been so pathetically deceived" since the Vietnam War, and that popular perceptions of Bosnia "have been forged by a prolific propaganda machine...[that has] managed to manipulate illusions to further Muslim goals." [73]

That propaganda machine also conquered the liberals and much of the left in the United States, who swallowed the dominant narrative of the evil Serbs seeking hegemony, employing uniquely brutal and genocidal strategies, and upsetting a previous multi-cultural haven in Bosnia-run by Osama bin Laden's friend and ally Alija Izetbegovic, and with rectification brought belatedly by Clinton, Holbrooke and Albright working closely with Iran, Turkey and Saudi Arabia! The liberal/left war coalition needed to find the Serbs demons in order to justify imperial warfare, and they did so by accepting and internalizing a set of lies and myths that make up the dominant narrative. [74] This liberal/"cruise missile left" (CML) combo was important in helping develop the "humanitarian intervention" rationale for attacking Serbia on behalf of the Kosovo Liberation Army, and in fact preparing the ground for Bush's eventual basing of his own wars on the quest for "liberation." [75] The Srebrenica massacre helped make the liberals and CML true believers in the crusade in the Balkans and gave moral backup to their servicing the expanding imperial role of their country and its allies.

Former UN official Cedric Thornberry, writing in 1996, noted that "prominently in parts of the international liberal media" the position is "that the Serbs were the only villains," and back at UN headquarters in the spring of 1993 he was

warned: "Take cover-the fix is on." [76] The fix was on, even if only tacit and built-in to the government-media-Tribunal relationship. It helped make the Srebrenica massacre the symbol of evil and, with the help of Tribunal "justice," and support of liberals and CML, provided a cover for the U.S.-NATO attack on and dismantling of Yugoslavia, colonial occupations in Bosnia and Kosovo, and justification for "humanitarian intervention" more broadly. What more could be asked of a propaganda system?

Notes:

*This paper is partly drawn from and cites chapters in a forthcoming book on the Srebrenica massacre, *Srebrenica: The Politics of War Crimes*, written by George Bogdanich, Tim Fenton, Philip Hammond, Edward S. Herman, Michael Mandel, Jonathan Rooper, and George Szamuely. This book is referred to in the notes below as *Politics of War Crimes*. The author and his colleagues are indebted to Diana Johnstone, David Peterson, Vera Vratusa-Zunjic, Milan Bulajic, Milivoje Ivanisevic, Konstantin Kilibarda, and George Pumphrey for advice. Johnstone's *Fools Crusade* is a fine basic statement of an alternative perspective on the Balkan Wars; George Pumphrey's *Srebrenica: Three Years Later, And Still Searching*, is a classic critique of the establishment Srebrenica massacre narrative and repeatedly hit the target with facts and analyses still not rebutted.

1. "Bosnia: 2 Officials Dismissed for Obstructing Srebrenica Inquiry," AP Report, New York Times, April 17, 2004; Marlise Simons, "Bosnian Serb Leader Taken Before War Crimes Tribunal," New York Times, April 8, 2000; UN, *The Fall of Srebrenica (A/54/549)*, Report of the Secretary-General pursuant to General Assembly resolution 53/35, November 15, 1999, par. 506 (<http://www.un.org/News/press/docs/1999/srebrenica.pdf>)

2. See Ivo Pukanic, "US Role In Storm: Thrilled With Operation Flash, President Clinton Gave the Go Ahead to Operation Storm," *Nacional* (Zagreb), May 24, 2005.

3. Barton Gellman, "The Path to Crisis: How the United States and Its Allies Went to War," *Washington Post*, April 18, 1999

4. "Some surviving members of the Srebrenica delegation have stated that President Izetbegovic also told that he had learned that a NATO intervention in Bosnia and Herzegovina was possible, but could occur only if the Serbs were to break into Srebrenica, killing at least 5,000 of its people. President Izetbegovic has flatly denied making such a statement." *The Fall of Srebrenica (A/54/549)*, Report of the Secretary-General pursuant to General Assembly resolution 53/35, November 15, 1999, par. 115, (<http://www.haverford.edu/reig/sells/reports/UNSrebrenicareport.htm>) The UN report does not mention that there were nine others present at that meeting, and that one of them, Hakija Meholic, former Srebrenica chief of police, has stated that eight of them (all those living) "can confirm" the Clinton suggestion. (Dani, June 22, 1998: <http://cdsp.neu.edu/info/students/marko/dani/dani2.html>)

5. *Politics of War Crimes*, Bogdanich, chapter 2, "Prelude to Capture," and Fenton, chapter 3, "Military Context." See also Tim Ripley, *Operation Deliberate Force* (Center for Defence and Security Studies: 1999), p. 145.

6. In his *Balkan Odyssey*, Lord David Owen stated that "By acquiescing in the Croatian government's seizure of Western Slavonia, the Contact Group had in effect given the green light to the Bosnian Serbs to attack Srebrenica and Zepa" (pp. 199-200). Owen was mistaken; the Contact Group was serving one side only, and the media's failure to report on and criticize the approved aggression made it possible to present the takeover of Srebrenica as a unique and unprovoked evil.

7. Veritas estimated that 1,205 civilians were killed in Operation Storm, including 358 women and 10 children. In the graves around Srebrenica through 1999, among the 1,895 bodies only one was identified as female. See "Croatian Serb Exodus Commemorated," *Agence France Press*, Aug. 4, 2004; also, Veritas at www.veritas.org.yu.

8. Ripley, *Operation Deliberate Force*, p. 192. See also footnotes 56 and 70.

9. The co-belligerency role was described by Peter Brock in "Dateline Yugoslavia: The Partisan Press," *Foreign Policy*, Winter 1993-94. A forthcoming book by Brock, on *Media Cleansing: UNcovering Yugoslavia's Civil Wars*, shows this partisanship in greater and effective detail. In his autobiography, U. S. Secretary of State James Baker says that he instructed his press secretary, Margaret Tutweiler to help Bosnian Foreign Minister Haris Silajdzic utilize the Western media to further the Bosnian Muslim cause, noting that he "had her talk to her contacts at the four television networks, the Washington Post and the New York Times." James A. Baker, *The Politics of Diplomacy* (Putnam: 1995), pp. 643-4.

10. As NATO PR spokesman Jamie Shea stated on May 16, 1999, when asked about NATO's vulnerability to Tribunal charges, he was not worried. The prosecutor, he said, will start her investigation "because we will allow her to." "NATO countries are those that have provided the finance," and on the need to build a second chamber "so that prosecutions can be speeded up...we and the Tribunal are all one on this, we want to see war criminals brought to justice." <http://www.nato.int/kosovo/press/p990516b.htm> See Michael Mandel, *How America Gets Away With Murder* (London: Pluto, 2004), chaps. 4-5; Edward Herman, "The Milosevic Trial, Part 1," *Z Magazine*, April 2002.

11. See *Politics of War Crimes*, chap. 7, Bogdanich, "UN Report on Srebrenica-A distorted Picture of Events."

12. Raymond K. Kent, "Contextualizing Hate: The Hague Tribunal, the Clinton Administration and the Serbs," *Dialogue* (Paris), v. 5, no. 20, December, 1996 (as posted to the Emperor's Clothes website, <http://www.emperors-clothes.com/misc/kent.htm>)
13. Carl Savitch, "Celebici," <http://www.serbianna.com/columns/savich/047.shtml>.
14. It would be hard to surpass the savagery of the Bosnian Muslims at the Celebici camp, described in *ibid.* See also, Diana Johnstone, *Fools' Crusade* (Pluto: 2002), pp. 71-72.
15. See the two works by Peter Brock, note 9 above; also Johnstone, *Fools' Crusade*, pp. 70-83.
16. For details and citations see Brock's article and book (note 9 above).
17. Bernard Kouchner, *Les Guerriers de la Paix* (Paris: Grasset, 2004), pp. 372-4.
18. Johnstone, *Fools' Crusade*, pp. 72-73; Thomas Deichmann, "Misinformation: TV Coverage of a Bosnian Camp," *Covert Action Quarterly*, Fall, 1998, pp. 52-55.
19. In a private communication dated November 21, 2003.
20. For a good summary of the case that these were "Self-Inflicted Atrocities," with further references, see the Senate Staff Report of January 16, 1997, on "Clinton Approved Iranian Arms Transfers Help Turn Bosnia Into Militant Islamic Base," <http://www.senate.gov/%7erpc/releases/1997/iran.htm#top>. See also Cees Wiebes, *Intelligence and the War in Bosnia, 1992 - 1995*, London: Lit Verlag, 2003, pp. 68-69: http://213.222.3.5/srebrenica/toc/p6_c02_s004_b01.html).
21. John E. Sray, "Selling the Bosnian Myth to America: Buyer Beware," *Foreign Military Studies*, Fort Leavenworth, Kansas, October, 1995, .
22. For exceptions to this rule, Leonard Doyle, "Muslims 'slaughter their own people,'" *The Independent*, Aug. 22, 1992; Hugh Manners, "Serbs 'Not Guilty' of Massacre," *The Sunday Times* [London], Oct. 1, 1995. David Binder was unable to get his own paper, the *New York Times*, to publish analyses of possible Muslim involvement in Sarajevo massacres; he had to publish these elsewhere. See David Binder, "The Balkan Tragedy: Anatomy of a Massacre," *Foreign Policy*, No. 97, Winter, 1994-1995; David Binder, "Bosnia's Bombers," *The Nation*, October 2, 1995
23. For a good summary, Srdja Trifkovic, "Une spectaculaire revision de chiffres," *Balkan Infos* (B.I.), February 2005.
24. George Kenney, "The Bosnian Calculation," *New York Times Magazine*, April 23, 1995.
25. See Trifkovic, *supra* note 23; also, <http://grayfalcon.blogspot.com/2004/12/death-tolls-part-3.html>.
26. See Edward Herman and David Peterson, "The NATO-Media Lie Machine: 'Genocide' in Kosovo," *Z Magazine*, May 2000: <http://www.zmag.org/ZMag/articles/hermanmay2000.htm>
27. Michael Ignatieff, "Counting Bodies in Kosovo," *New York Times*, November 21, 1999.
28. *Politics of War Crimes*, Bogdanovich, chap. 2, "Prelude to Capture."
29. Detailed evidence was presented to the UN on "War Crimes and Crimes of Genocide in Eastern Bosnia (Communes of Bratunac Skelani, and Srebrenica) Committed Against the Serbian Population from April 1982 to April 1993," by the Yugoslav Ambassador to the UN; see also Joan Phillips, "Victims and Villains in Bosnia's War," *Southern Slav Journal*, Spring-Summer 1992.
30. Bill Schiller, "Muslims' hero vows he'll fight to the last man," *Toronto Star*, January 31, 1994; John Pomfret, "Weapons, Cash and Chaos Lend Clout to Srebrenica's Tough Guy," *Washington Post*, February 16, 1994.
31. Carl Savitch, "Srebrenica and Naser Oric: An Analysis of General Philippe Morillon's Testimony at the ICTY," <http://www.serbianna.co>.
32. "No Evidence of Civilian Casualties in Operations By Bosnian Commander," *BBC Monitoring International Reports*, April 11, 2003; for a review of Oric's operations and a critical analysis of the ICTY decision, Carl Savitch, "Srebrenica: The Untold Story," <http://www.serbianna.com/columns/savich/o51.html>.
33. *Politics of War Crimes*, chaps 2-3. The UN estimated that there had been 3-4,000 Bosnian Muslim soldiers in Srebrenica just before its fall.
34. *Ibid.*

35. Politics of War Crimes, chap. 2.

36. "Conflict in the Balkans, 8000 Muslims Missing," AP, New York Times, Sept. 15, 1995.

37. One Red Cross official told a German interviewer that the Muslims who reached safety "cannot be removed from the list of missing, because we have not received their names," quoted in Pumphrey, "Srebrenica: Three Years Later, And Still Searching." See also, "Former Yugoslavia: Srebrenica: help for families still awaiting news," International Committee of the Red Cross, September 13, 1995
<http://www.icrc.org/Web/Eng/siteeng0.nsf/iwpList74/7609D560283849CFC1256B6600595006>

38. Ibid.

39. Johnstone, Fools' Crusade, p. 76.

40. This jump from a few bodies to 8,000 was recently illustrated in the treatment by Tim Judah and Daniel Sunter in the London Observer of the video of six killings of Bosnian Muslims, given heavy publicity in June 2005-it is the "smoking gun," the final, incontrovertible proof of Serbia's part in the Srebrenica massacres in which more than 7,500 Bosnian Muslim men and boys were murdered." ("How the video that put Serbia in dock was brought to light," June 5).

41. ICTY, Amended Joinder Indictment, May 27, 2002, Par. 51: <http://www.un.org/icty/indictment/english/nik-ai020527c.htm>; David Rohde, "The World Five Years Later: The Battle of Srebrenica Is Now Over The Truth," New York Times, July 9, 2000.

42. Steven Lee Meyers, "Making Sure War Crimes Aren't Forgotten," New York Times, September 22, 1997. In fact, one U.S. official acknowledged in late July 1995 that "satellites have produced nothing." Paul Quinn-Judge, "Reports of Atrocities Unconfirmed So Far: U.S. Aerial Surveillance Reveals Little," Boston Globe, July 27, 1995.

43. The web site of the International Commission on Missing Persons in the Former Yugoslavia acknowledges that the bodies "have been exhumed from various gravesites in northeast BiH," not just in the Srebrenica region; quoted in a 2003 Statement by ICMP Chief of Staff Concerning Persons Reported Missing from Srebrenica in July 1995, Gordon Bacon.

44. Politics of War Crimes, Rooper, chap. 4, "The Numbers Game."

45. Ibid.

46. Ibid.; also, Politics of War Crimes, Szamuely, chap. 5, "Witness Evidence."

47. Szamuely, "Witness Evidence."

48. Tim Butcher, "Serb Atrocities in Srebrenica are Unproven," The Daily Telegraph, July 24, 1995.

49. Politics of War Crimes, Rooper, chap. 4, "The Numbers Game."

50. This claim appears in the November 1995 indictments of Radovan Karadzic and Ratko Mladic; it was recounted by the French policeman, Jean-Rene Ruez, and first surfaced at the ICTY in early July, 1996, during a seven-day publicity-stunt-type hearing into the charges against Karadzic and Mladic. As Associated Press reported Ruez's liver-eating testimony at the time (Jennifer Chao, July 3, 1996):

"Amid the feverish mass murder was throat-gagging sadism. Ruez cited an incident where a soldier forced a man to open his grandson's stomach and eat part of his liver. 'He took the old man and put a knife in his hand ... and cut open the stomach of the little boy and then with the tip of his knife took out an organ from the inside of the child's stomach and he forced the man to eat that part,' Ruez told the court."

51. Politics of War Crimes, Mandel, chap. 6, "The ICTY Calls It 'Genocide'."

52. Ibid.

53. Chris Hedges, "Bosnian Troops Cite Gassing At Zepa," New York Times, July 27, 1995.

54. Jovic testified in the Milosevic trial on November 18, 2003-www.slobodan-milosevic.org- November 18, 2003.

55. Politics of War Crimes, Mandel, chap. 6; also, Michael Mandel, How America Gets Away With Murder (Pluto: pp. 157-8.

56. Carlos Martins Branco, a former UN military observer in Bosnia, contended that it was in Krajina rather than

Srebrenica that one can identify a pre-meditated genocidal process "when the Croatian army implemented the mass murder of all Serbians found there. In this instance, the media maintained an absolute silence, despite the fact that this genocide occurred over a three month period. The objective of Srebrenica was ethnic cleansing and not genocide, unlike what happened in Krajina, in which, although there was not military action, the Croatian army decimated villages." "Was Srebrenica A Hoax? Eye-Witness Account of a Former UN Military Observer in Bosnia," <http://globalresearch.ca/articles/BRA403A.html>

57. Madeleine Albright, again before the Security Council (The Situation in the Republic of Bosnia and Herzegovina (S/PV.3564), UN Security Council, August 10, 1995, 5.30 p.m., pp. 6-7):

58. Richard Holbrooke, on The MacNeil/Lehrer NewsHour, Transcript #5300, August 24, 1995.

59. "U.N. Report: Bosnian Serbs Massacred Srebrenica Muslims," Washington Post, Aug. 12, 1995; John Pomfret, "Investigators Begin Exhuming Group of Mass Graves in Bosnia," Washington Post, July 8, 1996. Biggest "upheaval" is in "Softening Up The Enemy," Newsweek, Aug. 21, 1995.

60. See the evidence drawn from the Norwegian study of Bosnia casualties in: <http://grayfalcon.blogspot.com/2004/12/death-tolls-part-3.html>.

61. Slavisa Sabijic, "The Trade in Bodies in Bosnia-Herzegovina": <http://www.serbianna.com/press/010.html>; Joan Phillips, "Victims and Villains in Bosnia's War," Southern Slav Journal, Spring-Summer 1992.

62. "Yugoslav Forensic Expert Says No Proof About Srebrenica Mass Grave," BBC Summary of World Broadcasts, July 15, 1996.

63. Kosta Christitch, "Les veritable raisons d'une faillite," B.I., March 2005. As Diana Johnstone has said, "by endorsing every accusation against Serbs, and ignoring crimes against Serbs, the United States and its NATO allies have given carte blanche to violence against them. Ethnic Albanian children are growing up in the belief that nobody really blames them for hunting down elderly 'Skrinje' (the ethnic slur for Serbs) and beating them to death." "The OSCE Report: Things Told and Things Seen," ZNet Commentary, Dec. 26, 1999.

64. There have been a modest number of exceptions, mainly Muslim and Croat small fry, usually indicted at a time when the imbalance appeared exceptionally gross and some PR offset was needed. None of the leaders of Croatia or Bosnia were indicted, although it was alleged that indictments were near soon after Tudjman's and Izetbegovic's deaths, although the long delays were never explained. No leader or anybody else in NATO was ever indicted. For a good discussion of the deep bias, Mandel, How America Gets Away With Murder, Part II.

65. In his 1970 Islamic Declaration, never repudiated by him, Izetbegovic said: "There is neither peace nor coexistence between the 'Islamic religion' and non-Islamic social and political institutions! Having the right to govern its own world, Islam clearly excludes the right and possibility of putting a foreign ideology into practice on its territory." Quoted in Johnstone, Fools' Crusade, p. 58.

66. The 9/11 Commission Report, Final Report of the National Commission on Terrorist Attacks Upon the United States, Official Government Edition, pp. 58, 146-147, 155, 238-239.

67. Documentation Centre of Republic of Srpska, Report About Case Srebrenica (The First Part), (Banja Luka, Sept. 2002).

68. Gregory Copley, "US Official Implicated With Bosnian High Representative Ashdown in Attempting to Force Fabricated Report on Srebrenica," Defense & Foreign Affairs Daily, September 8, 2003: <http://www.slobodan-milosevic.org/news/ssi09082003.htm>; Nebojsa Malic, "Srebrenica Revisited: Reports, Confessions and the Elusive Truth," Antiwar.com, June 24, 2004: <http://antiwar.com/malic/?articleid=2865>

69. On the fallacies of the claims regarding Racak, Rambouillet and the Serb drive for a Greater Serbia as a reality and causal force, see Johnstone, Fools' Crusade, and Mandel, How America Gets Away with Murder.

70. Only one body found around Srebrenica in the graves explored through 1999 was identified as female.

71. See note 7 above. Tim Ripley says that "Thousands of people, those too old or infirm to flee, remained behind. UN patrols soon found hundreds had been murdered by Croat soldiers and civilians. Almost every home had been looted." (p. 192).

72. Serb refugees in Srebrenica in 1997 are explained as "coming from neighborhoods elsewhere that Croat and Muslim armies emptied in retaliation for the Srebrenica atrocities and other such killings." Dana Priest, "U.S. Troops Extend a Hand To Refugees Tainted by War," Washington Post, Feb. 18, 1997.

73. Sray, "Selling the Bosnian Myth."

74. For an account and critique of these humanitarian interventionists, see Edward Herman and David Peterson, "Morality's Avenging Angels: The New Humanitarian Crusaders," in David Chandler, ed., *Rethinking Human Rights* (Palgrave: 2002). For a more extensive dismantling of their arguments, see Johnstone's *Fools' Crusade* and Mandel's *How America Gets Away With Murder*.
75. On the meaning and application of "cruise missile left" (my phrase), see my "The Cruise Missile Left: Aligning with Power," *Z Magazine*, November, 2002; and "The Cruise Missile Left (part 5): Samantha Power And The Genocide Gambit," *ZNet Commentaries*, May 17, 2004.
76. Cedric Thornberry, "Saving the War Crimes Tribunal; Bosnia Herzegovina," *Foreign Policy*, September 1996.

HOME - ARCHIVES

This web site, intended for research purposes, contains copyright material included "for fair use only"

Waarom ik niet in sprookjes geloof: dat absurde hoge
aantal 8000 vermoorden (in 4 dagen??) moest het publiek sensationeel raken om effect te
sorteren en dat is gelukt. Door ufo's ontvoerd. Moet'n grap zijn.
Dat er moslims vermoord zijn is waar echter DOOR WIE.... Zonder het hardop te roepen
riep het publiek al: de SERVEN. Zo ingepeperd zit de demonisatie al vastgeroest in elk
menselijk brein. Er was zelfs een minister die na de inname van Srebrenica meteen
afreisde naar Tuzla, VERHALEN !!!aanhoorde van
jammerende vrouwen, door Clinton geaaid en gestreeld en GENOCIDE vaststelde.
Minister Voorhoeve maakte het nog bonter want die wist het al voor de val dat genocide

gezag van Gen.Mladic stonden noch van Belgrado. De TIENDE SABOTAGE EENHEID
aanwezig in Srebrenica, was een paramilitaire eenheid, later onder de naam PAUK.
Deze huursoldaten in dienst van verscheidene Geheime Diensten vochten daar waar
nodig. De Franse generaal Morillon beriep zich op staatsgeheim t.o. 'n Franse
onderzoekscommissie. Wel werd bekend dat april 1995 besprekingen waren geweest over
de wens een

'Srebrenica drama' uit te voeren waarbij de Franse geheime Dienst betrokken was. De
paramilitairen zouden in opdracht executies uit moeten voeren, werden nadien meteen
overgeplaatst naar elders.

De Kroaat Erdomovic, lid v. PAUK, verklaarde openlijk voor ABC/VS mei 1996 dat hij
70 moslims vermoord had. Werd later in NoviSad/Servie gearresteerd, werd aangeklaagd,
beriep zich op zijn Kroatische nationaliteit en vroeg uitlevering naar het
Joegosl. Tribunaal/Den Haag waar 5 jaren cel werd opgelegd deze niet uitgezeten heeft.
Na vrijlating kreeg hij een nieuwe identiteit, geld en nieuwe woonplaats. Een ander
PAUK-lid ook Kroaat kwam in de VS in aanraking met politie werd niet naar het
Tribunaal gestuurd, gewoon?...retour Kroatie. In Servie werden veel PAUK leden
opgepakt, kwamen op vrije voeten door de pro westerse DOS regering na de coup tegen
Milosevic oct.2000.

Over complotten gesproken...

Waar zijn de lijken: totaal zijn ongeveer 3000 lijken gevonden zowel moslims als Serven.
De meesten na onderzoek in de strijd. Bij 400 zijn knevels gevonden duidend op
executies. Volgens getuige Dean Manning, januari 2004 bij J.T. zijn slechts 70 lijken
geïdentificeerd.

Het lijkt gemakkelijk te spreken over DNA onderzoek
maar daar komt meer bij kijken vooral in dit soort situaties. Het nucleaire DNA is relatief
schaars en breekt af zodra patient overleden is zodat onderzoek met bloedmonsters en
DNA bemoeilijkt wordt omdat men deze van de nabestaanden nodig heeft om verder te
gaan.

Ik zou ervoor willen pleiten dat de VN ALLE rapporten vrijgeeft met betrekking
Srebrenica.

De massagraven: de steeds terugkerende massagraven in de media berustten eveneens op
sensatie en dienen

om de lezer bij de les te houden door toe te voegen

'waarschijnlijk uit Srebrenica' Ondanks stopte Elisabeth Rehn, VN Mensenrechten
Specialist in sept. 1996 het zoeken naar deze graven? Zij had er twaalf gevonden. Mensen
denken dat zo'n graf een x groot aantal bevat, wanneer er drie lijken in liggen wordt het
al massagraf genoemd. Overigens gingen de meeste lijken na gevecht naar het Forensisch
Instituut in Tuzla en in mijnschachten bewaard.

U insinueert dat ik 'de zielige Serven' min of meer bescherm. Opgevoed als wereldburger
is elk mens uniek en heb ik geleerd elk medemens te zien als mijns gelijke, te respecteren
en er van te houden.

eraan zat te komen. Was het GERUCHT van dat scenario reeds in omloop? En dan te weten dat het amper 12 julie was en nog geen 16 waartussen de moorden zouden hebben plaatsgevonden? Dat zijn van die kleine details waardoor men bij voorbaat verraad pleegt aan de waarheid. Wat is er gebeurd binnen die doodgezwegen Bandera-driehoek?? Hoe komem vermiste moslims op een lijst bij het IRC die later teruggevonden worden op een stemlijst?

De moorden: Milosevic sprak tijdens het proces over paramilitairen die niet onder het gezag van Gen.Mladic stonden noch van Belgrado. De TIENDE SABOTAGE EENHEID aanwezig in Srebrenica, was een paramilitaire eenheid, later onder de naam PAUK. Deze huursoldaten in dienst van verscheidene Geheime Diensten vochten daar waar nodig. De Franse generaal Morillon beriep zich op staatsgeheim t.o. 'n Franse onderzoekscommissie. Wel werd bekend dat april 1995 besprekingen waren geweest over de wens een

'Srebrenica drama' uit te voeren waarbij de Franse geheime Dienst betrokken was. De paramilitairen zouden in opdracht executies uit moeten voeren, werden nadien meteen overgeplaatst naar elders.

De Kroaat Erdomovic, lid v.PAUK, verklaarde openlijk voor ABC/VS mei 1996 dat hij 70 moslims vermoord had. Werd later in NoviSad/Servie gearresteerd, werd aangeklaagd, beriep zich op zijn Kroatische nationaliteit en vroeg uitlevering naar het Joegosl. Tribunaal/Den Haag waar 5 jaren cel werd opgelegd deze niet uitgezeten heeft. Na vrijlating kreeg hij een nieuwe identiteit, geld en nieuwe woonplaats. Een ander PAUK-lid ook Kroaat kwam in de VS in aanraking met politie werd niet naar het Tribunaal gestuurd, gewoon?...retour Kroatie. In Servie werden veel PAUK leden opgepakt, kwamen op vrije voeten door de pro westerse DOS regering na de coup tegen Milosevic oct.2000.

Over complotten gesproken...

Waar zijn de lijken: totaal zijn ongeveer 3000 lijken gevonden zowel moslims als Serven. De meesten na onderzoek in de strijd. Bij 400 zijn knevels gevonden duidend op executies. Volgens getuige Dean Manning, januari 2004 bij J.T. zijn slechts 70 lijken geïdentificeerd.

Het lijkt gemakkelijk te spreken over DNA onderzoek maar daar komt meer bij kijken vooral in dit soort situaties. Het nucleaire DNA is relatief schaars en breekt af zodra patient overleden is zodat onderzoek met bloedmonsters en DNA bemoeilijkt wordt omdat men deze van de nabestaanden nodig heeft om verder te gaan.

Ik zou ervoor willen pleiten dat de VN ALLE rapporten vrijgeeft met betrekking Srebrenica.

De massagraven: de steeds terugkerende massagraven in de media berustten eveneens op sensatie en dienen

om de lezer bij de les te houden door toe te voegen

'waarschijnlijk uit Srebrenica' Ondanks stopte Elisabeth Rehn, VN Mensenrechten Specialist in sept. 1996 het zoeken naar deze graven? Zij had er twaalf gevonden. Mensen denken dat zo'n graf een x groot aantal bevat, wanneer er drie lijken in liggen wordt het al massagraf genoemd. Overigens gingen de meeste lijken na gevecht naar het Forensisch Instituut in Tuzla en in mijnschachten bewaard.

U insinueert dat ik 'de zielige Serven' min of meer bescherm. Opgevoed als wereldburger is elk mens uniek en heb ik geleerd elk medemens te zien als mijns gelijke, te respecteren en er van te houden.